CURS COMPLET

DE

CORESPONDENȚĂ COMERCIALĂ

CU ESPLICAREA TERMINILOR COMERCIALI,

DE

I. C. PANȚU,
profesor la școla superióră de comerciu
din Brașov.

EDIȚIA A DOUA PRELUCRATĂ ȘI AUGMENTATĂ.

BRAȘOV, 1904.
TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU.

PREFAȚĂ.

Făcênd mai mulți ani cursul de corespondență la școla comercială, am vĕdut greutățile, ce se ivesc din lipsa unui manual, potrivit pentru instrucția în acest studiu.

Pentru a delătura aceste greutăți, m'am hotărît a compune cartea de față, în care, pelângă regulele privitóre la diferitele soiuri de scrisori comerciale am dat la fiecare capitol numeróse esemple, cari pot servi ca orientare atât pentru elevi, cât și pentru comercianți. La alcătuirea acestor scrisori, nu m'am mulțămit a da numai nisce esemple fictive, ci cele mai multe din esemplele cuprinse în cartea mea sunt scóse din viéța reală, din comerciul nostru, atât de aici dela noi, cât și din România.

Spre scopul acesta, în decursul câtorva ani am cercetat diverse centre de comerciu estins și variat, și m'am pus în contact cu mai multe case de comerciu și astfel am adunat un material bogat de esemple, pe care l'am prelucrat pentru cartea mea. Acolo, unde nu am aflat în comerciul nostru esemple pentru anumite casuri, ce se pot ivi în corespondența comercială, am compus în decursul prelegerilor împreună cu elevii mei din clasa superióră, scrisorile de lipsă, orientându-mĕ după modele streine.

Materialul adunat din practică mi-a dat ocasie a cunósce pe de o parte relațiile nóstre comerciale, pe de altă parte limbagiul întrebuințat în comerciu. Fiind comerciul ceva internațional, purtat chiar și în aceeași țéră de diferite némuri, purtat în mare parte și de streini, s'au întrodus în corespondența nóstră o mulțime de espresiuni streine, unele chiar contrare cu firea limbei nóstre; astfel a trebuit să adaptez, să îndreptez și după putință să caut a unifica limbagiul întrebuințat în practică.

În aceste modificări nu am putut merge prea departe, sciind că numai o îndelungată esperienţă va puté să unifice în decursul timpului terminii necesari în comerciul nostru.

La acéstă lucrare mi-a dat mână de ajutor mai cu samă următorii domni, faţă de cari îmi îndeplinesc o plăcută datorie, aducêndu-le sincerile mele mulţămiri:

Valeriu Bologa, *(Braşov);* **I. G. Babeş,** *(Azuga);* **N. Dima,** *(Ploesci);* **P. I. Bancotescu, F. Martin,** *(Brăila);* **Coltofeanu & Dobreanu, Aurel Bunea,** *(Galaţi);* **M. Moşoiu.** *(Brăila);* **Z. Furnică, C. Steriu & Co., Dimitrie Popp,** *(Bucuresci);* **Dominic Raţiu** *(Sibiu);* **I. Moldovan,** *(Arad).*

Deasemenea aduc cele mai vii mulţămiri institutului de credit şi de economii **„Albina“** *din Sibiu, cu al cărui ajutor material s'a tipărit acéstă carte. In deosebi mĕ simt îndatorat faţă de directorul acestei meritate instituţiuni, d-l* **Parteniu Cosma,** *care vĕdênd necesitatea înfiinţării unei literaturi comerciale pe sama şcólelor şi a poporului nostru, n'a pregetat a sprijini cu tótă căldura publicarea unei serii de lucrări comerciale, din care face parte şi acéstă carte.*

Braşov, *Iunie 1897.*

Prefaţă la ediţia a doua.

O carte de corespondenţă comercială are să conţină esemplele trebuinciόse pentru a învedera diferitele scrisori, ce se ivesc în general în comerciu şi în special în comerciul nostru. Este fundamental greşită procedura de a compune o carte de corespondenţă, traducênd cărţi din ţĕri streine şi introducênd în chipul acesta în şcólă relaţii comerciale streine, fără ca ele să aibă cea mai mică legătură cu ţéra şi cu poporul, pentru care se scrie o astfel de carte.

Esemplele pentru o corespondenţă comercială trebuesc luate din practică şi adaptate în scopul instrucţiunei teoretice; în ele are să se străvadă comerciul real al ţĕrii, pentru care s'au adunat aceste esemple şi modele de scrisori. Numai în chipul acesta putem avea o carte bună de corespondenţă comercială, o carte cu viéţă, care să aducă folóse reale instrucţiunei.

Diferitele instituţiuni comerciale, legislaţia şi relaţiile vamale se desvóltă necontenit, deasemenea se desvóltă şi producţiunea şi consumaţiunea. O carte de corespondenţă trebue să ţină sémă de schimbările continue, ce se întêmplă în relaţiile comerciale ale diferitelor ţĕri şi să cuprindă în sine un material bogat, un material variat, dar totdéuna în deplină consonanţă cu starea reală a comerciului.

Profesorul, care predă studiul corespondenţei, trebue să fie în curent cu tóte inovaţiunile, ce se întêmplă în sfera comerciului şi să pună în contact şi pe elevii sĕi cu aceste inovaţiuni şi schimbări. Deasemenea profesorul póte scóte din relaţiile oraşului sĕu casuri şi esemple nouĕ — cari nu sunt în carte — şi pe acestea să le esplice detaiat şi să le adapteze pentru învĕţămêntul teoretic. Este un lucru greşit să studiem casuri şi relaţii, ce se găsesc în centrele mari comerciale din streinătate, până nu cunóscem amĕnunţit lucrurile, ce se găsesc în ţéra nóstră, în oraşul nostru.

Profesorul are mai departe să iniţieze pe elevi la compunerea diferitelor acte şi documente comerciale, să-i iniţieze în cestiunile vamale, în timbrarea documentelor şi în fine să le arate, cum au să foloséscă diferitele instituţiuni comerciale ca bănci, docuri, vapóre, trenuri, telegraf, telefon etc. Este chiar de lipsă, ca părţile esenţiale din legile şi regulamentele acestor instituţiuni să le estragă şi să le comunice elevilor.

Pentru relaţiile din Austro-Ungaria — şi în parte şi pentru alte ţĕri — se póte consulta d. e. cartea germană: **Comptoir Arbeiten** *de* **R. Schiller**[1]*, în care sunt esplicate şi arătate o mulţime de documente în limba germană, francesă şi engleză. De asemenea este cartea* **Lehrbuch der Handels Korrespondenz** *de* **Anton Kleibel**[2]*, în care pe lângă esemplele de scrisori comerciale sunt arătate şi documentele, înscrisurile şi diferitele acte, ce au să fie adresate în vederea corespondenţei.*

Pentru relaţiile din România se pot folosi cu succes broşurile: **Documente comerciale şi Noţiuni sumare de contabilitate** *de* **C. Neamţu.**[3] *Aceste douĕ valoróse broşuri s'ar putea completa, la o nouă ediţie, şi cu documente referitóre la navigaţiunea*

---

[1]) *apărută în Viena la A. Pichler's Witwe & Sohn.*
[2]) *apărută în Viena la A. Pichler's Witwe & Sohn 1903.*
[3]) *apărute în Craiova la institutul de editură Samitca.*

fluvială și maritimă a României precum și cu anumite definițiuni și esplicări, așa dicênd cu o scurtă teorie a diferitelor acte și documente.

Un comerciant modern trebue să fie în curent și cu relațiile comerciale internaționale, de aceea este indispensabil ca el să cunóscă temeinic **usanțele în diferite branșe de comerciu și calcularea mărfurilor în comerciul internațional.** *Aceste cunoscințe se pot culege cu deosebire din opul de mare valóre publicat de* **Dr. R. Sonndorfer**, *întitulat* **„Die Technik des Welthandels**[1]), *care tractéză bursele în comerciul internațional, măsurile și banii, cu tóte usanțele din lume, transportul pe uscat și pe apă, devisele, comerciul de bucate și de făină (tractéză și comerciul român de cereale), uleiuri, petroleul (tractéză și relațiile din România), zacharul, cafeaua, bumbacul, spirtul etc. Tóte acestea sunt tractate fórte amĕnunțit în cartea amintită, care conține totdeodată și diverse documente comerciale de tot instructive precum și estrase din diferitele legi și regulamente referitóre la comerciul universal. Tot aci amintesc și valorósele opuri:* **Fr. Merten, „Manuel de sciences commerciales"**[2]) *și* **M. I. Andoyer „Traité de comptabilité commerciale"**[3]), *în cari se esplică detaiat cunoscințele speciale ale comerciului și conțin totdeodată și un material bogat de documente și deslușiri, referitóre la afacerile de comerciu. Pentru relațiile din România se póte utilisa cu succes cartea:* **N. Butculescu, „Studiul comerciului, transportului și al tarifelor de transport**[4]).

Aceste scrieri însemnate le-am consultat de multeori și usanțele generale le-am considerat și eu la alcătuirea cărții de față.

Acésta a doua ediție a cursului meu de corespondență comercială apare cu multe adausuri și prelucrări a materialului vechiu. Am adaus mult la afacerile de bancă, am marcat instituțiile moderne în facerea de plăți, comerciul de devise și am întrodus esemple din comerciul de cereale, de petroleu și din comerciul fabricațiunei române, care se găsesce în continuă desvoltare. Deasemenea am întrodus esemple privitóre la navigațiunea română și la esportul român.

---

[1]) *apărut în ediția a doua la Alfred Hölder, Viena, 1900.*
[2]) *apărut în Gand ediția a șésea la Ad. Hoste. 1893.*
[3]) *apărut în Paris la libraria Eugène Belin, 1896.*
[4]) *apărută în editura librăriei Socecu & Co, Bucuresci, 1904.*

Nu m'am mulțămit numai cu singuratice esemple, ci de multeori am aranjat o serie întrégă de scrisori, cari se referă la o transacțiune comercială mai complicată. Sunt casuri și operațiuni comerciale, cari le-am desvoltat în 5—6 sau și până la 10 scrisori pentru a invedera elevilor temeinic o afacere dela început până la sfêrșit; în chipul acesta se pune la disposiția elevilor un tablou clar al diverselor afaceri și li se arată cum trebuesc legate ideile între olaltă în mod logic, și cu precauțiunea de lipsă, pentru a evita neînțelegerile sau reclamele între corespondenți. Numai astfel se pot deprinde elevii **a judeca înșiși** *și a nu rĕmânea nisce simpli corespondenți de formă.*

In aceste complexe de scrisori, cari tractéză o operațiune întrégă de afaceri, este a se căuta forța învĕțămêntului în studiul corespondenței comerciale. Aci póte elevul să utiliseze cunoscințele sale din aritmetică, din legile comerciale și chiar din contabilitate; aci póte elevul să-și desvólte judecata, și să se deprindă la o stilisare corectă și precisă a ideilor. Scrisorile cu rĕspunsurile lor cuprind în sine fórte des diverse **angajamente, contracte, obligațiuni** *și* **adeverințe** *și astfel trebuesc concipiate cu tótă precauțiunea și totdéuna ținêndu-se cont de* **punctele de drept**, *ca ele să nu se pótă esploata în defavorul nostru, spre paguba nóstră. O corespondență bine purtată cu drept cuvênt se póte considera ca fiind sufletul comerciului.*

La acéstă a doua ediție a cărții mele am făcut și o schimbare în aranjarea materialului și anume, ținênd cont de vederile metodice moderne, m'am abătut dela împărțéla veche, de a începe studiul corespondenței cu circulare, cari în fond nici nu se pot considera ca nisce scrisori comerciale, și am tractat mai întâi scrisorile în afaceri de mărfuri și spedițiune, am continuat cu afacerile de bancă și am încheiat cu circularele. Acéstă modificare în aranjarea materialului nu este nici o pedecă pentru profesorul dibaciu; el va putea purcede cu instrucția după buna sa chibzuire și după gradul de cunoscințe al elevilor.

In fine am completat terminologia comercială astfel, că pe viitor se póte face instrucția cu mai mult succes; elevul va găsi, în esplicările terminilor technici comerciali, ocasia de a se ocupa din nou cu unele noțiuni comerciale și a le înțelege cu temeinicie.

Și de astădată înainte de a începe revidarea lucrării mele,

am cercetat diverse orașe comerciale de aci și din România, m'am pus în legătură cu multe case din centrele comerciale și în fine m'am adresat în scris la diferite persóne, cari au făcut studii speciale și acum se găsesc în practică, și astfel adunând un material bogat, am ales ce este mai potrivit pentru o carte de corespondență, atât pentru învĕțământul comercial, cât și pentru funcționarii de bancă și în general pentru comercianții noștri.

Îmi indeplinesc și cu acéstă ocasie o plăcută datorință aducênd mulțămirile mele acelora, cari m'au îmbărbătat și sprijinit și în special următorilor domni, cari mi-au dat binevoitorul dumnealor concurs la lucrarea de față: (din Azuga) **I. G. Babeș**, *procuristul fabricei de postav Rhein, Scheeser & Co.; (din Bucuresci):* **G. Teclu**, *advocat;* **D. Popp**, *fabricant;* **D. Voina**, *procuristul firmei Pokorny & Comp.;* **G. Papuc**, *contabil la fabricile fraților George Assan;* **I. Cipu**, *contabil la fabrica Gr. Alexandrescu;* **A. Mânzat**, *contabil la fabrica Drăghiceanu, Christescu & Comp.; (din Brașov):* **N. Dușoiu**, *comerciant;* **Ilie Savu** *din firma D. Eremia Nepoți;* **M. Jiga**, *fost contabil la banca J. L. Adler & Bruder din Brașov, de present directorul băncii „Furnica“ din Făgăraș; (din Brăila):* **G. Cioflec**, *contabil la banca generală română; (din Galați):* **N. Nema**, *contabil la firma Coltofeanu & Dobreanu.*

Ca încheere amintesc, că nu mi-a fost cu putință a folosi ortografia Academiei române, deórece cartea era sub tipar, când s'au publicat dispozițiile definitive pentru noua ortografie.

Brașov, *Septembre 1904.*

Autorul.

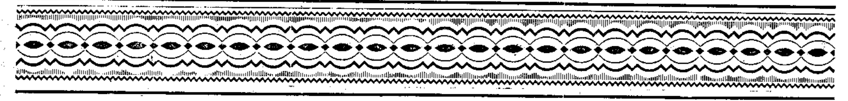
Prescurtări folosite în text.

a/. = asupra, despre
a. c. = anul curent.
acc/. = accept, poliță acceptată.
as. = asupra, despre.
à = indică prețul pe unitate, cursul.
ad = la.
a. t. = anul trecut.
a. u. = austro-ungar.
a. v. = anul viitor.
a/v = a vista, la vedere, dela vedere.
app. = à point, appoint, appunto.
aprox. = aproximativ.
$B^{\underline{t.}}$, $B^{\underline{tto}}$ = bruto, brut.
buc. = bucăți.
c., crt., cor. = curent, corent.
cif., vedi terminologia.
$C^{\underline{ie}}$ = Co. = Comp. = compania, tovărășia.
& = et = și; este semnul, care indică o tovărășie.
c/m = centimetru.
C/m. = conto mio, contul meu.
C/s. = conto suo, contul sĕu.
C sau K = coróne.
C. F. R. = calea ferată română.
C/l. = contul lor, conto loro.
C/n. = contul nostru, conto nostro.
Ctge, Ctgiu = curtagiu.
$C^{\underline{a}}$ = circa, aproximativ.
Cod. com. rom. = codul comercial român.
com. = comandă.
cup. = cupon, cupóne.
conos. = conosament.
dtto, dto = ditto = cum s'a dis, ca mai sus.
dz. = duzină,
fo, fco = franco, liber de spese.
fob., vedi terminologia.
℔ = funt.
fl. = florin, fiorin.
fil. = fileri, helleri, bani.
fl. hol. = florin holandez.
fr. frc. frs frcs. = franc, franci.
franț. = franțuzesce
ital. = italienesce.
germ. = germanesce, nemțesce.
engl. = englezesce.
Hl. $H^{\underline{t.}}$ = hectolitru.
Hfl, hfl. = florin holandez.
Kg., $K^{\underline{o}}$, Kgr. = Kilogram.
lat. = latinesce.
l. c. = luna curentă.
l. t. = luna trecută.
Ltd. = limited.
Ln. = lei noi.
L. st. = Lst. = livre sterlinge, funt sterling.
l. = litru.
lb. = libră, funt englez.
leg. = legături.
Leg. com ung. = legea comercială ungară.
Loro = contul lor.
M. = mărci germane.
m/. = meu.
n/. = nostru.
Nap. = Napoleoni, 20 franci.
Nom. = nominal, valórea nominală.
O/., o/. = ordinul, la ordinul.
p. = pentru, per.
pr. = per, prin, pentru, până la.
p. a. = pe an; pro anno.
pas. = passato, pasat, trecut.
p. p. = per procura = p. pra. = p. pa. = ppa.
P. P. = praemissis praemitendis.
P. T. = pleno titulo.
P. S. = post scriptum.
$R^{\underline{sa}}$ = rimesă; $R^{\underline{se}}$ = rimese.
recom. = recomandat.
R^{o}, = $R^{\underline{u}}$ = ruble.
S. M. R. = serviciul maritim român.
S. F. R. = serviciul fluvial român.
s. a. = sub avis, pe lângă avis.

S^co^ = sporco.
scad. = scadența.
S. T. = salvo titulo.
stim. = stimata; stimatul.
succ. = s^ori^ = succesori, urmași.
S. E. & O. = salvo errore et omissione.
super. = superior.
T^a^ = tara, daraua.
T^a^ = trata; T^e^ = trate.
t. tr. = trecut.
v. = viitor.
vag. = vagon.
val. = valórea, valuta = V^a^.
vap. = vaporul.
V. d. c. = valórea după curs.
Val. nom. = valórea nominală.
$^1/_2$ = mezzo, prin.
$^1/_2$ calea ferată = prin calea ferată.
$^0/_0$ = sută, d. e. $^0/_0$ Kgr.
$^0/_0$ = procent, la sută.
$^0/_{00}$ promil, la mie.
I^a^ = prima.
II^a^ = secunda.

Greșeli observate:

La pagina 177 în șirul al 6-lea de sus:
în loc de circulațiuni să se cetéscă: *speculațiuni.*
" " 238 în șirul al 15-lea de sus:
în loc de aomoniere să se cetéscă: *admoniere.*

1. Întroducere.

Scrisorile usitate între comercianți, cu privire la diferitele lor afaceri, *formézā la un loc corespondența comercială.*

Persóna însărcinată de către șef de a purta corespondența se numesce *corespondent.* Sub corespondent însă se póte înțelege și un amic de afaceri, un client al nostru, un mușteriu.

Corespondența comercială este de mare importanță pentru comercianți. Chiar și corespondența între particulari, scrisorile private, își au, în anumite casuri, o însemnătate destul de mare, pentru a dovedí anumite cestiuni nelimpedite sau controversate. Cu atât mai mare importanță au scrisorile comerciale, căci ele nu sunt numai nisce simple comunicări, ci sunt compuse pe baza unui interes de afaceri și în vederea promovării relațiunilor de comerciu. Se impune deci de sine îngrijirea deosebită, ce trebue să o dăm scrisorilor de afaceri, precum și diverselor acte, ce au să fie atașate la ele, ca chitanțe, facturi, conturi, polițe etc.

Comercianții sunt de regulă depărtați unii de alții; astfel este fórte natural ca dorințele și intențiunile lor să și le împărtășéscă în scris și ca daraverile lor să le îndeplinéscă prin scrisori, prin telegrame sau telefonare.

Corespondența comercială cu drept cuvênt se póte considera aprópe ca sufletul tuturor afacerilor comerciale. Prin corespondență comercianții își împărtășesc nu numai ideile și dorințele lor, dar totdeodată își câștigă cunoscințe detailate asupra diverselor afaceri, asupra usanțelor, legislațiunilor comerciale, asupra tarifelor vamale și de transport,

asupra locurilor de producţiune şi debuşeurilor, în fine asupra tuturor lucrurilor, ce se referă la negoţ în general şi în special faţă de daraverile proprii. Rolul corespondenţei în vechime era de o importanţă şi mai mare; dar şi astăḑi, pe lângă tótă mulţimea de ḑiare speciale, de rapórte consulare, de informaţii dela camerile de comerciu, pe lângă tótă comunicaţia înlesnită, şi pe lângă mulţii agenţi voiajori, totuşi rolul important al corespondenţei în afaceri comerciale este recunoscut de tótă lumea.

Sunt cestiuni mai delicate, lucruri de tot speciale, pe care comerciantul numai pe cale de corespondenţă le póte afla. Sunt, aşa ḑicênd, secrete de afaceri, cari după natura lor nu se pot da publicităţii, şi nici nu sunt de vr'un interes pentru lumea streină. N'avem decât să ne gândim la diversele informaţii asupra creditului cutărei sau cutărei firme, informaţii în afaceri de falimente, de intreprinderi, cereri de credite, la concurenţa cea mare, care înalţă sau nimiceşte o afacere, şi îndată ne vom convinge de marea importanţă, ce o are şi o va avea totdéuna corespondenţa în afaceri comerciale

O negligenţă, uneori cât de mică, a corespondenţei comerciale produce rĕcélă între diferitele case, ba adesea contribue la ruperea relaţiilor; multe operaţiuni le putem scăpa din mână şi concurenţii nostri se bucură şi trag folóse din astfel de casuri; din contră o corespondenţă bine purtată atrage atenţiunea clienţilor noştri, îi îndémnă la comande nouĕ, la încheeri de relaţiuni nouĕ şi astfel desvóltă şi susţine o vioiciune mare în tóte ramurile de afaceri.

Scrisorile comerciale trebue să fie bine compuse, bine stilisate. Stilul şi forma atât esternă, cât şi internă a unei scrisori, ne arată gradul de cultură şi caracterul corespondentului. Dintr'o scrisóre de multeori putem conchide asupra ordinei şi totdeasemenea şi asupra negligenţeĭ, ce domneşce într'o casă de comerciu.

Ca să putem da o formă plăcută şi un conţinut corect scrisorilor nóstre, e dé lipsă să cunóscem gramatica şi stilistica limbei, în care scriem. Afară de acésta sunt şi

unele cerinţe speciale pentru aranjarea scrisorilor, cari sunt impuse în urma relaţiunei, ce esistă între corespondenţă şi contabilitate, deórece este sciut, că scrisorile sunt baza contabilităţii şi ele dau putere de dovadă diferitelor casuri trecute în registrele contabilităţii.

Corespondenţa comercială este stilistica specială a scrisorilor comerciale; ea are să ne arăte regulele pentru stilisarea scrisorilor şi forma pentru aranjarea lor.

Sciind obiectul adecă materia despre care e vorba, n'avem decât să precisăm într'un stil corĕspunḑĕtor ideile nóstre, ce se referă la obiect, şi compunerei prĕste tot să-i dăm o formă în general usitată între comercianţi, şi vom coresponda bine. Partea acésta de formă, şi peste tot limbagiul şi fraseologia comercială, mai bine se pot deprinde din modele, cetind şi transcriind epistole dela case mari de comerciu. Imitarea acestor modele şi composiţia proprie va duce mai repede la scop.

Este obiceiu comercial, ba şi natura lucrului pretinde, ca uneori afaceri comerciale, cari s'au contractat verbal, să se repeteze în scris, ca astfel cuvêntul să se întăréscă şi printr'o epistolă subscrisă în tótă regula.

Aşadară aprópe fiecare scrisóre, uneori chiar şi cea mai neînsemnată, este un fel de *contract* încheiat, *în parte* sau *definitiv*, între adresant şi adresat şi se consideră ca un mijloc de dovadă între corespondenţi, fie că ei direct au scris epistolele, fie că acestea s'au scris prin procurişti sau plenipotenţiaţi în numele firmei.

De aci resultă, că fiecare comerciant este responsabil pentru orice frasă, ba chiar pentru ori şi ce cuvênt, care se află într'o epistolă subscrisă în tótă regula cu firma sa. Chiar legea comercială din fiecare stat prescrie, ca comercianţii să păstreze scrisorile primite şi copiile scrisorilor trimise un anumit numĕr de ani ér practica pretinde ca să aranjăm scrisorile în mod cronologic pentru a le putea avea la disposiţie în ori şi ce moment.

1*

2. Ceva despre stilul comercial.

Sub *stil* se înțelege preste tot forma, în care se esprimă ideile într'o composiție, — în casul nostru, într'o epistolă.

Tóte regulele și principiile stilisticei, care ne arată cum are să fie un stil bun, au aplicare și la stilisarea scrisorilor comerciale. Fiindcă scrisorile comerciale au să fie considerate numai cu privire la esactitate, claritate și precisiune, este fórte natural, că orice espresiune figurată trebue să rĕmână la o parte; tropii și figurile din altfel de composițiuni nu-și au locul în scrisorile de comerciu.

În limbagiul comercial sunt usitate multe espresiuni, cari în limba de tóte ḑilele nu se întrebuințéză aprópe de fel, sau se întrebuințéză cu alt înțeles; astfel e neapĕrat de lipsă a amintí ceva despre compunerea scrisorilor de comerciu, așa ḑicênd, despre *stilul comercial.*

Corespondentul comercial mai nici odată nu are să inventeze singur materialul, despre care vrea să scrie. El nu scrie nici o epistolă fără un motiv impus de afacerile comerciale și astfel ideile, ce are să le pună pe hârtie, i sunt date, și el trebue să le cuprindă pe deplin și corect și să le desvólte conform împrejurărilor. Acest lucru însă îl póte îndeplini un corespondent, numai dacă *cunósce afacerile* comerciale din fundament, cu tóte amĕnuntele lor, și dacă are prevederea de lipsă față de *punctele de drept,* cari se ivesc în diferitele afaceri. De aci urméză, că acela, care se apucă să concipieze o scrisóre, să caute mai înainte de tóte, să-și câștige o cunoscință esactă a lucrului, despre care vrea să scrie, și din acésta apoi să-'și scótă ideile de lipsă, pe care să le stiliseze corect.

Un client al nostru ne cere d. e. o anumită marfă, să ḑicem 50 de saci cafea Santos kgr. à 1·65. In urma acestei cereri ne este dat motivul, de a intra în corespondență cu clientul nostru. Acest incident provócă în noi următórele idei cu privire la rĕspunsul, ce trebue să-l dămí: avem marfa cerută; putem furnisa cantitatea de 50 de saci sau avem marfă mai puțină;

putem procura restul de airea; putem furnisa îndată sau mai târḑiu; putem vinde cu prețul cerut etc.; în fine cumpănind tóte acestea rugăm pe client să facă sau să nu facă comanda.

Cari din aceste idei, sau și altele, să le foloséscă corespondentul la facerea rĕspunsului, depinde dela împrejurările afacerei, în numele căreia scrie. Este prin urmare o cerință principală, ca un corespondent să cunóscă pe deplin și de tot esact relațiile din afacerea șefului sĕu și tóte amĕnuntele magazinului, ce-l representă, căci altfel nu va fi în stare să compună scrisorile de lipsă.

De regulă într'o scrisóre se pune *o singură idee.* Dacă însă natura afacerei date pretinde, ca mai *multe idei* să se esprime în aceeași scrisóre, atunci nu e permis ca aceste idei să fie amestecate unele cu altele, ci trebuesc aranjate și înșirate într'o ordine potrivită.

Spre scopul acesta lucrurile, despre care scriem, au să fie considerate:

a) după gradul de importanță;

b) cu privire la timp;

c) cu privire la loc. Lucrurile, cari se referă la acelaș oraș, să fie deodată amintite; tot astfel

d) lucrurile cari se asémănă și cari sunt egale, să se amintéscă de odată, ér cele, cari se deosebesc, au să fie amintite separat.

Așa dară lucrul mai important are să premérgă lucrului de mai puțină importanță, deasemenea lucrurile generale celor particulare; tot astfel, lucrul întêmplat mai înainte sau aceea ce se referă la lucruri trecute, trebuesc amintite ântâi și numai după aceea lucruri presente sau viitóre. Lucruri și împrejurări, cari se refer la acelaș obiect și la aceeași localitate, sau cari se asémĕnă, sau sunt egale, trebuesc amintite împreună la acelaș loc.

Persóna, care are să pórte corespondența, adecă corespondentul, trebue să cunóscă cu temeiŭ, pe de-o parte *afacerile, punerea lor la cale, promovarea și încheerea lor,* ér pe de altă parte să știe de tot bine limba, în care face corespondența. Lucrul acesta se impune dela

sine cu atât mai vîrtos, că, pentru economie de timp, epistolele comerciale se concipiéză de-a dreptul în curat, așa cum au să fie trimise. Corespondentul deci trebue să aibă și o deprindere de a concipia iute și corect din tóte punctele de vedere.

Esprimarea ideilor într'o epistolă. Pentru a compune o scrisóre bună comercială, pe lângă cunoscința limbei și a gramaticei, se mai cere, ca să ne esprimăm astfel, încât cu cea mai mare ușurință să fim pricepuți de aceia, cărora le adresăm scrisorile nóstre. Cerințele de căpetenie ale unei bune stilisări sunt: să fim *clari*, să fim *compleți*, să fim *preciși* și *ideile să fie motivate și bine legate* între olaltă:

a) O espresiune este *clară,* dacă fiecare o înțelege în acelaș mod. Pentru a ne conforma acestei cerințe trebue să ne esprimăm cu astfel de cuvinte, cari sunt înțelese de toți și nu dau nascere la dubietăți și nici nu pot fi interpretate în alte sensuri. Așa d. e. dacă primim o scrisóre, în care ni se trimite și un cec, nu ne-am esprima clar, dacă am dice: »Am primit scrisórea D-v. din 3 luna curentă . . .«, ci trebue să dicem: »Am primit scrisórea D-v. din 3 crt, dimpreună cu un cec de frc . . .« adecă nu este de ajuns să adeverim numai primirea scrisorii, ci și primirea cecului. De asemenea când am da rěspuns la o informație de faliment, nu ar fi claritate, dacă am dice: »Firma din cestiune este onorabilă și are încă avere«, etc.

b) O espresiune este *completă,* dacă conține tot ce este esențial. Când ne esprimăm complet, cetitorul trebue să se pótă informa despre tot, ce vrea să scie asupra unui lucru. De câte ori nu ne esprimăm complet față de un lucru, producem încurcături, sau dăm ansă la o corespondență laterală, care s'ar putea evita. Cu deosebire la compunerea telegramelor să nu crutăm vorbele prea mult, căci astfel, neesprimându-ne complet, putem da nascere multor neajunsuri pentru afacerea nóstră; așa d. e. dacă la o comandă de mărfuri n'am spune cantitatea, sau n'am arăta sortele, ce le comandăm. De asemenea dacă provocând pe un debitor să-și facă plățile, n'am precisa un termin, sau în fine dacă am avisa pe cineva, că i-am trimis o sumă de bani și n'am arăta, ce sumă etc.

c) O espresiune este *precisă,* dacă compunětorul se restrânge pe lângă cuvintele și frasele, cari sunt neaperat de lipsă pentru a face ca un lucru să fie la înțeles. De aceea trebue să ne ferim de a intercala lucruri secundare, sau frase fără sens și fără scop, deasemenea să nu facem prea multe esplicațiuni față de lucruri de sine înțelese. Se întêmplă însă, că uneori suntem siliți să ne provocăm la lucruri deja sciute și cunoscute, dar atunci să nu ne lăsăm în detailuri, ci să le amintim acestea de tot pe scurt. Alte ori, când ne adresăm la firme de o reputație mai mare, se póte întêmpla și se admite câte o vorbă de curtoasie mai mult ca de obiceiŭ, dar și în astfel de casuri să nu mergem prea departe.

Dacă într'o scrisóre a nóstră, prin care am trimite unui bancher nisce monete spre vîndare, am dice: »Vě limităm prețul de 11.12« și am adauge: »la nici un cas să nu vindeți sub acest limit«, am face o greșală în contra scurtimei, căci dacă am limitat un preț, de sine se înțelege, că bancherul, să nu vîndă sub acest limit.

Atât în casul *b),* când vrem să ne esprimăm complet, cât și în casul *c),* când vrem să fim preciși în esprimare, să nu mergem prea departe, căci putem cădea în greșala, ca sau să dăm prea multe esplicațiuni, sau să fim nelimpedi și neînțeleși.

d) Ideile dintr'o scrisóre trebue să fie bine *legate* între sine, ca scrisórea să facă un întreg. Legătura acésta este posibilă, dacă scurtăm unele frase, dacă intercalăm cuvinte, uneori chiar propositii, cari mijlocesc trecerea dela o idee la alta; deasemenea dacă precisăm în mod logic raportul între diferitele idei, dacă coordinăm și subordinăm bine ideile, dacă indicăm ideile, care se asémână, sau care diferă, dacă arătăm causa și efectul. D. e. dacă la o reclamă față de o marfă sosită am rěspunde: »Cu mare regret am cetit în scrisórea D-v. reproșurile față de marfa, ce v'am trimis, cu atât mai vîrtos că ne mirăm, cum s'ar fi putut face o astfel de greșală schimbându-se sorta

deşi din proba, ce ne-aţi înapoiat'o, vedem că nu se asémână cu marfa comandată, totuşi nu era de lipsă să ne trimiteţi o probă, căci noi nu am fi dubitat în caracterul D-v.«, ar fi un rěspuns confus şi fără nici o legătură logică.

Cu privire la vorbele şi frasele, ce le întrebuinţâm în scrisori, să omitem *provincialismele*, adecă cuvintele, ce se întrebuinţézâ numai în anumite ţinuturi, de asemenea *arhaismele*, adecă cuvintele învechite, (d. e. *în naht*, *peşin* = cu bani gata, în numerar; *cişit* = vîndare, desfacere; teşghetar = casier) şi în fine *neologismele*, adecă cuvintele nouě, cari încă nu s'au înrădăcinat în limba nóstră d. e. *o marge*, (une marge) în loc de margine, limite; dobânda *aferentă* (afférent) în loc de dobânda cuvenită.

Deórece unui corespondent îi trec prin mâni fel de fel de epistole scrise în diferite limbi, e cu neputinţă ca să nu se obicinuiască cu vorbe şi espresiuni streine. Cu tóte acestea în scrisorile nóstre să căutăm a întrebuinţa un limbagiu românesc, care este mai general. Fiind comerciul de natură internaţională, s'au întrodus pe nesimţite la tóte naţiunile vorbe streine dela popórele mai înaintate în cultură şi mai vechi, care s'au ocupat şi au desvoltat comerciul. Aceste vorbe şi espresiuni au devenit generale, sunt întrebuinţate ca *termini comerciali* şi formézâ *terminologia comercială*.

Terminii comerciali mai vechi aprópe toţi sunt de origine italiană, ér cei mai noi, de origine englesă, francesă şi germană. Ar fi deci un lucru nechibzuit, ca un corespondent, de dragul limbei lui, să caute a traduce şi a schimonosi cuvinte, espresiuni, aşa ḑicênd termini comerciali, cari aḑi sunt înţeleşi de tótă lumea civilisată.

Cât privesce unele prescurtări în cuvinte sau în frase, acestea sunt admise. Astfel titulaturile de mai nainte, precum şi lungile complimente la încheierea scrisorilor se pot omite, căci acestea, pe lângă că răpesc timp, nu contribue întru nimica la conţinutul epistolei. De asemenea obicĭnuitele prescurtări, d. e. acc/ în loc de accept, T^{a} în loc de tara, fob., cif., etc., cari sunt în general întrebuinţate, se pot folosí ca nisce lucruri practice şi preste tot cunoscute.

3. Forma esternă a epistolei comerciale.

Pentru epistolele de comerciu se folosesce o hârtie specială, hârtie de postă, de mărimea unui cvart de cólă. La marginea de sus a hârtiei, la mijloc, în drépta sau în stânga, se obicĭnuesce a se tipărí sau a se litografa firma şi domiciliul, cu scop, ca, dacă iscălitura nu ar fi destul de legibilă, să se pótă cetí repede firma, şi preste tot ca îndată-ce luăm în mâni o epistolă, să ştim dela cine este adresată. Adeseori se arată şi adresa prescurtată pentru telegrame, precum şi anumite distincţiuni ca d. e. »furnisorul curţei regale« sau se imprimă medalii sau marca fabricei şi se amintesc diplome primite dela exposiţii.

Unele case se folosesc de o hârtie, pe care este imprimată firma *cu ape*, cu deosebire pentru a nu se putea imita epistolele, sau cel puţin, pentru a se împedeca imitarea lor. Mai demult se folosia o cólă întrégă, astfel că jumětate din hârtie se întrebuinţa pentru cuvertă (plic). Chiar şi astăḑi, când scriem la firme mai mari, faţă de cari trebue să fim prevenitori, e de recomandat, să folosim şi noi o cólă de douě cvarturi.

Scrisorile comerciale, ce le trimitem, au să fie copiate; astfel trebue să folosim o *cernélă* specială, anume compusă pentru acest scop. În timpul mai nou s'au întrodus maşini pentru scrierea epistolelor. În orice cas, la epistole nu vom întrebuinţa nici ciripie, nici hârtie sugătóre, căci acestea ar îngreuna copiarea lor în *registrul de copiat*.

Scrierea să fie cursivă şi uşor de cetit; să nu fie nici prea mare, nici prea mică, şi din causă că scrisorile trebuesc copiate, să nu fie scrierea prea grósă, căci atunci s'ar prelinge, nici prea subţire, căci în acest cas, nu s'ar imprima deloc în *copier*. Cu deosebire *cifrele* să fie clar scrise, şi când sunt aranjate pentru subtragere sau adunare, să fie corect şi precis scrise unele sub altele.

Dupăce s'a scris epistola şi s'a copiat, *se îndoesce* frumos în patru şi se potrivesce după cuvertele, ce le avem. Uneori se póte folosi al doilea cvart pentru cuvertă. Acest lucru e de importanţă, că păstrând epistola, păstrăm şi cuverta, pe care este imprimat timbrul postal. De multe-

ori *data* timbrului postal este de mare importanță pentru practică, cu deosebire la epistolele în afaceri cu cambii, unde terminul expedării jócă un rol órecare.

Scrisorile se *închid* simplu, lipindu-se partea gumată a cuvertei sau cu *bulinuri* sau cu *mărci* provĕḑute cu firma, sau cu *céră roșie.* De present însĕ aprópe numai *epistole cu bani* sau cu *efecte* se sigiléză cu céră, ținên-du-se totdéuna cont de prescriptele autorităților în acéstă privință.

Unele case comerciale se folosesc de bulinuri pe cari e tipărită firma, ér altele folosesc cuverte cu firma tipărită; acest lucru e de lipsă, cu deosebire pentru a face înlesnire oficiilor postale, la cas când nu s'ar găsí adresatul și ar fi de lipsă să se înapoieze scrisórea.

Scrisorile primite *se desfac* tăindu-se cuverta la o margine; cele fără cuvertă se taie cu fórfecile pe lângă sigil sau bulin, păstrându-se acestea întregi.

Scrisorile primite, după-ce le cetim, le îndoim în lungul lor și le *signăm.* Signatura constă într'aceea, că scriem pe epistolă firma adresantului, domiciliul, luna și ḑiua când a fost scrisă, și de desupt data primirei. Asemenea însemnăm și data *rĕspuńsului* nostru, lângă care e de recomandat să notăm chiar și pagina dela registrul de copiat.

Forma acestei signaturi póte fi diferită. Unii scriu litera R., care are să însemneze »reçu« și »répondu«. d. e. R$\frac{2\ \text{August}}{4\ \text{August}}$1904. De present se folosesce pentru acest scop o stampilă, la care apoi se adaugă data primirei și a rĕspunsului. Nu este de lipsă ca la tóte scrisorile să se rĕspundă. Scrisorilor, la care nu trebue să rĕspundem, le facem un anumit semn lângă stampilă, ḑ. e. ⊖ pentru a se scì, că n'au lipsă de rĕspuns. Un lucru însĕ avem să-l facem cu tóte scrisorile de comerciu, anume trebue să le *păstrăm.* Epistolele uneia și aceleiași firme le punem una într'alta, astfel ca cea mai în urmă primită să servéscă ca învĕlitóre pentru cele anterióre, și le aranjăm în nisce pupitre potrivite pentru acest scop. După un anumit timp, ceea-ce depinde dela mulțimea epistolelor într'o afacere, le

aranjăm an de an în pachete sau în nisce table și le păstrăm mai departe, după-cum prescrie legea comercială.

Cu privire la *adresă* e de observat, că în afaceri comerciale se lasă afară tóte titulaturile și se obicinuesce a se ḑice simplu de tot: »domnuluĭ«, »domnilor«, sau și »D-Sale D-lui«. Escepțiuni se pot face în anumite casuri.

În privința *domiciliului* adresatului să se observe diferitele esemple din carte: loco, strada, orașul; dacă's mai multe localități cu același nume să se pună o distincțiune d. e. Frankfurt lângă Main, Frankfurt lângă Odera, sau: Rîmnicu-Sărat, Rîmnicu-Vîlcii; dacă adresatul se află în voiaj, se indică orașul cu adausul »poste restante«; la epistole transoceanice se ḑice: »per vaporul...«; mai pot fi espresiunile: privat, personal sau la mâna proprie și în fine: franco, recomandat, etc.

În timpul mai nou au început comercianții să scrie pe plic *mai întâiu orașul, apoi numele adresatului,* pentru ca distribuirea scrisorilor să fie inlesnită oficianților dela poștă.

4. Întocmirea internă și conținutul scrisorii comerciale.

Epistola comercială constă: din dată, adresă, text, încheiere și subscriere:

a) se pune **data**, adecă locul, ḑiua luna și anul în care s'a scris;

b) **adresa** se scrie și în epistolă. Ea conține: *numele și domiciliul firmei* către care e adresată epistola. Unii scriu mai întâĭu numele și domiciliul adresatului și la sfîrșit, locul și data trimiterii. Forma ce are să se dea adresei, se póte vedé din exemple;

c) aceea-ce vrem să comunicăm prin scrisóre forméză conținutul sau **textul**.

Cu privirĕ la text, pe lângă ce s'a ḑis în partea generală, mai amintim, că, cu deosebire scrisorile, cari, împreună cu rĕspunsurile lor, fac parte dintr'un contract (d e. condițiuni), să fie stilisate cu tótă băgarea de sémă, și totdéuna ținênd cont de neînțelegerile, ce s'ar puté iví din causa neprecisiunei.

Scrisorile, ce le adresăm unei firme, cu care n'am mai stat în relațiune, trebue să conțină motivul, care ne-a îndemnat de a-le scrie. Așa d. e. am aflat din circulara D-Vóstră, sau dela un amic de afaceri al nostru etc.

Când scriem însĕ unei firme, cu care suntem deja de mai înainte în relațiune, dacă scrisórea nóstră nu este numai un rĕspuns, trebue să amintim scrisórea anterióră, data ei, precum și partea esențială a cuprinsului ei. Dacă însĕ am adresat mai multe scrisori unei firme órecare și n'am primit nici un rĕspuns, e de lipsă să ne referim la tóte scrisorile dinainte, arătând și data lor.

Avênd să rĕspundem la o scrisóre, mai întâiu constatăm primirea precedentei, indicând data și recapitulând pe scurt lucrurile (posturile, posițiile), ce au să fie trecute în contabilitate. La epistole transoceanice este obiceiu a se alătura copia sau un duplicat al precedentei.

Preste tot cu privire la formă, de câte-ori trecem la un obiect nou în aceeași epistolă, începem un rênd nou. *Sumele de bani*, precum și *cantitățile* și orice *date*, asupra cărora voim să atragem luarea aminte a adresatului, se scriu într'un rênd nou, sau la mijloc, sau în fine se subliniézā. Când constatăm însĕ numai primirea unei sume de bani, atunci nu e neapĕrat de lipsă să începem rênd nou, nici să subliniem;

d) **încheierea** unei epistole comerciale este scurtă: o mulțumire, sau o rugare de a lua notă de conținutul scrisorii, sau o rugare de a-i da ordine sau comande nouĕ, sau rugarea pentru mijlocirea vre-unui serviciu lateral, sau în fine se amintesce că se alătură un preț curent și altele.

După încheiere, uneori îndată după text urméză așa numitul *compliment de încheiere*, ca: cu tótă stima, cu tot respectul, cu deosebită stimă, cu perfectă stimă, Vĕ salut cu stimă, Vĕ salut cu deosebită stimă, primiți asigurarea stimei etc. La tot casul este de recomandat, ca complimentul de încheiere să nu fie bombastic, ci cât se póte de simplu. Nu-'i vorbă, și aici, ca și la adresă, trebue să ținem cont de posiția și renumele firmei, la care ne adresăm;

e) întrucât privesce **subscrierea** sau iscălitura, este de observat, că în epistolele comerciale nu este obiceiu, ca în cele familiare, să se lase prea mult loc între complimentul de încheiere și text și de asemenea între text și iscălitură. De recomandat este a se lăsa un singur rênd.

Subscrierea trebue făcută cu mâna proprie și să fie totdéuna aceeași și în conformitate cu iscălitura pusă la circulară și înregistrată la tribunal. Subscrierea să fie simplă. Credința, că scrierea ilegibilă și adausele de trăsuri (iscălituri) complicate ar fi o garanție pentru contrafaceri, este greșită. Din contră este constatat, că tocmai iscăliturile simple sunt cu mult mai greu de imitat.

Anexele (aclusele), ce au să se pună în scrisóre, ca polițe, cecuri, conturi, note de spese, facturi, etc. sunt a se nota jos în partea stângă, ca acela care are să îndoéscă scrisórea și să facă expediția, să vadă imediat, ce trebue anexat, chiar fără să mai cetéscă textul întreg al scrisorei. Asemenea în colțul din stânga se póte însemna, dacă scrisórea e francată sau recomandată.

În case mai mari comerciale, la bănci se obicĭnuesce ca șeful corespondenței, sau al biroului să citéscă și controleze epistolele scrise de subalternii sĕi, apoi să le provadă cu un anumit semn, pentruca să se cruțe ostenéla șefului afacerei, ca înainte de a-și pune iscălitura să mai cetéscă odătă întréga scrisóre. Asemenea se purcede și acolo, unde sunt procuriști.

Scrisorilor copiate li-se dă sau numĕrul foliului din registrul de copiat, sau li-se pune un semn órecare (| |) pentru a nu sĕ face vre-o eróre, și a sĕ expeda o scrisóre, fără a fi fost copiată. Unii întrebuințéză o stampilă mică cu textul: »copiată«.

Scuse că epistola a fost în pripă scrisă, nu au loc. Dacă se continuă și pe a doua fóie, e de prisos a sĕ adauge jos anticatul t. s. v. p. *(tournez s'il vous plait)*, sau b. v. a. î. (binevoiți a întórce), căci fiecare va băga imediat de sémă, că epistola nu s'a terminat. De obiceiu astăḍi sĕ adaogă o linie peḍise între douĕ puncte jos la drépta. ·/.

Postscriptele, des usitate în epistolele particulare, nu se pot ocolí nici în afaceri comerciale. Dacă se întêmplă d. e.

că tocmai când am terminat o scrisóre, sau chiar am subscris-o, ne sosesce vre-o telegramă sau o altă scrisóre referitóre la conținutul scrisorei nóstre, sau s'a lăsat ceva afară sau ni-se pare că ceva are lipsă de o mică deslușire, sau în fine voesce șeful casei să adauge el ceva particular, scris cu mâna proprie, atunci fórte natural, că se póte face adausul de lipsă, scriindu-se ceva mai jos, dar' și fără obicînuitul P. S. (postscriptum). Când adausurile acestea sunt ceva important, e lucru natural, că trebue să fie subscrise.

Trecênd la partea specială, împărțim diferitele scrisori în următórele grupe:

I. Afaceri de mărfuri.
II. Spedițiune și asigurări.
III. Informațiuni.
IV. Recomandațiuni și acreditive.
V. Afaceri cu cambii.
VI. Efecte, cupóne, monete și devise.
VII. Plăți, incassări și asignațiuni.
VIII. Afaceri de cont curent.
IX. Admonițiuni și reproșuri.
X. Falimente.
XI. Oferte de serviciu propriu și petiții.
XII. Circulare.

Aceste singuratice grupe de scrisori, cu subîmpărțirile lor, sunt tractate special la începutul fiecărui capitol, urmând imediat exemplele relative.

I. Scrisori în afaceri de mărfuri.

Comerciul cu mărfuri este fórte estins și astfel pentru purtarea lui este de lipsă o corespondență variată și vastă. Basa acestei corespondențe o face cumpěrarea și vîndarea în cont propriu și în cont strein.

Pentru încheierea afacerilor de mărfuri trebue să se întâlnéscă *cererea* consumătorilor și *oferta* producĕtorilor, și astfel prin contactul reciproc verbal și în scris se ivesc diferitele *condițiuni*, în urma cărora se încheie definitiv afacerile.

Obiectul acestor condițiuni sunt: modul și timpul furnisării, modul și timpul plătirii, stabilirea prețului*) și unele avantage, ce se acórdă consumenților mari, grosiștilor, diverse sconturi, rabaturi la anumite ocasiuni etc.

Fiind așa de diferite încheierile de afaceri, punerea lor la cale și esecutarea lor, se vor tracta și scrisorile referitóre la ele separat și în special. Cele mai obicînuite scrisori sunt: *a) oferte; b) ordine* de cumpĕrare sau vîndare; *c) scrisori,* prin care anunțăm *trimiterea mărfurilor și socotéla; d)* prin care *constatăm primirea* și aflarea în bună regulă a mărfurilor *sau arătarea lipsurilor,* în care cas trebue să spunem, dacă primim marfa condiționat, cu o reducere în preț, sau dacă o lăsăm la disposiția trimițĕtorului, *o refusăm; e)* scrisori despre *vîndare* și *cumpĕrare* de marfă *pe cont propriu* și *în comisiune; f)* epistole *cătră agenți și voiajori.*

Oferta. Oferta este o scrisóre, prin care invităm pe cineva, ca să între cu noi în afaceri, prin care oferim anumite partide de marfă spre vîndare sau cumpĕrare, oferim serviciile nóstre în orice fel de afaceri: de spedițiune, de comisiune, de cont curent, în afaceri cambiale și în fine oferte, când cerem să fim acceptați în vre-un contoar ca contabili, ca corespondenți sau ca impiegați pentru a lucra într'o afacere de comerciu (agent, samsar, voiajor etc).

Orice circulară conține în sine și o ofertă. Uneori pentru completarea circularei se alătură și o ofertă în tótă forma, spre a detaila anumite afaceri. Afară de aceea la multe scrisori, de orice natură ar fi ele, se pot adauge la urmă câte-va rênduri pentru a oferí ceva.

Ofertele de servicii proprii, de cont curent în afaceri de cambii etc. se vor tracta separat, la capitolele respective.

La orice ofertă de mărfuri e neapĕrat de lipsă să ținem cont de următórele:

---

*) Prețul mărfurilor este în general fixat pe un termin de 3, 4 sau 6 luni; dacă cumpĕrătorul plătesce marfa cu bani gata, i se face o reducere, esprimată în procente și numită *scont, discont, decort, scont de cassa* (uneori *rabat*).

1. Ca întroducere, să arĕtăm din ce motiv facem oferta. Astfel putem dice, că am aflat dintr'o circulară sau dela un amic al nostru despre înfiinţarea unei case nouĕ de comerciu, sau că, audind de o casă, ne-am simţí fórte măguliţi de a întra în relaţiuni cu o firmă aşa de onorabilă, cu nume bun, sau că s'au întêmplat unele schimbări în afaceri, şi în fine, că avem un deposit mare, că pe viitor se vor urca preţurile etc.

2. După o introducere potrivită, învităm pe clienţi de a întra cu noi în relaţiuni, sau de a reînoí însărcinările şi comandele lor. Ací e de tot potrivit a arĕta anumite avantagii, ce ar puté resulta din întrarea în relaţiuni sau din facerea de comande nouĕ.

3. Se indică apoi marfa oferită, preţul, condiţiile de plată şi modul de furnisare Faţă de firme cu totul necunoscute arătăm detalii atât asupra depositului nostru, cât şi unele avantagii, ce le oferim faţă de alţii. Acésta se face cu deosebire pentru a atrage cât mai multă clientelă nouă şi pentru a ţiné ataşaţi de noi pe vechii noştri muşterii.

4. Ca încheiere de regulă asigurăm pe clienţi, că ordinele, ce le vom primí, le vom esecuta promt, cu tótă îngrijirea şi spre deplina lor mulţumire. În ofertele de mărfuri se alătură şi probe, mostre (eşantilóne) şi preţuri curente.

În urma inlesnirilor mari de comunicaţiune, de present fórte multe oferte se fac verbal prin agenţi, comişi-voiajori şi trimişi speciali. Anumite oferte se pot face în formă de circulare tipărite.

Preste tot ofertele de mărfuri pot fi *generale*, când ne adresăm atât la comercianţi, cu cari n'am stat până acum în relaţii, cât şi la clienţii noştri din timp în timp, pentru reînoirea afacerilor, sau când presupunem, că ne-au părăsit şi caută alte isvóre, de unde să se aprovisioneze cu cele de lipsă Ofertele pot fi şi *speciale*, când oferim un anumit lucru d. e. o partidă de marfă, indicând condiţiunile. In acest cas oferentul ia asupră-şi rĕspunderea pentru oferta sa şi pentru condiţiunile propuse, astfel încât o comandă făcută pe baza ofertei speciale trebue esecutată (vedi Nr. 15) fără nici o reservă.

Dacă cineva voesce să între în relaţiuni, de regulă scrie un rĕspuns la oferta primită. Rĕspunsul depinde dela multe împrejurări. Dacă oferta îi convine, rĕspunde imediat şi totdeodată póte face şi comanda. Dacă oferta nu este acceptabilă, *din anumite cause*, atunci nu e neapĕrat de lipsă un rĕspuns. Lucru acesta depinde dela aprecierea ce se dă firmei, ce a făcut oferta. Caselor mari, carí ne oferă ceva, de regulă le rĕspundem, le spunem, că am luat notiţă de oferta făcută, şi că vom face us, îndată-ce vom avé necesitate, sau dacă se vor mai schimba relaţiile etc. Dacă cineva vrea să între în relaţiuni cu o casă, ce i-a oferit servicii sau marfă, şi nu-i convin anumite condiţii, póte întra cu numita casă într'o corespondenţă, într'un schimb de scrisori, pentru tocmélă. Dela resultatul acestor scrisori depinde întrarea sau neîntrarea în relaţiuni.

Precum esistă ofertă din partea caselor mari, tot asemenea esistă *cerere* de a întra în relaţiuni din partea cumpĕrătorilor. Producĕtorii ofer spre vîndare mărfurile lor, ér cumpĕrătorii ofer serviciile lor pentru desfacerea mărfurilor, adecă cer mărfuri spre cumpĕrare.

În aceste cereri cumpĕrătorul trebue să ţină cont de următórele:

1. Ca întroducere, să arăte necesităţile negoţului sĕu precum şi motivul, care-l îndémnă să céră mărfuri dela casa, la care se adreséză.

2. Trebue să-şi esprime în scrisóre dorinţa de a întra în relaţiuni şi să întrebe, dacă îi convine adresatului, sau nu.

3. Dacă doresce mărfuri pe credit, să o spună acésta într'un astfel de mod, încât să nu dea ansă la bănueli, că în alt chip n'ar puté întra în relaţii.

4. Dacă nu e cunoscut cu casa, la care se adreséză, e bine, să indice nişte firme sau persóne (referenţe), cari ar fi în stare a da despre dênsul informaţiuni în orice privinţă.

5. Promite, că va face regulat plăţile şi cere desluşiri diverse asupra unor articoli, cere mostre şi preţuri curente.

Rĕspunsurile la astfel de cereri pot fi afimrative sau negative, după împrejurări. Informaţiile, ce se primesc,

determină întrarea în relații sau refusarea. Refusarea trebue să se facă în termini delicați.

Comanda. Pe basa ofertei verbale sau în scris se fac de regulă *comande*, se dau *ordine*, sau *însărcinări*. Comandele se pot face, după necesitate, și fără să fi premers vre-o ofertă. E destul, ca un comerciant să aibă lipsă de un articol de marfă, și póte face comanda. Une-ori premerg comandei órecari informațiuni asupra prețului, speselor și taxelor, ce sunt înpreunate cu trimiterea mărfii. Comandele se pot face prin scrisori închise, prin cărți postale, prin memorande, prin telegraf sau telefon. Persóna, care face comanda, se numesce *comitent*, ér cel-ce o esecută, se numesce *însărcinat* sau *comisionar**), fără privire la aceea, că el trimite marfa din magazinul sĕu propriu, sau o cumpĕră dela altul în contul comitentului. Comanda însași, ordinul, însărcinarea se póte numí așadară și *comisiune*. Prin darea unei comande comitentul face primul pas pentru încheierea unui contract de cumpĕrare.

Cerințele esențiale ale unei scrisori, prin care se comandă marfă, sunt următórele:

1. Numirea mărfei și calitatea;
2. Cantitatea;
3. Prețul;
4. Modul de plătire sau rambursarea;
5. Modul și timpul de esecutare;
6. Particularități, ce se condiționéză:

Ad 1. Marfa trebue numită precis după sortă, finețĕ, numĕr sau după alte dinstincțiuni, cari arată calitatea: precum prima, secunda, suprafină, medie etc. Aceste distincțiuni trebuesc bine sciute; ele mai cu temei se pot învĕța în practică. Dacă avem mostre (eșantilióne), le putem alătura, eventual ne provocăm la ele sau la mărfuri, ce le-am comandat mai înainte.

*) Să nu se confunde cu *comisionarul propriu ḑis;* aici se înțelege: fabricantul, grosistul în fine orice comerciant la care s'a făcut o comandă. Despre comisionarul propriu ḑis, care fără să posédă mărfuri mijlocesce vînḑarea și cumpărarea de mărfuri, pe numele sĕu propriu dar în socotéla comitenților sĕi, se va vorbi în altă parte a capitolului present.

Ad 2. Cantitatea mărfei trebue însemnată precis, după numĕrul bucăților, lungime, lățime, eventual volum, după greutate, capacitate (litri) etc. arătându-se totdeodată și modul împachetării, ca d. e. saci, butóie etc. Uneori este bine a se aminti mai întâi cantitatea și apoi calitatea și amêndouĕ în textul scrisorii să se pună la mijloc, începêndu-se un șir nou. Dacă comanda conține multe articole, acestea se pot aranja la finea scrisorii sau chiar pe un blanchet separat, care să alătură în plic. Astfel în text se póte ḑice: »sĕ-mi trimiteți marfa mai jos arĕtată, sau marfa indicată pe contra pagină sau pe blanchetul alăturat«. Când nu s'ar puté precisa din destul cantitatea mărfei, cu deosebire între douĕ case de comerciu, cari stau de mult timp în relațiuni, atunci se indică cantitatea aproximativ, circa (c$\frac{a}{=}$). În acest cas fabricantul sau comisionarul va chibzuí singur cantitatea, ținênd cont de împrejurări, ca d. e. pentru a se umplé un colet, un bal, un vagon etc. Pentru astfel de completări se întêmplă une-ori, că se trimite o cantitate de marfă ceva mai mare, decât s'a comandat. Bine înțeles, că acestea sunt de natură escepțională și astfel plusurile pot fi refusate, dacă nu sunt motive suficiente.

Ad 3. Prețul se fixéză în comandă; dacă cumva s'a contractat mai înainte un preț, atunci se ḑice: cu prețurile sciute sau convenite. Une-ori prețul se arată limitat, în limite, peste care să nu trécă.

Ad 4. Modul de plătire (rambursarea sau trimiterea contravalórei) póte fi diferit. Mai obicĭnuit este cu bani gata imediat după sosirea mărfii, cu rambursă, plătind marfa înainte de a o scóte dela gară, cu cecuri, cu rimese sau trăgênd comisionarul (fabricantul, grosistul) polițe (trate) asupra comitentului, și în fine cu credit deschis pe un termin fixat. Modul de plătire depinde dela învoéla făcută între părțĭ.

Ad 5. Une-ori se stabilesce punctul, pe unde să fie transportată marfa, indicându-se drumul (*via* Predeal, *via* Orșova)[1])

[1]) Acest lucru e indispensabil când esistă posibilitatea ca o marfă să se espedieze la destinație pe diferite căi, prin diferite puncte de trecere. Uneori póte fi vorba și de o concurență a căilor ferate, ca să atragă transporturi pentru comerciul de transit.

și modul cum să fie transportată: cu vaporul, cu calea ferată sau prin cărăuș. De asemenea se preciséză și timpul, când să fie trimisă o marfă, ba în anumite casuri chiar și timpul, când să soséscă. La mărfuri de seson [2]) timpul sosirii e condițiune, care jócă mare rol.

Ad 6. Pe lângă acestea sunt și alte lucruri, cari se pot aminti în comande. Așa d. e. se póte cere o împachetare deosebită, o numerisare deosebită a calității, îngrijirea de asigurarea transportului; se póte indica chiar și societatea, unde să se facă asigurarea, mai departe se póte indica comisionarul, speditorul, cu deosebire la debărcări din vapor în tren, la tansbordări etc. În fine fiecare branșe de negoț și fiecare articol de marfă își au particularitățile lor, cari mai ușor și mai bine se pot deprinde în practică.

Rĕspunsuri la comande. Rĕspunsurile la comande se fac de obiceiu imediat. Între comercianți, cari sunt mai de mult în relațiuni unii cu alții, întârdierea rĕspunsului se consideră ca acceptarea comandei.

Comandele pot fi *necondiționate*, cari se execută imediat, și pot fi *condiționate*, cari nu se pot îndeplini imediat. Dacă comanda s'a făcut pe basa unei oferte și clientul se declară învoit cu oferta, atunci se esecută imediat, fiind necondiționată. Sunt însĕ casuri, când se fac comande din partea unora, numai ca probă, sau se cer unele reduceri în preț etc. Comisionarul trebue să se gândéscă bine, să chibzuéscă condițiile, și nu e obligat ca să esecute ordinul imediat. La astfel de comande condiționate de regulă urméză alte scrisori, prin cari se face, așa dicênd, o tocmélă, și numai dupăce acésta e gata și condițiile s'au stabilit definitiv, se esecută.

In rĕspunsurile la comande trebue să se țină cont de următórele:

a) Dacă comisionarul (fabricantul, grosistul) nu voesce să între în relațiuni cu cineva, refusă executarea comandei într'un mod convenabil.

[2]) Mărfuri de seson, precum: stofe de primăvară, de vară, mașini agricole, fructe etc.

b) Dacă marfa comandată nu o are în magasin, și astfel nu póte esecuta comanda, atunci însciințéză pe comitent (client) înmediat și îsi esprimă părerea de rĕu, regretul. Dacă crede însĕ, că va puté furnisa (preda) marfa mai târdiu d. e. este în lucru (la fabrici), atunci spune în scrisóre, că »'și-a notat, a luat notă« 'și-a »însemnat« comanda, dar' o va esecuta după un timp óre-care. In acest cas trebue să aștepte rĕspunsul comitentului și dispoștiile lui, dacă se învoesce sau ba.

c) Chiar și dacă o comandă s'a făcut pe un timp mai îndepărtat, totuși comisionarul trebue să rĕspundă înmediat și să arĕte că »a luat notiță«, sau »a prenotat comanda«, și o va esecuta la timp, sau în anumite casuri, arată că nu o póte esecuta și indică totdeodată și motivele.

d) Dacă comitentul pune în comanda sa condițiuni, cari nu se pot îndeplini, atunci comisionarul trebue să-i arĕte, că nu póte primí astfel de comande, și să-i facă propuneri nouĕ cu alte condițiuni.

e) Dacă însĕ se esecută comanda, atunci se face o scrisóre comitentului, în care pe lângă amintirea esecutării, se alătură o *factură*. Acéstă scrisóre se consideră ca adevĕratul *rĕspuns la o comandă.*

Rĕspunsul acesta trebue să cuprindă:

1. Referirea la comandă făcută.
2. Arătarea, că marfa s'a predat la tren, la vapor, tótă sau numai o parte.
3. Arătarea timpului, când s'a predat si pe ce cale (via).
4. Provocarea la factura alăturată, la costul mărfei și la scadența plății.
5. Rugarea pentru plată conform învoelii avute.

Ad 1. Dacă marfa s'a comandat în scris, ne referim la data scrisorii de comandă. Dacă însĕ comanda s'a făcut verbal

sau printr'un voiajor sau representant, ne provocăm la aceste împrejurări.

Ad 2. Când arătăm că marfa s'a predat, trebue să indicăm şi modul pachetării (ambalării). Nu e de lipsă o descriere prea amĕnunţită, precum şi o indicare a coletelor singuratice şi a cantităţii, căci tóte acestea se pun în factură.

Ad 3. Faţă de timpul predării se ḑice de regulă *„aḑi, astăḑi"*, ér faţă de modul trimiterii se obicĭnuesc espresiunile: prin postă pe calea ferată cu mică sau mare iuţélă (vitesă), prin speditorul N. N., pe vaporul . . . . etc. În loc de »prin« se póte ḑice »per, pr« sau »$^1/_2$« (mezzo).

Ad 4. Dacă comanda e mică, d. e. un singur articol, atunci tótă marfa se póte aranja şi calcula în textul scrisorii, în care cas nu e de lipsă o factură specială. La comandele mari însĕ e neapĕrat de lipsă o factură în tótă forma. Uneori şi textul scrisorii e tipărit la un loc cu factura. Amĕnunte despre greutatea singuraticilor pachete dintr'un colet (bal, balot) se fac dinjosul facturii, ca »*notă* de greutate, notă de specificaţiunea greutăţii sau a conţinutului«. Preţul se indică pe unitatea de mĕsură şi costul se arată pe baluri şi în total. Deasemenea trebue indicat şi terminul de plată. Pe lângă cost trebuesc specificate şí alte spese, ca comisiune, asigurare etc.

Ad 5. Deşí modul de plată e fixat de mai înainte, totuşi trimiţĕtorul mărfii îl amintesce din nou în scrisóre. Acésta este bine să se facă, deórece mulţi comercianţi cércă a mai schimba condiţiile deja stipulate. Prin repeţirea acésta se ţin în evidenţă condiţiile de plată.

La încheierea acestor scrisori de regulă rugăm pe clienţii noştri de a face comande nouĕ. Atât la comande, cât şi la rĕspunsuri între cunoscuţi vechi se pot face diferite adausuri ca d. e. cerere şi dare de informaţiuni asupra unor firme sau asupra relaţiilor şi mersului comerciului, rapórte de têrg şi altele.

Anulări. Atât cumpĕrătorul cât şi vînḑătorul pot ajunge în astfel de împrejurări, ca să fie siliţi a anula, a revoca *total* sau *în parte,* ofertele sau comandele făcute.

O comandă dată sau o ofertă se póte anula, dacă însciinţarea despre anulare se trimite la timp, ca să ajungă deodată cu comanda sau cu oferta. Pedeci neprevĕḑute, ca d. e. întreruperi de circulaţiune (tren, vapor, telegraf), trebuesc luate în considerare în astfel de casuri.

In scrisórea, prin care anulăm o comandă sau o ofertă, e de lipsă să ne referim la scrisórea, în care am dat ordinul, sau am făcut oferta, să numim obiectul anulării şi să aducem órecari motive şi cause, cari ne silesc la anulare.

Când se presupune, că nu este timp de ajuns pentru a face anulare printr'o epistolă, atunci dăm o depeşe telegrafică (sau telefonăm) şi inmediat printr'o scrisóre anunţăm casul mai detailat.

Cel-ce primesce o anulare, nu e obligat ca să rĕspundă, cu tóte aceste, pentru liniştirea corespondentului sĕu, este bine, să-'i adreseze îndată, sau cu proxima ocasiune, o scrisóre.

Reclamaţiunile, cari nu sĕ pot evita în comerciul de mărfuri, trebue să se facă inmediat după primirea şi esaminarea mărfii; ele trebuesc făcute în termini delicaţi, căci în casuri contrare de multe-ori se pot strica cele mai intime relaţiuni. Reclamaţiunile pot fi cu privire la calitate, la cantitate (manco), la preţ, la întârḑieri, la modul de pachetare etc. Dacă o marfă nu corespunde în privinţa calităţii, este bine, când reclamăm, să ḑicem, că póte din eróre s'a întêmplat acésta, şi astfel de cele mai multe-ori ni-se póte face un scăḑămênt. La cas însĕ că marfa nu corĕspunde în nici o privinţă şi nu o putem întrebuinţa deloc, o punem la disposiţia trimiţĕtorului. o refusăm, dar fără espresa dorinţă a lui nu e bine să o returnăm inmediat, căci îi facem spese; trimiţĕtorul póte lua disposiţii asupra mărfei, ca d. e. să o vîndă în contul sĕu, să o trimită în altă parte etc. Dacă trimiţĕtorul este convins, că marfa corespunde pe deplin probei, el îşi póte validita dreptul sĕu, póte apela la esperţi eventual la tribunal; cu tóte acestea de cele mai multe-ori e bine a primí marfa îndĕrĕpt, sau a lua disposiţiuni pentru a fi trimisă în altă parte.

Afaceri de comisiune. Comisionarul ia asupra-şi să cumpere sau să vînḑă mărfuri din însărcinarea şi pe

contul comitenților sĕi; el încheie afacerile în numele sĕu propriu, dar pe contul unei a treia persóne; el cumpĕră și vinde mărfuri, dar cu sumele de bani, ce resultă debitéză, sau creditéză conturile comitenților. Profitul comisionarului constă într'o ***provisiune, comisiune,*** esprimată în procente, dela suma de bani ce a contractat, căci la încheierile singuratice și totale el are să socotéscă comitenților sĕi prețurile reale, fără de a avé alt profit pentru sine, decât taxele amintite. Tocmai în acéstă împrejurare constă deosebirea de căpetenie între cumpĕrările și vîndările în comisiune, și între cumpĕrările și vîndările pe cont propriu.

Scrisorile, ce sunt a se face la comisiuni, pe lângă ce s'a amintit la afacerile în cont propriu, ca pachetare, preț, plată etc. au să mai conțină condițiuni cu privire la procentul de provisiune și la calcularea speselor. Când comisionarul cumpĕră, își calculéză provisiunea sa dela suma de bani a mărfei cu spese cu tot, ér când vinde provisiunea 'și-o calculéză dela suma de bani neto, fără spese. La vîndări, pe lângă comisiune, mai póte calcula comisionarul și un *delcredere*[1]), dacă ia o garanție mai mare asupra sa, d. e. stă bun (stare delcredere) și pentru persónele, cu cari a contractat și pentru calitatea mărfurilor.

Spesele, ce le are comisionarul cu vîndarea sau cu cumpĕrarea de mărfuri și-le socotesc separat și le arată comitenților în conturile de încheiere de tot amĕnunțit. La cumpĕrări se trimite comitentului deodată cu marfa și o factură de cumpĕrare, în care se specifică tóte spesele avute și ***provisiunea;*** la vîndări, factura de vîndare dimpreună cu spesele, cu ***provisiunea*** și *delcredere,* se trimite sau inmediat, sau la sfîrșitul fiecărei luni, sau după-ce s'a vîndut tótă marfa. Aceste încheieri se consideră ca conturi curente simple în afaceri de mărfuri.

Oferta de comisiune se deosebesce de oferta de mărfuri prin aceea, că aici se oferă serviciile, ér nu însași marfa. In total vorbind, în oferta de comisiune oferentul scrie mai mult despre cunoscințele sale, despre legăturile

[1]) Vedi Cod. com. rom. Art. 412. = Provisiune specială pentru garanție, pentru credit.

sale comerciale, despre destoinicia sa în afaceri, precând în oferta de mărfuri se vorbesce în prima linie despre marfa însași. La o ofertă generală se arată și unele referințe, adecă persóne, cari pot da informațiuni despre relațiile comisionarului. In astfel de oferte (pentru îngrijirea de cumpĕrări sau vîndări în comisiune) se dau și informații de piață, rapórte de têrg, deslușiri asupra unor articoli de marfă și asupra usanțelor pieței. Informații de natura acésta se pot aranja de tot amĕnunțit și sĕ pot face unele calculări despre cumpĕrarea sau vîndare, *calculări fictive,* cari se numesc *conto finto, compte simulé compte de vente simulé.* Astfel de calculări se trimit, la cerere, din partea comisionarilor. Comisionarii din centrele mari de producțiune și din porturi trimit și fără a fi cerute, calculări de aceste fictive și fórte des hotărĕsc pe mulți comercianți a face comande, a încheia transacțiuni.

Precum la afaceri de mărfuri, tot asemenea și la afaceri de comisiune, diferiți comercianți, cari nu stau în relațiune cu comisionari se pot adresa în cas de lipsă, la aceștia pentru a-i ruga să îngrijéscă de vîndările și cumpĕrările lor. In astfel de scrisori se cer condițiunile, asupra cărora are să se esprime comitentul, dacă le acceptéză sau ba.

Ordinele de cumpĕrare (comandele) date comisionarilor se deosebesc de ordinile pe cont propriu prin aceea, că în ele se dice, ca să »cumpere o marfă« ; încolo aceste scrisori trebue să conțină tot ce s'a spus mai inainte, ca arĕtarea cantității, calității, pachetare, modul trimeterii și al plății etc. Dacă comitentul nu a limitat un preț, atunci prețul se lasă la buna chibzuire a comisionarului. Acésta se face cu deosebire, când comitentul este pe deplin orientat asupra prețurilor prin rapórte de têrg, prețuri curente și cote (cursuri) de bursă. Dela preț nu beneficiéză comisionarul deloc și orice scădere a prețului vine în favorul comitentului. Comisionarul trebue să țină cont de tóte prescriptele, cu privire la asigurarea mărfii, încărcarea și transportarea prin mijlocitori, și cu privire la manipulațiunea cu diverse documente, ce sunt de lipsă

în astfel de casuri, ca d. e. factură, conosament, poliță de asigurare etc.

In rĕspunsurile de esecutare comisionarul se referă la ordinul primit, arată cum a îndeplinit cumpĕrarea, arată modul de încărcare și trimitere, alătură factura și indică felul achitării. Dacă un ordin nu se póte esecuta, se amână, se refusă, sau se nasce o corespondență separată pentru delăturarea pedecilor ivite (d. e. limitarea de preț etc).

Comisiunea de vîndare se numesce și *consignațiune* sau *consemnațiune*. Cel-ce trimite mărfuri (consignéză) unui comisionar spre vîndare, se numesce *consignant*, ér' comisionarul se numesce *consignatar*. Marfa se numesce *marfă în consignațiune*, ér factura ia numele de *factură de consignațiune*. Unii consignanți (comitenți) se învoesc cu consignatarii lor (comisionarii), ca pentru o parte a mărfei consignate (trimise spre vîndare) să dispună prin polițe trase asupra lor. Dacă acéstă învoélă s'a făcut mai înainte, atunci consignantul, când trimite factura de consignațiune, indică, dacă a dispus, sau ba, în trate asupra consignatarului. In casul prim arată tratele și ordinele, la cari să se facă plățile, și îl rógă pentru acceptare și plătire.

Unele țĕri au înființat *musee comerciale* în streinătate, în cari se depositéză și se espun diferitele lor producte și fabricate, cu scop de a face legături nouĕ comerciale. Pe lângă aceste musee se află diferiți comisionari, cari mijlocesc comandele și caută debușeuri pentru desfacere. Ungaria d. e. are în Belgrad, Sofia și în Constantinopole musee comerciale, cari stau sub supravegherea consulilor austro-ungari. (Chestia înființării astor fel de musee, un fel de mici *esposiții*, se ventiléză și în România).

Afară de cele amintite se mai pot face oferte, cumpĕrări și vîndări prin agenți, comiși-voiajori și prin representanți. De asemenea sunt casuri, când pentru o anumită afacere, sau pentru un anumit articol de marfă se încheie și se pórtă transacțiuni de tovărĕșie (participațiune)

a metà, in terzo, conto comun (à demi, à tiers) etc.[1] Aceste scrisori nu oferă ceva nou față de cele amintite pănăací

In fine se mai pot aminti ***rapórtele de têrg***, cari de regulă sĕ tipăresc sau sĕ litografézǎ și se trimit diferiților clienți din timp în timp. La aceste rapórte de têrg sĕ alătură și prețuri curente amĕnunțite. O specie de informațiuni de piață este anunțul, ce se publică pentru *auctiuni* (licitatațiuni) mari în unele articole. In informațiunile, ce se dau, pe anunțuri sau în prețurile curente (cari pentru înlesnire sunt aranjate în mod alfabetic), sĕ însemnéză notițele de căpetenie desprè transport, despre cantitățile de marfă, ce sĕ află prin magazii și în principalele piețe, despre recoltă etc Informațiile *orașelor mari cu porturi* conțin de regulă și cursuri, sciri despre corăbiile ce se află în port, gata de plecare, ce sĕ aștéptă în port, despre tarife de transport și de navlu și despre premii de asigurare etc. Esistă și informațiuni de têrg particulare (vedi Nr. 107.) Astădi, în urma desvoltării celei mari a presei, aceste informații 'și-au mai perdut din importanță, căci sunt diare speciale și publicații statistice, cari ne aduc cele mai sigure informații.

Nr. 1. **Ofertă generală.**

Triest, 2 Apilie 19 . .

Domnului N. Dușoiu,

Brașov.

Ne permitem prin presenta a vĕ trimite lista cea mai nouă a prețurilor nóstre curente în mărfuri coloniale, cu rugarea, ca să binevoiți a o esamina. Ne-am bucura fórte mult, dacă prin acésta v'ați afla îndemnați a ne onora cu comandele D-V., pe care, fiți siguri, că le vom esecuta cu cea mai mare îngrijire și spre deplina D-V., mulțămire.

Cu deosebită stimă

1 preț-curent

F. Lovera & Co.

[1] Vedi Legea com. ung. §. 62 și Cod. com. rom. Art. 251—256.

Nr. 2. **Rĕspuns nefavorabil.**

Braşov, 6 Aprilie 19 . .

Domnilor F. Lovera & Co.

Triest.

Mulţămindu-vĕ pentru oferta făcută în stimata D-V., din 2 crt., regretăm, că nu putem face nici o întrebuinţare de ea, deórece de present suntem aprovisionaţi cu mărfuri coloniale pentru mai multă vreme.

Cu tótă stima

N. Duşoiu.

Nr. 3. **Blanchet tipărit pentru ofertă.**

P. T.

Cu presenta vĕ comunic, că întâiul vapor cu *Orez*[1]) *Rangoon* din recolta nouă, în calităţile cunoscute, îmi va sosi în luna lui Martie.

Sper, că şi de astădată îmi veţi reserva comandele D-V. şi, la cerere, sunt cu plăcere gata a vĕ face de acum oferta mea cu preţurile cele mai reduse.

Galaţi, 20/2 Ianuarie 19 . .

Cu stimă

I. Bruner.[2])

[1]) În scrisorile comerciale, *pentru evidenţă*, se pot scrie unele cuvinte cu litere mari chiar şi în mijlocul propoşiţiunei. Aşa d. e. Trimite-mi 5 Baluri Orez etc.

[2]) Orezul Rangoon din India se aduce, vapóre întregi, direct peste Galaţi şi Constanţa. Se espediéză din Galaţi transporturi directe în vagóne chiar şi la Braşov, Cernăuţi şi Lemberg.

Nr. 4. **Ofertă generală tipărită.**

Tătărani (lângă Ploesci), Iunie . . . .

Stimate Domnule!

Avem onóre a vĕ comunica, că voiajorul nostru, d-nul G. Butur, vĕ va visita în cursul lunei Iulie sau August a. c. spre a încheia cu D-Vóstră cantitatea de petroleu, de care aveţi lipsă, pe timp de un an sau pentru iarnă, oferindu-vĕ:

Petroleu reglementar extra-fin calitatea I-a.
Petroleu reglementar extra-fin calitatea II-a.
Petroleu pentru motóre.
Păcură escelentă de iarnă şi de vară.

Pentru acestea avem la disposiţie un numĕr însemnat de butóe solide de ştejar şi de vagóne-cazane (proprietatea nóstră).

Asemenea vĕ va oferi:

Lăḑi solide cu petroleu regal (sistem rusesc),

avênd cuiele patentate, conţinênd câte 2 tinichele în capacitate de 30 Kilo. Aceste lăḑi sunt bine lucrate, cu marca arsă, avênd tinichelele lipite şi îndoite, astfel că orice curgere e înlăturată.

Vĕ rugăm dar a nu cumpĕra dela nimeni, pănă ce nu vĕ va visita voiajorul nostru, care vĕ va face cele mai avantagióse preţuri şi condiţiuni.

Multămindu-vĕ anticipat pentru comandele, cu cari veţi binevoi a ne onora, vĕ asigurăm de cea mai îngrijită şi promptă efectuare şi vĕ salutăm

cu distinsă stimă

D. Popp & Co.

Nr. 5. **Ofertă pentru o marfă, ce n'a sosit încă.**

Galaţi. 1 August 19 . .

D-lor Fraţi Stănescu,

Ploesci.[1])

Rĕspunḑênd stim. D-v. din 30 pas. cu regret vĕ arătăm, că *prompt*[2]) nu avem tinichea Charcoal-Columbus; în schimb însă vĕ putem reserva 100 lăḑi Charcoal-Calon de 56 de foi

[1]) La scrisorile, ce urméză, pentru a cruţa spaţul, se va lăsa afară complimentul de încheiere ér la adresă se va scrie oraşul într'un rênd cu firma adresatului.

[2]) adecă: *de furnisat prompt.*

cu Lei 21 franco gara doc[3]) Galați, 2% cassa, din un transport, ce ne sosesce cu vaporul »Frogmore« peste 5—6 ḑile.

La finele lunei curente ne sosesce o partidă însemnată de Charcoal-Columbus, din care v'am putea pune la disposiție orice cantitate, cu prețul avut, fie din primul transport sau din transporturile, ce succesiv ne sosesc în Septembre.

Cu perfectă stimă

Coltofeanu & Dobreanu.

[3]) Franco gara doc Galați, adecă prețul e de înțeles la gara docurilor (magazinelor publice). Când ese marfa din docuri se vămuesce și firma Coltofeanu & Dobreanu are convenție cu clienții sĕi, ca vama să o plătéscă ei îndată la primirea mărfii. Astfel de docuri de stat, aranjate și construite de tot sistematic, se află și la Brăila. Operațiunile în docuri se vĕd mai detaiat în „Regulamentul și Tarifele" pentru esploatarea docurilor și intrepositelor din porturile Galați și Brăila, care e premers de „Legislația magazinelor generale". Docurile emit varante pe baza mărfurilor depuse în ele. Statul a înființat pe lângă docuri precum și în diverse localități, la granițe și în orașe mai mari, birouri de espedare pentru mărfuri.

Nr. 6. **Ofertă specială pentru o partidă de lână.**

Bucuresci, 9/22 Iunie ....

D-lor Rhein, Scheeser & Co., *Azuga.*

Referindu-mĕ la bunele relațiuni comerciale, ce ați întreținut cu casa rĕposatului meu tată, am onórea a vĕ face cunoscut, că la moșia mea Putineiul din Vlașca, am de vîndare circa 4000 kgr. lână dela oile mele, a cărei calitate vĕ este cunoscută. Vĕ rog să binevoiți a-mi rĕspunde, dacă sunteți dispuși a o cumpĕra și care este ultimul preț, ce puteți oferi, socotind predarea la gara Giurgiu.

Primiți, vĕ rog, asigurarea osebitei mele considerațiuni.

A. M.

Nr. 7. **Oferirea unui preț pentru lână.**

Azuga, 11/24 Iunie ....

Domniei Sale D-lui A. M., *Bucuresci.*

Confirmând primirea stim. D-Vóstre dela 9/22 ale lunei curente, avem onóre a vĕ face cunoscut, că ne vom simți fericiți, dacă vom puté continua împreună bunele raporturi comerciale, ce am întreținut cu mult regretatul D-Vóstrĕ părinte, încă dela înființarea fabricei nóstre.

Suntem prin urmare gata a cumpĕra cantitățile de lână țigae, ce aveți de vînḑare la moșia Putineiu din Vlașca, și vĕ oferim prețul cel mai bun, ce se póte da astăḑi pentru lânuri de bună calitate, adecă:

Lei 1·20 pe kgr., loco gara Giurgiu, contra bani gata.

Așteptăm cu plăcere rĕspunsul D-Vóstre și vĕ rugăm, stimate Domnule [1]), să binevoiți a primi asigurarea osebitei nóstre considerațiuni.

Rhein, Scheeser & Co.

[1]) Scrisórea acésta este adresată unui mare proprietar.

Nr. 8. **Ofertă unui vechiu client.**

Drăghicean, Christescu & Comp.
Fabrică mecanică de țesătorie.
Fabrică de frânghierie.

Bucuresci, 10 Martie 19 . .

D-lui G. Eliad, *Alexandria.*

Ca urmare la prețul curent din 1 Martie v'am trimis astăḑi o colecțiune completă de mostre din pânzele, ce fabricăm.

Vĕ rugăm să esaminați minuțios prețul curent și colecțiunea nóstră, deórece am eftinit unele articole, am îmbunătățit mult fabricațiunea, și am întrodus mai multe tipuri nouĕ de țesături.

In curênd vom fabrica *bumbac pescăresc* [1]) și *sfóră-gheme*, din cari de asemenea vĕ vom trimite, la timpul sĕu mostre și vĕ vom arăta prețurile nóstre cele mai reduse.

[1]) sfóră subțire, întrebuințată de pescari la facerea năvódelor.

Oferindu-vĕ şi în anul acesta fabricatele nóstre, cu preţuri mai avantagióse ca până acum, punêndu-vĕ la disposiţie modèle nouĕ în pânzărie şi atrăgêndu-vĕ atenţiunea asupra bumbacului pescăresc şi a sforii-gheme, ce vom pune în circulaţie, sperăm că ne veţi onora cu comande mai importante, ca în anul trecut.

Drăghiceanu, Christescu & Comp.

Nr. 9. Reclamă[1]) de sosirea unei mărfi cu vaporul şi ofertă.

Coltofeanu & Dobreanu, Galaţi.
Adresa telegr.: COLTOFEANU
TELEFON

Galaţi, 20 Aprilie 19 . .

D-lui Marin Nicolaescu, *Corabia.*

Dintr'un transport mai însemnat de lamarină[2]) sosit cu vaporul »Blaïrmore«, avem onóre a vĕ oferi, contra comandă imediată, spre espediere direct dela vapor:

lamarină de oţel	27×57×14	foi		cu Lei 9·75
» » »	28×58×14	»		» » 9·90
» plumbuită	37½×25×22	»	c.a 38 Ko.	Lei 14·25
» »	37×24½×22	»	» 32 »	» 12·10
tablă albă Poppy de	56×40×30	»	de 100 ꝶ	lada Lei 19·25

totul fob. Corabia, luând cel puţin 5000 Ko. într'un transport, cu vama rambursată, ér restul contant cu 2% scont imediat după primirea mărfei.

In vederea calităţiĭ superióre a mărfei şi a preţurilor cu totul escepţionale, ce vĕ calculăm, ne place a crede, că vom fi onoraţi cu o comandă mai importantă chiar cu întórcerea curierului; în cas contrar nu mai rĕmânem în obligo, fiind siliţi a înmagasina marfa, prin ceea-ce sĕ causéză spese şi în consecinţă sĕ schimbă preţurile de mai sus.

Aşteptăm deci rĕspunsul D-v. favorabil, asigurându-vĕ, că vĕ vom servi spre deplina D-v. mulţămire şi vĕ salutăm

cu tótă stima

Coltofeanu & Dobreanu.

[1]) Reclamă = reclamă în scrisóre; anunţ pentru a îndemna la comande; reclame de acestea sĕ pot face şi prin circulare şi prin publicaţiuni în ḑiare

[2]) tablă de fer.

Nr. 10. Ofertă de turte şi resturi de in şi cânepă etc.

Bucuresci, 5/18 Novembre 19 . .

D-lui P. A. Champagne, Jeune,

Bordeaux
56 Quai Bourgogne.

Stim. D-v. din 7 crt. este în posesiunea nóstră. Regretăm că nu v'a convenit oferta nóstră de tărâţe de grâu.

Turte. Fabricăm *turte de rapiţă,* conform probei separate (rotunde 42 c/m diametru) şi vĕ oferim 5 vagóne à fcs. 12·—% kg. *en vrac*[1]) cif.[2]) Marseille.

Turte de coprah (cocos) conform probei separate, vĕ oferim 5 vagóne cu fcs. 12·50% kg. aceleaşi condiţiuni. — Netto cassa, contra documente. Livrare promptă. —

Resturi, de in: . . .	10	vagóne	cu	fcs.	15·50%	kg.
» cânepă: .	5	»	»	»	10·—%	»
» ricin: . .	2	»	»	»	7·50%	»
» coprah (cocos)	10	»	»	»	11·—%	»

brutto per netto saci à 50 kg. cif. Marseille, în condiţiunile de mai sus. Livrare promptă.

Analise nu garantăm, ci numai marfa conform probelor.

In aşteptarea comandelor D-v. vĕ salutăm . . .

Fraţii George Assan.

[1]) *en vrac*, slobod, neambalat, deavalma, alla rinfusa

[2]) *cif.* este o prescurtare din literile iniţiale ale cuvintelor englezesci: cost, insurance, freigth, adecă costul mărfii, asiguranţa şi spesele de transport; *caf.* = coût, assurance, frêt; aşadară marfa costă frcs. 12 transportată în Marsilia. — Turtele şi resturile de in, cânepă etc. se întrebuinţéză ca nutreţ pentru vite.

Nr. 11. Primirea unui cec şi ofertă de uleiuri parfumate.

Bucuresci, 13/26 Oct. 19 . .

D-lui Moritz Strich, *Piatra-Neamţu.*
Săpunărie, parfumărie.

Am primit stim. D-v. din 10 crt. precum şi cecul »Banca Naţională« de

Lei 3116·—	cu care vĕ creditâm, plus cu
» 96·35	pentru 3% sconto + porto cec
Lei 3212·35	pentru achitarea facturei nóstre de Ulei

de cocos din 10 Sept. — Vĕ mulţămim.

Uleiu de palm. Ultimul nostru pret de astăḑi pentru D-v. este Lei 94·— % kg. 3 luni accept sau 2% scont, adecă cu 3 Lei mai ieftin ca uleiul de cocos Ceylon, care costă astăḑi Lei 97·— % kgr.

Primim cu plăcere încheierea D-v. de 20—30 butóie.

Proba de ulei de palm roşu am primit'o. — Nu fabricăm asemenea ulei; acesta nu se fabrică nicĭ în Europa, ci numai la locul *de provenienţă* [1]) în momentul recoltei nucilor de palm.

Fraţii George Assan.

[1]) In Africa de vest, în Guinea, în Africa centrală şi în Brasilia.

Nr. 12. **Ofertă de uleiuri şi colori.**

Bucuresci, 18/31 August 19 . .

Onor. Direcţiuni a Navigaţiunei Fluviale Române, *Galaţi.*

In posesiunea adresei D-v. Nr. 15679 M. din 12 Aug. a. c. avem onóre a vĕ oferi următórele materiale atingĕtóre de branşa nóstră:

Grupa II. 3000 kgr. Ulei de rapiţă rafinat pentru luminat à Lei 85·— % kgr.

Grupa III. Chitt preparat pentru geamuri 100 kg. à Lei 20·% kg.
Ulei de in fiert . . . . . 1000 » » » 100·— »
» sicatif . . . . 50 » » » 150·— »
Văpsea albă lichidă . . . 1500 » » » 60·— »
» négră » . . . 300 » » » 48·— »
» verde » . . . 50 » » » 48·— »
» roşie » . . . 200 » » » 48·— »
» grii » . . . 200 » » » 60·— »
» albastră » . . . 50 » » » 48·— »

Grupa IV. Unsóre consistentă, prima calitate 200 kgr. à Lei 62·— % kgr.

Franco gara Galaţi, netto cassa.

Separat vĕ înaintăm cu posta o lădiţă cu probe din materialele oferite mai sus.

Cu plăcere primim comandele D-v. şi vĕ salutăm . . .

Fraţii George Assan.

Nr. 13. **Ofertă de furnitură pentru armată.**

Timbru 30 bani

O F E R T Ă

Subsemnaţii *Drăghiceanu, Christescu & Comp.*, domiciliaţi în Bucuresci, şoséua Bonaparte No. 21, avênd deplină cunoscinţă de condiţiile stipulate în caietul de sarcini al On. *Ministeriu de Rĕsboiŭ*, relative la aprovisionarea furniturei cuprinse în publicaţia No. *653* din *20 August*, publicată în »Monitorul Oficial« No. 170/1904 ne obligăm a face predarea în condiţiile cerute cu preţurile următóre:

		Preţul unitar		Suma	
50,000	Metri pânză grii pentru căptuşală à Lei	1	40	70,000	—
30,000	» » de bluse . . . . . » »	2	03	60,900	—
	Total lei			130900	—

Adecă lei una-sută-treĭ-ḑeci-de-mii-nóuĕ-sute, în total pentru întrégă furnitură de mai sus.

Acéstă furnitură o vom lucra în fabrica nóstră din Bucuresci. Garanţie depunem lei 13100·— în recepisa No. 12611 a »Cassei de Depuneri, Consemnaţiuni şi Economii«.

Bucuresci, 31 Octombre 1904.

Drăghiceanu, Christescu & Comp.

Nr. 14. **Ofertă pentru reanimarea relaţiunilor.**

Constanţa, 4 Novembre 19 . .

D-lor B. Teodoroff & Comp., *Bucuresci.*

Este multă vreme de când nu v'aţi mai adresat la noi cu nici o comandă şi vĕ mărturisim, că ne pare rĕu de acéstă împrejurare, cu atât mai mult, că până acum întreţineaţi cu noi relaţiuni fórte dese. Nu scim, ce póte fi causa, care să vĕ fi determinat la acéstă recélă, dar dacă noi v'am dat ansă la vre-o nemulţămire, daţi-ne, vĕ rugăm, ocasiunea, de a repara eventualele neajunsuri, întêmplate fără voia nóstră.

Vě alăturăm prețul nostru curent cel mai nou și vě declarăm, că ne-ar părea bine, dacă avantagele, ce veți găsi în el, v'ar decide de a face o comandă și astfel de a reanima afacerile între noi, spre binele și folosul comun.

Vě asigurăm, că vom da cea mai bună îngrijire ordinelor, cu cari ne veți onora și semnăm . . . .

1 preț curent. *A. Popescu & Co.*

Nr. 15. **Ofertă specială cu termin fixat.**

Bucuresci, 22 Aprilie 19 . .

D-lui Grigore Alexandrescu, *loco.*

Doritori, de a da o estindere mai mare relațiunilor între noi și a înlătura, pe cât este posibil, întrebuințarea pânzelor streine, vě oferim la cumpěrări per cassa un scont-rabat de 10% la pânzele Nr. 7, 8, 9*a*, 9*b* și Nr. 10.

Deși prețurile materiilor prime sunt în urcare, vě facem totuși acéstă reducțiune, în speranță, că ne veți da o comandă de cel puțin 1000 de bucăți, cu termine de predare fixate de D-vóstră.

Acéstă ofertă, fiind esceptională, o menținem până la 20 Maiu a. c.

Păstrăm serviciile nóstre la disposițiunea D-v. și vě salutăm

cu deosebită stimă

Drăghiceanu, Christescu & Comp.

Nr. 16. **Rěspuns la precedenta, facerea unei comande și cererea unei reducțiuni la un articol.**

Bucuresci, 3 Maiu 19 . .

D-lor Drăghiceanu, Christescu & Comp., *loco.*

Confirm primirea stim. D-v. din 22 Aprilie și luând notă de rabatul esceptional (10%), ce-mi oferiți, vě comand cu presenta:

500 bucăți à 20 metri pânză Nr. 7 à 55 bani metrul
500 » » 20 » » Nr. 8 » 60 » »

de predat în rate și cantități egale din fiecare Nr., în cinci luni de ḑile, cu începere dela 30 Iunie viitor.

Pânză Nr. 7 vě rog să mi-o faceți puțin mai apretată, ér Nr. 8 să fie identică celei furnisate în trecut, de care am fost deplin mulțămit.

Dacă puteți augumenta rabatul la 15% pentru calitățile 9*a* și 9*b* aș comanda și din acestea aproximativ 500 de bucăți.

Aștept comunicările D-v. și vě salut cu tótă stima

Grigore Alexandrescu.

Nr. 17. **Comandă și acoperire cu bani gata.**

Brașov, 24 Septembre 19 . .

D-lui D. Georgievici, *Galați.*

Vě rugăm a ne trimite prin calea ferată:

1 butoiaș circa 30 kgr. Icre negri de Vîlcov, mare iuțélă,
1 butoiu original masline bune de Volo, mică iuțélă.

Valórea facturei o veți primi în numěrar inmediat după sosirea mărfei.

Așteptând o marfă bună și alésă, semnăm

cu tótă stima

D. Eremia Nepoți.

Nr. 18. **Esecutarea comandei.**

Galați, 27 Septembre 19 . .

D-lor D. Eremia Nepoți, *Brașov.*

Cu presenta vě fac cunoscut, că esecutând comanda D-v. din 24 l. c., am espediat aḑi prin calea ferată la On. D-v. adresă: 1 butoiu Masline de Volo, mică vitesă,
1 butoiaș Icre negri de Vîlcov, mare vitesă, conform facturei alăturate.

Dorindu-vě o bună primire a mărfei vě rog ca suma de Ln. 511·75 să mi-o trimiteți în numěrar [1]) inmediat după sosirea mărfei.

Așteptând nouěle D-v. comande semnez . . . .

D. Georgievici.

[1]) Plata se putea face și printr'un cec, sau aranjând ca vre-o bancă din Brașov să facă plata printr'o bancă din Galați.

Nr. 19. **Factură la scrisórea precedentă.**

F A C T U R A[1) . . . .

			Greut. Bruto		Tara	Greut. Neto		Preţul		Suma	
		cu mică viteză:									
1	Butoi	Masline Volo . . .	226	—	14%	194	360	—	75	145	75
		cu mare viteză:									
1	Butoi	Icre negri Vîlcov	27	200	14%	23	392	15	50	362	60
		căruţă, hamal, timbr.	. .	. .	. .	. .	. .	.	.	3	40
								Lei		511	75

[1]) Achitarea şi rĕspunsul de primirea banilor veḑi Nr. 321 şi 322.

Nr. 20. **O mică comandă cu ramburs.**

Cernavoda, 4 Februare 19 . .

D-lui G. Stoianovici, *Constanţa.*

Vĕ rog să-mi trimiteţi urgent prin postă:
2 bucăţi stofă . . . . . . Nr. 45
4 » » . . . . . . » 56
şi pentru valórea facturei să luaţi ramburs.
Aşteptând o bună esecutare a comandei semnez . . .

Radu Belu.

Nr. 21. **Esecutarea comandei; rambursare.**

Constanţa, 5 Februarie 19 . .

D-lui Radu Belu, *Cernavoda.*

Mărfurile comandate prin stim. D-v. din 4 l. c. le-am espedat aḑi într'un colet postal şi valórea lor, în sumă de Ln. 189·50, am rambursat'o.

Sper, că atât calitatea mărfurilor, cât şi preţul socotit vĕ vor satisface şi în curênd mĕ veţi onora cu nouĕle D-v. comande.

G. Stoianovici.

Nr. 22. **O mică comandă pe un blanchet de memorand.**

MEMORANDUM.

P. Manole, *Cernavoda*, 20 Decembre 19 . .	*D-lui* G. Petrescu, *Constanţa.*

Vĕ rog să-mi trimiteţi urgent în condiţiunile avute:
25 kgr. stafide negri, Icaria Ia
20 » » sultanine, 1 ladă.
Sper, că voi primi o marfă alésă şi semnez . . .

P. Manole.

Nr. 23. **Comanda pe o carte postală.**[1])
(în faţă)

D-lor Drăghiceanu, Christescu & Comp., *loco.*

(pe dos)

Vĕ rog, avênd ocasiune de trimis mărfuri în piaţă, să puneţi şi pentru fabrica mea 500 kgr. frânghie pentru legat baluri de talpă.

Gr. Alexandrescu.

[1]) Comanda acésta se putea face şi numai prin telefon. Fabrica de frângherie, când trimite marfă în piaţă, cere comercianţilor o *adeverinţă de primire.* Pentru înlesnire fabrica are adeverinţe tipărite. Când carta postală se copiéză în copier, atunci firma se scrie şi de-asupra textului.

Nr. 24. **Comandă şi acoperirea prin debitare în cont.**

Fabrică de luminări
de céră curată.
Valenii de munte.
PRAHOVA.

Vălenii de munte, 31 Octombe 19 . .

D-lor D. Eremia Nepoţi, *Braşov.*

Vĕ rog a-mi trimite cât se póte mai în grabă
kgr. 400 céră galbină de albine,
cu preţul avut de Ln. 3·40 chilogramul. Impachetarea să o faceţi în hârtie grósă albă şi în saci, trimiterea prin calea ferată, de vămuit la Predeal.

Pentru contravalóre veţi binevoi a-mi debita partida, ca şi până acum.

I. Apostoleanu.

Nr. 25. **Esecutarea comandei.**

Braşov, 6 Novembre 19 . .

D-lui I. Apostoleanu, *Vălenii de munte.*

Urmând on. D-v. din 31 l. t. v'am espediat céra comandată, conform contului alăturat şi vĕ rugăm să ne creditaţi cu suma de Ln. 1434·10

Espedarea am făcut'o la Ploesci D-lui C. Staia, ca s'o vămuiască şi s'o analiseze acolo, căci la Predeal nu se mai primesc vămuiri de céră, deórece nu esistă un laboratoriu chemic.

1 Cont. *D. Eremia Nepoţi.*

Nr. 26. **Factură la precedenta.**

Cont. *D-l* I. Apostoleanu, *Vălenii de munte*: *Să dea*

Braşov, 6 Novembre 19 . .

				Ln.	b.	Ln.	b.
		Prin calea ferată, mică iuţélă la adresa D-lui C. Staia, Ploesci, v'am espediat pe contul şi risicul D-v.					
D. E. N.	13/25	3 Baluri Bto 422·50 kgr.					
		Nto 420·50 kgr. céră galbenă de albine, garantată . . . . à Ln.		3	40	1429	70
		Ambalarea în saci şi hârtie albă grósă				2	—
		Scrisóre de trăsură, declaraţii vamale şi camionagiu . . .	0·40 1·40 0·60			2	40
		Valórea pe 3 luni				1434	10

D. Eremia Nepoţi.

Nr. 27. **Avis speditorului pentru vămuire.** Cartă postală.

D-lui C. Staia, *Ploesci.* [1])

Prin c. f. mică iuţélă v'am adresat sub:

D. E. N. 13/25, 3 Baluri Btto 422·50 kgr. cu

Nto 420·50 kgr. céră curată de albine.

Binevoiţi a mijloci analisa la laboratorul chemic, a face

[1]) La cărţi postale nu totdéuna este de lipsă a se scrie adresa, deórece ea s'a pus odată pe faţa cărţii postale.

vămuirea şi a transporta marfa mai departe la adresa D-lui I. Apostoleanu, Vălenii de munte, rambursându-vĕ vama şi spesele avute.

Braşov, 6/XI 19 . . *D. Eremia Nepoţi.*

Nr. 28. **Comandă şi acoperire prin poliţă.**

Bucuresci, 13 Martie 190 . .

D-lui N. Duşoiu, *Braşov.*

Vĕ mulţămesc pentru oferta, ce mi-aţi făcut şi prin presenta vĕ rog a-mi trimite prompt, prin calea ferată, mică vitesă, de vămuit în Bucuresci, mărfurile specificate mai jos cu preţul indicat în scrisórea D-v. din 10 crt.

Pentru valórea facturei veţi binevoi a vĕ bonifica, trăgênd asupra mea o poliţă, ca de obiceiu, 6 luni ultimo.

Comandă:

Luca P. Niculescu.

. . . .

. . . .

Nr. 29. **Rĕspuns despre esecutarea comandei.**

Braşov, 16 Martie 19 . .

D-lui Luca P. Niculescu, *Bucuresci.*

Am onóre a vĕ remite alăturat factura asupra mărfurilor comandate prin stim. D-v. din 13 l. c., pe cari adi le-am espediat la on. Dv. adresă, prin calea ferată, de vămuit în Bucuresci.

Pentru contravalóre în sumă de

Coróne 3096·— vĕ includ o poliţă o/. m/. propriu, ca de obiceiu 6 luni ultimo, pe care vĕ rog să o acceptaţi în regulă, să o domiciliaţi la Viena [1]) şi să mi-o înapoiaţi.

[1]) Duşoiu face poliţa în Braşov cu timbru ungar. Niculescu timbréză din nou poliţa cu timbru român şi o acceptéză, indicând ca domiciliat firma M. Thorsch & Söhne, Viena, care va achita poliţa la scadenţă. Vedi scrisorile de domiciliare N-rii 231 până la 238. *Şése luni ultimo*, adecă peste şése luni dela ultimo (31) Martie. Poliţa acésta sosind

Binevoiţi a mĕ onora în curênd cu o nouă comandă şi fiţi sigur, că vĕ voi servi în modul cel mai culant şi spre deplina D-v. mulţumire.

Cu tótă stima

N. Duşoiu.

1 factură.
1 poliţă.

îndĕrĕpt, Duşoiu o ţine în portofoliu şi la scadenţă o încasséză. Duşoiu o póte d. e. sconta înainte de scadenţă la vre-o bancă, sau, avênd de făcut plăţi la Viena, o póte trimite drept plată. Poliţa acésta negoţiindu-se la Viena nu se mai ţimbréză deórece are timbru ungar.

Nr. 30. **Factură la scrisórea precedentă**

D-lui Luca P. Niculescu, *Bucuresci.*

Am onóre a vĕ remite »Factura« asupra mărfurilor specificate mai jos, ce aţi binevoit a comanda prin stim. D-v. din 13 l. crt. pentru a cărei valóre de

Cor. 3069·— vĕ alătur poliţa pentru acceptare. In aşteptarea onoratelor D-v. comande, vĕ salut

cu distinsă stimă

N. Duşoiu.

F A C T U R Ă

prin c. f. de vămuit în Bucuresci.

		— cu mică iuţélă —	C.	b.	Cor.	b.
N. D.	8	bale Nr. 1260/7 S<u>co.</u> 1056 Kilo				
	120	pac. Arnici albastru I-a $^{50}/_{6}$ $^{50}/_{8}$ $^{20}/_{10}$	12	—	1440	—
	40	» » » » Nr. 12	12	20	488	—
	40	» » » » » 14	12	40	496	—
	2	bale Nr. 1268/9 S<u>co.</u> 246 Kilo.				
	50	pac. Arnici negru I-a $^{20}/_{10}$ $^{30}/_{12}$	6	40	320	—
	50	» » » » Nr. 14	6	50	325	—
		Valuta pr. 6 luni ultimo . .			3069	—

Nr. 31. **Cererea unei oferte.**

Galaţi, 1 Septembre 19 . .

D-lor D. Pop & Co., *Tătărani lângă Ploesci.*

Apropiindu-se sesonul de érnă şi voind a avea consumul asigurat, vĕ rog a-mi face oferta D-v. cea mai avantagiósă pen-

tru petroleu,[1]) uleiuri minerale, păcură şi benzine, precum şi pentru parafină, atât pentru o încheiere pe timpul de érnă, cât şi pentru vîndare promptă pe luna curentă.

Pentru timpul de érnă a-şi avea lipsă de 20 de vagóne petroleu, dintre cari 12 vagóne calitatea I-a reglementar şi 8 vagóne calitatea II-a reglementar. Uleiu mineral a-şi puté desface 2 vagóne, păcură 2 vagóne, benzină 4000 kg. şi parafină 1000 kg.

Predarea acestora se va face lunar în proporţia următóre:

In luna Octombre: 2 vagóne petroleu I-a; 1 vagon petroleu II-a în butóie, şi 1 vagon uleiu mineral.

In luna Novembre: 3 vagóné I-a şi 2 vagóne II-a în butóie.

In luna Decembre: 3 vagóne I-a şi 2 vagóne II-a vagóne-cazane şi 1 vagon uleiu mineral.

In luna Ianuarie a. v. 2 vagóne I-a şi 2 vagóne II-a în butóie.

In luna Februarie a. v. 2 vagóne I-a şi 1 vagon II-a vagon-cazan.

Benzina, Păcura şi Parafina o voiu ridica în luna Decembre a. c.

Vĕ rog a-mi arăta în acelaşi timp şi condiţiunile D-v. de espediare şi de plată.

In aşteptarea acestora, vĕ salutăm . . .

Iancu Gheorghiade.

[1]) Cu privire la fabricaţiunea şi la vîndarea produselor destilaţiunei petroleului este un regulament special, în care sunt arĕtate o mulţime de cerinţe asupra esploatării, fabricaţiunei, transportului şi depositării în oraşe etc.

Nr. 32. **Ofertă în petroleu.**

D. Popp & Co.
Fabrică sistematică de
Petroleu şi Derivate
Adresa telegr.: POPP & Co.
PLOESCI.

Tătarani lângă Ploesci, 2 Sept. 19 . .

D-lui Iancu Gheorghiade, *Galaţi.*

In posesiunea stim. D-v. de eri, avem onóre a vĕ comunica, că suntem cu plăcere gata a face cu D-v. o încheiere pentru timpul de iarnă şi anume vĕ oferăm:

Petrol regulamentar I-a	cu	prețul	uniform	Ln.	25·— %	Kg.
» » II-a	»	»	»	»	23·—	»
Benzină (0·725—0·735)	»	»	»	»	17·—	»
» (0·700—0·715)	»	»	»	»	20·—	»
Uleiu mineral extra .	»	»	»	»	35·—	»
Păcură	»	»	»	»	3·80	»
Parafină	»	»	»	»	180·—	»

Tóte aceste prețuri sunt Netto, franco vagon, gara Ploesci, inclusiv taxa fiscului și a fondului comunal. [1])

Predarea se va face lunar, conform specificațiunei D-v.

Pentru marfa espediată în butóe, ne veți trimite butóele D-v. în bună stare și francate la gara Ploesci, ér la cas, că nu aveți butóe, vě putem împrumuta noi 100 butóe góle, pentru care ne veți da un accept al D-v. de

Ln. 800 per 28 Februarie a. v. până când sunteți obligați a ne înapoia aceste butóe în bună stare și francate la gara Ploesci și după primirea lor, vě vom înapoia acceptul. Pentru casul, că nu ne veți înapoia butóele, va trebui să ne achitați acest accept la scadență.

Pentru reparatul și cleitul butóelor ne veți plăti Ln. 20 per fiecare vagon.

Pentru plata fiscului și a fondului comunal, adecă câte 12 lei de % kgr. de petrol, benzină și ulei ne veți trimite banii, la comandarea fiecărui vagon, fiindcă aceste taxe trebuesc plătite de noi către fisc, înainte de espediarea mărfei, ér restul valórei mărfei se va acoperi de D-v. prin acceptele D-v per 3 luni dela data facturei, plătibile la noi la Ploesci.

Pentru espedierile în vagóne-cazane,[2]) vě vom pune la disposiție cazanele, proprietatea nóstră, pe cari însă inmediat după golire le veți dirigia la gara Ploesci, fără nici o plată sau taxă de transport.

Pentru îndeplinirea condițiilor și respectarea acestei încheieri ne veți depune ca garanție un accept al D-v. de :

[1]) Statul percepe pentru *fisc* Ln. 7·— de % kgr. petrol, benzină și ulei; ér pentru *fondul comunal* o taxă de Ln. 5·— de % kgr. petrol, benzina și ulei. Aceste taxe trebuesc plătite înainte de eșirea produselor din fabrică.

[2]) Vagóne-cazan = cisterne, niște vagóne speciale pentru petroleu.

Ln. 2000·— cu scadența deschisă,[3]) care va deveni exigibil [4]) în momentul, când nu vě veți conforma acestei încheieri.

Pentru espediere promptă până la finele lunei curente vě oferim :

Petrol regl. I-a cu Ln. 24·— % kgr.
» » II-a » » 22·— » »

In speranță, că oferta nóstră vě va conveni așteptăm cu plăcere on. D-v. comande și vě salutăm . . .

D. Popp & Co.

[3]) scadență deschisă, adecă în poliță nu se pune scadență, ci se lasă firmei D. Popp & Co. ca să pună scadența, când va fi de lipsă.

[4]) *exigibil* = se póte cere, se pretinde, devine incassabil.

Nr. 33. **Cumpěrare pe basa ofertei.**

Galați, 4 Septembre 19 . .

D-lor D. Popp & Co., *Tătărani lângă Ploesci.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. dela 2 curent și prin presenta confirm, că *cumpěr* [1]) dela D-v. 12 vagóne petrol reglementar I. și 8 vagóne petrol reglementar II; 2 vagóne uleiu mineral; 2 vagóne păcură, 4000 kg. benzină și 1000 kg. parafină, în condițiunile următóre : (Urméză condițiunile stipulate în scrisórea din 2 Septembre).

Avênd necesitate promptă de un vagon cu petrol, acceptez prețurile fixate de D-v. în scrisórea din 2 curent, și vě rog a dispune contra ramburs espediarea a :

27 butóe petrol reglementar I-a
28 » » » II-a.

In așteptarea facturei D-v. vě salut . . .

Iancu Gheorghiade.

[1]) Aci mai urméză o scrisóre din partea fabricei, în care se dice „vindem". In acéstă scrisóre se repetéză încheierea și condițiile și astfel contractul este făcut în tótă regula.

Nr. 34. **Confirmarea cumpĕrării.**

Gara-Orşova, 23 Iulie 19 . .

D-lor D. Popp & Co., *Tătărani lângă Ploesci.*

Am cumpĕrat dela D-v. prin mijlocirea D-lui N. B. Pop:
150 adecă una-sută-cinci-ḑeci vagóne cisterne de petroleu brut, provenienţă de Câmpina, marfă curată, fără nici o amestecătură, ca benzină, poslete[1]) sau apă, garantat cel puţin 35° Beaumé = 0·852 greutate specifică, cu preţul de
Leĭ 4·— (patru) per netto 100 ko., franco în gara Câmpina în vagónele D-v. sau ale căii ferate române.

La cas dacă vom avea disponibile vagóne de ale nóstre ne stă în drept a le întrebuinţa ori şi când.

Furnisarea se va face neîntrerupt până la finele lui Novembre a. c. in orice ḑi, ér socotéla se va achita la sfêrşitul fiecărei luni şi cântărirea, conform cântarului dela vama din Orşova.

Plata se va face din partea nóstră prompt prin cec a/ Bucurescilor pentru cantitatea primită.

Acéstă încheiere s'a făcut în basa actualului tarif vamal şi se consideră ca anulată, la cas când printr'un nou tarif vamal s'ar face vre-o schimbare în defavorul nostru.

Fabrica de petrol din Orşova, societate pe acţiuni
F. Hollo. *A. Singer.*

[1]) *poslete,* rĕmăşiţă (residuu) uleiósă, care trebue depărtată la fabricaţiune.

Nr. 35 **Ofertă de piei brute.**

Anvers, 27 Septembre 19 . .

D-lui Grigore Alexandrescu, *Bucuresci.*

Cu presenta avem onóre a vĕ informa, că acum am putea imbarca piei pentru ţara D-v. cu destinaţie la Brăila, Galaţi sau Constanţa şi astfel ne-ar părea bine, dacă ne-aţi onora cu comandele D-v.

Momentan ca piei bune vĕ putem recomanda pieile de bou *Uraguay Saladeros,* un lot Nr. 1421, bucăţi 2386, bine asortate de 25/32 kgr. cu preţul, loco Anvers, gară sau port, de frcs. 75·— per 50 kgr.[1])

[1]) Preţul loco Anvers, gară sau port, = tóte spesele de transport, asigurare etc. privesc pe cumpĕrător.

Acesta e cel mai bun lot, ce esistă pe piéţa nóstră, cu pĕr de érnă (lung), şi jumĕtate pĕr (mijlociu), parte cu pĕr scurt (de vară), pieile bine jupuite şi fórte bine condiţionate.[2])

Avem de asemenea în descărcare pe vaporul »Johannes«:
Bucăţi 12900, piei Fray-Bentos Liebig, Saladeros, aprópe tóte cu pĕr de érnă, fórte puţine cu pĕr mijlociu, piei mari, curate, bine jupuite şi fórte bine condiţionate.

Vĕ putem oferi de cele de 20/25 kgr. cu frcs. 73·—/50 kgr., ér pe cele de 25/32 kgr. cu frcs. 77/50 kgr., loco Anvers, gară sau port.

Greutatea se înţelege cea constatată de cântarul oficial de aci, plata contant, netto fără scont, contra documente, înainte de sosirea mărfii.

Osterrieth & Cie.

[2]) *condiţionat* = marfă în condiţiune de a fi vîndută la burse, adecă frumósă, alésă şi cu îngrijire preparată.

Nr. 36. **Comandă pe baza ofertei precedente.**

Grigore Alexandrescu.
Fabrică de talpă şi
diferită pielărie.

Bucuresci, 1 Octombre 19 . .

D-lor Osterrieth & Cie., *Anvers.*

Am primit stim. D-v. din 27 l. t. şi cu presenta vĕ rog a-mi trimite direct prin calea ferată, cât se póte mai curênd:
2 vagóne piei de bou: Fray-Bentos Liebig Saladeros, cel mai bun lot ce 'l aveţi, cu pĕr scurt de vară sau cel mult pĕr mijlociu, bine jupuite, fără găuri şi fără fiare[1]) şi cât se póte de bine condiţionate, avênd greutatea de 25/32 kgr.

Cât pentru preţ am tótă încrederea şi nu mĕ îndoesc, că va fi — după putinţă — cel mai convenabil. Plata o voiu face, ca de obicei, prin The Bank of Roumania Ltd, de aici.

La transport veţi alătura un certificat sanitar, vizat de consulul român din oraşul D-v.

Dacă pieile, ce-mi veţi trimite, vor fi bune şi voiu rĕmânea mulţămit de calitatea lor, vĕ asigur, că nu voiu întârḑia a vĕ da o nouă comandă şi mai importantă.

Grigore Alexandrescu.

[1]) Vitele se înfieréză la şolduri prin ceeace pieile se deterioréză. Aḑi se înfieréză mai adesea la córne.

Nr. 37. **Esecutarea comandei.**

Anvers, 11 Octombre 19 . .

D-lui Grigore Alexandrescu, *Bucuresci.*

Posedem stim. D-v. din 1 crt. şi prin presenta vĕ facem cunoscut, că aḑi am espediat cele 2 vagóne : piei Fray-Bentos Liebig Saladeros, ce aţi binevoit a comanda, ér valórea anexatei facturi de Franci 31·356, cu care v'am debitat [1]), veţi binevoi a o depune la sosirea mărfei în Bucuresci, în contul nostru la on. The Bank of Roumania Ltd, de acolo, conform condiţiunilor deja stabilite.

Formalităţile pentru obţinerea certificatului sanitar a durat câteva ḑile, astfel, că n'am putut face espediţia mai curênd.

Osterrieth & Cie.

[1]) Aci o debitare provisorie până la sosirea contravalórei, când se va face creditarea în contabilitate, egalându-se astfel contul.

Nr. 38. **Sosirea mărfei şi achitarea.**

Bucuresci, 2 Novembre 19 . .

D-lor Osterrieth & Cie., *Bucuresci.*

A sosit la timp factura D-v. din 11 l. t., ér cu presenta am onóre a vĕ comunica, că aḑi am primit prin calea ferată cele 2 vagóne de piei, ce a-ţi binevoit a-mi trimite şi cu valórea lor de Frcs. 31·356·— v'am creditat.

Tot astăḑi am depus la onor. The Bank of. Roumanie Ltd, de aici, pentru contul D-v.
Frcs. 31.356·—, cu care v'am debitat.

Grigore Alexandrescu.

Nr. 39. **Rĕspuns şi confirmarea achitării.**

Anvers, 12 Novembre 19 . .

D-lui Grigore Alexandrescu, *Bucuresci.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 2 crt., ér cu presenta avem onóre a vĕ anunţa, că aḑi am primit prin »The Bank of Roumania Ltd«, de acolo

Frcs. 31.307·— cek % Paris, plus
» 49·— comisiunea băncii, în total:
Frcs. 31.356·— cu care sumă v'am creditat, achitând valórea facturei nóstre din 11 Octombre.

Aşteptăm cu plăcere nouĕle D-v. ordine şi vĕ salutăm cu perfectă stimă

Osterrieth & Cie.

Nr. 40. **Repeţirea condiţiunilor la o comandă mare, făcută personal.**

Azuga, 16/29 Iulie 19 . .

D-lui D. P. Folticescu, *Bucuresci*

Mulţămindu-vĕ pentru comanda, ce a-ţi binevoit a ne confia astăḑi în persónă [1]) avem onóre a vĕ comunica, că am luat notă de ea, şi vĕ vom espedia după posibilitate, următórele mărfuri cu preţurile şi în condiţiunile specificate mai jos şi anume :

40	buc.	Postav civit	à Lei	7·35	metrul
70	»	Postav cenuşiu . .	» »	6·—	»
395	»	Flanelă cadrilată .	» »	2·05	»
etc.			etc.		

Preţurile sunt valabile până la finele lunei lui August şi sunt calculate cu 4% rabat, franco ambalagiu şi transport la gara de nord Bucuresci, pe 6 luni termin, contra accept séu pe bani gata cu 4% sconto.

Comanda o vom efectua, cu începere de acum, în transporturi succesive, în raport cu mărfurile, ce vor eşi din fabricaţiune.

Dacă dela August încolo, preţul materiilor prime [2]) va aduce o urcare sau scădere a fabricatelor nóstre, atunci acéstă urcare sau scădere va fi valabilă şi pentru restul încă

[1]) Folticescu a făcut comanda personal în Azuga. Fabrica însă trimite acéstă scrisóre casei din Bucuresci, ca făcênd parte din *contractul de încheiere.* Fiindcă comanda acésta represintă o valóre fórte mare şi clientul Folticescu este fórte şicanator în afacerile sale, de aceea atâta precauţiune la stipularea condiţiunilor.

[2]) Materiile prime = lâna, văpséua etc.

neefectuat din comanda presentă, din ḍiua notificării, fără însă ca acéstă disposiţie să aibă valóre pentru părţile din comanda deja efectuată.

In cas de forţă majoră, ca incendiu, esplosiuni, stricarea conductului de apă, a turbinelor sau a maşinilor de vapori şi greve de lucrători, se înţelege de sine, că încetéză pentru noi, tóte obligaţiunile, ce ar putea resulta din presenta comandă.

Espedierea mărfurilor se va face pe contul şi risicul D-vóstre prin calea ferată, cu valórea declarată şi asigurându-se predarea la timp.

Rhein, Scheeser & Co.

Nr. 41. **Comandă cu avis de a se esecuta printr'un speditor la graniţă.**

Ploesci, 10/23 Iulie 19 . .

D-lor Lázár & Vérzár, *Braşov.*

Vĕ rugăm a ne trimite prompt pe calea ferată ½*) D-l G. Dogărescu, Predeal, cu preţul şi în condiţiunile sciute:

140 lăḍi apă minerală Borszék, sticle de o cofă (1½ l.)
60 » » » » » un litru.

In aşteptarea facturei D-vóstre vĕ salutăm . . .

Ionescu & Co.

*) ½ = prin, mezzo, care însemnéză şi *jumĕtate* şi *prin*. Pentru iuţélă s'a introdus acéstă prescurtare. Vămuirea se va face în Predeal prin speditorul *Dogărescu*.

Nr. 42. **Facerea unei comande.**

Ploesci, 8 Ianuarie 19 . .

D-lui I. Caţica, *Brăila.*

Vĕ rugăm a ne trimite cu mică vitesă: [1])

10 bucăţi à 240 Metri frânghie gudronată [2]) Nowikow, calitatea, grosimea şi preţurile avute.

Vĕ mulţămim pentru felicitările de anul nou şi vĕ rugăm a primi şi din parte-ne felicitări.

Ionescu & Co.

[1]) vitesă = iuţélă; mică vitesă, mare vitesă = Frachgut — Eilgut.
[2]) frânghie gudronată = funie unsă cu un fel de păcură. Nowicow, fabricant în Odessa; de multe-ori calitatea mărfii se determină prin numele fabricantului.

Nr. 43. **Comandă pe basa unei probe.**

Smyrne, 4/17 Novembre 19 . .

D-lor Fraţii George Assan, *Bucuresci.*

Făina ce ne-aţi trimis D-v. de probă (20 saci) la pănificaţiune [1]) a dat resultate escelente.

Binevoiţi deci a ne trimite câte 1 vagon (100 saci) din fiecare marcă J.[2]) JP. P. cu primul vapor pentru Constantinopole,[3]) spre reespediere la Smyrna.

Plata o vom face la Cospole la Sucursala Băncei de Salonique, contra presentărei documentelor.

In aşteptarea facturei D-v. şi a avisului de espediere vĕ salutăm . . .

C. M. Caralis & Fils.

[1]) transformarea materiilor făinóse în pâne.
[2]) Calitatea făinei se însemnéză în general cu numeri. Móra fraţilor G. Assan însemnéză calităţile cu litere afară de calitatea: făină de lux (00). Astfel móra fraţii G. Assan însemnéză: 00, făină de lux; J. jimblă; J. P. jimblă-pâne; P. pâne; P. N. pâne négră; N. négră.
[3]) In textul scrisorilor întâlnim adesea în practică prescurtarea *Cospoli* sau *Cospole* în loc de Constantinopole.

Nr. 44. **Esecutarea comandei şi trimiterea documentelor.**

Fabrică chemică şi mecanică
de uleiuri vegetale.
Lacuri şi Móră cu aburi.
Fraţii George Assan.

Bucuresci, 12/25 Novembre 19 . .

D-lor C. M. Caralis & Fils, *Smyrne (Asie Mineure).*[1])

Vĕ mulţămim pentru comanda D-v. de 3 vagóne făină J. JP. P. pe care am luat'o în notă şi o efectuăm chiar astăḍi.

Avem onóre a vĕ înainta aci inclus factura respectivă pentru suma de frcs. 6600·— şi vĕ rugăm a îngriji de plata sumei la suc. Băncei de Salonique din Cospole, care vĕ va remite documentele.

Marfa s'a espediat la Constanţa pentru a fi reexpediată cu vaporul »Dobrogea« pentru Cospole spre reexpediare la Smyrna.

[1]) Pentru *Levante* se întrebuinţéză mai mult limba franceză şi italiană.

Binevoiţi a îngriji cele necesare.

Vĕ dorim bună primire şi în aşteptarea nouĕlor D-v. comande, vĕ salutăm . . .

Fraţii George Assan.[1])

[1]) Marca fabricilor Assan este un *vapor*. Acesta este primul vapor întrodus în România în anul 1853. Marca fabricei este înscrisă (depusă) la tribunal. In Austro-Ungaria mărcile se depun la camerile de comerciu.

Nr. 45. **Factură la precedenta.**

Bucuresci, 12/25 Novembre 19 . .

D-lor C. M. Caralis & Fils. *Smyrne, Asie Mineure.*

Avem onóre a vĕ remite aci mai jos factura asupra 3 vagóne făină J. JP. P. ce-aţi binevoit a ne comanda prin stim. D-v. din 4/17 crt. în valóre de frcs. 6600·— pentru care vĕ debităm. — Tot deodată primiţi şi trata relativă de egală sumă per . . . . pe care vĕ rugăm a ne-o înapoia semnată de D-v.

Valórea de . . . . . am luat'o în Rambours conform condiţiunilor stipulate.[1])

Cu perfectă stimă
Fraţii G. Assan.

F A C T U R A.

J.	100 Saci à 100 kg.=kgr. 10000	à fcs. 23·—		fcs. 2300	—
JP.	100 „ „ „ „ = „ 10000	» » 22·—		» 2200	—
P.	100 „ „ „ „ = „ 10000	» » 21·—		» 2100	—
			fcs.	6600	—

Valuta Netto Cassa.

Exped. astădi prin c. f. r. prin Serviciul Maritim Român Constanţa spre reexpediere cu vaporul »Dobrogea« la Constantinopole pentru Smyrna.

cif. *Constantinopole.*

[1]) Textul facturei este făcut şi pentru casul, când se vinde pe poliţă sau cu ramburs. In casul present, în practică, partea din urmă a textului se şterge, trăgêndu-se linii cu condeiul.

Nr. 46. **Primirea mărfei şi achitarea.**

Smyrne, 22/4 Decembre 19 . .

D-lor Fraţii George Assan, *Bucuresci.*

Am primit la timp stim. D-v. din 12/25 Novembre precum şi factura asupra celor 3 vagóne cu făină ce ne-aţi expediat cu vaporul S. M. R. »Dobrogea«.

Astădi am descărcat făina din vapor şi am făcut probele necesare de panificaţiune.

Marfa corĕspunde întocmai calităţei trimise luna trecută — de probă — şi vĕ mulţămim pentru atenţiunea, ce aţi dat la esecutarea comandei nóstre.

Valórea mărfei credem că aţi primit'o deja prin Banca de Salonique succursala de Constantinopol, căreia i-am remis banii de aprópe 6 dile.

Sperăm să vĕ mai prescriem în curend o comandă şi mai mare, vĕ rugăm deci să ne reservaţi din aceleaşi calităţi câte 5 vagóne.

Vĕ salutăm . . . *C. M. Caralis & Fils.*

Nr. 47. **Confirmarea unei comande, făcute prin voiajor.**

Galaţi, 5/18 Septembre 19 . .

D-lor I. Marincu & Co., *Calafat.*

Am primit comanda, cu care aţi binevoit a ne onora prin voiajorul *n/* şi prin presenta vĕ confirmăm, că am notat spre espediere cu vaporul român din sĕptĕmâna acésta, ce plécă Sâmbătă:

50 saci Orez Rangoon, 3 stele[1]) . . . . . à Ln. 37·25
5 but. Untdelemn Mételin super.[2]) Kα. . . » » 1·15
10 saci Cafea Rio II-a . . . . » . . . . » » 1·45

fob. Calafat, vama şi fondul comunal[3]) ramburs netto, ér restul pe termin de 3 luni în cont deschis.

Totdéuna gata cu plăcere la ordinele D-v., vĕ salutăm . . .

Collofeanu & Dobreanu.

[1]) 3 stele, la multe mărfuri se folosesc *steluţe* pentru a determina sorta şi calitatea.

[2]) super. = superior.

[3]) fondul comunal, adecă accisul. De present în România accisele se încasséză prin funcţionarii statului şi se repartiséză diferitelor comune după o anumită proporţie.

Nr. 48. **Factură la precedenta.**

Factura

Folio 675.

Galați, 9/22 Septembre 19 . .

D-lor I. Marincu & Co., *Calafat.*

Mulțumindu-vĕ pentru comanda, cu care ați binevoit a ne onora prin voiajorul *n/* vĕ avisăm, că v'am expediat prin N. F. R. mărfurile mai jos facturate în sumă de

Ln. 2819·60 cu care vĕ rugăm a ne credita.

Așteptăm cu plăcere noile D-v. comande, cari vor fi efectuate cu cea mai mare îngrijire și vĕ salutăm

cu tótă stima

Coltofeanu & Dobreanu.

Tóte afacerile se consideră încheiate în Galați și orice neînțelegere se judecă de autoritățile din Galați, chiar dacă s'a stipulat plata în altă localitate sau la domiciliul cumpĕrătorului.

Mărfurile voiajéză pe risicul cumpĕrătorului, lipsurile și stricăciunea se vor constata la primirea lor din agenție sau dela căile ferate.

Prin Doc. *Fob. Calafat.*

Plățile se vor face numai nouĕ direct sau procuratorului nostru. Reclamațiunile se vor considera numai dacă sunt făcute la primirea mărfei certificându-se lipsa sau stricăciunea pe fracte de „Agenții" sau C. F. R.

			Ln.	b.	Ln.	b.
JM. —	50	Saci Orez Rangoon 3 stele				
		de 103/4 ko. à Ln.	37	25	1862	50
» 1/5	5	But. Untdelemn Métélin sup.				
		CD. 35 Bto ko. 220·—				
		» 37 » » 225·—				
		» 40 » » 227·—				
		» 58 » » 228·—				
		» 60 » » 240·—				
		Bto ko. 1140·— T.ª 14%				
		T.ª ko. 159·60				
		Nto. ko. 980·40 à Ln.	1	15	1127	45
» 6/15	10	Saci Cafea Rio II-a				
		Bto ko. 600·— Nto ko. 590·— Ln.	1	45	855	50
		timbru . .			—	30
Timbru 30 bani.					3845	75
		scădem fracht, ce plătiți . .			86	15
					3759	60
		» rambsurs, vama, accis			940	—
		Valórea per 3 luni à dato .			2819	60

Notă. Încărcarea mărfurilor în vapóre și în șlepuri se face în modul următor: Se completéză *scrisorile de trăsură* cu mărfurile destinate pentru expediere. Scrisórea de trăsură (frachtul) se predă la magazinerul agenției Navig. fluv. rom. și se verifică conținutul, marca, numĕrul și greutatea efectivă a coletelor specificate, apoi se încarcă în vapor sau în șlep. Ca document pentru mărfurile expediate agenția dă o recepisă de predare.

Formalitățile de cabotagiu, conform regulamentului Navig. fluv. rom. se fac de agențiile acesteia franco de spese, fiind acestea cuprinse în taxele de transport. La societățile streine, formalitățile de cabotagiu se fac de către persónele, cari predau mărfurile, sau le fac agențiile (streine) și se plătesc separat.

Transportul se póte preda cu rambурs, séu se póte lua avans, ca și la calea ferată. Taxele de transport (adecă navlul) de regulă se plătesc la destinație, dar se pot plăti și inmediat la încărcare în vapor.

La transportul fluvial se cer așadară mai multe documente și anume: *scrisóre de trăsură, declarațiune de cabotagiu* sau *de împrumut de teritoriu strein* și *permisiune de încărcare.* Blanchete pentru aceste documente (pentru șcólă) se pot procura dela comercianții din porturi sau direct dela agențiile române de navigațiune.

Nr. 49. **Prescrierea unei comande prin agent.**

Rusciuk, 16 Septembre 19 . .

D-lor Coltofeanu & Dobreanu, *Galați.*

Alăturat am onóre a Vĕ remite o comandă a Domnilor Z. Nedkoff & Söhne, Rahova, asupra 30 saci Orez Rangoon 3 stele de $^{103}/_{4}$ ko. cu limitul de Ln. 25·75 per sac fob. Rahova, pe termin de 3 luni cu poliță.

Vĕ rog cu stăruință a accepta acest limit, în care cas numita casă, conform promisiunei date, ne va prescrie comande mai importante și în alte articole.

In vederea rĕspunsului D-v. favorabil, vĕ salut . . .

Herman Kroenig.

Nr. 50. **Rĕspuns la precedenta.**

Galaţi, 18 Septembre 19 . .

D-lui Hermann Kroenig, *Rusciuk*.

Am primit stimata D-v. din 16 crt. din care am estras o notă de comandă asupra 30 saci Orez Rangoon, 3 stele pentru D-nii Z. Nedkoff & Söhne, Rahova.

Vĕ informăm, că deşi acest articol este mult mai urcat şi nici nu vindem bucuros numai Orez, cu tóte acestea, în vederea promisiunei numiţilor domni, admitem limitul de Ln. 26·75 şi notăm cantitatea comandată spre promptă efectuare cu vaporul român din sĕptĕmâna acésta.

Binevoiţi a lua notă, că pe viitor nu mai vindem Orezul indian 3 stele sub Ln. 27·— fob. Rusciuk şi Ln. 27·25 franco la celelalte porturi bulgăresci din susul Dunărei.

Aşteptăm cu plăcere noile D-v. comande şi vĕ salutăm,

cu tótă stima

Coltofeanu & *Dobreanu*.

Scrisórea de trăsură este întocmai ca la Nr. 48 cu deosebire, că se scrie: „*Export*". Se face şi o declaraţiune de export.

Nr. 51. **Esecutarea comandei printr'un agent, trimiterea documentelor şi repeţirea condiţiilor.**

Galaţi, 10/23 Iunie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci*.

Prin presenta am onóre a vĕ anunţa efectuarea comandei, ce aţi binevoit să-mi confiaţi pentru casa Brevillier & Co., Viena, şi vĕ alăturez aci:

1 factură şi 1 conosament
a/. 7 lădi nituri în valóre de:
frs. 187·— . . . .

rugându-vĕ a-mi adeveri primirea acestor documente.

Totdeodată îmi permit a vĕ reaminti condiţiunile stipulate prin copiile de comandă, schimbate între noi, cumcă mărfurile călĕtorind pe contul şi risicul D-vóstre, orice reclamaţiuni pentru lipsuri, stricăciuni, întârdieri etc. nu vor fi luate în considerare de casa nóstră, remânênd în sarcina D-vóstră să regulaţi aceste diferenţe eventuale la locul competent, după felul faptului întêmplat.

Sperând că şi în viitor mĕ veţi onora cu comandele D-v. vĕ salut . . .

1 factură,
1 conos.

S. Rosenfeld.

Nr. 52. **Adaos la o comandă făcută.**

Ploesci, 5 Ianuarie 19 . .

D-lor H. Herzog & Cie., *Bucuresci*.

Referindu-ne la comanda nóstră din 31 pas. vĕ rugăm a mai comanda pentru noi la casa Lindner & Co., Birmingham

40 bucăţi sticle de nivel cu marginile netezite [1]), lungimea şi diametru cunoscut,

4 duzine canale [2]) de alamă cu chee Nr. 1814 de $4^1/_2$ ţoli.

Ionescu & *Co*.

[1]) Sticlă de nivel, cu care se constată, la ce nivel este apa într'un cazan, la o maşină de vapor.
[2]) Caná = pipă de butoiŭ. 1 Yard = 3 urme à 12 ţoli = 0·914 metri.

Nr. 53. **Anulare parţială a unei comande.**

Ploesci, 7 Ianuarie 19 . .

D-lor H. Herzog & Cie., *Bucuresci*.

Ne luăm voe a vĕ ruga, ca din comanda nóstră dela 5 crt. către casa Lindner & Co., să anulaţi

20 bucăţi sticle de nivel.

Totdeodată vĕ rugăm să ne comandaţi la Berndorfer Metallwarenfabrik [1]) următórele:

[1]) Fabrica din Berndorf, în Austria de jos, are un catalog mare, în care sunt înşirate tóte fabricatele cu numeri şi cu preţul indicat. Fabrica acésta are deposite în Anglia, Germaria, Italia, Ungaria şi Franţa. Marca fabricei este un urs. Aici profesorul póte face esplicaţiuni asupra mărcilor dela fabrici şi înregistrarea lor la camera de comerciu (în Austro-Ungaria) sau la tribunal (în România).

12 Dz. cuțite de masă Nr. 807.
12 » linguri Nr. 801.
12 » furculițe Nr. 802.
6 » cuțite de desert Nr. 807.
6 » linguri de desert Nr. 801.
6 » furculițe de desert Nr. 801.
Rabatul, dacă se póte, mai mare, decum l'am avut.

Ionescu & Co.

Nr. 54. **Anularea totală a unei comande.**

Caracal, 13 Decembre 19 . .

D-lor D. Popp & Co., *Tătarani lângă Ploesci.*

Am primit stim. D-vóstră din 12 curent, și deórece din cuprinsul ei reese, că nu ne puteți furnisa prompt, anulăm comanda nóstră din 9 curent,

a/ [1]) 1 vagon petroleu,

cu atât mai vêrtos, căci ni s'a dat ocasiune de a ne aprovisiona din altă parte.

A. I. Naum.

[1]) a/ = asupra, despre.

Nr. 55. **Anularea unei oferte.**

Galați, 18 Maiu 19 . .

D-lui A. Ionescu, *Botoșani.*

V'am depeșat: »Anulez oferta de eri, deórece nu mai am marfă în magazin«.

Regret fórte mult, că sunt necesitat să revoc oferta de Rangoon Nr. 8. Acésta trebue s'o fac, deórece un vechiu client al meu, pe care nu mi-a fost posibil a-l refusa, a cumpĕrat întreg depositul, ce-l aveam.

Ca totuși să vĕ fac o înlesnire, vĕ ofer Arracan Nr. 7 cu Lei 22·— suta de kgr., dacă faceți comanda în cinci ḑile, ceea-ce este de tot convenabil.

Scusați, vĕ rog, acest incident și primiți asigurarea stimei mele.

I. Bruner.

Nr. 56. **Anularea sau ridicarea rambursului și trimiterea unei cambii.**

Ploesci, 18 Ianuarie 19 . .

D-lui Cristache Merișor, *Rîmnicu-Sărat.*

În urma cartei postale de eri, avem onóre a vĕ informa, că am dispus la calea ferată, să se anuleze rambursul D-v. pentru linte, mazăre și oleiuri, și astfel vĕ alăturăm o cambie de

Ln. 454·60, 3 luni dela dată *o/. n/.* propriu,

pe care să ni-o înapoiați iscălită în regulă.

1 cambie.

Ionescu & Co.

Nr. 57. **Rĕspuns la o anulare și arătarea, că prețurile se vor urca.**

Ploesci, 31 Ianuarie 19 . .

D-lui I. Busiocescu, *Rucăr.*

Am primit stim. D-v. cartă postală de eri, și înainte de a vĕ espedia marfa, vĕ rugăm a renunța dela planul de a anula comanda celor 2 Baluri bumbac, căci vĕ asigurăm, că ofertele, ce vi s'au făcut din altă parte, nu pot fi serióse. De bună samă vi se dă marfă mai ordinară și nici pachetele nu pot avea greutatea pachetelor ce vĕ dăm noi.

Binevoiți deci a ne scrie inmediat, ca să vĕ putem trimite marfa, și fiți încredințați, că mai ieftin e imposibil a vĕ oferi bumbacul, deórece chiar acum prețurile se află în necontenită urcare.

Ionescu & Co.

Nr. 58. **Comisionarul anunță, că va trimite un agent voiajor cu mostre.**

Brăila, 9 Octombre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Prin presenta am onóre a vĕ comunica, că voiajorul meu d-l G. T. Nicolau, în curênd își va permite a vĕ visita, avênd

cu sine o bogată colecţiune de pălării de pâslă din fabricile G. B. Valera & Ricci, Monza (Italia).

D-l Nicolau vĕ va face preţurile cele mai reduse şi vĕ consiliez, a nu face nici o comandă în acest articol până nu veţi vedea mostrele şi preţurile mele.

P. I. Bancotescu.

Nr. 59. **Cererea de a fi representantul unei case.**

Beyrouth (Siria), 17 Iulie 19 . .

D-lui D. M. Bragadiru, *Rafinărie de alcool. Bucuresci.*

Amicii noştri, D-nii A. Volpini & fils din Viena, au avut bunătatea a ne da adresa D-vóstră, ca cel mai însemnat fabricant de spirt în România.

Noi ne ocupăm cu vîndarea acestui articol de mai mulţi ani în oraşul nostru şi în restul Siriei, şi vĕ rugăm prin presenta, să binevoiţi a ne arăta, cu întórcerea postei. preţurile şi condiţiunile D-v. pentru spirtul rafinat de 95 grade, în butóe circa de 200—400 litri, franco bord Beyrouth, sau alt port de mare, care vĕ convine mai bine.

Sperăm că veţi putea lupta cu succes contra producţiunilor similare din Triest şi Odessa, şi că vom putea întra în relaţiuni de afaceri.

Binevoiţi, vĕ rugăm, a ne stabili preţurile D-vóstre în franci şi vĕ salutăm . . .

Hani & Audi.

Nr. 60. **Rĕspuns la precedenta.**

Bucuresci, 24 Iulie 19 . .

D-lor Hani & Audi, *Beyrouth.*

Ca rĕspuns [1]) la stim. D-vóstră din 17 crt. cu presenta am onóre a vĕ comunica, că vĕ pot oferi spirtul rafinat de 96 grade, adecă cu 1 grad mai mult, ca cel obicinuit p'acolo, cu preţul de frcs. 25·— hectolitru predat fob. [2]). Beyrouth, plătibil contra conosament [3]) cu 5% scont şi butóele gratis.

[1]) Acest rĕspuns urméză, dupăce s'a luat informaţiuni dela casa A. Volpini & Fils, din Viena.
[2]) fob. = free on board, = franco bord = plătite tóte spesele transportului până la Beyrouth, ér alte spese, ca descărcare din vapor etc. vor privi pe destinatar
[3]) la primirea conosamentului.

Pentru a putea compara calitatea spirtului meu cu produsele similare din Triest şi Odessa, vĕ trimit cu posta de aḑi două sticle de probă.

Sper, că în vederea superiorităţii în calitate şi grade a mărfei mele, veţi putea obţinea comande însemnate, şi în aşteptarea lor vĕ salut cu tótă stima.

D. M. Bragadiru.

Nr. 61. **Rĕspuns la o cerere de a întra în relaţii.**

Bucuresci, 6 Iulie 19 . .

D-lui I. Salama, *Alexandria (Egipet).*

Am primit stim. D-vóstră din 30 [1]) espirat şi vĕ comunic, că sunt cu plăcere dispus a vinde prin mijlocirea D-vóstră producţiunea fabricei mele de spirt pentru oraşul Alexandria şi restul Egipetului.

Condiţiunile sunt următórele: Preţul actual al spirtului este frc. 30 suta de ko. netto, franco brod Alexandia, marfa asigurată, butóele gratis, plata per cassa contra conosamentului; vĕ bonific mai departe $1\frac{1}{2}\%$ diferinţă de greutate pentru curgere (lecage), ér provisiune pentru D-vóstră vĕ voiu calcula 2% din valórea netto, şi o voiu achita din trei în trei luni.

D M. Bragadiru.

[1]) In 30 Iunie firma Salama s'a oferit ca representant pentru desfacerea de spirt dela Bragadiru şi a cerut condiţiunile.

Nr. 62. **Rĕspuns la precedenta.**

Alexandria, 18 Iulie 19 . .

D-lui D. M. Bragadiru, *Bucuresci.*

Constatez primirea stim. D-v. din 6 crt. şi sunt învoit pe deplin cu condiţiunile propuse. adecă: (aci vin repetate condiţiunile) şi prin presenta vĕ rog a-mi espedia fără întârḑiere cif. bord Alexandria următórele butóe cu spirt rafinat:

10 butóe à . . . . 300 ko.
10 » » . . . . 400 »
10 » » . . . . 5—550 »

Cantitatea acésta o iau, ca s'o împart la rachieri pentru încercare și găsind marfa în adevěr superióră, voiu fi în stare a vě prescrie comande tot mai însemnate.

Vě rog prin urmare să îngrijiți, ca spirtul să aibă 96 centigrade, vasele să fie bune, ca să nu curgă, espediarea să se facă prompt, ér conosamentul să-l trimiteți spre încassare la Credit Lyonais d'aici sau la Banqe imper. otomane.[1])

I. Salama.

[1]) In urma acestei scrisori urméză efectuirea comandei.

Nr. 63. **Cererea representanței unei case din partea comisionarului.**

Brăila, 1 Aprilie 19 . .

D-lor Defrancq & Cie., *Anvers.*

Datorez stim. D-v. adresă unui amic de afaceri și prin presenta îmi iau libertatea de a vě întreba, dacă sunteți aplicați a-mi preda mie representanța stim. D-v. case pentru România.

Aici s'ar putea face operațiuni mari, folositóre și sigure în articolele D-v. adecă în orez.

Casa mea esistă de c^{a} (circa) 30 de ani și relațiunile mele cu toți clienții din țară mě pun în posițiune de a vě procura afaceri dela clienți de primul rang.

Îmi permit a vě da mai jos câteva referințe, și așteptând plăcutele D-v. sciri, vě salut . . .

P. I. Bancotescu.

Referințe: . . .

Nr. 64. **Condițiuni pentru acordarea representanței.**

Anvers, 7 Aprilie 19 . .

D-lui P. I. Bancotescu, *Brăila.*

Posedem stim. D-v. din 1 crt. și am fi aplicați să vě dăm representanța casei nóstre pentru România, dacă ați putea încheia astfel afacerile, ca clienții să ne dea cassa prompt [1]) contra remiterii documentelor.[2])

Deocamdată, în urma esperiențelor făcute mai nainte în România, nu ne putem decide a acorda un credit pe un órecare termin.

Așteptând comunicările D-v. vě salutăm . . .

Defrancq & Cie.

[1]) Cassa prompt = să achite facturile cu bani gata inmediat.
[2]) Factura și conosamentul.

Nr. 65. **Rěspunsul comisionarului și arătarea condițiunilor.**

Brăila, 11 Aprilie 19 . .

D-lor Defrancq & Cie., *Anvers.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. din 7 crt. și mulțămindu-vě pentru predarea representanței stim. D-v. case în România, vě asigur din nou, că-mi voiu da tótă silința de a întreținea între noi o relațiune cât se póte de plăcută și lucrativă.

Condițiunile, sub cari sunt dispus a lua representanța st. D-v. case, sunt următórele:

1% provisiune dela tóte afacerile din România, fie că comandele vi s'au trimis prin mine sau direct de către clienți.

Porto, telegrame, vamă pentru mostre și timbru pentru polițele clienților vě vor privi pe D-v.

După-cum v'am comunicat în scrisórea mea precedentă, îmi voiu da tótă silința a încheia afaceri importante pentru D-v. numai cu clienți de primul rang, însă cu condițiunile de plată usitate aici, adecă 4 luni accept dela data conosamentului, convins fiind că nu veți avea nici o dificultate cu clienții, nici în privința acceptării tratelor și nici în privința încassărilor.

D-v. vě stă în putere a vě informa asupra solvabilității fiecărui client, dela care voiu lua eu vre-o comandă pentru D-v. și pentru acest scop vě recomand casa de bancă *Schwab & Co.* din Galați care vě póte da tóte deslușirile de lipsă asupra clienților mei și pe care o puteți însărcina cu încassările D-v. aici în România.

Vě comunic, că săptěmâna viitóre voiu visita mai multe usine din Belgia, cu care ocasiune voiu visita și stim. D-v. casă.

Anexându-vě o listă de clienţi din Galaţi şi Brăila aştept cu plăcere oferta convenabilă pentru tóte sortele de orezuri, ce aveţi, precum şi rĕspunsul D-v. în privinţa representanţei.

P. I. Bancotescu.

Nr. 66. **Acordarea representanţei şi stabilirea condiţiunilor.**

Anvers, 4 Maiu 19 . .

D-lui P. I. Bancotescu, *Brăila.*

Am primit la timp stim. D-v. din 13 pas.; vĕ dăm representanţa casei nóstre şi suntem de acord cu condiţiunile D-v. adecă:

a vĕ socoti 1% (unu) provisiune pentru tóte afacerile directe şi indirecte, dela suma neto a facturilor pentru afacerile din România;

a vĕ compensa tóte spesele pentru porto, telegrame, vamă la eşantilóne şi timbru debursat pentru noi;

a da credite clienţilor din România pe 4 luni dela data conosamentului contra trate acceptate, după cum ne-am fost înţeles cu d-l Bancotescu, cu care am avut onórea de a face cunoscinţă aici.

În urma comunicărilor D-v. ne vom pune în relaţiune cu casa de bancă Schwab & Co. din Galaţi, atât pentru informaţiune asupra clienţilor de acolo, cât şi pentru incassările nóstre.

Inclus primiţi oferta a/ eşantilónelor trimise D-v. separat şi sperăm, că veţi reuşi a încheia afaceri bune pe basa acesteia, care este atât de convenabilă.

Binevoiţi a vĕ grăbi cu ofertele D-V., căci tendinţa articolului este spre urcare, şi cantitatea, ce o avem în deposit, s'ar putea epuisa (trece).

Defrancq & Cie.

Nr. 67. **Oferta comisionarului cătră clienţi.**

Brăila, 18 Maiu . . . .

D-lui Petrache Gheuca, *Galaţi.*

Prin curierul de aḑi mi-am permis a vĕ trimite eşantilóne de orez[1]), pe cari vi le ofer, sub reserva de definitivă aprobare din partea casei, şi anume:

Rangoon Nr. 8 à Lei 23·—
Arracan Nr. 7 à Lei 22·—

Preţul se înţelege pe sac de 100 kg. Bruto per Netto, în saci simpli, cif. Galaţi, 4 luni accept dela data conosamentului, plătibil după cursul cecului a/ Paris sau cu 2% sconto la sosirea mărfei.

Fiind chiar acum sesonul cel mai favorabil pentru cumpĕrările în orezuri, avênd în vedere şi preţul convenabil, v'aş consilia în interesul D-v. ca să vĕ aprovisionaţi cu cantitatea, de care aveţi trebuinţă, cât mai curênd, deórece tendinţa articolului este spre urcare şi cantitatea, de care dispune casa, s'ar putea epuisa dintr'un moment într'altul.

Aştept ordinele D-v. cât mai în grabă şi vĕ salut . . .

P. I. Bancotescu.

[1]) Astfel de oferte trimite comisionarul la multe firme, despre care crede, că vor face comande.

Nr. 68. **Rĕspuns la ofertă şi facerea unei comande prin comisionar.**

Galaţi, 20 Maiu 19 . .

D-lui P. I. Bancotescu, *Brăila.*

Am primit stim. D-v. din 18 crt. precum şi eşantilónele de orez indian.

Avênd necesitate de orez Rangoon Nr. 8, vĕ rog a prescrie[1]) pentru noi casei Defrancq & Cie.

500 saci orez Rangoon Nr. 8 à Lei 23·—% ko.

cif. Galaţi, 4 luni accept dela data conosamentului, plătibil după

[1]) a prescrie o comandă = a da o comandă, a face o comandă.

cursul cecului a/ Paris şi vě rog a dispune ca 250 de saci să se espedieze prompt, ér restul de 250 saci pe la începutul lui August a. c.

Dacă primiam eşantilónele cu câteva ḑile mai înainte, aş fi putut da o comandă mai însemnată.

Sper că voiu fi servit spre deplina mea mulţămire şi vě salut . . .

Petrache Gheuca.

Nr. 69. **Formular de comandă al comisionarului.**

P. I. Bancotescu,
Brăila-Galaţi.

Telegrame:
Bancotescu, Brăila.
Bancotescu, Galaţi.

Brăila, 22 Maiu 19 . .

Comanda[1]) Nr. 16617.

Cumpěrător: Domnul *Petrache Gheuca*, Galaţi.
Vînḑětor: Domnii *Defrancq* & *Cie.*, Anvers.
Expediţiunea: pr. vapor la Galaţi.
Efectuare: precum e specificat mai jos.
Condiţiune de plată: 4 luni accept dela data conosamentului, plătibil după cursul cecului a/. Paris.
Fără obligo din partea D-lui P. I. Bancotescu.
500 saci à 100 ko. Brutto orez Rangoon Nr. 8.
à frcs. 23·— p. % ko. Brutto.
cif. Galaţi. Ambalat în saci simpli, soliḑi şi noi.
Eşantilon: să se trimită direct cumpěrătorului.
Expediţiunea: 250 saci să se espedieze prompt, ér restul de 250 saci să se espedieze pe la începutul lui August a. c.

[1]) Pentru fiecare client se trimite un astfel de blanchet din partea comisionarului.

Nr. 70. **Comisionarul transmite grosistului comandele.**

Brăila, 22 Maiu 19 . .

D-lor Defrancq & Cie., *Anvers.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. din 4 crt. precum şi a mostrelor avisate.

Mi-am notat cu plăcere, că D-v. sunteţi de acord cu condiţiunile mele cuprinse în scrisórea mea din 12 pas.

Luând notă de întreg conţinutul stim. D-v., mě grăbesc a vě transmite inclus:

Com.[1]) Nr. 16616 p. *Ioan Calavrezos*, Galaţi.
» » 16617 » *Petrache Gheuca*, »
» » 16618 » *G. Sfaello* & *Cie.*, »
» » 16619 » *Frati Stoicescu* »
» » 16620 » *I. Gheorghiade*, Brăila,

rugându-vě a îngriji de o promptă efectuare şi espediare.

Regret, că relaţiunile nóstre nu au fost stabilite cu o lună mai înainte, căci concurenţa a luat tóte comandele mari. Voiu căuta cu tóte acestea de a vě introduce aici, şi a vě da comande mai mari, ceea-ce sper că voiu reuşi.

P. I. Bancotescu.

[1]) Com. = comanda.

Nr. 71. **Comisionarul anunţă pe client, că a prescris comanda în străinătate.**

Brăila, 22 Maiu 19 . .

D-lui Petrache Gheuca, *Galaţi.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. din 20 crt. în care faceţi o comandă pentru [1])

500 saci orez Rangoon Nr. 8 à Lei 23·— % ko.

cif. Galati, 4 luni accept dela data conosamentului, plătibil după cursul cecului a/. Paris, de espedat 250 saci prompt, ér restul de 250 saci pe la începutul lui August a. c., pe care o prescriu casei respective şi după confirmare vě voiu avisa.

Mulţămindu-vě, aştept cu plăcere nouěle D-v. ordine şi vě salut . . .

P. I. Bancotescu.

[1]) Astfel de scrisori adreséză comisionarul tuturor firmelor, cari au făcut comande.

Nr. 72. **Grosistul din strëinătate a luat notă de comande.**

Anvers, 28 Maiu 19 . .

D-lui P. I. Bancotescu, *Brăila.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 22 crt. și am luat notă pentru:

D-l Ioan Calavrezos, Galați.

I. C. 500 saci orez Rangoon Nr. 8 à fcs. 23·— % ko.
» 500 » » Arracan Nr. 7 » » 22·— » »
de espedat prompt, patru luni accept dela data conosamentului, după cursul ceculuí a/ Paris.

D-l Petrache Gheuca, Galați.

P. G. 500 saci orez Rangoon Nr. 8 à frc. 23·— % ko. patru luni accept dela data conosamentului, după cursul ceculuí a/ Paris. Espedițiunea: 250 saci prompt și 250 saci la începutul lui August a. c.

D-nii G. Sfaello & Cie., Galați

G. S. C. 800 saci orez Rangoon Nr. 8 à frc. 23·— % ko. patru luni accept dela data conosamentului, după cursul ceculuí a/ Paris. Espedițiunea prompt.

D-nii Frații Stoicescu, Galați.

F. S. 800 saci orez Arracan Nr. 7 à frc. 22·— % ko. patru luni accept dela data conosamentului, după cursul ceculuí a/ Paris. Espedițiunea prompt.

D-l I. Gheorghiade, Brăila.

J. G. 800 saci orez Arracan Nr. 7 à frc. 22·— % k. patru luni accept dela data conosamentului, după cursul ceculuí a/ Paris. Espedițiunea prompt.

In așteptarea plăcutelor D-v. ordine vë salutăm . . .

Defrancq & Cie.

Nr. 73. **Comisionarul anunță pe clienți, că a primit rëspuns din strëinătate.**

Brăila, 2 Iunie 19 . .

D-lui Petrache Gheuca, *Galați.*

Confirm scrisórea mea[1]) din 22 pas. și vë comunic, cum-că casa Defrancq & Cie., a luat definitiv notă de comandă D-v. de:
500 saci orez Rangoon Nr. 8 à frc. 23·— % ko.
conform condițiunilor sciute, și va trimite cât de curênd documentele respective, pe cari îndată după primire vi le voiu înainta.

P. I. Bancotescu.

[1]) Astfel de avisuri face comisionarul tuturor clienților sëi.

Nr. 74. **Trimiterea facturilor, a conosamentelor și a tratelor.**

Anvers, 6 Iunie 19 . .

D-lui P. I. Bancotescu, *Brăila.*

Confirmăm scrisórea nóstră din 28 pas. și inclus vë trimitem facturile și conosamentele per vaporul »Blairmore«, precum și tratele respective:

I. C. 500 saci orez Rangoon Nr. 8:
p. d-l I. Calavrezos, Galați . . . . frs. 11500·—
I. C. 500 saci orez Arracan Nr. 7:
p. d-l I. Calavrezos, Galați . . . . frs. 11000·—
P. G. 250 saci orez Rangoon Nr. 8:
p. d-l Petrache Gheuca, Galați . . . . . frs. 5750·—
G. S. & Cie. 800 saci orez Rangoon Nr. 8:
p. d-nii G. Sfaello & Cie., Galați . . . . frs. 18400·—
F. S. 800 saci orez Arracan Nr. 7:
p. d-nii Frați Stoicescu, Galați . . . . . frs. 17600·—
J. G. 800 saci orez Arracan Nr. 7:
p. d-l I. Gheorghiade, Brăila . . . . frs. 17600·—

Vë rugăm a îngriji de cele de lipsă și a ne returna cât mai curênd tratele acceptate în regulă.

Sperăm, că pe viitor veţi reuşi a încheia afaceri mai mari cu orezul Rangoon Nr. 8 cu preţul de 23 frs. °/₀ ko. şi aşteptând nouĕ ordine, vĕ salutăm . . .

6 facturi.
6 conosamente.
5 trate.
Recomandat.

Defrancq & Cie.

Nr. 75. Comisionarul trimite documentele clienţilor sĕi.

Brăila, 12 Iunie 19 . .

D-lui Petrache Gheuca, *Galaţi.*

Confirm scrisórea[1]) mea din 2 crt. şi inclus am onóre a vĕ transmite factura, conosamentul a/ 250 saci orez Rangoon Nr. 8 per »Blairmore«, precum şi trata respectivă de

frcs. 5750.— p. 2 Octombre a. c. o/ Defrancq & Cie.,

rugându-vĕ a-mi returna trata acceptată în regulă peste timbru.

Aştept nouĕ ordine şi vĕ salut . . .

1 factură.
1 conos.
1 trată.

Recomandat.

P. I. Bancotescu.

[1]) Astfel de scrisóre adreséză comisionarul tuturor clienţilor, carí au făcut comandă. Tratele cu timbru strein se mai timbréză şi cu timbru român.

Nr. 76. Comisionarul anunţă în streinătate despre paşii făcuţi de el.

Brăila, 12 Iunie 19 . .

D-lor Defrancq & Cie., *Anvers.*

Posed stim. D-v. din 6 crt., de al cărei conţinut am luat cuvenită notă şi care mi-a transmis diverse facturi şi conosamente pr. »Blairmore«, precum şi tratele respective pentru:

D-l Ioan Calavrezos,	Galaţi de frc.	22.500·—	2 Oct. a. c.
» Petrache Gheuca,	» » »	5.750·—	»
D-nii G. Sfaello & Cie.,	» » »	18.400·—	»
» Fraţi Stoicescu,	» » »	17.600·—	»
D-l I. Gheorghiade, Brăila	» »	17.600·—	»

Voiu îngriji cele necesare şi vĕ voiu returna, cât se va putea mai curênd, tratele acceptate în regulă.

P. I. Bancotescu.

Nr. 77. Clienţii trimit comisionarului tratele acceptate.

Galaţi, 15 Iunie 19 . .

D-lui P. I. Bancotescu, *Brăila.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. din 22 pas. 2 şi 12 crt. prin care mi-aţi remis factura şi conosamentul pr. »Blairmore« a/ 250 saci orez Rangoon Nr. 8, precum şi trata respectivă de frs. 5750·— p. 2 Octombre.

Aci alăturat veţi găsi acceptul meu de

frs. 5750·— o/ Defrancq & Cie., Anvers per 2 Oct. a. c.

pentru regularea facturei din 2 Iunie, rugându-vĕ a-mi adeveri primirea.

Adestând comunicările D-v. vĕ salut . . .

1 accept.
Recomandat.

Petrache Gheuca.

Nr. 78. Comisionarul trimite casei din streinătate tratele acceptate.

Brăila, 20 Iunie 19 . .

D-lor Defrancq & Cie., *Anvers.*

Confirm ultima mea scrisóre din 12 crt. şi inclus am onóre a vĕ remite 5 accepte:

frs.	22.500·—	per	2	Oct.	a.	c. a/	I. Calavrezos, Galaţi.
»	5.750·—	»	2	»	»	» »	Petrache Gheuca, Galaţi.
»	18.400·—	»	2	»	»	» »	G. Sfaello & Cie., Galaţi.
»	17.600·—	»	2	»	»	» »	Fraţi Stoicescu, Galaţi.
»	17.600·—	»	2	»	»	» »	I. Gheorghiade, Brăila.

spre descărcarea[1]) nóstră.

In scurt timp vĕ voiu trimite comande nouĕ şi vĕ salut

cu tótă stima

5 accepte.
Recomandat.

P. I. Bancotescu.

[1]) *descărcare* = creditare; *încărcare* = debitare.

Nr. 79. Cerere de a consigna cereale spre vîndare.

Gara Făurei, 2 Ianuarie 19 . .

On. Bănci Generale Române, *Brăila.*

Avênd dorinţa de a face prin D-v. vîndarea cerealelor mele vĕ rog să binevoiţi a-mi comunica condiţiunile, sub cari sunteţi aplicaţi a intra cu mine în relaţiuni.

Alăturat vĕ trimit o probă de porumb, rugându-vĕ să-mi arătaţi preţul, ce aş putea obţine pe el precum şi timpul, când să încep cu espedierile.

Avênd încredinţarea că 'mi veţi face nisce condiţiuni acceptabile şi că veţi căuta a îngriji în mod satisfăcĕtor de interesele mele, vĕ salut . . .

G. Ionescu.

Nr. 80. Rĕspuns la precedenta.

Banca Generală Română.
Societate anonimă.
Capital Ln. 10.000.000.
Telegrame: Generomana.

Brăila, 6 Ianuarie 19 . .

D-lui G. Ionescu, *Gara Făurei.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 2 crt. vĕ comunicăm, că condiţiunile nóstre sunt: 1% comisiune 1/2 % misitie asupra valórei mărfei la vîndare, precum şi cheltuelile reale[1]), ce vor fi plătite (debursate) de noi şi cari nu se pot precisa înainte în mod esact.

La cas că ne veţi însărcina pe noi cu vîndarea producteIor D-v. vĕ asigurăm, că ne vom da tótă ostenéla a vĕ servi spre deplina D-v. mulţămire, căutând a obţine preţurile cele mai avantagióse şi reducênd cheltuelile, cât se va putea mai mult.

Porumbul de calitatea, ce ne-aţi trimis valoréză aḑi circa Ln. 11·75 per % de kgr.[2]) la Brăila, fără obligo[3]) din partea nóstră. Espedierea o puteţi face inmediat.

In aşteptarea ordinelor D-v. vĕ salutăm . . .

Banca Generală Română
N. N. *N. N.*

[1]) Circa Ln. 3·50 pentru epistat adecă pentru omul, care ia vagonul în primire. Pentru adunatul sacilor 1 Leu de vagon etc. Timbre şi porto.
[2]) Marfa se vinde de regulă pe 100 kgr. Se póte vinde şi pe Hectolitru. In acest cas se arată *proba*, adecă cât cântăresce un hectolitru de cereale = pond de calitate. Sunt diverse probe d. e. câţi funţi englezi (libre) cântăresce un buschel. 1 funt = 453·6 grame; 1 buschel circa 36 litri.
[3]) Adecă nu luăm obligo, că preţul nu se va schimba până la sosirea mărfei.

Nr. 81. Primirea unui transport de poruwb.

Brăila, 12 Ianuarie 19 . .

D-lui G. Ionescu, *Gara Făurei.*

Avem onóre a vĕ informa, că sosindu-ne astăḑi cele 2 vagóne cu porumb dela D-v. nu am putut obţine, pe lângă tóte silinţele nóstre mai mult ca Ln. 8·55 per. % de kgr. din causă că marfa a sosit aici cu mică igrasie şi nu a cântărit mai mult de 74 kgr. per Hectolitru, împrejurare care a influinţat fórte mult asupra preţului.

La cas, că restul mărfei D-v. este în aceleaşi condiţiuni ca marfa primită astăḑi, din care vĕ trimitem separat o probă, vĕ rugăm să nu ne mai espediaţi, ci să o condiţionaţi[1]) acolo, pentru a nu avea neplăceri, neputênd obţine preţul aşteptat de D-v.

Banca Generală Română
N. N. *N. N.*

[1]) a condiţiona o marfă însemnéză a o face acceptabilă pentru vîndarea la bursă. In casul present Ionescu are să dea porumbul la lopată, să-l uşte bine. Astfel de manipulări se fac în magazine. In docurile statului „condiţionarea" se póte face cu mult mai favorabil. *Silosurile* din docuri sunt aranjate şi pentru a „condiţiona" cerealele.

Nr. 82. Borderou despre vîndarea de cereale.

George Dragoş.
Mijlocitor de mărfuri
şi cereale
al bursei Brăila.

Borderou Nr. 68.[1])

Cumpĕrător: Gustav Mayer.
Vîndĕtor: Banca Generală Română.
Cereale: Porumb din Gara Făurei.
. . . .
. . . .
Calitatea: Kgr. 74·800 per Hl.
. . . .

[1]) Se face în două esemplare timbrate şi forméză un contract de vîndare şi cumpĕrare. Mayer e în cont curent cu banca şi de aceea se ḑice, că valórea se va incassa şi achita de banca gen. rom. Pot fi şi alte condiţiuni de achitare.

Greutatea în Kilograme: 20.000 circa, din vagon Nr. 52163 și Nr. 52787 . . . .

. . . .

Predarea: din Vagon . . . .

. . . .

. . . .

Observațiuni: Valórea se va incassa și achita de Banca Generală Română la presentarea contului.

Brăila, 14 Ianuarie 19 . .

Mijlocitor de Mărfuri și Cereale
George Dragoș.

Nr. 83. **Rĕspuns despre vîndare.**

Brăila, 14 Ianuarie 19 . .

D-lui G. Ionescu, *Gara Făurei.*

Vĕ informăm, că astădi am vîndut casei Gustav Mayer de aci cele douĕ vagóne porumb Nr. 52163 și Nr. 52787, din vagon.

Vîndarea s'a efectuit cu prețul de Ln. 8·55 % kgr. și suma de Ln. 1689·25, conform contului alăturat, vĕ stă la disposiție.

Banca Generală Română.
N. N. *N. N.*

1 Cont.

Nr. 84. **Socotéla despre vîndare.**

Banca Generală Română.
Departamentul: Mărfuri.

Cont de vîndare

D-lui G. Ionescu, *Gara Făurei.*

•	2	Vagóne Porumb :					
		kgr. 20150 à Ln. 8·55 % kg.				Ln. 1722	80
		Spese de predare . . .	Ln.	3	50		
		Adunarea sacilor . . .	»	2	—		
		Comisiune 1%	»	17	55		
		Misitie 1%	»	8	75		
		Timbre și porto . . .	»	1	75	» 33	55
						Ln. 1689	25

Banca Generală Română
N. N. *N. N.*

Nr. 85. **Avis despre vîndare de grâu dintr'o magazie.**[1]

Brăila, 15 Ianuarie 19 . .

D-lui Radu Fulga, *Gara Cilibia.*

Avem onóre a vĕ informa, că am vîndut pentru contul D-v. Grâul, aflat în Magazia Marghiloman Nr. 8, al cărui produs de: Lei 1543·85 îl ținem la disposiția D-v.

Banca Generală Română.

[1]) Vîndare: din vagon, din magazie, din șlep, din caic, din docuri etc.

Nr. 86. **Socotélă despre vîndare de grâu per hectolitru.**

Banca Generală Română.
Depart. „Mărfuri".
Nr. 462.

CONT
de vîndarea următórelor mărfuri primite dela

D-l Radu Fulga, *Gara Cilibia.*

Hl. 168	Grâu din Magasia Marghiloman Nr. 8					
	à Lei 9·35 pe Hectolitru . .				Lei 1570	80
	./ Măsurătórea				» 2	80
					Lei 1568	—
	Comision 1%	Lei	15	70		
	Curtagiu ½%	»	7	85		
	Timbru	»	—	60	» 24	15
					Lei 1543	85

Timbru. S. E. & O.

Brăila, 15/25 Ianuarie 19 . .

Semnaturile:

Nr. 87. **Vîndarea grâului trimis în consignațiune.**

Brăila, 15 Ianuarie 19 . .

D-lui G. G. Lupescu, *Gara Sihlea.*

Avem onóre a vĕ informa, că am vîndut pentru contul D-v., Grâul din Vag. Nr. 51013 și 51113 Kg. 20142, cu al cărui produs de:

Lei 2554·10 Val. 16/30 crt. sunteți creditat conform alăturatei facturi.

Anex. 1 factură (1 cont.)

Banca Generală Română
N. N. *N. N.*

Nr. 88. **Socotéla despre vîndare de grâu în consignaţiune.**

Banca Generală Română.

Depart. „Mărfuri".

C O N T

de vîndarea următórelor mărfuri primite dela

D-l G. G. Lupescu, *Gara Sihlea.*

Kg. 10140		Saci 130 Grâu din Vag. Nr. 51013				
» 10002		„ 130 „ „ „ „ 51113				
Kg. 20142		à Lei 13·80 per % de Kg.			Lei 2779	60
		Transport	Lei 175	80		
		Spese de predare . . .	» 3	50		
		Adunarea sacilor . . .	» 2	75		
		Comision 1%	» 27	80		
		Curtagiu 1/2%	» 13	90		
		Timbre & porto . . .	» 1	75	» 225	50
		In Creditul D-v. . . .			Lei 2554	10

Timbru. S. E. & O.

Semnăturile:

Nr. 89. **Ofertă de secară la Rotterdam.**

Galaţi, 15 Octombre 19 . .

D-lor Van der Halle & Zoon, *Rotterdam.*

Avênd disponibilă pe vaporul Serviciului Maritim Român »Bucuresci« flottant per Rotterdam, o cantitate mai însemnată de Secară, avem onóre a vĕ oferi:

200 Tone Secară Nr. 46 cu hfl. 131·— pr. last.[1])

250 » » » 42 » » 129·— » » cif. Rotterdam, contra documente la sosirea mărfei.

Separat vĕ remitem mostre typ din acéste sorte şi în vederea preţurilor escepţionale, a calităţii superióre a mărfei şi a cerinţelor de consumaţiune din ce în ce crescênde, ne place a crede, că vom fi onoraţi cu preţiósele D-v. comande.

Aşteptăm rĕspuns telegrafic îndată la primirea acesteia şi vĕ salutăm . . .

Fraţi Focşăneanu.

[1]) Preţul de mai sus să înţelege în florini holandezi per „last" calculat cu 2100 ko. La Galaţi şi aḑi se fac vînḑări după usanţele burselor holandeze.

Nr. 90. **Rĕspuns la precedenta.**

Rotterdam, 18 Octombre 19 . .

D-lor Fraţi Focşăneanu, *Galaţi.*

Posedăm stim. D-v. din 15 crt. precum şi mostrele de Secară remise separat.

La oferta D-v. v'am depeşat aḑi: »46 neconvenabil 42 oferim 12828[1]) telegrafiaţi«, ceeace vĕ confirmăm.

Veţi înţelege deci, că Secara Nr. 46 nu ne convine, ér pentru cele 250 Tone Nr. 42 vĕ oferim hfl. 128·— cif. Rotterdam, plata contra documente la sosirea mărfei şi aşteptăm rĕspunsul D-v. telegrafic.

Credem, că nu veţi lăsa afacerea în mâna concurenţei, care oferă cu acest preţ marfă de egală calitate.

Van der Halle & Zoon.

[1]) La cifra din telegrama de mai sus „12828", aceşti 28 din urmă sunt numai o repetare a celor două cifre din urmă din preţul de **128** şi acésta se face spre a evita eventuale erori de telegrafiare.

Nr. 91. **Vînḑarea şi emiterea unui cec.**

Galaţi, 18 Octombre 19 . .

D-lor Van der Halle & Zoon, *Rotterdam.*

Ca rĕspuns la devotata n/ din 15 crt., primim aḑi depeşa D-v.:

»46 neconvenabil 42 oferim 12828 telegrafiaţi«, la care v'am rĕspuns pe aceiaşi cale:

»Acceptăm 25042[1]) 12828«, ceeace vĕ confirmăm.

Reiese deci, că din vaporul »Bucuresci« flottant per Rotterdam, v'am vîndut partida de 250 Tone Secară Nr. 42 cu preţul de hfl. 128·— pr. last.

Alăturat vĕ remitem factura provisorie[2]) asupra acestei vînḑări în valóre de hfl. 16.250·— pentru acoperirea căreia ne-am permis a trasa un cec Nr. 7150 de egală valóre o/. Rotterdamer Bank, rugându-vĕ a-l onora la sosirea mărfei acolo, contra eliberărei conosamentului şi a poliţei de asigurare, sub confirmare în regulă.

Vĕ salutăm, cu tótă stima

1 factură.

Fraţi Focşăneanu.

[1]) 250 tone Nr. 42 al mostrei.

[2]) Factura provisorie este calculată numai aproximativ, necunoscându-se esact cantitatea încărcată. La sosire în Rotterdam se cântăresce esact şi apoi se trimite factura definitivă pentru greutatea constatată.

Nr. 92. **Reclamă în privința calității.**

Brăila, 23 Octombre 19 . .

D-lui F. I. Müller, *Hamburg.*

Cele 20 de baloturi bumbac, ce mi le-ați facturat cu stim. D-v. din 16 curent, au sosit și le-am luat în primire.

Imi pare rĕu, dar trebue să constat, că marfa nu mĕ satisface, deórece nu corĕspunde cu mostra, ce mi-ați fost trimis. Bumbacul este de o calitate inferióră și clienții mei nu sunt aplicați a'l primi fără o reducere. Vĕ rog deci, pentru a'l putea desface, să-mi acordați un scădĕmênt de Mărci 370 la partida întrégă, ér la cas contrar, binevoiți a dispune asupra mărfei.

Aveți bunătatea, ca pe viitor, să dați o mai mare atențiune comandelor, ce vĕ voi face.

G. I. Naum.

Nr. 93. **Rĕspuns la precedenta și acordarea unei bonificațiuni.**

Hamburg, 27 Octombre 19 . .

D-lui G. I. Naum, *Brăila.*

Cu părere de rĕu am luat notă de cuprinsul stim. D-v. din 23 crt., în care îmi arătați, că bumbacul trimis nu corĕspunde, în privința calității, cu mostra, pe basa căreia ați făcut comanda. Alți clienți din Galați și din orașul D-v., cari au cumpĕrat din aceeași partidă cantități mai mari, nu au reclamat de loc, ci s'au declarat pe deplin mulțămiți cu marfa.

Totuși pentru a fi prevenitor față de D-v., cari n'ați reclamat nici odată, sunt învoit a vĕ face o bonificație de M. 300·— la întréga partidă.

Cred că veți fi pe deplin mulțămiți cu propunerea mea și aștept un rĕspuns în consonanță, precum și comande nouĕ.

F. I. Müller.

Nr. 94. **Rĕspuns la acordarea unei reduceri de preț și refusarea mărfei.**

Călărași, 23 Iunie 19 . .

D-lui G. Murgescu, *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 20 curent, vĕ comunic, că nu pot primi marfa trimisă nici pe lângă reducerea de 20 bani la chilogram, ce mi-ați acordat și astfel vĕ rog a lua dispozițiile de lipsă.

Dacă însĕ sunteți aplicați a mĕ însărcina cu vîndarea mărfei în comisiune pe contul D-v., mĕ angajez cu plăcere la acésta.

Nae Clipea.

Nr. 95. **Rĕspuns la precedenta și dispunere asupra mărfii.**

Bucuresci, 25 Iunie 19 . .

D-lui Nae Clipea, *Călărași.*

Deórece nici cu scăderea de 20 bani la chilogram nu sunteți aplicați a primi marfa, vĕ rog să o predați d-lui Iancu Nicolau de acolo și cu spesele, ce ați avut, să mĕ debitați.

Sper, că acest mic incident nu este de natură de a'mi detrage comandele D-v. pe viitor și vĕ salut . . .

G. Murgescu.

Nr. 96. **Reclamă pentru lipsuri dintr'un balot și netrimiterea unei sorte de marfă.**

Bucuresci, 12 Septembre 19 . .

D-lor Rhein, Scheeser & Co., *Azuga.*

Primind factura D-v. din 10 curent, vĕd cu părere de rĕu, că nici de astădată nu mi-ați espediat cele

32 bucăți Postav melange,

comandate deja de mult, deci vĕ rog a zori cu trimiterea lor, căci am necesitate urgentă de acéstă marfă.

In acelaşi timp vĕ comunic, că desfăcênd balotul R. S. & Co., Nr. 2173 din factura D-v. dela 1 curent, am constatat un manc de

6 bucăți flanele în cârlige Nr. 1,

cari din eróre nu le-ați espediat. Balotul era în bună stare și mancul nu póte să provină decât dela D-v.

Pentru aceste flanele binevoiți a'mi trimite altele, sau a mĕ credita cu valórea lor.

D. P. Folticescu.

Nr. 97. Rĕspuns la precedenta cu refusarea bonificaţiunei cerute.

Azuga, 13 Septembre 19 . .

D-lui D. P. Folticescu, *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la onor. D-v. de eri, vĕ facem cunoscut, că controlând registrele nóstre de comande, n'ăm găsit notate cele

32 bucăţi Postav melange,

ce diceţi că ne-aţi comandat, pe când vĕ aflaţi aici. Deasemenea nu găsim trecute aceste 32 de bucăţi de postav nici în scrisórea nóstră din 19 Iulie, prin care vĕ confirmasem comanda D-v. şi astfel nu vĕ putem spune altceva, decât că aţi scăpat din vedere, să ne daţi la timp comanda în cestiune.

Cu tóte acestea suntem cu plăcere gata a vĕ furnisa, în termin de 10—14 dile postavul, despre care am vorbit mai sus, cu preţul de:

Lei 5·50 metru, loco Azuga, fără rabat, pe 4 luni termin sau per cassa cu 3% sconto, şi aşteptăm confirmarea D-v. în acéstă privinţă.

Referitor la lipsa de: 6 buc. flanele în cârlige Nr. 1, ce diceţi că aţi constatat la desfacerea balotului R. S. Co. Nr. 2173 din factura nóstră dela 1 curent vĕ comunicăm, că avênd în vedere scrupulositatea, ce se observă la legatul mărfurilor sub a nóstră directă supraveghiere, lipsa nu a putut proveni dela noi, şi prin urmare nici nu vĕ putem face bonificaţia cerută.

De altfel espediarea mărfurilor făcêndu-se pe risicul primitorului şi asigurând noi înşine valórea acestor mărfuri, chiar prin scrisórea de trăsură [1]), era natural ca D-v. să primiţi din gară fiecare colet pe cântar şi pentru eventualele lipsuri să vĕ adresaţi inmediat către onor. administraţie a căilor ferate, singura responsabilă pentru lipsurile, provenite în decursul transportului.

Rhein, Scheeser & Co.

[1]) *Scrisóre de trăsură* = scrisóre de *cărat* (Cod. com. rom. Art. 415) = *Frachtbrief* = *lettera di vettura* = *di porto* = *lettre de voiture* = *conosament* la transportul pe vapóre sau *poliţă de încărcare* = *polizza di carico*.

Când cineva predă o marfă la gară, o predă pe baza unei *scrisori de trăsură* şi 'i se liberéză o *recepisă de predare*, care este o copie a scrisorii de trăsura şi prin care transportătorul (cărăuşul: Cod. com. rom. Art. 413, Legea com. ung. §. 393 şi următorii) adeveresce primirea

Nr. 98. Scuze la precedenta şi comandă condiţionată.

Bucuresci, 14 Septembre 19 . .

D-lor Rhein, Scheeser & Co., *Azuga.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. din 13 curent, şi pentru lipsa de 6 buc. flanele în cârlige Nr. 1, vĕ arăt, că am reclamat la speditorul meu, care n'a primit coletele dela gară pe cântar.

Totdeodată vĕ rog a lua notă şi a-mi trimite cât mai curênd cele

32 buc. Postav melange

cu preţul avut de lei 5·50 însă cu 4% rabat, făcêndu-vĕ cunoscut, că fabricile dela Piatra şi Buhuşi îmi oferă aceeaşi marfă cu preţ mai redus.

D. P. Folticescu.

Nr. 99. Rĕspuns cu neprimirea condiţiunilor; determinarea calităţii superióre a mărfei.

Azuga, 15 Septembre 19 . .

D-lui D. P. Folticescu, *Bucuresci.*

La scrisórea D-v. dela 14 ale curentei, avem onóre a vĕ rĕspunde, că în urma urcărei preţurilor lânei şi a văpselelor, urcare constatată mai pe tóte pieţele europene, nu vĕ putem acorda nici decum rabatul cerut de 4% la postavul melange à 5·50 ce aţi binevoit a ne comanda.

Vĕ rugăm prin urmare a ne confirma comanda în cestiune pe preţul de lei 5·50 fără rabat, condiţiunile obicĭnuite, cel mult până la finele lunei acesteia, căci mai târdiu, avênd în vedere

mărfei, specificând pe recepisă, ce colete a primit, marca şi numĕrul lor, ce greutate au, etc. Primitorul este obligat să observe fiecare colet în parte, precum şi greutatea lui, cântărindu-l. Dacă lipsesce vre-un colet, sau dacă nu corĕspunde greŭtatea, face reclamă la gara, în care primesce coletul. Dacă însă din causa vre-unei ciocniri de trenuri sau a altui accident se deterioréză, sau se nimicesce marfa, atunci primitorul face petiţie deadreptul la Direcţia căilor ferate, pe basa recepisei de predare şi a facturei. Reclame pot fi şi pentru taxarea prea mare, vedi Nr. 131. Deasemenea pentru vămuire, vedi Nr. 127, Cântărire, vedi Nr. 119, Certificat de cântărire din partea unei agenţii de vapóre, vedi Nr. 120.

multele comande, ce ḑilnic primim, nu scim dacă vom mai putea contracta asemenea angajamente.

Cât privesce observaţiunea D-vóstră, că fabricele dela Piatra şi Buhuşi vĕ oferă aceeaşi marfă cu preţuri mai reduse, vĕ reamintim un fapt bine cunoscut şi de D-vóstră şi anume că: fabricatele nóstre, lucrate din lână ţigae curată din ţară, întrec în calitate, trăinice, aspect şi colóre, tóte produsele similare indigene şi streine, şi astfel în comparaţie sunt cele mai ieftine.

Primiţi vĕ rugăm salutările nóstre.

p. pa. *Rhein, Scheeser & Co.*
I. G. Babeş. I. Gärtner.

Nr. 100. **Comisionarul reguléză o diferinţă între client şi fabrică.**

Brăila, 21 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Mĕ refer la scrisórea mea din 19 crt. şi prin acésta vĕ informez, că am reuşit în fine a îndupleca pe d-nii S. E. Noris & Co.[1]), ca să renunţe la diferinţa de scont, precum şi la aceea pentru repartisare la navlu[2]), astfel încât comanda D-v. pentru curele este în cea mai bună regulă.

Cu acéstă ocasie confirm şi devotata mea din 11/24 pas. relativ la fer, şi fiind-că până în present nu posed onor. D-v. rĕspuns, vĕ rog a-mi scrie inmediat.

Vĕ salut . . . *P. I. Bancolescu.*

[1]) Fabrică de curele de transmisiune în Londra

[2]) Findcă acoperirea s'a trimis cam târḑiu, fabricantul a făcut diferinţă de scont. Tot deasemenea, trimiţêndu-se marfa pe uscat, diferinţă de spese de transport.

Nr. 101. **Reclamă faţă de greutatea necorĕspunḑĕtóre.**

Brăila, 31 August 19 . .

D-lor Drăghiceanu, Christescu & Comp., *Bucuresci.*

La primirea ultimului transport de marfă din 25 crt. am găsit la greutatea frângheriei o lipsă totală de 18 kgr. Vĕ prevenim, că valórea acestui manco ne vom permite a o detrage la achitarea facturei.

Vĕ rugăm să luaţi nota de cele împărtăşite şi vĕ salutăm . . .

Marin & Şeitan.

Nr. 102. **Rĕspuns la precedenta şi aranjarea mancului.**

Bucuresci, 2 Septembre 19 . .

D-lor Marin & Şeitan, *Brăila.*

Ne grăbim a reflecta la stim. D-v, din 31 August în care reclamaţi un manco de greutate de 18 kgr. la frânghieria, ce v'am trimis.

La fabrică s'a cântărit esact, dovadă că greutatea facturată [1]) se potrivesce pe deplin cu aceea constatată la cântarul gărei. Admitem o lipsă cu privire la greutate, dar acésta este a se atribui căldurei celei mari în timpul transportului pe calea ferată. Pentru a fi prevenitori faţă de D-v. şi a nu suporta singuri paguba, vĕ bonificăm în cont jumĕtate din ea, în sumă de

Ln. 15.—

In aşteptarea nouĕlor D-v. ordine vĕ salutăm . . .

Drăghiceanu, Christescu & Comp.

[1]) Greutatea facturată = greutatea însemnată în factură.

Nr. 103. **Reclamă la o comandă de petroleu.**

Galaţi, 20 Septembre 19 . .

D-lor N. N. & Co., *Ploesci.*

Am primit factura D-v. din 6 crt. precum şi marfa trimisă. Cu regret însă trebue să vĕ comunicăm, că făcênd analisa la 5 mostre de petroleu am găsit că petroleul, ce ne-aţi furnisat, nu întrunesce condiţiunile regulamentului, în ceea-ce privesce punctul de inflamabilitate, care în loc să fie de 23° C. nu este decât 18° C.

In consecinţă acest petroleu, nefiind reglementar nu este în condiţiunile contractului nostru şi astfel nu putem primi marfa. A fi prevenitori în casul present şi a accepta marfa, nu este cu putinţă, căci — făcêndu-ni-se analisa din partea autorităţilor sanitare — am fi supuşi la o amendă însemnată şi pe lângă acésta ni s'ar denatura [1]) acest petroleu, de către autorităţi.

In aceste condiţii regretăm a nu putea primi marfa, şi deórece butóele curg, stând pe rampa[2]) gării în sóre, vĕ rugăm

[1]) a denatura petroleul = a'l amesteca cu residuuri (resturi) sau cu alte substanţe spre a nu se putea vinde ca petroleu.

[2]) Rampa = locul destinat pentru încărcarea şi descărcarea vagónelor.

să luați mĕsuri de urgență spre a ridica sau a vi se înapoia acest vagon la fabrica D-v.

Vĕ debităm în acelaş timp cu Ln. 47·50 taxa transportului acestui vagon, Ploesci-Galați.

Pentruca consumul nostru să nu sufere, vĕ rugăm a dispune să ni se trimită de urgență un alt vagon, care să întrunéscă condițiunile regulamentului, fiind totdeodată şi ca colóre mai alb, ca cel trimis, care este galben şi are un miros tare de gaz.

In aşteptarea noului vagon vĕ salutăm . . .

I. Gheorghiu & Co.

Nr. 104. **Comisionarul comunică unei fabrici dorințele unui client.**

Brăila, 7 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Referindu-mĕ la convorbirea avută dilele trecute cu voiajorul meu, D-l G. T. Nicolau, în privința comandei de 200 tone Acier doux [1]), vĕ comunic, că am scris din nou usinei »Couillet« şi i-am comunicat dorința D-v. de a nu vĕ socoti bandagele legăturilor, şi sper, că fabrica va admite.

Rĕspuns definitiv vĕ dau în douĕ până în trei dile; sunt îndreptățit însă a vĕ asigura, că, în urma esplicațiunilor, ce le-am dat acuma, fabrica va accepta acéstă condițiune.

Totdeauna gata la ordinele D-v., vĕ salut . . .

P. I. Bancotescu.

[1]) Oțel móle.

Nr. 105. **Rĕspuns din partea comisionarului la o reclamă asupra unor lipsuri.**

Brăila, 29 Iunie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Am primit la timp stim. D-v. din 17 pas. şi cercetând la espeditorul D-v. d'aicea, cât şi comunicând casei, despre lipsa ce-mi arătați, că ar fi eşit la ferul din trimiterea dela »Societé anonyme de Marcinelle & Couillet« [1]), nu am putut descoperi nicăiri erórea.

Espeditorul spune, că a predat marfa întocmai după conosament şi fabrica îmi scrie, că greutatea facturată este esactă.

Pentru a termina însă acest incident, binevoiți a scădea — când veți trimite acoperirea — diferința de:

Lei 50·65 pentru manco de kg. 375, după-cum arătați D-v.

O fac acésta în speranță, că mĕ veți onora cu o nouă comanda în ferul supranumit »oțel móle«.

In aşteptarea on. D-v. rĕspuns cu comandă, vĕ salut . . .

P. I. Bancotescu.

[1]) Marcinelle şi Couillet sunt doue sate în Belgia.

Nr. 106. **Informațiune asupra prețurilor.**

Galați, 2 August 19 . .

D-lor I. Moutzakis & Co., *Calamata (Grecia).*

Vĕ rugăm să binevoiți a ne comunica prețul untdelemnului de masline în butóe, şi al smochinelor de Calamata, precum şi tendința acestor articole pentru apropiatul seson. [1])

Coltofeanu & Dobreanu.

[1]) Apropiatul seson, sau pentru sesonul, ce se apropie sau pentru „noua campanie".

Scrisorile dela Galați până la Calamata fac 8—10 dile. Corespondența se face în limba francesă.

Nr. 107. **Raport particular asupra prețurilor.**

Calamata, 11 August 19 . .

D-lor Coltofeanu & Dobreanu, *Galați.*

Ca rĕspuns la scrisórea D-v. din 2 crt. vĕ comunicăm:

Untdelemn. In urma scirilor puțin satisfăcĕtóre despre noua recoltă, care promite d'abia o treime ($^1/_3$) din recolta

normală, tendinţa articolului este spre urcare şi preţurile se susţin astădi la frs. 80·— % de kgr. cif. Galaţi.

Smochine. Primele au obţinut preţuri fórte urcate 28—30 frs. % kgr. cif. Galaţi; de eri tind a se mai regula, ceea-ce ne face să sperăm, că în cursul sĕptĕmânei viitóre vor scădea la aprópe 25 frs. % kgr. în butóe.

In acest moment v'am telegrafat: »Untdelemn 80, smochine 25«, şi în cas de o nouă scădere vĕ vom ţine în curent.

Primiţi asigurarea stimei nóstre . . .

I. Moutzakis & Co.

Nr. 108. **Raport de têrg în formă de epistolă.** (particular.)

Tătărani lângă Ploesci, 4 Decembre 19 . .

D-lui George F. Southard,

representantul societăţii: *„Standard Oil Co.“*

Dela ultimul meu raport de têrg s'a produs o mare schimbare în favorul afacerilor de petroleu. Esploatările de *petroleu brut* (ţiţei) s'au augumentat într'un mod fórte simţitor.

Toţi esploatatorii lucrézä cu multă activitate în tóte schelele [1]).

Producţia în Buştenari a crescut în cursul lunei trecute din nou prin rĕsbirea a mai multor sonde şi puţuri. Astfel societatea »Buştenarii« a rĕsbit un sondagiu la 245 metri cu o producţie brută de peste un vagon pe di. — Sonda d-lui maior Petraru a fost rĕsbită la 216 metri în al treilea strat de petroleu, care promite a fi fórte bogat.

Rĕsbirea sondei societăţii »Bărăganul« şi sondele în lucru ale societăţii »Buştenarii«, pe terenele din partea sudică a regiunei Mislişóra-Buştenari, terene, cari până acum erau considerate cu neîncredere, au avut ca urmare instalarea a numeróse sondage nouă a firmelor: »Stéua română«, »Internaţionala« şi »Hagienoff & Co.«

In tot cursul verei acesteia activitatea generală a fost de tot mare, fiind favorisată de un timp fórte bun.

Astfel, deşi s'a mărit producţiunea, crescênd însă cererile

[1]) instalaţii pentru estragerea petroleului.

de esport, preţurile petroleului brut s'au urcat la Ln. 3·20 % de kgr. şi tind încă pe urcare.

Petroleul lampant. Urcarea preţurilor de pe tóte pieţele streine a avut o simţitóre influinţă şi asupra petroleului lampant dela noi. Pe de altă parte, cartelul, intervenit între cele mai multe fabrici de aci, a făcut ca preţurile să se urce simţitor, faţă de anul trecut. Fabricile cartelate au urcat preţurile petroleului la 13 lei % kgr., faţă de 5 lei % kgr., cât era înainte de cartel.

Pentru export se menţine preţul de Lei 6·50, % de kgr. în port. [1])

Incheerea cartelului austro-ungar va avea o influinţă simţitóre şi asupra industriei nóstre, provocând o îmbunătăţire în preţuri.

Cu tóte că industriei nóstre de petroleu îi lipsesce unitatea, pe care a realisat'o acum Galiţienii şi celelalte ţĕri productive în petroleu, totuşi se constată multă animaţie în comerciul nostru, mai ales după participarea în afacerile petrolifere ale puternicilor societăţi Disconto-Geselschaft şi Deutsche Bank.

Voiu reveni în curênd cu ultimele informaţii şi vĕ salut

cu tótă stima

Dimitrie Popp.

[1]) In Constanţa sunt deposite mari de petroleu pentru exportul pe mare; în Giurgiu sunt deposite, reservoare, pentru esportul petroleului în susul Dunării. Rapórte de têrg să se arăte elevilor din diferite diare române şi streine.

II. Scrisori în afaceri de spediţiune şi asigurări.

Sub spediţiune sau espediare se înţelege în general primirea, păstrarea, înmagazinarea şi trimiterea mai departe a mărfurilor pe cont strein, ér *speditor, espeditor* se numesce persóna, care face tóte aceste în numele sĕu propriu şi în mod profesional. De multeori la graniţe, unde e de lipsă o descărcare din vapor şi încărcare în tren, adecă o transbordare, sau vămuire se mai folosesc şi *speditori de intermediare.*

Speditorul mijlocesce espediarea de mărfuri prin cărăuşi (cărăuşul simplu, trenul, corabia); persóna care trimite o marfă speditorului spre a se transporta mai departe se numesce *destinator*, ér persóna căreia 'i se trimite marfa espedată se numesce *destinatar*.

Speditorul beneficiéză de o provisiune (comisiune) esprimată în procente şi îşi încasséză spesele eventuale împreunate cu espediarea. Provisiunea e ficsată şi contractată mai dinainte între speditor şi destinatar sau între destinator şi speditor; spesele sunt variate şi depind de natura mărfei şi de alte împrejurări. Aşa d. e. póte fi plătirea navlului, vama şi declaraţia vamală, uneori agio, tacsă de port, cabotagiu şi plumbuire (plombare), accise (dreptul comunal), formalităţi la docuri, magazinagiu, timbre, porto şi spese de transport la tren, deschiderea la revisuire şi cântărirea, descărcarea din vapor, încărcarea în tren, hamalie, camionagiu, reparatura ambalagiului şi altele.

De regulă plătirea speselor o face destinatarul, sau dacă le avanséză speditorul şi-le încasséză inmediat. Uneori speditorul deodată cu transportul aranjéză prin transportator (tren) ca marfa să se predea destinatarului plătind acesta spesele declarate, cu alte cuvinte face transportul pe lângă rambursarea speselor.

Comercianţii mai mari, cari au multe espedieri, pot sta în cont curent cu speditorii lor (vedi Nr. 114). In acest cas speditorul mijlocesce transportul deocamdată *franco spese*, trecênd spesele şi provisiunea în cont curent.

Speditorii, dacă nu au ordin de a espeda prompt, reţin colete singuratice o bucată de vreme, până se adună mai multe, ca să încarce un vagon întreg, cruţând astfel din spesele de transport.

Afacerile de spediţiune dau nascere la cele mai diferife scrisori, deórece speditorul, după posiţia sa între trimiţêtor şi primitor, póte fi adesea comisionar sau chiar plenipotenţiat în casuri de neînţelegeri. În aceste împrejurări epistolele nu se deosebesc de epistolele în afaceri de comisiune.

Cele mai frequente scrisori sunt *circularele*, în care

speditorul anunţă etablarea sa, anunţă mai departe începerea sau încetarea navigaţiunei, înfiinţarea de linii nouĕ de comunicaţie, relaţiuni generale de comerciu, rapórte de têrg etc. Speditorul trimite *oferte*, însoţite de tarife de transport, tarife de navlu pentru espedare, arată spesele, îşi oferă serviciile. *Avisul de spediţiune* este epistola prin care însciinţéză pe comitenţii sĕi despre trimiterea mărfurilor. În avis de regulă se pune numai greutatea totală a mărfurilor, coletelor, deórece în special acestea se pot vedea din scrisórea de trăsură, din factură şi din conosamente.

În urma împrejurărei, că unele mărfuri se pot espedia prin poştă, prin împrejurarea, că vagónele nu mai trebuesc descărcate la graniţe (se plumbuesc), şi în fine prin împrejurarea, că multe lucruri de acestea se fac astădi chiar prin autorităţile gărilor, s'a restrâns fórte mult corespondenţa în afaceri de spediţiune. (Vedi nota dela Nr. 5).

Uneori speditorii, conform ordinelor primite, sunt siliţi să predea marfa numai sub anumite condiţii, ér alteori să oprescă întreg transportul. Astfel speditorul póte fi însărcinat ca să predea marfa destinatarului, numai contra achitărei sumei întregi din factură. Casuri de acestea se ivesc când fabricanţii din strĕinătate nu au destule informaţiuni asupra unui client nou. Alteori însă speditorul póte primi ordin să împedece trimiterea mărfei până la altă disposiţie. Astfel de casuri se ivesc cu deosebire la falimente (vedi Nr. 115).

Speditorul are să facă şi *asigurări*. Dintre asigurările diferite pentru comerciant (de mărfuri şi bancheri) au însemnătate numai cele în contra incendiului, asigurările pentru transport şi asigurările de valori (efecte, monete, acte). Astfel se pot asigura magazine şi prăvălii cu mărfuri contra focului, se pot asigura mărfuri, în decursul transportului pe apă sau pe uscat, în contra daunelor, ce s'ar ivi şi în fine valori diferite contra perderei, furtului în decursul trimiterei prin poştă. Persónele în astfel de afaceri se numesc: *asigurator*, *asigurat*, ér contractul, ce se încheie se numesce *poliţă* (police) şi în fine plata pentru o asigurare ia numele de *primă*.

Corespondenţa în afaceri de asigurări nu este estinsă, deórece societăţile de asigurare au fel de fel de blanchete tipărite, cari au să fie umplute din partea celui ce voesce să facă asigurarea. Afară de acésta societăţile au nenumĕrate sucursale şi agenţii aprópe în fie-care oraş şi astfel asigurarea se póte face chiar verbal completând şi iscălind anumite blanchete tipărite. În oraşe mari, în porturi se află chiar samsari, cari se ocupă în mod profesional de îngrijirea de asigurări, făcênd mijlocire între asigurator şi asigurat pe lângă o mică samsarie. Asigurările se pot face din cas în cas, dar unii comercianţi, cari au dese transporturi pot contracta o poliţă generală pentru anumite linii (rute) de transport.

Prima de transport nu este mare, ba la trimiteri de scrisori cu *valori* este aşa de mică, încât bancherii, pentru a ocoli tacsele mari ale poştei, nu declară la poştă valórea întrégă, ci cea mai mare parte a valorii o asigură la vre-o societate.[1])

Nr. 109. **Ofertă din partea unui speditor.**

Triest, 1 Martie 19 . .

D-lui M. Lorenz, *Budapesta.*

Prin presenta ne luăm voe a vĕ trimite tarife de navlu despre transporturi din Anglia precum şi condiţiunile nóstre pentru orice espedieri şi vĕ rugăm, ca şi D-v., ca representant al mai multor case engleze, să ne însărcinaţi cu ordinele D-v. în orice privinţă, asigurându-vĕ că vĕ vom servi prompt şi spre deplina D-v. mulţămire.

Relaţiunile nóstre cu tóte porturile engleze sunt un avantagiu pentru noi, de a îndeplini orice însărcinare repede şi în condiţiuni de tot favorabile pentru clienţii noştri.

[1]) În România transportul de valori nu se asigură la societăţi, căci încă nu esistă o astfel de instituţiune bine organisate. Când se trimit scrisori de valóre, se declară valórea pe plic. În cas de perdere posta despăgubesce pe cel ce trimite. Nu e permis a se declara o sumă mai mare decât este în realitate.

Putem servi cu orice informaţiune pentru transporturi din Anglia, totdeasemenea cu recomandaţiuni la cele mai vestite fabrici de acolo.

In aşteptarea, că ne veţi onora cel puţin cu o parte din însărcinările D-v., vĕ salutăm

Cu distinsă stimă

Giov. Benotti & Cie.

1 tarif de transport.
1 conspect al condiţiunilor de mijlocire.

Nr. 110. **Ordin dat speditorului pentru îngrijirea unui transport.**

Bucuresci, 2 Septembre 19 . .

D-lor H. O. Behrmann succ., *Brăila.*

D-nii Teodoroff & Comp. din Moscva ne-au comunicat, că au încărcat pentru noi la stim. D-v. adresă:

2 colete de iuft rusesc.

Vĕ rugăm, să luaţi marfa în primire, să mijlociţi vămuirea şi trimiterea la adresa nóstră cu mică vitesă.

Transportul se face prin vapórele agenţiei rusesci via Odesa.

Aşteptând sciri din partea D-v. precum şi nota de spese

Vĕ salutăm cu stimă

G. Anghelescu & Comp.

Nr. 111. **Avisul speditorului; anexat nota de spese.**

Brăila, 8 Septembre 19 . .

D-lor G. Anghelescu & Comp., *Bucuresci.*

Din transportul D-lor Teodoroff & Comp. am primit şi v'am trimis prompt cu mică vitesă conform ordinului D-v.:

G. A. Nr. $^{43}/_{44}$, 2 colete iuft rusesc B-to kg. 508

Alăturat veţi găsi nota nóstră de spese în sumă de Ln. 36·48, care să ne-o avisaţi prin mandat postal.

Cu deosebită stimă

p. H. O. Behrmann succ.
F. Martin.

1 notă de spese.

Nr. 112. **Trimiterea unei note de spese şi avisul speditorului.**

Verona & fiu,
comisiune şi espediţiune.

Galaţi, 23 Ianuarie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Aci inclus avem onóre a vě remite Nota de spese Nr. 5211 asupra espediatelor:

I. & C. 5850/2, 3 lăḑi cartuşe încărcate ko. 524 la adresa D-v. în sumă de:

Lei 230·80, care valóre vě rog a ne-o remite inmediat după verificarea contului.

In acéstă aşteptare vě salutăm . . .

Verona & fiu.

Anexe:
1 Notă de spese.
1 Factură.
1 Specificaţiune.

Nr. 113. **Rěspunsul speditorului la o reclamă.**

Brăila, 8 Iulie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Bucuresci.*

Rěspunḑênd la stim. D-v. din 6 curent, ne permitem a vě face cunoscut, că verificând din nou Nota n/ de spese Nr. 9439 am găsit, că tacsa de vamă este bine calculată cu Lei 58·50, căci conform tarifului tacsa acésta se percepe cu Lei 1·05 pe % de kg. şi spre mai bună lămurire vě includem aci şi Declaraţia vamală relativă, rugându-vě a ni-o înapoia, după-ce vě veţi fi servit de dênsa.

Din contră vě creditâm cu Lei 22·85 tacsa de transport percepută în plus, deórece din recepisele de predare vedem, că francatura a fost greşit calculată la Clasa A., căci Torturile fiind chiar în cantitate de peste kg. 5000.— urméză a se calcula dnpă clasa II. şi prin urmare staţiunea Ploesci a avut tot dreptul de a recalcula acest transport.

Conosamentul a/ I. C. 200 lăḑi tinichea, l'am primitl la timp şi v'am fost adeverit primirea lui la 26 Iunie. Vaporul »Avonmore«, pe care se află încărcată acéstă marfă, a trecut abia aḑi Sulina.

V'am reclamat acest conosament din nou la 6 Iulie deórece am observat manifestul[1]) vaporului şi am trecut cu vederea, că conosamentul în cestiune s'a fost primit deja, ceea-ce vě rugăm să binevoiţi a scuza.

Walson & Iouell.

[1]) Vapórele, cari fac curse regulate, înainte de a ajunge la un port, trimit şi publică un *manifest* în care se specifică, ce are încărcat pentru portul unde ajunge; acésta se face, ca speditorii interesaţi să se scie orienta.

Nr. 114. **Trimiterea unui cont curent din partea speditorului.**

Galaţi, 21 Aprilie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Deodată cu acésta avem onóre a vě remite estrasul contului D-v. curent[1]) încheiat la 31 Martie a. c. cu un sald de Lei 1380·40 în favorul n/ rugându-vě a'l controla şi a ne avisa de esactitatea lui.

Conform principiului stabilit între D-v. şi casa n/ din Brăila, binevoiţi a ne remite contravalórea aici sau casei din Brăila, cum vě va conveni mai bine.

Mulţămindu-vě anticipativ vě salutăm . . .

p. p. *Watson & Iouell.*
N. N.

[1]) Casele mari de comerciu, care au multe daraveri cu speditorii, pórtă cont curent, care de regulă se închee şi se achită din trei în trei luni.

Nr. 115. **Scrisóre unui speditor de a nu esecuta un ordin dat; oprirea mărfei.**

London, 4 August 19 . .

D-lor Giov. Benotti & Comp., *Triest.*

Vě aducem la cunoscinţă, că în 1 curent am încărcat la adresa D-v. pe vaporul »Astronom«, căpitan Lawson

O. M. Nr. 606/9, 4 lăḑi mărfuri de manufactură.

pentru a le espedia mai departe cu trenul de marfă la firma

Otto Müler, Budapesta — Arad. În urma unei depeşi telegrafice suntem informaţi, că numita firmă a încetat cu plăţile, astfel vě rugăm a nu trimite marfa mai departe, ci deocamdată să o ţineţi înmagazinată, până veţi primi dela noi disposiţiuni în acéstă privinţă.

Kroled & Comp.

Nr. 116. **Avis despre esecutarea unei espedieri şi nota de spese.**

Triest, 26 August 19 . .

D-lui Iust. Grama, *Budapesta.*

Vě aducem la cunoscinţă, că cele 500 baluri făină, avisate nouă prin stim. D-v. din 18 curent au sosit în bună regulă şi astăḑi le-am încărcat per »Columbus« pentru a se espedia, conform ordinului dat, la D-nii Will. Watson & Co. Liverpool.

Vě rugăm deci a ne credita cu spesele de transport şi cu tacsele nóstre, conform specificaţiunei de mai jos în sumă de:

C 1895·34

Alăturând 2 duplicate de conosament semnăm . . .

Giov. Benotti & Comp.

Notă de spese despre 500 baluri făină, încărcate per „Columbus" în contul şi pe risicul D-v. de espediat la Liverpool.

Portul pentru 6 vagóne à C 291·13 . . .	C 1746·78
Diverse spese, tacse, încărcat etc.	„ 148·56
Valuta 26 August . .	C 1895·34

Nr. 117. **Rěspuns speditorului la un estras de cont curent şi trimitere de conosament.**

Ploesci, 4/17 Februarie 19 . .

D-lor H. O. Behrmann succ., *Brăila.*

Am primit onor. D-v. de eri împreună cu estrasul contului n/ curent la D-v. pe care-l vom esamina şi aflându-l just vom trece saldul în socotélă nouă.

Alăturat avem onóre a vě remite un conosament vap. »Avoca« as/:

F. S. 270 lăḑi cu giamuri, pe care vě rugăm a le vămui acolo şi a le espedia apoi pe adresa nóstră la Ploesci.

În adestarea onor. D-v. rěspuns, vě salutăm . . .

Fraţi Stănescu.

Nr. 118. **Trimiterea unui conosament şi aprobarea saldului de cont curent.**

Ploesci, 10/23 Februarie 19 . .

D-lor H. O. Behrman succ., *Brăila.*

Alăturat avem onóre a vě remite o factură şi un conosament[1]) vap. »Avoca« a/ F. S. 67 butóe ciment, urs albastru, rugându-vě a îngriji vămuirea acolo şi a ne espedia marfa la adresa nóstră.

Anecsat aflaţi şi un cec de Lei 237·65 a/ băncii naţionale de acolo, spre acoperirea saldului contului nostru curent la D-v., pe care l'am aflat în regulă.

Binevoiţi a ne credita şi a ne adeveri suma primită.

Fraţi Stănescu.

1 factură.
1 conos.
1 cec.
recomandat.

---

[1]) Marfa din vapor se póte ridica pe baza conosamentului. dacă acesta e girat la ordinul celui ce are să o ridice. Nu este de lipsă şi factura. Factura e de lipsă numai în cas de avarie pentru a se constata valórea mărfei şi în casuri când marfa se vămuesce chiar în portul în care sosesce. Acest lucru e necesar, deórece în factură se prevěd greutăţile coletelor detailat ér nu în total cum este în conosament. Dacă însă marfa se asignéză spre vămuire în oraşul destinatarului, atunci ajunge, dacă se trimite speditorului numai conosamentul, pe baza căruia se póte ridica marfă fără nici un obstacol.

Nr. 119. **Trimiterea unui conosament și rugarea pentru constatarea greutății.**

Ploesci, 9/22 Martie 19 . .

D-lor H. O. Behrman succ., *Brăila.*

Alăturat avem onóre a vě remite un conosament, vap. »Dido« as. F. S. Nr. 3850/5, 6 Baluri cafea, rugându-vě a o vămui acolo și a ne-o espedia la adresa nóstră la Ploesci.

Vě atragem atențiunea, ca la primirea cafelei să constatați greutatea precum și starea în care se află balurile, și orice diferință de greutate să o faceți cunoscută D-lui N. N. agentul societății de asigurare, care vě va libera certificatul lipsei eventuale, deórece numai pe baza acestui certificat se póte cere despăgubire.

Frați Stănescu.

1 conos.

Nr. 120. **Un certificat asupra cântărirei din partea agenției Lloydului.**

Agenția Lloydului austriac
Brăila.

Brăila, 22 Iulie 19 . .

D-lor H. O. Behrman succ., *Brăila.*

Atest că într'adevěr cele 4 lăḑi cassia lingea [1]), marca # 183/86 sosite aḑi din Triest, au cântărit aici Ko. 166.— Observ însă, că lipsa provine din propria natură a mărfii precum și din ambalagiul ei slab.

Cu tótă stima

p. Agent, *G. Oridi.*

[1]) Scorțișóră.

Nr. 121. **Anunț despre înființarea unei sucursale.**

Brăila, 21 Novembre 19 . .

D-lor Frați Stănescu, *Ploesci.*

Prin presenta avem onóre a vě informa, că pentru a ține relațiuni permanente cu străinătatea, chiar și în timpul ernei, am înființat o sucursală a branșei nóstre la Constanța, care se va ocupa și cu espedarea, transitarea și vămuirea mărfurilor.

Atrăgêndu-vě atențiunea asupra acestei instituțiuni, prin care vě este posibil a importa și în timpul ernei mărfuri din Anglia și Belgia, ne permitem a vě aminti, că primul vapor al D-lor Iohnston & Co. »Barnesmore« plécă deja la 30 crt. din Liverpool pentru portul Constanța, prin urmare este în interesul D-v. a dispune la casele D-v. ca să vě dirigeze mărfurile necesare pentru sesonul de érnă via Constanța.

Așteptăm cu plăcere on. D-v. ordine și pe acéstă nouă cale și contând pe binevoitorul D-v. concurs, avem onóre a vě saluta . . .

Watson & Iouell.

Nr. 122. **Primirea unui cec și a unui conosament; avisarea sucursalei.**

Brăila, 12 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Astăḑi ne-au sosit ambele D-v. scrisori din 10 și 11 crt., din care am estras un cec de Lei 1823·95 a/ băncii naț. d'aici pentru care vě mulțămim și un conosament pr. »Barnesmore« despre

J. C. 185/204, 20 Baluri bumbac, ce vor sosi prin Constanța.

Acest din urmă document îl înaintăm casei nóstre de acolo spre îngrijirea celor necesare.

Watson & Iouell.

Nr. 125. **Avis unui client, că speditorul îi va trimite marfa direct.**

Ploesci, 20 Decembre 19 . .

D-lui Iacovache Tănăsescu, *Mizil.*

Binevoiți a lua notă, că representantul nostru D-l N. N. v'a făcut din eróre prețul de Lei 10·75 la *Viaduct* [1]); prețul adevěrat este Lei 10·95. Vě informăm totdeodată, că am dat ordin la Constanța, ca să vi se espedieze cele 3 baluri prompt.

Ionescu & Co.

[1]) Viaduct este numirea unei sorte de bumbac.
1 Bal de bumbac din Anglia conține 60 pachete: ½ de bal 30 de pachete; 1 pachet = 10 funți englezi: 1 funt engl. = 453·59 grame.

Nr. 124. **Dirigiarea unei părți de marfă la altă firmă.**

Ploesci, 20 Decembre 19 . .

D-lor Watson & Iouell, *Constanța.*

Dacă bumbacul nu este pornit spre Ploesci, binevoiți a espedia franco la adresa D-lui Iacovache Tănăsescu, Mizil, următórele baluri:

Nr. 185, 186, 187.

Vě salutăm cu tótă stima

Ionescu & Co.

[1]) Deórece Ionescu & Co. a vîndut 3 baluri de bumbac înainte de a le fi primit, dispune prin speditor, ca ele să se trimită direct cumpěrătorului la Mizil, spre a cruța spese.

Nr. 125. **Rěspuns din partea speditorului, că nu póte îndeplini un ordin telegrafic.**

Brăila, 22 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Ca rěspuns la telegrama D-v. de ați, regretăm fórte mult, că trebue să vě informăm, că balurile de bumbac fiind deja predate și cartate [1]) pentru Ploesci, nu ne-am mai putut conforma instrucțiunilor D-v. de a espedia numitele baluri la Mizil.

p. *Watson & Iouell.*
N. N.

[1]) Cartare = tacsare la calea ferată pentru espediție.

Nr. 126. **Avis din partea speditorului pentru autorisație la un import.**

Galați, 18/31 Octombre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Cassa Harlohe & Beckman din Düsseldorf trimițêndu-ne un conosament as/ 15 lăți cartușe, ne scrie, că între altele se află și 3 lăți pentru D-v. și că pentru vămuire să ne adresăm la D-v., ca să cereți autorisație ministerială. [1]) Vě rugăm deci, să ne procurați cât mai grabnic ȡisul act, care ne este indispensabil pentru vămuirea mărfei.

G. Chircorian.

[1]) Unele mărfuri, cari sunt supuse unui control din partea statului, se pot ridica numai cu concesiune ministerială.

Nr. 127. **Speditorul anunță, că a reclamat contra vămuirei.**

Brăila, 18/31 Octombre 19 . .

D-lor Frați Stănescu, *Ploesci.*

Posedem stim. D-v. din 17 crt. și vě arătăm, că D-nii Jeschek & Co., d'aci ni-au avisat

Lei 1500·— (una mie cinci sute) pentru contul D-v., cu care sumă v'am creditat.

Tacsatorul voesce, ca, cele 40 legături de șini dințate, să le supună la o vamă de 30 lei % de Kgr. Mâne vom interpela din nou pe respectivul tacsator, precum și pe D-l șef și la cas, că se vor opune a le scuti de vamă, vom fi siliți să facem contestațiune.

p. *H. O. Behrman succ.*
F. Martin & Co.

Nr. 128. **Speditorul anunță, că o marfă o va asigna spre vămuire în orașul destinatarului.**

Brăila, 1/14 Novembre 19 . .

D-lor Frați Stănescu, *Ploesci.*

Am primit conosamentul, precum și factura asupra celor 16 colete F. S. 1/15 și o ladă Nr. 772 per »Glinmore«; am luat notă de cele prescrise și astfel lada Nr. 772 o vom asigna la Ploesci spre vămuire.[1])

p. *H. O. Behrman.*
F. Martin & Co.

[1]) Dacă sunt mai multe colete, vămuirea se face de speditor în port. Singuratice colete se vămuesc, când sosesc la destinația lor. Acest lucru de altmintrelea trebue să se facă, după cum prescrie destinatarul.

Nr. 129. **Diverse informaţiuni din partea speditorului**

Brăila, 22 Septembre . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Am primit la timp stim. D-v. din 19 curent, împreună cu scrisórea pentru D-l D. P., căruia i-am predat'o inmediat.

Astădi ni-a numĕrat acest D-n

Ln. 200·— pentru contul D-v., cu care sumă v'am creditat. V'am scris direct, ca să-i trimiteţi marfa trebuinciósă fără întârdiere, ér spre mai mare regulă restul facturei să-l luaţi ramburs.

La Nota, Seria 25312, am omis a vĕ debita cu Ln. 74·55 pentru navlu şi ramburs, ceea-ce am făcut acuma, rugându-vĕ să treceţi în conformitate.

Cu privire la întrebarea făcută, vĕ comunicăm, că nu sunteţi bine informaţi despre sosirea vaporului cu cele 40 lădi cuie de potcóvă. Vaporul în cestiune se numesce »Science« şi n'a trecut încă Sulina.

Anexându-vĕ copia de conosament,[1]) semnăm . . .

p. *H. O. Behrman.*
F. Martin & Co.

1 copie.

[1]) Originalul conosamentului, după descărcarea mărfei, se predă căpitanului de vapor.

Nr. 130. **Dirigiarea unei mărfi la altă adresă.**

MEMORANDUM

H. O. Behrman Succ. **F. Martin & Co.** *Brăila*, 11/24 Iunie 19 . .	D-lor fraţi *D. M. Vilacris.* Bucuresci.

În urma telegramei D-v. din 21 curent:

»Dispuneţi eliberarea scrobelei Neumann Otto, Pitesci«, am dispus telegrafic, ca cele 12 lădi scrobélă refusate de I. Necşulescu în Pitesci, să se elibereze D-lui Neumann Otto, Pitesci.

Pentru spesele ocasionale de
Lei noi 2·25 v'am debitat.

Vĕ salutăm cu stimă
F. Martin & Co.

Nr. 131. **Cererea restituirei unei supratacse percepute.**

Ploesci, 2 Februarie 19 . .

Onor. Direcţiuni generale a Căilor Ferate Române.
Serviciul comercial. *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. scrisóre cu Nr. 10609/2407 c. din 31 Ianuarie a. c. avem onóre a vĕ înainta pe lângă acésta, scrisórea de trăsură Nr. 4/199 cu data 11/I. a. c. as. 1 bal Tort 297 kg., rugêndu-vĕ să binevoiţi a dispune, să ni se restitue supratаxă percepută.

Primiţi, vĕ rugăm, asigurarea distinsei nóstre consideraţiuni.

Ionescu & Co.

Nr. 132. **Cerere de despăgubire pentru o marfă, care n'a sosit. Naufragiu.**

Brăila, 4/17 Iulie 19 . .

D-lui N. N. *Loco.*

Alăturat de acésta vĕ remit factura şi conosamentul asupra:

D. I. B. 575 legături Lamarină,

ce au fost espediate pe vaporul »Barnesmore« de către D-nii Gebell & Co. din Liverpool şi care marfă din causa naufragiului, ce a suferit vaporul, nu s'a primit de subsemnatul.

Vĕ rog a inainta aceste acte casei respective, rugându-o a descărca partida mea de valórea acestei facturi.

Cu data de astădi v'am debitat cu L. st. 22 » 4 » — adecă cu 10% din valórea facturei, ca despăgubire, care sumă vĕ rog a mi-o remite, ér D-v. vĕ veţi înţelege cu casa, ce representaţi.[1])

Vĕ rog a-mi adeveri primirea presentei şi vĕ salut . . .

D. I. Boantă.

[1]) Dacă firma Boantă a cumpĕrat *cassa franco Liverpool* şi a făcut singur asigurarea, are să priméscă suma de asigurare întrégă. Dacă a condiţionat cu comisionarul din Bucuresci o sosire promptă, cu despăgubire de 10% din valórea facturei, atunci capĕtă numai acéstă despăgubire şi face comandă nouă.

Nr. 133. **Rĕspuns la precedenta.**

MEMORANDUM

D-l *N. N.* *Brăila*, la 5/18 Iulie 19 . .	D-lui *D. I. Boantă.* Loco.

Posed stimata D-v. din 4/17 curent împreună cu factura și conosamentul asupra

D. I. B. 575 Leg. Lamarină pe »Barnesmore«, naufragiate,

și vĕ arăt, că am înaintat casei aceste documente, reclamându-i prima de asigurare, de care vorbiți în sus ḑisa scrisóre.

După primirea rĕspunsului vĕ voiu comunica resultatul obținut.

N. N.

Nr. 134. **Reclamă cu privire la navlu și cerere de informațiuni.**

Brăila, 28/10 Iulie 19 . .

D-lui G. Ionescu, *Bucuresci.*

Pin acésta am onóre a vĕ avisa, că cele 6 Baluri cu bumbac Nel mi-au sosit cu vaporul »Avonmore«.

Tocmai voiam să formez declarațiunea de vămuire, însă vrênd a preschimba conosamentul mi se cere de către d-nii Watson & Iouell suma de L. st. 13 » — » 9 pentru transportul a 20 [1]) baluri bumbac.

Vĕ rog deci, să binevoiți a'mi arăta, cum stă lucrul cu acéstă plată a transportului pentru ca să nu întârḑiez cu vămuirea celor 6 baluri.

În casul, că D-v. nu sunteți clari în acéstă privință, vĕ rog a scrie de urgență D-lor A. Crompton & Co. din Shaw, să vĕ arate cum stau lucrurile.

Totdeodată ar fi nimerit, să-mi trimită o factură pentru 6 baluri bumbac.

Îndatorindu-mĕ fórte mult cu un rĕspuns lămurit, vĕ salut

Cu tótă stima

D. I. Boantă.

[1]) S'au comandat 20 de baluri, dar 14 avariindu-se prin umeḑélă, au fost oprite încă de pe drum și înapoiate la Liverpool. Pentru formalitățile din port e de lipsă o factură specială pentru cele 6 baluri, deci factura de 20 baluri se returnéză.

Nr. 135. **Rĕspuns la precedenta.**

Bucuresci, 29/11 Iulie 19 . .

D-lui D. I. Boantă, *Brăila.*

Am primit stimata D-v. din 28/10 curent, de al cărei cuprins am luat notă. M'am presentat la D-nii Watson & Iouell [1]) de aici, spre a culege informațiunile necesare, și după cum mi-au rĕspuns, trebue în orice cas să plătiți transportul dela Liverpool la Brăila, care sĕ evalueză la Lst. 13. 0. 9., după cum îmi arătați și D-v. Se vede tréba, că D-nii Crompton & Co. n'au plătit transportul la încărcarea mărfei în Liverpool și în acest cas de sigur că nu au trecut navlul nici în factură. — În privința avariei mi-au rĕspuns deja, că vĕ vor bonifica premiul cuvenit, după îndeplinirea formalităților necesare, cari încă nu sunt terminate.

Conform dorinței D-v. voiu scrie D-lor Crompton & Co. la prima ocasie, să vĕ trimită o factură pentru cele 6 baluri, ce le-ați primit.

G. Ionescu.

[1]) firma acésta are representanțe la Galați, Brăila și la Constanța.

Nr. 136. **Ordin dat comisionarului asupra unei mărfi.**

Ploesci, 20 Februarie 19 . .

D-lor Schenker & Co., *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la On. D-v. de ieri, vĕ rugăm a asigura cele 4 lăḑĭ pălării, ce ne vor sosí dela casa Valera & Ricci, Monza, pentru suma de

Lei 2750·—

Ionescu & Co.

Nr. 137. **Însărcinare dată speditorului pentru asigurarea unui transport.**

Budapesta, 5 Aprilie 19 . .

D-lor Giov. Benotti & Comp., *Triest.*

Am onóre a vĕ ruga, să asigurați un transport al meu de 160 Baluri cafea, dimpreună cu 10% profit imaginar, pentru călĕtoria din London peste Triest până la Budapesta.

Am dispus ca D-nii Will. Watson din London să vĕ trimită în acest scop un conosament şi o copie de pe factură.

Aşteptând sciri din partea D-v., semnez . . .

Otto Müller.

Nr. 138. **Trimiterea unui conosament şi a unei copii de pe factură.**

London, 8 Aprilie 19 . .

D-lor Giov. Benotti & Comp., *Triest.*

Aci inclus veţi afla un conosament şi o copie de factură despre

O. M. Nr. 101/240, 160 Baluri Cafea, încărcată de mine pentru acolo pe vaporul »Columbus«.

Binevoiţi a mijloci asigurarea acestei mărfi pe basa documentelor anexate şi conform instrucţiunilor primite dela d-l Otto Müller din Budapesta.

Will. Watson.

1 conos.
1 copie de factură.

Nr. 139. **Avis unei agenţii de vapóre pentru transport.**

Bucuresci, 29/11 August 19 . .

On. Serviciul maritim român, Agenţia generală, *Constanţa.*

Am espediat la adresa D-v. 2 vagóne cu 20 butóie spirt, pentru care vĕ alătur biletul de esport Nr. 2 şi vĕ rog la sosirea butóielor să stăruiţi pe lângă d-l şef al vămei, ca să facă verificarea fără întârdiere; de-asemenea să se cântăréscă bine, căci în rĕndul trecut a trebuit să plătesc pentru 7 ko., ce s'au găsit diferinţă în minus, Ln. 12, taxe statului, ca şi când l'aş fi vîndut în ţară. Cântărirea s'a făcut fórte esact la fabrică, şi sper să nu mai ésă diferinţe.

Vĕ rog, ca spirtul să-l încărcaţi la primul vapor pentru Constantinopol, şi anume 17 butóie direct pentru Constantinopol, ér 3 butóie, ori cari ar fi N-rii, să rĕmână în vapor, ca să nu

plătesc cheiagiu fiind destinate pentru Mudania,[1]) sau chiar dacă s'ar descărca, să se declare, că sunt destinate pentru transitare. Conosamentele, precum şi biletul de esport iscălit de d-l şef al vămei şi de căpitanul punctului[2]), vĕ rog să mi le trimiteţi cu prima postă.

In unul din vagónele cu spirt am pus câteva dopuri de reservă, spre a avea la facerea revisiei dopuri pentru înlocuirea celor ce se vor strica.

Contez fórte mult la bunăvoinţa D-v. şi sper, că voiu fi servit spre deplina mea mulţămire.

D. M. Bragadiru.

[1]) Oraş la ţĕrmul Mărei de Marmara, către Asia Mică.
[2]) dela graniţă.

Nr. 140. **Rĕspuns la precedenta.**

Constanţa, 19 August 19 . .

D-lui D. M. Bragadiru, *Bucuresci.*

Anexat am onóre a vĕ trimite contul espediţiunei a
20 butóie spirt, ko. 11000,
care se urcă la suma de:
Lei 126·90,
pe care vĕ rog a o trimite de urgenţă prin mandat postal la adresa D-lui P. Dimitrescu, şeful biroului de espediţie al serviciului maritim român.

Totdeodată vĕ înaintez şi 2 conosamente; unul pentru 17 butóie şi unul pentru 3, destinate pentru transit la Mudania precum şi biletul de esport cu anexele necesare.

Primiţi asigurarea consideraţiei mele.

Şef *P. Dimitrescu.*

Nr. 141. **Esecutarea asigurărei.**

Triest, 12 Aprilie 19 . .

D-lui Otto Müller, *Budapesta.*[1])

Esecutând ordinul D-v. din 5 crt., am asigurat la societatea de aici .... pentru transport marfa D-v.

O. M. Nr. 101/240, 160 Baluri Cafea, pentru suma de

[1]) Acéstă scrisóre stă în legătură cu Nr. 138.

C 22000·— inclusiv 10% profit imaginar, adresată nouĕ de către d-l Will. Watson din London, care ne-a trimis şi documentele de lipsă pentru călĕtoria dela London, via Triest, până la Budapesta.

Alăturându-vĕ nota n/. de spese în valóre de C 38·74, vĕ rugăm să ne creditaţi cu acéstă sumă.

Giov. Benotti & Comp.

1 notă de spese.

Nr. 142. **Întrebare din partea unei societăţi de asigurare.**

Triest, 10 Aprilie.

D-lor Giov. Benotti & Comp., *Loco.*

Poliţa D-v. Nr. 10,375 pentru asigurarea încheiată cu noi în valóre de C 20,000·— cu privire la mărfurile din magazinul D-v. strada . . . . Nr. . . . espiră la 30 Aprilie.

Binevoiţi a ne comunica, dacă aveţi de gând a reînoi asigurarea neschimbat, sau dacă doriţi a face unele schimbări.

Pentru acest lucru puteţi să ne arĕtaţi un timp, când representantul n/. ar putea să vĕ visiteze în persónă.

Aşteptând rĕspunsul D-v., vĕ salutăm . . .

Societatea pentru asigurare contra focului

N. N. *N. N.*

Nr. 143. **Rĕspuns pentru reînoirea unei asigurări.**

Triest, 22 Aprilie 19 . .

On. Societate pentru asigurare contra focului, *Loco.*

Subscrişii reînoim asigurarea magazinelor nóstre pe şépte ani consecutivi, plătind odată pe an prima şi beneficiind de al şeptelea an fără plată, în condiţiunile contractului de asigurare alăturat la poliţa nóstră Nr. 10,375 şi ne obligăm, că la presentarea poliţei celei nouĕ, vom plăti prompt prima de asigurare.

Giov. Benotti & Comp.

III. Scrisori de informaţiune.

Fiecare comerciant trebue să fie cu cea mai mare băgare de samă, când încheie relaţiuni comerciale şi să între în afaceri numai cu persóne onorabile şi cari merită încredere. Astfel, dacă firme, pe cari nu le cunóscem încă, doresc să între în afaceri comerciale cu noi, sau dacă firme, cu cari suntem deja în afaceri, voesc să beneficieze de un credit mai mare, sau şi în alte casuri, ne vedem necesitaţi a compune anumite scrisori. Prin acestea cerem informaţiuni despre relaţiunile de avere ale unei case de comerciu, despre creditul ce-l merită, despre mersul afacerei unei case, în casuri de falimente şi în genere despre relaţiunile unei pieţe.

Deşi la cererile de credit este obiceiu a se arăta unele referinţe, adecă a se arăta unele firme, cari ar fi gata să dea orice informaţiune, totuşi este us comercial, ba este chiar bine, să ne luăm informaţiuni speciale şi dela alţi comercianţi, pe cari îi cunóscem de mai înainte, şi să-i întrebăm atât ***asupra mersului afacerilor*** în genere, cât şi asupra ***caracterului*** comerciantului şi în fine asupra modului, cum respectivele firme ***îşi conduc*** negoţul. Urméză deci, că în aceste scrisori ne rugăm a ni se da o informaţiune de tot esactă, căci numai o astfel de informaţiune are valóre, şi promitem, că nu vom face nici o întrebuinţare în defavorul informatorului. Deórece informaţiunile acestea sunt benevole şi gratuite, trebue să le cerem într'un mod delicat şi prevenitor, şi trebue să asigurăm pe adresaţi, că vom fi gata la contraservicii. Dacă ne adresăm la firme şi persóne, cu cari nu stăm în relaţiune, e de lipsă să anecsăm o marcă poştală pentru rĕspuns. In oraşele mai mari sunt birouri speciale pentru a da informaţiuni, ér în unele ţĕri chiar statul sprijinesce şi înfiinţéză în interesul comerciului astfel de birouri. În Franţa, Germania şi cu deosebire în Anglia, unde afacerile de cec (cont curent pe baza unui deposit în numerar sau în efecte) sunt fórte usitate, de multe-ori persónele, cari cer credite, indică pe banchierii lor sau băncile, cu cari stau în afacere de cec.

Fiind cererea de informaţiune o cestie de tot delicată, firma despre care vrem să ne informăm o scriem pe un buletin, ce-l lipim la marginea scrisorei, sau dacă nu, notăm firma jos într'un colţ, astfel ca să pótă fi tăiată şi aruncată. Acéstă precauţiune e de lipsă cu deosebire faţă de personalul subaltern. Uneori atât cererile de informaţiune, cât şi rĕspunsurile, se fac direct de către şefi în mod privat pentru a nu se divulga lucrul.

Rĕspunsul peste tot póte fi favorabil sau nefavorabil, sau în fine nedecis, spunênd ca să ia informaţiune din altă parte. Fiindcă dela rĕspuns depinde promovarea sau împedecarea unei afaceri, prin ceea-ce se póte causa profit sau perdere, de aceea informatorul se acopere faţă de reproşuri ulteriόre prin aceea, că dă informaţia fără obligo, fără responsabilitate. Dacă cineva nu póte da o informaţiune, sau pentru a nu păgubi pe cel ce cere, nu vrea să dea, atunci simplu îl refusă, ḑicênd, că numita casă nu-i este bine cunoscută, sau alte-ori îl aviséză, ca să se adreseze la altcineva. Chiar în casuri afirmative, dacă nu cunóscem destul de bine, sau dacă nu cunóscem de present starea unei firme, putem să amintim mai multe alte case, care credem, că sunt în stare a da informaţie mai esactă. In rĕspunsuri se obicinuesce a se ḑice: »casa de care mĕ întrebaţi«, fără a se aminti numele firmei.

Fiind fórte frequente cererile de informaţii şi rĕspunsurile, unele case mai mari se folosesc de texturi tipărite, pe dosul cărora se póte trimite rĕspunsul. In fine este de observat, că nu totdéuna trebue să compunem anume o scrisóre de informaţiune, ci în scrisorile, ce le adresăm amicilor noştri de comerciu, putem la încheere să cerem prin câteva rînduri şi informaţiuni. La tot casul, când ne adresăm la firme, cu cari nu stăm în legătură de afaceri, trebue să compunem o scrisóre specială de informaţiune.

Reasumând, putem constata următórele cerinţe:

1. *O introducere potrivită, ca pentru ori-ce rugare.* Deórece adresatului 'i se cere un serviciu, este de lipsă ca introducerea să fie prevenitóre d. e. Avem onóre a vĕ ruga ... Ne permitem ... Ne luăm voe a vĕ incomoda ... etc.

2. *Rugarea pentru informaţiune* atât asupra relaţiilor de avere, cât şi asupra persónei. Nu e de ajuns, ca o casă să dispună de *capital mare*, ci este de importanţă a se sci ceva şi despre *caracterul* persónei, care conduce afacerea. La societăţi pe acţii unde conducerea e în mâna unei direcţiuni de mai mulţi membri, acéstă întrebare póte rĕmâné afară. Cererea de informaţiune póte fi de tot discretă, şi póte fi pe faţă, ca în esemplu Nr. 153. În casul prim firma se însemnéză pe un buletin separat, sau jos într'un colţ al scrisorii, în casul din urmă firma se póte nota chiar în text.
3. *Mulţămirea anticipată* pentru informaţiile date.
4. *Asigurarea de discreţiune* şi că adresantul nu va face us în defavorul informatorului. Informatorul trebue să fie precaut. Printr'un rĕspuns favorabil póte da ansă la legături comerciale şi astfel, dacă informaţiunile au fost bune, produce un profit, ér din contră, perdere. Tot asemenea, dacă rĕspunde nefavorabil, e posibil, ca neîntrarea în relaţiuni să producă perdere, cu deosebire în casul, când firma, despre care a fost vorba, e solidă. Espresiunea »fără obligo«, »fără rĕspundere«, une-ori e chiar de prisos, căci ori cum ar fi lucru, darea de informaţiune, preste tot, nu constitue un obligămênt în sensul legei (sunt escepţii: d. e. informaţiuni date *mala fide.)*
5. În fine adresantul se declară gata a face şi el *contraservicii.*

Ca încheere la acest capitol se mai póte aminti, că dacă informaţiunile se cer în acelaş oraş (d. e. în capitală sau într'un alt oraş mare), rĕspunsurile pot fi de tot scurte ca d. e. »nu-i de recomandat«, »bun pentru 500 Ln.«, »solid în ori-ce privinţă«, »e prima firmă în suburbiu«, »la mine are credit restrâns«, »capital 3/400 Lei; credit zero«, »casă fórte solidă; credit nelimitat«, »se bucură de bună reputaţie; i-se acórdă credite însemnate«, »fórte în-

curcat; nu merită credit«, »angrosist de vinuri cam încurcat; reputație bună; credit 7/8000 Lei«, »i-se acórdă credite mari; situația actuală necunoscută«, etc.

Nr. 144. Cerere de informațiune asupra unei case înființate de curênd.

Bucuresci, 15 Maiu 19 . .

D-lui N. Iorgulescu, *Bacău.*

Prin presenta îmi permit a vĕ ruga, să-mi dați o informațiune, cât se póte de esactă, despre casa însemnată pe buletinul alăturat, deórece numita casă mi-a anunțat înființarea sa, și esprimându-și dorința de a întra cu mine în relațiuni comerciale, îmi cere credit.

Casa amintită se referă la mai multe firme din orașul D-v. și mi-a fost recomandată favorabil din unele părți. Fiind vorba de un credit mai considerabil, pun mare pond pe părerea D-v. și astfel vĕ rog să-mi comunicați, dacă e consult să întru în relațiuni cu numita casă și să-mi ficsați creditul, ce 'i l'aș putea acorda.

Asigurându-vĕ de discrețiunea mea și totdéuna gata la contraservicii, semnez

cu tótă stima și devotamentul

I. Simionescu.

T. Gheorghiu.

Nr. 145. Rĕspuns favorabil.

Bacău, 20 Maiu 19 . .

D-lui I. Simionescu, *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la scrisórea D-v. din 15 c. vĕ pot comunica, că firma, despre care mĕ întrebați, este solidă și șeful ei, un tinĕr inteligent și cu practică, în scurtul restimp, de când s'a etablat, și-a câștigat simpatia și încrederea tuturora, atât prin activitatea, ce o desvóltă, cât și prin circumspecțiunea și punctualitatea, cu care se achită față de angajamentele luate. Afară de aceea dispune de fonduri suficiente, precum și de inmobilii în valóre destul de considerabilă.

Fără a vĕ prejudicia, îi puteți acorda un credit până la suma de Ln. 50,000. — Acestea vi le comunic fără garanție din parte-mi.

Cu deosebită stimă

N. Iorgulescu.

Nr. 146. Cerere de informațiune asupra mai multor firme.

Sibiiu, 20 Iunie 19 . .

D-lui N. N. *Sighișóra.*

Ne luăm voe a vĕ ruga, să binevoiți a ne procura informațiuni esacte și positive asupra solidității, creditului și relațiunilor de avere ale firmelor însemnate în dosul acesteia, și a le nota pe buletinul de pe contrafilă, pe care veți binevoí a ni-l returna.

Primiți înainte mulțămirile nóstre pentru ostenéla ce v'am causat, și fiți siguri, că vom folosi comunicările D-v. cu tótă discrețiunea.

„Albina".
N. N. N. N.

Nr. 147. Informațiune asupra unui client nepunctual.

Viena, 1 Iunie 19 . .

D-lui I. Săbădeanu, *Brașov.*

»Am onóre a vĕ ruga, să-mi împărtășiți, cât mai în grabă, părerea D-v. despre relațiile de avere ale firmei mai jos notate, cu care sunt deja de mult în afaceri. Numita firmă în timpul din urmă nu a mai fost destul de punctuală în achitarea angajamentelor luate și chiar de present îmi datoresce o sumă de C 7500.— și pe lângă că mĕ amână cu plata, îmi cere din nou mărfuri cu termin de șése luni. Nu înțeleg ce póte fi causa acestei nouă cereri cu un termin neobicĭnuit până acum între

noi, şi astfel mi-aţi face un mare serviciu, dacă mi-aţi da o informaţiune esactă despre încrederea ce o mai pot pune în numita casă.

Mulţămindu-vĕ înainte pentru informaţiunile, ce veţi binevoí a-mi da, şi asigurându-vĕ, că nu voiu face întrebuinţare de ele în defavorul D-v., vĕ salut . . .

B. Popovici.[1])

F. Bauer & Co.

[1]) Scrisórea acésta e adresată direct şefului. In astfel de casuri peplic adaugem espresiunea: *„personal“*, sau *„particular“*, sau *„la mâna proprie“*. Rĕspunsul trebue să fie deasemenea adresat şefului casei din Viena.

Nr. 148. **Rĕspuns nefavorabil.**

Braşov, 4 Iunie 19 . .

D-lui B. Popovici, *Viena.*

Mĕ grăbesc să rĕspund la onorata D-v. din 1 curent, că în urma informaţiilor ce le am, firma din cestiune nu se mai bucură de încrederea, de până acum.

Intreprinderi riscate, tovărăşii necontrolate şi cu deosebire giruri date fără nici o precauţiune, au necesitat o mulţime de perderi, astfel încât în piaţă esistă temerea, că în curênd are să înceteze cu plăţile. Vîndarea chiar cu pagubă, numai pentru a ajunge la parale, nu se póte esplica altfel, decât că numita casă şi-a perdut soliditatea.

Vĕ sfătuesc deci, să refusaţi cererea, sub orice pretext, şi să căutaţi a vĕ asigura suma, ce vĕ datoresce.

Rugându-vĕ de discreţiune, vĕ mărturisesc, că-mi pare bine, că vĕ pot face acest serviciu şi semnez . . .

I. Săbădeanu.

Nr. 149. **Rĕspuns nehotărît şi indicarea altei firme pentru informaţiune.**

Braşov, 4 Iunie 19 . .

D-lui B. Popovici, *Viena.*

Casa, de care mĕ întrebaţi, s'a bucurat până acum de un nume bun, dar de present nu vĕ pot comunica ceva esact despre creditul, ce-l merită.

Atât îmi este cunoscut, că a fost atinsă de falimentul firmei A. I. din loc, unde a fost angajată cu giruri până la K 9000·—. În timpul din urmă unul dintre şefi a întrat ca părtaş la o fabrică de ciment din apropiere, care după cât se susţine, ar avea şanse de reuşită. Aţi face fórte bine, dacă faţă de actuala stare a numitei firme, v'aţi adresa la filiala băncii »Albina«, care operéză cu multă precauţiune, şi fiind în relaţiuni cu fabrica de ciment, cred că este în stare a vĕ da cele mai sigure informaţiuni.

Vĕ rog a face întrebuinţare în mod discret, în favorul propriu, de cele împărtăşite şi a primi asigurarea stimei ce v'o păstréză

I. Săbădeanu.

Nr. 150. **Informaţiune dela o firmă, cu care nu stăm în relaţii.**

Viena, 18 Iunie 19 . .

D-lui S. Teodor, *Iaşi.*

Deşi n'am avut până astădi onórea de a fi în relaţiuni cu D-v., ne permitem a vĕ incomoda cu o rugare.

Firma notată mai jos, de curênd înfiinţată, ne propune o afacere de importanţă şi se referă la stimata D-v. casă. Binevoiţi a ne arăta, dacă vĕ este cunoscută şi dacă am puté să-i acordâm, fără risic, un credit până la suma de Ln. 25,000.

În aşteptarea unui rĕspuns din partea D-v., vĕ asigurăm, că vom face întrebuinţare discretă de comunicările, ce le vom primi şi ne va fi fórte plăcut de a vĕ puté face şi noi contraservicii.

Primiţi asigurarea distinsei nóstre stime.

S. Marcovici. *F. Sondorfer & Cie.*

Nr. 151. **Rĕspuns nefavorabil la precedenta.**

Iaşi, 22 Iunie 19 . .

D-lor F. Sondorfer & Cie., *Viena.*

Rĕspundênd la onorata D-v. din 18 crt., vĕ comunic, că firma, de care mĕ întrebaţi, îmi este cu totul necunoscută, nu am stat nici odată în relaţiuni cu dênsa şi astfel nici nu are motiv a se referi la mine.

S. Teodor.

Nr. 152. **Informaţiune la o firmă despre un fost practicant.**

Budapesta, 12 Maiu 19 . .

D-lor D. Eremia, Nepoţi, *Braşov.*

Domnul G. Babeş,[1]) care a făcut practică mai mulţi ani în onorata D-v. casă, şi-a deschis de curênd negoţ propriu în Făgăraş; dênsul se adreséză la noi pentru mărfuri pe credit şi se referă la D-v., ca foşti şefi. Vĕ rugăm fórte mult să ne daţi o informaţiune despre capitalul, de care dispune, precum şi despre capabilitatea dênsului şi în fine să ne arătaţi, dacă este consult să intrăm în afaceri de credit cu numitul domn.

Vĕ mulţămim înainte pentru amabilitatea D-v. şi vĕ asigurăm, că vom face întrebuinţare discretă despre împărtăşirile primite.

Gata fiind la contraservicii, semnăm . . .

Ign. Fodor & Co.

[1]) In casul present nu e de lipsă ca firma să o notăm separat. Distincţiunea, când să fie cerută o informaţie în mod *secret* sau *pe faţă*, este uşor de făcut. Relaţia între Babeş şi fostul sĕu şef e de aşa natură, încât putem cere o informaţie pe faţă.

Nr. 153. **Rĕspuns favorabil la precedenta.**

Braşov, 15 Maiu 19 . .

D-lor Ign. Fodor & Co., *Budapesta.*

La întrebarea D-v. din 12 l. c. avem onóre a vĕ rĕspunde, că d-l G. Babeş a fost la noi în pracsă şi de present a deschis o afacere de coloniale în Făgăraş pe socotéla sa proprie, avênd un capital de C 16000.—, pe care l'a moştenit dela o rudenie a sa.

În afacerea nóstră a fost activ şi şi-a câştigat destulă esperienţă în tóte ramurile acestui negoţ. Precauţiunea, ce a arătat'o totdéuna, ne îndreptăţesce să credem, că nu se va angaja nici odată la un credit, ce ar trece peste puterile sale.

Fără rĕspundere din parte-ne, vĕ rugăm să dispuneţi şi pe viitor de serviciile nóstre.

D. Eremia Nepoţi.[1])

[1]) In acest rĕspuns favorabil se puteau face şi alte arătări, d. e. că o parte din mărfuri le furniséză firma D. Eremia Nepoţi etc.

Nr. 154. **Cerere de informaţiune asupra mai multor case în acelaşi oraş.**

Bucuresci, 16 Novembre 19 . .

D-lor Bontescu & Co., *Loco.*

Prin presenta ne permitem a recurge la amabilitatea D-v. rugându-vĕ, a ne da cele mai detailate informaţiuni asupra persónelor notate pe alăturatele buletine în ceea-ce privesce solvabilitatea lor şi reputaţiunea, de care se bucură.

Mulţămindu-vĕ anticipativ pentru comunicările D-v. şi fiind totdéuna gata la contraservicii vĕ salutăm . . .

11 buletine.

Pokorny & Comp.

Nr. 155. **Rĕspuns şi retrimiterea buletinelor completate.**

Bucuresci, 20 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Loco.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 16 crt. avem onóre a vĕ returna inclus buletinele complectate cu informaţiunile cerute, de cari vĕ rugăm a face us fără obligo şi garanţia n/. şi cu cea mai mare discreţiune.

11 buletine.

Bontescu & Co.

IV. Scrisori de recomandaţiune şi de credit.

De multe-ori un comerciant este rugat de a introduce sau de a recomanda pe cineva la o casă streină, parte pentru a încheia relaţii comerciale, parte pentru a-i sta în ajutor în cas de voiajuri şi a-i face plăcută petrecerea într'un oraş strein. Scrisorile, ce se compun în astfel de casuri, se numesc ***scrisori de recomandaţiune.***

O astfel de scrisóre se dă de regulă deschisă reco-

mandatului, ca el însuși să o predea adresatului. Deși față de aceste recomandațiuni nu se ia nici o garanție, totuși trebue să fim precauți, ca nu cumva din ele să resulte vre-un neajuns sau pagubă pentru persónele, la cari ne adresăm, pentru amicii noștri comerciali. In anumite casuri, dacă nu suntem destul de precauți și recomandăm vre-o persónă dubie, și se dovedesce, că am avut cunoscință despre caracterul și starea recomandatului, rĕmânem responsabili și în obligo pentru pagubele, ce ar resulta dintr'o astfel de recomandațiune (mala fide).

Scrisorile de recomandațiune sunt menite a face un serviciu recomandaților, ca să fie bine primiți; de aci resultă, că ele au să fie compuse într'un ton delicat, din care să se vadă, că și noi ținem, ca recomandații noștri să fie tractați cu tótă prevenirea.

Un comerciant precaut va recomanda numai persóne, pe cari le cunósce pe deplin. Se întêmplă uneori, că suntem necesitați a recomanda mai departe unele persóne, pe cari nu le cunóscem noi înșine, dar cari ne-au fost recomandate de amicii noștrii comerciali; în asemenea casuri în scrisórea nóstră trebue să amintim acéstă împrejurare și nici decum să nu facem o recomandație cu esces de zel, să nu dicem mai mult decât e neapărat de lipsă.

La compunerea scrisorilor de recomandațiune se pot observa următórele:

1. După o întroducere potrivită arătăm numele, caracterul și domiciliul recomandatului. Dacă recomandatul este o persónă de mai puțină considerație, putem dice simplu: »aducĕtorul acestei scrisori«, sau »îmi iau voie a vĕ recomanda . . . «; dacă însă recomandatul este șeful unei afaceri, sau altă persónă de o considerație mai înaltă, atunci trebue să dicem, că »ne face o deosebită plăcere de a recomanda....«. Dacă recomandăm agenți voiajori, procuriști etc. trebue să amintim firma, căreia aparțin, sau casa de comerciu, în care se află angajați. Când scrisorile se dau în favorul persónelor de înaltă considerație, este bine să se adauge profesiunea și chiar situația și relațiile lor sociale.

2. Să se amintéscă motivul recomandațiunei. Comerciantul voiajéză, ca să facă cunoscință personală cu comitenții sĕi, ca să între în relații nouĕ de afaceri, ca să găséscă nouĕ isvóre de producțiune (fabrici, mine etc.), sau debușeuri pentru mărfurile sale. Persónele particulare, adecă necomercianții, călĕtoresc pentru scopuri scientifice, pentru recreațiune și plăcere. Așadară motivul recomandațiunei îl forméză voiajurile, ce au să le facă comercianții, împiegații comerciali și persóne private.
3. Uneori e bine, ca să descriem mai deaprópe pe recomandați, ca să se vadă meritele ce le au, și însușirile ce-i caracteriséză.
4. Rugarea, ca să priméscă cât se póte de bine și prevenitor pe recomandat și să-i stea într'ajutor pentru a-și ajunge scopul călĕtoriei, și în fine
5. Încheierea, care trebue să fie compusă în terminii cei mai delicați; mulțămita anticipativă pentru amabilitatea, cu care va primí pe recomandat și asigurarea că va fi totdéuna gata la contraservicii.

Epistola de recomandațiune cu adresa scrisă se dă deschisă în mâna recomandatului. De regulă în prima scrisóre de afăcerí, ce urméză, se amintesce recomandațiunea dată și astfel avem ocasiune de a o completa, *lărgind, sau restrângând* recomandațiunea. Dacă însă credem că un recomandat al nostru ar puté pricinuí óre-cari neplăceri amicilor noștri de afaceri, atunci suntem datori a-i avisa inmediat printr'o scrisore și în termini potriviți să le atragem atențiunea asupra acestei împrejurări. D. e. îi rugăm să stea recomandatului în ajutor cu sfatul, dar să nu între în relații de afaceri etc.

Este neplăcut, greu, ba uneori riscat, a călĕtori cineva cu sume prea mari de bani la sine. În astfel de casuri ne adresăm la o bancă sau la un bancher, ca să mijlocéscă, ca sumele de bani, de cari avem lipsă în strĕinătate, să ni se plătéscă printr'o altă persónă într'un oraș strein. Astfel deodată cu recomandațiunea avisăm pe adresat, ca să plătéscă recomandatului și o sumă de bani,

așadară îi deschidem un credit *limitat* sau *nelimitat* (cu deosebire la persóne de poziție de tot solidă, sau de rang înalt), după împrejurări. Epistolele cari le scriem în astfel de casuri, se numesc: *scrisori de credit. de acreditare* sau *acreditive.*

Acreditivele încă se dau deschise în mâna acreditatului, și pe lângă punctele amintite la recomandațiunea simplă, cari în acest caz sunt de mai mică însemnătate, trebue să mai cuprindă următórele:

1. Suma de bani, pentru care acredităm, care să fie scrisă și cu litere.
2. Însărcinarea către adresat, ca să însemneze pe dosul acreditivei sumele plătite și să céră dela recomandat o chitanță sau două, după împrejurări.
3. Însărcinarea, adecă avisul, ca adresatul să subtragă, sau nu, recomandatului spesele, provisiunea, curtagiul, portul postal etc. pentru fiecare sumă plătită.
4. Modul cum să se achile față de adresat: rambursă sau polițe, cont curent etc. Uneori e bine să se arate și timpul, în decursul căruia recomandatul (acreditatul) are să se foloséscă de creditul ce 'i s'a deschis. Acest punct din urmă se póte aminti și numai în scrisórea, ce o trimite direct adresatului, adecă în *avis.*

Dacă scrisórea de credit se emite numai pentru un anumit loc și numai asupra unei singure firme, atunci avem o *acreditivă simplă;* dacă însă acreditatul voesce să aibă banii în diferite locuri, atunci emitem o *acreditivă circulară* către mai multe firme în diferite orașe. In acest cas acreditatul póte ridica sume, în marginile creditului primit, dela oricare din firme, sau parțial, sau chiar și suma întrégă. Îndată ce am emis o acreditivă, fie simplă, fie circulară, încunosciințăm pe adresați printr'o scrisóre specială, numită *avis*, în care amintim esența acreditivei date, sau alăturăm o copie a ei și accentuăm cu deosebire modul rambursărei. Copie se alătură mai ales la acreditivele circulare.

Dacă în avis nu amintim pe toți adresații, către cari

s'a emis acreditiva, totuși trebue să facem cunoscut, că acreditatul póte ridica sumele și dela alte firme. Deodată cu avisul este bine să arătăm fiecărui adresat pe o foiță alăturată și iscălitura originală a acreditatului, pentru a se evita ori și ce abuz.

Adresatul, înainte de a face plata, constată pe dosul acreditivei suma de plătit și se subscrie, ér acreditatul dă la mâna adresatului una sau mai multe chitanțe, după indigitările emitentului, apoi compară iscălitura de pe chitanță, dacă este identică cu aceea ce 'i s'a trimis mai dinainte din partea emitentului, și numai după aceea face plata în realitate.

Dacă acreditatul nu se presintă inmediat pentru a ridica sume, este us, ca adresatul să rĕspundă emitentului, să repeteze esența avisului de credit și să promită, că va da cea mai bună primire acreditatului și va face plățile de lipsă. Dacă însă acreditatul în scurtă vreme după acreditare ridică vre-o sumă, atunci adresatul, când rĕspunde la scrisórea de *avis,* constată totdeodată și plata făcută. Orice rĕspuns, prin care se anunță o plată făcută, trebue pe lângă suma plătită, să conțină și amĕnunte asupra speselor și asupra modului de achitare.

Dacă acreditatul voesce să ridice o sumă în alt oraș, care nu e arătat în acreditivă, acésta o póte face astfel, că pentru suma neridicată cere dela emitent o nouă acreditivă, sau, ceea-ce e mai usitat, cere dela firma, unde a fost acreditat și în a cărei localitate (oraș) se află, ca acéstă firmă să-l acrediteze mai departe, adecă să-i *transfereze* restul de credit, sau în fine se póte ajuta astfel, că chitéză întréga sumă a acreditivei celei vechi și pentru rest cere o acreditivă nouă asupra orașului, unde vrea să călĕtoréscă.

Călĕtorind un acreditat prin mai multe țĕri, va primi și plăți în diferite monete. Deórece însă suma de bani acreditată este esprimată într'o anumită valută, de aceea e bine să se fixeze un curs de reducțiune pentru țĕrile cu monetă diferită. Acest lucru e bine a se arăta chiar în acreditiva circulară, în care cas se póte face un adaos la urmă, după ce s'a subscris acreditiva.

Adresatul, care plătesce ultima sumă din acreditivă, ia la sine acreditiva, pentru a o înapoia emitentului.

Dacă cineva îşi perde epistola de credit, e dator să însciinţeze inmediat atât pe adresat, cât şi pe emitent.

Dacă acreditatul, din diferite împrejurări, nu face us de creditul acordat, în acest cas emitentul după ce primesce acreditiva, e dator să însciinţeze pe toţi adresaţii şi să revóce creditul dat.

Asemĕnare cu acreditivele au *avisurile de plată*, sau notele circulare usitate la bănci, cu scop de a face plăţi în diverse pieţe (vedi N-rii 327, 336 349). Persóna, în favorul căreia are să se facă plata, trebue să se legitimeze printr'o epistolă de recomandaţie.

Pe lângă scrisórea de recomandaţiune şi acreditivă mai póte fi vorba de nisce scrisori, prin cari recomandăm pe cineva pentru a încheia afaceri, a primi marfă pe credit, sau a întra în cont curent. Acestea de regulă nu se dau în mâna recomandatului, ci se trimit direct adresatului. La aceste scrisori e de lipsă o precauţiune tot atât de mare ca şi la acreditive. (Vedi Nr. 170.)

Nr. 156. **Scrisóre de recomandaţiune.**

Braşov, 3 Decembre 19 . .

D-lor C. Steriu & Co., *Bucuresci.*

Avem onóre a vĕ recomanda pe aducĕtorul acesteia, d-l I. Bidu,[1]) comerciant de aici, carele pentru aranjarea încassărilor, ce are a le face în piaţa D-v. se transportéză în persónă acolo.

Vĕ rugăm să binevoiţi a da d-lui Bidu tot concursul, sfătuindu-l şi desluşindu-l asupra paşilor de întreprins pentru ajungerea scopului sĕu.

Mulţămindu-vĕ pentru acésta, suntem totdéuna gata la contraservicii şi semnăm

cu tótă stima
Filiala „Albina“.
N. N. *N. N.*

[1]) Acésta stă în legătură cu Nr. 202.

Nr. 157. **Recomandaţiune pentru şeful unei firme.**

Braşov, 20 Martie 19 . .

D-lor M. Torsch & Söhne, *Viena.*

Îmi face o deosebită plăcere, că am ocasiune a vĕ recomanda prin acéstă scrisóre pe d-l L. Boldu, şeful firmei cu acelaşi nume de aici, şi vĕ rog a-l primi în modul cel mai amical.

D-l Boldu călătoresce pentru a încheia relaţii comerciale atât în oraşul D-v., cât şi în pieţele din apropiere. Vĕ rog a-i sta într'ajutor cu sfatul şi cu informaţiunile D-v. pentru ajungerea scopului sĕu, şi la necesitate a-l recomanda mai departe.

Gata totdéuna la contraservicii, vĕ mulţămesc dinainte pentru amabilitatea, ce o veţi arăta recomandatului meu şi vĕ salut

cu tótă stima
N. N.

Nr. 158. **Scrisóre particulară şi restrîngerea recomandaţiunei.**

Braşov, 4 Decembre 19 . .

D-lui Ign. Huber, *Budapesta.*

Confirm scrisórea mea de recomandaţiune, ce am dat'o adi d-lui S. N. din loc, în care v'am rugat să-i staţi într'ajutor cu sfatul pentru relaţiile nouĕ de comerciu, ce are de gând să le încheie. Acésta o puteţi face, dar vĕ consiliez, ca D-v., vechiul meu amic, nici decum să nu întraţi în afaceri cu dênsul, deórece este încurcat în multe daraveri, şi starea lui materială nu oferă destule garanţii.

La rugarea dênsului am făcut acéstă recomandaţie, dar amiciţia, ce ne légă, m'a îndatorat a vĕ atrage atenţiunea asupra situaţiunei acestui recomandat.

I. Bidu.

Nr. 159. **Recomandarea unui contabil pentru ocuparea unui post.**

Calafat, 2 August 19 . .

D-lor Coltofeanu & Dobreanu, *Galaţi.*

D-l Iancu Ganea, care a fost contabil şi corespondent în afacerea mea în decurs de patru ani, spre deplina mea mulţămire, are onóre a vĕ înmanua presenta scrisóre.

Numitul tînĕr merge în orașul D-v. spre a-și căuta un post, ca să se pótă perfecționa în afacerile portului Galați, făcênd totdeodată practică în corespondența francesă și germană.

Neavênd destulă ocasiune în afacerea mea de a purta o corespondență variată și estinsă, și dorind mult de a-și câștiga esperiență într'o casă mai mare, vi-l recomând ca pe un tînĕr cu zel și onorabil în orice privință. Mi-ar părea bine, dacă l'ați puté angaja chiar în biroul D-v., ér în cas contrar vĕ rog fórte mult să-l plasați în altă parte, ceea-ce nu este greu pentru D-v. în urma diverselor relații, ce le aveți.

Sunt convins, că tînĕrul Ganea se va arăta demn de recomandația mea și vĕ mulțămesc anticipativ pentru bunăvoința, ce o veți dovedi cu acéstă ocasiune.

George Antonescu.

Nr. 160. **Acreditarea unui șef al firmei.**

Bucuresci, 2 Iunie 19 . .

D-lor Ch. Noir & Cie., *Paris.*

Îmi iau voie a vĕ recomanda prin presenta pe d-l I. Negulescu, șeful firmei de lipscănie, cu același nume, de aici, rugându-vĕ a-i da cea mai bună primire. Totdeodată acreditez pe recomandatul meu pentru suma de:

frc. 10,000. — Franci ḑece mii. —

pe care veți binevoi a-i plăti la cerere, parțial sau deodată, fără subtragere de spese și contra chitanță duplă.

Plățile, ce le veți face, le veți nota pe dosul acestei acreditive, ér cu privire la altele vĕ veți conforma avisului nostru, ce urméză.

Adăugênd, că acest credit se dă pentru un rĕstimp de 3 luni, vĕ mulțămesc pentru amabilitatea, ce o veți arăta recomandatului meu și vĕ salut cu perfectă stimă

S. Mihalovici.

Nr. 161. **Avis la o acreditivă.**

Bucuresci, 2 Iunie 19 . .

D-lor Ch. Noir & Cie., *Paris.*

Am onóre a vĕ aduce la cunoscință, că am acreditat la D-v. pe d-l I. Negulescu, comerciant de aici, pentru suma de

frs. 10,000 — ḑece mii — franci,

pe cari veți binevoi a-i plăti numitului domn în rĕstimp de 3 luni, parțial sau deodată, până la împlinirea sumei de sus, contra chitanță duplă și franco de orice spese.

Ca acoperire pentru suma plătită și spesele D-v. veți trage a/ m/ la vedere, sau pentru a nu face spese cu polița mĕ veți avisa și vĕ voiu achita prin cec a/ Parisului.

Alăturând iscălitura acreditatului meu, vĕ salut cu tótă stima

Iscălitura: *S. Mihalovici.*

Nr. 162. **Acreditivă nelimitată**

Bucuresci, 1 Iunie 19 . .

D-lor Ch. Noir & Cie., *Paris*

Am deosebita satisfacțiune de a vĕ recomanda pe purtătorul presentei d-l A. I. Golescu de aici, mare proprietar, pe care-l acreditez la D-v. nelimitat pentru orice sumă, contra chitanță duplă.

Permiteți-mi a vĕ mulțămi dinainte pentru particulara atențiune și amabilitate, ce sper, că o veți arăta d-lui Golescu.

S. Mihalovici.

Nr. 163. **Avis pentru precedenta.**

Bucuresci, 1 Iunie 19 . .

D-lor Ch. Noire & Cie., *Paris.*

Mi-am luat voie a acredita la D-v. nelimitat pentru ori și ce sumă, care la nici un cas nu se va urca peste fcs. 40,000, pe d-l A. I. Golescu, unul din cei mai mari proprietari din țéră, fost prefect și senator.

Alătur aci inclus iscălitura acreditatului meu, căruia îi veți face plăți în Paris și la dorința sa și în alte localități, unde veți binevoi a-l acredita mai departe nelimitat. Pentru orice plată făcută veți cere chitanță duplă, valabilă numai odată,

și inmediat dupăce mĕ veți avisa și îmi veți trimite chitanța, vĕ voiu achita în cec asupra Parisului.

Spesele D-v. mi le veți arăta în avis separat și le voiu socoti la trimiterea cecului.[1])

Primiți mulțămirile mele anticipate pentru serviciile D-v. și vĕ salut . . . *S. Mihalovici.*

[1]) Unii bancheri sau comercianți de mărfuri nu stau în afaceri de cec cu orașe din strĕinătate și în acest cas se duc la un bancher mai mare, care are relații de cec, și cumpĕră cecul de lipsă. Dacă Mihalovici n'ar sta direct în afaceri de cec cu Parisul, ar fi ḑis în acéstă scrisóre: „la cumpĕrarea cecului“.

Nr. 164. **Acreditivă circulară.**

Brașov, 15 August 19 . .

D-lor M. Torsch & Söhne, *Viena.*
G. Albert, *Paris.*

Purtătorul presentei d-l Gr. Rusu,[1]) doresce să visiteze orașele D-v. în afaceri de familie.

Am onóre a-l recomanda binevoitórei D-v. primiri și-l acreditez colectiv pentru suma de

C 8000·— opt mii — coróne,

pe cari veți binevoi a le plăti d-lui Rusu la cerere, parțial sau total, subtrăgêndu-vĕ ori și ce spese veți avea și cerênd chitanță duplă, valabilă pentru una singură.

Vĕ rog, ca eventualele plăți făcute să le însemnați pe dosul acestei acreditive, și vĕ mulțămesc dinainte pentru bunăvoința, cu care veți întîmpina pe acreditatul meu.

N. N.

[1]) Gr. Rusu póte sta în cont curent cu N. N. sau póte să depună la N. N. suma pentru care cere, să fie acreditat.

Nr. 165. **Avis la precedenta.**[1])

Brașov, 15 August 19 . .

D-lor M. Torsch Söhne, *Viena.*

Mi-am permis a mĕ folosi de stimata D-v. firmă și am emis o acreditivă circulară a/ D-v. pentru d-l Gr. Rusu de aici până la suma de C 8000·—, opt mii coróne — pe timpul, cât va sta numitul domn în strĕinătate în afaceri familiare.

[1]) Un astfel de avis se trimite și firmei G. Albert în Paris.

Vĕ rog a-l primi cât se póte de cordial și a-i numĕra contra chitanță duplă, valabilă numai odată, orice sumă până la concurența creditului de C 8000·—, pe lângă subtragerea speselor D-v., notând pe dosul acreditivei plățile făcute și debitându-ne în cont curent.

Adăugênd, că creditul s'a dat pe un rĕstimp de o lună și alăturând pe foița inclusă iscălitura sa, semnez . . .

N. N.

Nr. 166. **Rĕspuns la precedenta.**

Viena, 17 August 19 . .

D-lui N. N., *Brașov.*

Am primit scrisórea D-v. din 15 crt. și am luat notă de acreditiva circulară, ce a-ți emis'o în favorul D-lui Gr. Rusu de acolo și ne vom conforma întru tóte instrucțiunilor arătate în avisul D-v.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 178. **Anunț despre o plată făcută.**

Viena, 25 August 19 . .

D-lui N. N., *Brașov.*

Pe basa acreditivei D-v. am plătit astăḑi D-lui Gr. Rusu conform chitanței alăturate suma de

C 1500·— debitându-vĕ în cont curent.

Spesele nóstre
C 3·75 ca $^{1}/_{4}\%$ provisiune și
» 0·35 porto, le-am subtras acreditatului conform instrucțiunilor primite.

Totdéuna gata a vĕ servi cu plăcere, vĕ salutăm . . .

M. Thorsch & Söhne.

1 chitanță.

Nr. 168. **Anularea unei acreditive.**

Braşov, 20 August 19 . .

Onor. Wiener Bank-Verein, *Viena.*

La 10 crt. mi-am luat voe a acredita la D-v. pe d-l A. G. de aici pentru suma de C 5000·—. Dupăce însă numitul domn, în urma unui cas trist familiar, s'a lăsat de planul de a întreprinde acum călětoria proectată şi mi-a înapoiat acreditiva, vě rog a o privi ca anulată.

Scuzaţi incomodarea, ce v'am făcut şi primiţi espresiunea stimei mele.

N. N.

Nr. 169. **Ofertă pentru acreditare.**

Carlsbad, 20 Aprilie 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Apropiindu-se sesonul de băi ne adresăm şi în anul acesta la stim. D-v. firmă cu rugarea, ca acreditivele D-v., pentru persónele, cari au necesitate de a cerceta locurile de cură: Carlsbad, Marienbad şi Franzensbad, să le domiciliaţi la noi.

Avênd filiale în aceste localităţi, vom îndeplini prompt şi culant tóte serviciile, cu cari ne veţi onora, socotindu-vě $^1/_8$% provisiune de domiciliare şi eventualele spese reale ca porto, telegrame etc.

Asigurându-vě, că vom da cea mai bună primire acreditaţilor D-v. şi în speranţă că vom fi însărcinaţi cu cât de multe servicii, vě salutăm . . .

I. Patzak & *Co.*

Nr. 170. **Recomandaţiune pentru un credit de mărfuri.**

Bucuresci, 1 Iulie 19 . .

D-lor Coltofeanu & Dobreanu, *Galaţi.*

Vechiul nostru amic comercial, d-l A. G. din Călăraşi ne-a rugat să-i indicăm o casă din oraşul D-v., prin care ar putea să-şi aprovisioneze magazinul sěu de ferărie în condiţiuni cât se póte mai favorabile.

Ne-a făcut mare plăcere împrejurarea, că ni s'a dat ocasiune de a vě arăta şi de astădată amiciţia nóstră recomându-vě prin presenta un nou client.

Vě dăm sfatul, ca să intraţi în relaţiuni cu acéstă casă, şi săi-i faceţi încă de acum oferta D-v. cea mai favorabilă în articolii, de care a fost vorba.

Recomandatul nostru merită tótă încrederea, este un om activ, precaut în negoţul sěu şi dispune de o avere însemnată câştigată prin continuă muncă şi astfel îi puteţi acorda ori cât pe credit, fără a avea cea mai mică nedumerire; acestea le ḑicem fără oblig din partea nóstră.

Ne-am bucura mult, dacă recomandaţiunea nóstră ar stabili relaţii lucrative şi durabile între D-v. şi recomandatul nostru, ca astfel prin acésta să vě fi făcut un serviciu real.

G. Tăut & Co.

V. Scrisori în afaceri cu cambii.

Cambia are o importanţă fórte mare pentru comerciu şi astfel şi scrisorile în afaceri cu cambii sunt multe şi variate. Înainte de a trece la diversele scrisori cu privire la cambii, e de lipsă a se face unele precisări asupra cambiilor.

Cambiile în sensul legii sunt de douě feluri şi anume: *cambii proprii* sau *bilete la ordin* şi *trate sau cambii strěine*. (Cod. com. rom. le numesce şi în genere: *poliţe*).

Cambiile proprii sau biletele la ordin cuprind obligaţiunea, că emitentul însuşi va plăti suma cambială, pe când din contră tratele (poliţele) cuprind obligaţiunea, că plata are să se facă prin a treia persónă, care se însemnéză sub textul cambiei la stânga. Astfel, cambia proprie (biletul la ordin) are textul, în care emitentul ḑice: *„voiu plăti etc.“*, ér trata (poliţa) are textul, în care emitentul ḑice: »*să plătiţi* pentru etc.« Codul comercial român cuprinde pe lângă cambii şi *cecul*, tratând despre el în art. 364—373.[1])

[1]) Formulare de cambii pentru relaţiile din Ungaria se pot vedea în *„Dreptul cambial“* de *I. Socaciu*, Braşov, ér pentru relaţiile din România în *„Noţiuni sumare de contabilitate“* de *C. Neamţu*, Craiova. In acéstă broşură sunt şi formulare de cecuri, de mandate şi domicilieri.

Cu privire la afacerile comerciale, ori ce fel de cambii ar fi după lege, ele se împart în două categorii și anume pentru comerciant esistă cambii, pe cari are să le plătéscă și acestea sunt *trate, efecte de plată* sau *accepte*, și cambii pe cari comerciantul are să le încasseze și acestea se numesc *efecte de primit, efecte de incassat* sau și *rimese.* Așadară tratele sau acceptele unui comerciant forméză pasivul sĕu, ér rimesele activul sĕu. De aci resultă, că una și aceeași cambie este pentru un comerciant (pentru remitent, portor, proprietar) un efect de primit sau o rimesă, ér pentru alt comerciant, care are să o plătéscă (trasul, acceptantul, și emitentul la bilet la ordin), un efect de plată, o trată adecă un accept în sensul limbagiului usitat în comerciu.

Scrisorile referitóre la cambii pot fi cu privire la credit cambial, la trasări și remiterì simple și în comisiune, scrisori despre acceptare, domiciliare, duplicate și copii, proteste, prolongațiuni, adrese de necesitate și interven-țiune, despre polițe defecte, perdute și revindicațiuni.

1. **Scrisori de credit cambial.** Fiindcă în urma afacerilor de comerciu de multeori suntem necesitați a face plăți în alte orașe, ba chiar în streinătate, pentru a evita desele trimiteri de bani vom căuta să intrăm în relațiune cu vre-o bancă, care să-și ia asupră-și mijlocirea acestor plăți. Este natural ca noi să plătim ceva pentru aceste mijlociri. In astfel de casuri ne adresăm la o bancă sau la un bancher, pentru a intra cu ei într'o afacere de cont curent.

Dacă primim concesiunea de a trage cambii asupra unei firme, fără a fi creditorul ei, atunci dicem, că avem un *credit cambial* cu numita firmă, sau fiindcă în acest cas acceptantul e creditorul nostru, dicem că avem un *credit de acceptațiune.*

Creditul cambial póte fi *acoperit*, dacă avem o garanție în efecte sau chiar în ipoteci și *neacoperit, deschis* sau *blanco* (in bianco) — când creditul s'a dat personal, fără altă garanție reală, decât numai iscălitura.

Scrisorile cu privire la creditul cambial pot fi: *cereri de credit, oferte, acordări de credit, refusare de credit, amânare* până se vor lua informațiuni, *restrângere* și *detragerea* creditului odată acordat.

Dacă în urma cererei sau ofertei s'a stabilit definitiv un credit, sub anumite condițiuni, atunci e neapărat de lipsă, ca suma până la care se acórdă creditul să se scrie în epistole și cu litere, pentru evitarea neînțelegerilor. De asemenea când o parte își pune condițiile sale într'o scrisóre, cel ce rĕspunde trebue să repeteze întocmai aceste condiții; nu este de ajuns numai ca să se declare, că s'a învoit cu condițiile. Scrisorile acestea, pentru stabilirea creditului cerut și acordat, forméză împreună luate un contract în tótă forma. Când însă o parte sau alta nu este învoită cu unele din condiții, sau voesce să le schimbe, atunci se ivesc alte scrisori menite pentru tocmélă. Felul schimbărilor cerute, sau a unor modificări esențiale sau neesențiale, determină modul, cum au să fie compuse scrisorile în acéstă privință.

Astfel de credite cambiale pot esista între comercianți de mărfuri și între bancheri, pot esista însă și între diverse bănci din aceeași piață sau din piețe diferite. Esemplele aduse mai la urmă vor lămurí destul de bine afacerile de credit cambial. (N-rii 171—184; aceste scrisori sunt a se lua în considerare și la afacerile de cont curent.)

2. **Scrisori despre trasări de cambii.** Când emitem (trasăm, tragem) o cambie asupra unei alte persóne (a/. trasului, a/. trasatului), care să plătéscă suma arătată în cambie, atunci însciințăm pe trasat despre acésta și scrisórea în astfel de casuri se numesce *avis de trată* (avis de trasare), și se face de regulă în aceeași di, când se emite cambia.

Astfel de cambii se numesc *trate* (sau polițe, Cod. com. rom.). Acéstă avisare este de lipsă, pentru ca trasul să scie mai dinainte, să se gândéscă cum are să achite trata și cum să se bonifice pentru sume. Tratele emise astfel au clausa: *„și puneți în cont după însciințare“, „după avisare“.*

Dacă emitentul (trăgĕtorul, trasantul) nu aviséză pe tras despre emitere asupra lui, se póte întêmpla, ca la

prima presentare spre acceptațiune a tratei, să fie refusată acceptarea. Numai în casul când emitentul s'a învoit dinainte cu trasul, ca să emită polițe asupra lui, fără să-l însciințeze, póte el face acest lucru. În astfel de casuri trata are clausa în text: *„și să puneți în cont fără însciințare“*, *„fără avis“*. Se întêmplă însă, că, pentru sume mai mici, emitentul aviséză pe tras numai ulterior despre polița emisă.

Avisul de trată conține: 1. Data tragerei; 2. Suma poliței și felul valutei (al banilor); 3. Scadența, eventual locul de plată; 4. Ordinul, adecă numele sau firma portorului; 5. Dacă trasul are să pună suma în contul emitentului sau dacă acoperirea se va face în alt chip.

Dacă avisăm douĕ sau mai multe trate, atunci se consignéză fiecare separat, ér uneori, când sunt multe de tot, se pot însemna pe un blanchet sau borderou, care se alătură la epistolă. Dacă sunt douĕ sau mai multe polițe cu același dat și cu aceeiași sumă și valută, pentru distincțiune se însemnéză cu literele mari *A. B.* etc. In acest cas, fiindcă polițele sunt asemenea, ordinul și scadența se pot pune lângă suma generală a polițelor. Este bine, — ba așa se și face în practică — ca sumele, data și ordinul să se sublinieze pentru a le face mai evidente. Asemenea este obiceiul, ca mai întâiu să se pună polița cu scadența mai scurtă, ér dacă sunt două cu aceeași scadență se pune mai întâiu, cea cu suma mai mare de bani.

Scrisórea de avis se începe sau se termină cu arătarea în favorul cui s'a făcut tragerea, și cu rugarea ca să accepteze polița, să-i dea bună primire, să o onoreze etc.

Trasul rĕspunde la ori și care avis de trată și repetéză datele mai importante precum suma, scadența, ordinul și asigură pe emitent, că o va accepta și plăti polița sau în unele casuri, că nu o va accepta arătându-și motivele, ce-'l îndémnă să purcédă astfel.

Când emiterea s'a făcut la vedere (a vista), atunci, în rĕspunsul sĕu, trasul anunță, că deja a făcut plata.

Dacă s'au avisat mai multe trate, când rĕspunde trasul, póte amintí numai suma totală a polițelor și ca să nu mai repeteze pe singuraticii portori, póte ḍice: *„ordine diverse“*. Dacă însă polițele sunt emise în bani diferiți d. e. în Lei, Coróne etc., atunci fiecare poliță trebue amintită separat.

Când rĕspundem trasului, după ce ne-a scris, de regulă îi mulțămim pentru buna primire a tratei nóstre, îi arătăm că l'am creditat și indicăm ḍiua de când începem a socotí interesele de cont curent. Indicările acestea se fac astfel *Valórea pr*... sau *Valuta per aḍi*... sau prescurtat *V-a per 25 crt. val. dato* sau *data*, adecă data scrisorii presente etc. Trasul din contră debitéză pe emitent.

Precum în afacerile de mărfuri tot astfel și în afacerile de bancă póte fi vorba de ***bancher comisionar***, și de ***bancher comitent.*** Cel care dă o însărcinare este comitent, ér cel care o primesce este comisionar (consignatar).

Dacă se emite o poliță, nu pentru ***contul*** nostru ***propriu,*** ci pentru o a treia persónă, pentru ***cont strein,*** atunci avem o ***tragere în comisiune*** și polițele se numesc în acest cas ***trate în comisiune.*** La o trată în comisiune avem trei persóne și anume: comitentul, comisionarul și trasul.

O poliță trasă în comisiune necesitéză ***pe comitent,*** de a scrie o epistolă cătră comisionar, ***pe comisionar*** de a scrie un avis de trată trasului, precum și o epistolă, prin care anunță pe comitent, că a esecutat însărcinarea primită, necesitéză mai departe pe ***tras,*** de a scrie comitentului și a-l anunța, că va accepta polițele trase de comisionar, precum și o epistolă comisionarului (emitentului), în care-'l însciințéză, că va da bună primire tratelor în debitul comitentului. (Pentru înțelegerea acestora să se urmăréscă cu atențiune scrisorile N-rii 190—196).

La o poliță în comisiune se mai pot iví și alte scrisori așa d. e. un anunț al trasului cătră comitent, că a plătit trata în contul sĕu (al comitentului), un rĕspuns al comisionarului, prin care mulțămesce trasului, de buna primire și pentru plata tratei, și totdeodată îl încunosciin-

ţéză, că l'a creditat în contul sĕu. Între acestea mai pot vení şi scrisori pentru rectificări. Aşa d. e. dacă sumele sau scadenţele arătate de comitent, nu consună cu avisul comisionarului, sau dacă data e greşită etc. atunci se corespondéză pentru a se face rectificările de lipsă. Tot asemenea se póte coresponda şi pentru anulări de însărcinări date, sau pentru unele schimbări, adausuri şi altele.

Când din întêmplare o trată cu clausa: »după însciinţare«, nu s'a avisat la timp, atunci trasul este dator a face întrebare la comisionar sau la comitent, dacă lucrul este în ordine.

Întrebările se fac de regulă prin telegrame pe spesele comisionarului sau ale comitentului. Când se dă rĕspuns la întrebările acestea, e neapĕrat de lipsă, să se repeteze telegramele schimbate între părţi.

Dacă trasul nu cunósce iscălitura emitentului pentru a evita ori ce abus, cere informaţiuni. De regulă însă comitentul alătură iscălitura comisionarului în scrisórea de avis. Când însă trasul şi comitentul unei poliţe în comisiune stau într'o relaţiune intimă, atunci póte accepta şi poliţe, pentru care comisionarul n'a fost încă acreditat, ţinêndu-l pe comitent în obligo până la primirea acreditivei. Lucrurile amintite aci se pot desluşi mai bine prin esemple. (Veḑi N-rii 190—196). Aci S. Mihalovici este comitent adecă acela, care dă însărcinare; firma M. Thorsch & Söhne este comisionar, căci ei 'i s'a dat însărcinarea, ér firma Defrancq & Co. este trasul.

Tot aci se pot amintí şi *asignaţiunile, mandatele* şi *avisurile de plată*, cari se pot face în formă epistolară. (Veḑi N-rii 329, 336, 349).

3. **Scrisori despre remitere** (rimese, remise). Rimesă în general numim orice trimitere, fie bani, fie monete sau poliţe. In înţeles mai restrâns însă sub *rimesă* înţelegem aceea cambie, pe care o trimitem altuia spre a fi folosită de el întocmai cum i-am trimete o sumă de bani. Se înţelege, că la cambie depinde dela scadenţă, dacă valórea ei este a se socoti pe aḑi sau pe un termin óre-care mai depărtat. In afacerile comerciale, orice

cambie, care privesce pe tras, se numesce trată, ér cu referire la portor (remitent, posesor) se numesce rimesă.

Când trimitem (remitem) cămbii într'o scrisóre, este bine, ca pe lângă descrierea pe scurt a lor, ce se face în text, să se însemneze în colţul scrisorii jos, sau inmediat după text o prescurtare în modul următor: »2 $R^{\underline{se}}$, 1 $R^{\underline{să}}$«. Dacă însă trasul trimite o cambie acceptată de el, atunci în scrisóre se notéză ca accept, şi jos prescurtat se póte ḑice: »1 acc/.« Duplicatele se pot însemna cu espresiunea: Prima (I-a), Secunda (II-a), ér copiile se însemnéză ca copii. La proteste se póte ḑice simplu: cambie.

Acésta notare în colţul scrisorii este practică, ca acela, care o desface, inmediat să vaḑă, ce este inclus în scrisóre.

Espresiunea *Appoint* (app. sau apps. dela ad punctum) însemnéză o rimesă sau o trată, care se remite sau se traséză pentru esacta şi completa achitare a unei sume. Espresiunea appoint se mai întrebuinţéză şi pentru a designa bucăţile. Astfel se póte ḑice: »îţi trimit frs. 4000 în *2* apps.«, adecă în douĕ cambii. In sensul de bucăţi se întrebuinţéză espresiunea appoint şi la efecte aşa d. e. se póte ḑice: »scrisuri fonciare appoint-uri de 500 Lei şi de 100«.

Este de mare importanţă locul de plată al rimeselor. In acéstă privinţă ele se împart în *a) rimese de piaţă*, de încassat în localitatea, unde se află portorul; *b) rimese pe pieţele secundare*, (de regulă oraşe de provincie), cari au să fie încassate într'un loc deosebit de domiciliul portorului şi în fine *c) rimese pe pieţele streine* sau *Devise*, cari au să fie încassate în alte ţări. Devisa este poliţă emisă într'o ţéră şi de plată în alta, aşa d. e. o poliţă emisă în Budapesta în Coróne, de plată în Bucuresci, Berlin etc. după cursul ḑilei, se numesce devisă. Despre devise se va vorbi la capitolul: *Efecte, cupóne, monete* şi *devise.*

Remiterea de poliţe se póte face în *cont propriu* şi în *cont strein (rimesă în comisiune* veḑi Nr. 303—314).

Poliţele se remit şi se primesc: 1. pentru *incassare, incasso,* sau pentru *escontare, discontare, scontare;* 2. pentru *acceptare* direct (cu deosebire poliţele, cari se trimit

deodată cu factura unor mărfuri (vedi Nr. 29) sau indirect pentru *mijlocirea de acceptare;* 3. pentru *vîndare* cu preț limitat sau nelimitat; 4. pentru *achitarea vreunei sume.*

Când trimitem o rimesă, în scrisóre se arată suma, scadența, trasul și domiciliul sĕu și se indică, ce este de făcut cu valórea, să se trécă în cont sau să se returneze.

Cu privire la tras se obicînuesce a se dice prescurtat: »asupra lui N. N.« sau a/ N. N.« tot astfel precum se dice la trate: »la ordinul N. N. sau O/. N. N. Cu privire la domiciliu la rimesele de piață se dice simplu: »acolo«, ér la rĕspuns: »per aici« sau »loco«.

Dacă sunt mai multe rimese în aceeași valută, sau cu aceeași scadență, sau cu același tras, atunci le aranjăm astfel, ca să scurtăm și să nu mai repetăm numirile, ce se asémĕnă. La rimese asupra trasului nu mai amintim numele, ci dicem: a/ DV. și de regulă îl întrebăm pe tras, dacă acéstă cambie este în bună rĕnduială, adecă dacă o recunósce; de asemenea e de prisos a amintí și numele trasantului, deórece se alătură cambia.

Când trimitem portorului o rimesă încă neacceptată, deși el este dator să o presinte trasului spre acceptare, totuși în scrisóre îl rugăm pe portor, ca să facă cele de lipsă pentru acceptare sau plată, ér în cas contrar să facă protest. Dacă voim, ca protestul să nu se facă, trebue să o spunem acésta espres în scrisórea nóstră.

Când trimitem polițe pentru a fi vîndute, atunci în epistolă trebue să esprimăm rugarea, ca să le vîndă cât mai favorabil pentru noi (discont mic, la devise curs favorabil), și să ne însciințeze, ca nu cumva spesele să fie prea mari.

Dacă dăm ordin unui comisionar, ca el să ne trimită nouĕ rimese, atunci îi cerem și garanția lui, adecă să ni-le trimită indossate. La orice scrisóre, în care se trimit rimese, trebue să fie și un rĕspuns, în care să se constate primirea precum și esecutarea însărcinării date. De multeori putem trimite rimese pentru a achita o trată de a nóstră. In acest cas rimesele trebue să fie cu scadența de trei dile înainte de scadența tratei nóstre.

Uneori pentru rimese, ce le trimitem, cerem alte rimese asupra altor piețe, astfel ca suma să fie pe deplin achitată dimpreună cu spesele. Acésta se numesce *a trage* sau *a remite netto appoint.* Ori cum ar sta lucrul, trecerile în contabilitate se fac în regulă, dar debitarea sau creditarea are valóre numai, dacă polițele în realitate se plătesc sau se încasséză. Textul acestor scrisori este fórte redus în tocmai ca la esemplele dela N-rii 311—313 și 317—318.

4. **Scrisori despre comisiuni de polițe.** Cumpĕrarea și vîndarea de polițe în cont strĕin, pe lângă o remunerație órecare (provisiune, comisiune), se numesc afaceri de comisiune cu polițe. Acéstă afacere, care aducea mare profit prin folosirea dibace a cursurilor, în urma avêntului, ce l'a luat comerciul cu efecte publice și cu acții, și-a mai pierdut din importanța sa. Când se dau ordine pentru astfel de afaceri este neapĕrat de lipsă, să se preciseze cursul, cu care să se cumpere sau să se vîndă o poliță. Pentru esecutarea unui ordin dat, de regulă se ficséză un anumit timp; cu tóte acestea ordinul dat se póte anula în tot momentul, dacă comitentul află acest lucru de lipsă. Fiindcă de cele mai multeori cursurile se limitéză, nu se póte esecuta *ordinul,* ci numai *se prenotéză, se notéză,* despre ceea-ce comisionarul trebue să însciințeze pe comitent. Dacă douĕ firme stau în cont curent și pórtă *conto mio* și *suo* (nostro, loro) atunci la fiecare ordin trebue să se indice, în care cont să se trécă la contabilitate (vedi notița dela Nr. 347).

Dacă se cumpĕră sau se vînd devise la bursă cu termin de furnisare (liferare) e fórte natural ca și pentru aceste casuri să se schimbe între interesați diverse scrisori. Preste tot la afaceri cu devise se trimit dese informațiuni asupra tendinței cursului (hausse, baise) și se fac și recomandațiuni pentru esecutarea sau neesecutarea unui ordin primit. (Să se urmăréscă esemplele aduse la capitolul: *Devise.)*

5. **Scrisori despre acceptațiunea polițelor.** Când acceptantul nu se află cu domiciliul în locul emiterei poliței sau în localitatea remitentului, sunt de lipsă unele

scrisori pentru îndeplinirea acceptărei. Acestea trebue să conţină:

1. rugarea ca să mijlocéscă acceptarea;
2. descrierea mai deaprópe a cambiei arătându-se suma şi scadenţa;
3. Avisarea ca, în cas de neacceptare, să protesteze sau să nu protesteze poliţa;
4. avisarea ca, în casul acesta (3), să păstreze poliţa mai departe până la scadenţă sau să o returneze, sau să o ţină la disposiţia celui ce ar posede un duplicat sau o copie girată; şi în fine, fiindcă îngrijirea pentru acceptare, în cele mai multe casuri, nu se face cu plată,
5. rugarea ca să ne scuze pentru ostenéla causată.

Când se trimit mai multe poliţe pentru mijlocirea de a fi acceptate, sau când se returnézá acestea, nu este de lipsă ca să se adune sumele singuratice. De asemenea, când returnăm poliţe primite pentru acceptare, nu e de lipsă a se mai pune scadenţa; la poliţele *după vedere* se indică totuşi în scrisóre ḑiua, în care s'a făcut acceptarea.

6. **Scrisori despre poliţe domicilate.** La poliţele domiciliate, adecă la astfel de poliţe, cari au să fie plătite în alt loc, nu în localitatea, unde se află trasul, numim *domiciliu*, locul de plată, *domiciliant* pe trasul, ér *domiciliat* pe aceea persónă care este însărcinată se facă plata[1]). In practică chiar şi poliţa domiciliată ia numele de *domicil, bilet la domicil* sau *cambie domiciliată* pentru plată.

Scrisorile usitate pentru domiciliare (veḑi N-rii 231—238) sunt următórele:

1. trasantul rógă pe tras ca să domicilieze poliţa;
2. trasul se adreséză la o firmă, care se află în localitatea, unde se cere domiciliarea, şi o întrébă, dacă se învoesce a primí domiciliarea poliţelor sale, şi a grijí de plătirea punctuală a lor;
3. domiciliatul permite domiciliarea, dacă este acoperit la timp (adecă: dacă trasul îi dă o acoperire) şi arată condiţiunile sub care primesce (Nr. 232) d. e. $^1/_8$ % provisiune de domiciliare; trasul în acest cas domiciliéză o poliţă şi încunosciinţéză despre acésta
4. pe domiciliat şi
5. pe trasant, căruia îi trimite poliţa domiciliată;
6. trasul trimite acoperire domiciliatului;
7. domiciliatul trimite apoi domiciliantului poliţa achitată, dar şterge mai întâiu acceptarea (iscălitura) trasului (la trată) şi iscălitura trasantului la poliţe proprii prin nisce linii piezişe, pentru a se scutí în contra ori cărui abuz.

1) Veḑi: *I. „Socaciu,* **Dreptul cambial**", comentarea dela §. 24 şi de asemenea: *Cod. com. rom.* Art. 286.

Dacă cumva domiciliatul încetéză cu plăţile, sau falimentéză, atunci se caută un alt platnic pentru poliţa domiciliată, ceea-ce de sigur dă anză la epistole nouĕ. Acéstă schimbare trebue să se facă cunoscută trasantului precum şi celorlalţi interesaţi.

7. **Scrisori despre adrese de necesitate** *(„de nevoiă" Cod. com. rom. Art. 291)* **şi intervenţiune.** Când punem o adresă de necesitate, atunci avisăm firma pentru ca să scie, că ne-am folosit de ea. Avisarea acésta e bine să se facă şi dacă stăm în relaţiuni de amiciţie cu o firmă. De asemenea mulţămim ori şi cărei firme neamintite în cambie, care a *intervenit* pentru noi acceptând şi plătind poliţa nóstră. Se înţelege, că în acest cas trebue să spunem cum are să se facă rambursarea sumei.

8. **Scrisori despre duplicate şi copii.** Fiindcă legea admite multiplicaţiunea cambiei, astfel de multe ori comercianţii se folosesc de duplicate şi copii, parte pentru casul când s'ar perde o poliţă, parte pentru a pune un esemplar în circulaţiune, ér altul a-l trimite spre acceptare.

Dacă cineva are lipsă de un duplicat, se adreséză cătră inmediatul sĕu anterior *în scris* chiar şi dacă se găsesc amêndoi în acelaş oraş. Spesele pentru duplicat d. e. timbru, porto-póstal, are să le pórte acela, care cere duplicatul.

Un duplicat se póte face numai de trasant (emitent), ér o copie o póte face ori şi care dintre proprietarii poliţei.

Dacă se trimite *prima* pentru acceptare cu avisul, ca să o păstreze, până când va dispune posesorul secundei,

ce se află în circulațiune, atunci se folosesce espresiunea prescurtată: »să binevoiți a păstra Prima la disposiția (sau la cererea) Secundei girate«.

9. **Scrisori pentru proteste**[1]. Posesorul unei cambii protestate pentru neplătire, fără privire la cine se va regresa, trebue să însciințeze pe inmediatul sĕu anterior despre neplătirea poliței. Acéstа *notificare* trebue să se continue din anterior în anterior până la trasant, și pentru a fi o dovadă, că notificarea s'a făcut *la timp*, epistolele se trimit recomandate și cu *recepisă de întórcere* (retour recepice). Atât înlăuntrul epistolei în colțul din stânga, cât și pe cuvertă se adauge espresiunea »în afacere de protest«.

De asemenea mai pot fi *scrisori pentru prolongațiune*=prelungire, (vedi Nr. 256), ceea-ce se póte face numai cu învoirea trasantului și în fine epistole pentru *polițe defectuóse* (vedi Nr. 259). — Îndată ce o *poliță s'a perdut* sau *s'a sustras*, posesorul legitim (proprietarul) trebue neamânat să încunosciințeze pe tras despre acésta, ér dacă e acceptată să facă pașii de lipsă pentru amortisare. Dacă am trimis cuiva polițe spre incasso și respectivul a falimentat, scriem inmediat unui cunoscut și-l rugăm, să mijlocéscă, de a ne scóte polița, adecă de a cere dreptul nostru de proprietate, *revindicațiune* (vedi Nr. 296 și 400). Pot fi revindicate (revendicate) polițele și alte titluri de credit neplătite încă și pe cari falitul le posede *in natura* (așa cum au fost trimise) în diua sentinței declarative de faliment, dacă aceste rimese au fost date cu simplul mandat, de a face să se încasseze valórea lor și de a se păstra în cont, sau de a se face plăți anume determinate.

De asemenea se pot revendica mărfuri trimise spre vîndare în comisiune (consignațiune) și diferite efecte depositate ca gagiu pentru un credit, ce s'a acordat. În acest din urmă cas numai după achitarea contului deschis (al deponentului), ce se va găsí în registrele falitului, se póte

---

[1]) Protestul cambial se face în România prin *portărei*, în Austro-Ungaria prin *notari publici*. In localitățile, unde nu sunt notari publici sau portărei protestarea se face la judecătorii. (*Dreptul cambial ungar* §. 77—80, ér *Cod. com. rom.* Art. 326—334). Atât notarii publici, cât și portăreii au blanchete tipărite pentru actul de protest.

ridica gagiul. Mai sunt și alte feluri de epistole în afaceri cambiali, cari însă se vor tracta incidental la alte capitole. (Remiteri de bani, plăți prin polițe etc. Nr. 325).

Nota 1. Formalitățile, ce sunt de îndeplinit în *Ungaria* în cas de perderea sau sustragerea unei cambii, se vĕd în §. 77—80 din dreptul cambial ungar. Proprietarul cambiei perdute sau sustrase face o petiție la judecătoria comercială a locului de plată, în care descrie cambia în părțile ei esențiale, arată că a perdut'o și că până la perdere a fost în proprietatea sa. Judecătoria, aflând cererea în ordine, decide introducerea procedurei de amortisare, interdice acceptantului plătirea sumei pe baza cambiei perdute, și emite un *edict* (în fóia oficiósă) prin care provócă pe eventualul posesor, ca în decurs de 45 de dile, să se presinte cu numita cambie la judecătorie, căci la cas contrar se va declara de nulă, de amortisată. După espirarea acestui termin se dă o nouă petiție, se alătură la ea edictul publicat și se cere amortisarea cambiei. Acceptantul, pentru ocolirea ori cărui inconvenient, póte depune suma cambială la tribunal.

Nota 2. Formalitățile ce trebuesc îndeplinite în cas de perderea sau sustragerea unei cambii în România, sunt arătate în codul de comerciu român în art. 354—357 inclusiv.

Conform art. 355 proprietarul unei cambii perdute sau sustrase, fie că cambia este emisă în ordinul sĕu, fie că e transmisă în ordinul sĕu prin gir, trebue să se adreseze cu petiție la președintele tribunalului (sunt și secții comerciale la unele tribunale) locului, unde cambia este de plată, în care să arate perderea sau sustragerea cambiei, făcênd o descriere cât se póte mai completă a acesteia și cerênd a se îndeplini formalitățile prevĕdute de art. 355 și următorii din cod. com.

Președintele tribunalului primind o petițiune pentru anularea unei cambii, póte cere dela petiționar să justifice dreptul sĕu de proprietate asupra acestei cambii. In practică comercianții, s. ex. presintă corespondența sau registrele, din cari póte resulta dovada dreptului lor de proprietate asupra cambiei în cestiune.

Președintele tribunalului, găsind cererea întemeiată, va da *o ordonanță*, (vedi formularul Nr. 263) *care se va afișa în sala tribunalului, la bursă și la primăria locului plăței cambiei.* Acéstă ordonanță trebue să fie publicată în „Monitorul oficial“ și în alte diare, de obiceiu două, pe cari președintele tribunalului le arată în ordonanța sa. Prin acéstă ordonanță se pune în vederea posesorului[1]) sau deținĕtarului cambiei, ca în termin de 40 de dile, pentru cambia trasă sau emisă în țéră, sau într'un termin mai lung pentru cea din strĕinătate, s'o înfățișeze la grefa tribunalului respectiv, căci în cas contrar cambia va fi declarată fără tărie față de ori cine o va poseda.

---

[1]) Să se facă distincție între *posesor* și *proprietar* cambial. In casul present sub posesor sau deținĕtor se înțelege persóna, care a găsit polița, care a sustras'o (a luat'o prin dibăcie, a furat'o), sau o are fără ca să fie proprietarul ei.

In cursul terminului fixat prin ordonanţa presidenţială, proprietarul cambiei póte recurge la tóte măsurile prevĕdute de lege pentru păstrarea drepturilor sale, şi dacă cambia a ajuns la scadenţă, va putea chema în judecată pe acceptant etc. spre a fi obligat la plata cambiei, în care cas însă va trebui să dea o cauţiune, sau dacă nu, va putea cere ca tribunalul să ordone ca debitorul să depună (consemneze) suma datorită la Casa de depuneri şi consemnaţiuni.

După ce însă terminul fixat prin ordonanţa presidenţială s'a împlinit, proprietarul va trebui să cheme în judecată pe debitorii cambiali (acceptanţi, giranţi etc.), ca faţă de aceştia să se declare nulă cambia în cestiune. Numai după pronunţarea acestei sentinţe şi dupăce ea va rĕmânea definitivă, debitorii cambiali vor putea plăti în mod valabil în mânile proprietarului.

Se póte însă întêmpla, ca după publicarea ordonanţei presidenţiale, să se presinte posesorul cambiei, şi să susţină că cambia 'i s'a transmis prin gir în mod regulat, şi că prin urmare el are dreptul de a cere plata. In acest cas se va nasce un proces, şi codul român în art. 357, a prevĕdut casul hotărând, că posesorul care va justifica că 'i s'a transmis cambia printr'o serie neîntreruptă de giruri, nu póte fi obligat să înapoieze cambia, ceea-ce însemnéză că are dreptul să încaseze valórei ei. Posesorul unei asemenea cambii nu póte fi obligat să înapoeze cambia decât în douĕ casuri: *a)* când este de rea credinţă, fapt pe care trebue să-l dovedéscă proprietarul; *b)* când ar comite o greşală mare la dobândirea ei, d. e. când cambia 'i s'ar transmite prin gir de o persónă necunoscută.

Ca adaus amintim, că proprietarul unei cambii perdute sau sustrase se va adresa fără întârdiere debitorilor cambiali, făcêndu-le cunoscută perderea sau sustragerea, şi numai după acéstă încunosciinţare se va adresa tribunalului, cerênd îndeplinirea formalităţilor de anulare.

Nr. 171. **Cererea unui credit de acceptaţiune în bianco.**

Bucuresci, 5 Aprilie 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

De mai multă vreme întreţinem relaţiuni cu diferiţi fabricanţi din Viena şi din apropierea Vienei, unde suntem necesitaţi a face continue plăţi.

Pentru a înlesni afacerile nóstre dorim să întrăm în legătură cu D-v. şi vĕ întrebăm, dacă sunteţi aplicaţi a ne acorda un credit de acceptaţiune în blanc, în care cas vĕ rugăm a stabili suma cu care ne-aţi putea credita şi condiţiunile D-v.

Alăturând şi unele referenţe vĕ salutăm

Referenţe:
Banca naţională a României.
Marmorosch, Blank & Co.

cu tótă stima

Nicu Georgescu & Co.

Nr. 172. **Rĕspuns afirmativ.**

Viena, 10 Aprilie 19 . .

D-lor Nicu Georgescu & Co., *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 5 crt. avem onóre a vĕ comunica, că cu plăcere suntem gata a vĕ oferi un credit de acceptaţiune în bianco până la suma de

K 50,000·— cinci-deci-de-mii-coróne

în condiţiunile următóre:

1. Să vĕ folosiţi de creditul acordat emiţênd a/. n/. poliţe, 3 luni dela dată şi aranjând ca tratele acestea să se pótă sconta la primele bănci de aici.
2. Sĕ acoperiţi tratele cu bani gata şi franco spese cu trei dile mai înainte de scadenţă.
3. Creditul îl acordăm pe trei ani de dile, socotind dela prima tragere făcută a/. n/.
4. Vĕ socotim ca provisiune de acceptare $^1/_4$% şi să ne plătiţi tóte spesele, ce provin din relaţiunile cu D-v. ca timbru, porto etc.
5. Dacă aţi contraveni acestor condiţiuni, suntem în drept a vĕ detrage momentan creditul acordat, fără privire la terminul de trei ani.

Vĕ rugăm a ne rĕspunde, şi dacă sunteţi de acord, a vĕ declara învoiţi cu condiţiunile nóstre, întocmai cum sunt stipulate de noi.

Cu deosebită stimă

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 173. **Cerere de credit cambial pe baza unui deposit de efecte.**

Craiova, 11 Aprilie 19 . .

D-lor B. Leonhard & Co., *Viena.*

Am onóre a vĕ întreba dacă, pe baza unui deposit de efecte, sunteţi aplicaţi a-mi acorda un credit cambial până la suma de K 100,000·— una sută mii coróne —, în care cas să binevoiţi a-mi arăta condiţiunile D-v.

Ca deposit voiu întrebuința acții dela primele bănci din țară și dela întreprinderi industriale, și voiu îngriji ca tratele m/. să fie acoperite la scadență.

In așteptarea unui favorabil rĕspuns semnez . . .

N. Nedelcu.

Nr. 174. **Rĕspuns favorabil la precedenta, stabilind felul efectelor.**

Viena, 14 Aprilie 19 . .

D-lui N. Nedelcu, *Craiova.*

Rĕspundênd stimatei D-v. din 11 crt. vĕ aducem la cunoscință, că suntem gata a vĕ oferi un credit de acceptațiune până la suma de

K 100,000·— una sută mii coróne,

în tratele D-v. trei luni dela dată, pe baza unui deposit de efecte și anume renta română de stat și scrisuri fonciare rurale.

Depositul D-v. să fie totdéuna cu 25%, valóre după curs peste saldul deschis, ce-l veți avea la noi și să vĕ obligați, ca la orice scădere a cursului să completați depositul D-v. astfel, ca acoperirea totdéuna să corĕspundă proporției în plus de 25%.

Vĕ calculăm în cont curent, ce se va încheia la jumĕtate de an, $^1/_4$% provisiune de acceptațiune și 1% interese în Debit mai mult, 1% în Credit mai puțin ca procentul obicinuit la banca națională de aici, precum și eventualele spese reale ca porto, telegrame etc.

B. Leonhard & Co.

Nr. 175. **Ofertă de credit în cont curent.**

Viena, 15 Aprilie 19 . .

D-lui N. Pĕcurar, *Timișóra.*

Am aflat dela un amic de afaceri, că a-ți deschis un negoț de import și esport de cereale și astfel nu ne îndoim, că aveți lipsă de un mijlocitor, pentru aranjarea de plăți în piața nóstră și strĕinătate.

Vĕ dorim o bună reușită la intreprinderea D-v. și prin presenta ne luăm voe a vĕ oferi un credit deschis în cont curent până la suma de

K 50,000·— cinci-ḑeci-de-mii — coróne

sub următórele condițiuni:

Puteți trage a/. n/. polițe cu orice scadență, îngrijind la timp de acoperirea necesară. Vĕ socotim în Debit 6% dobândă, ér în credit $4^1/_2$% calculându-vĕ tóte spesele ca porto, telegrame, timbru. Încheerea se va face la 30 Iunie și 31 Decembre al fiecărui an și saldul, ce va resulta, să se achite sau să se trécă din nou (à nuovo) după dorința D-v. Cât privesce procentul dobânḑii ne reservăm a ne acomoda schimbărilor eventuale, ce se vor ivi în piață.

În așteptarea rĕspunsului D-v. vĕ salutăm . . .

A. Munk & Co.

Nr. 176. **Cerere de credit de reescont.**

Arad, 10 Novembre 19 . .

On. Comercial-Bank, *Budapesta.*

Luând afacerile nóstre un deosebit avênt și ca să nu fim siliți a respinge cererile de împrumuturi solide, am dori să avem la disposiție un credit de reescont [1]) mai considerabil.

Spre acest scop ne permitem a ne adresa cătră D-v. și vĕ rugăm să ne comunicați, până la ce sumă și sub ce condițiuni a-ți fi aplicați a ne deschide un credit de reescont.

Institutul nostru vĕ este destul de cunoscut și la cas că a-ți satisface cererei nóstre, vom face tot posibilul, ca relațiunile dintre noi să fie cât mai durabile și lucrative.

Alăturându-vĕ spre orientare un bilanț al anului trecut semnăm . . .

Cu distinsă stimă

„Victoria", institut de credit și economii.

N. N. *N. N.*

1 aclus.
recomandat.

[1]) Când o bancă a escontat multe cambii, are prin urmare un *portofoliu* mare, pentru a putea avea bani pentru alte transacțiuni, escontéză și ea polițele sale la alte bănci mai mari. Acéstă transacțiune se numesce reescont. Procentul de reescont totdéuna trebue să fie mai mic ca procentul de escont. Profitul constă în diferința procentului.

Nr. 177. **Rĕspuns favorabil la precedenta.**

Budapesta, 14 Novembre 19 . .

On. „Victoria“, institut de credit și economii, *Arad.*

Referindu-ne la stim. D-v. cu data 10 l. c. avem onóre a vĕ comunica, că direcțiunea nóstră v'a votat un credit de reescont până la suma de :

K 150,000·— una-sută-cinci-deci-de-mii — coróne de astădată cu $4^3/_4$ % discont și $^1/_8$ ‰ provisiune și spesele obicinuite ca porto, telegrame etc.

Vĕ notificăm totdeodată, că scadența cambiilor, ce ne veți trimite, să fie de 3, maximum de 4 luni, ér acoperirea D-v. are să fie la timp și se póte face în numerar, cu rimese la vedere sau cu efecte. De asemenea la fiecare cuartal de an să binevoiți a ne trimite o copie a bilanțului D-v. brut.

Dorind, ca relațiunile între noi să devină durabile și adăugând, că încheerea contului curent se va face la 31 Decembre și 30 Iunie a fiecărui an, trecênd saldul în cont nou, semnăm

Cu tótă stima

Comercial-Bank.[1]

N. N. N. N.

[1]) Acésta stă în legătură cu N-rii 213, 214 și 215.

Nr. 178. **Rĕspuns nefavorabil la o cerere de credit.**

Budapesta, 20 Aprilie 19 . .

D-lui Petre Stănciulescu, *Turnu-Severin.*

Am primit stim. D-v. din 16 crt. și cu presenta ne permitem a vĕ comunica, că din principiu nu acordăm nimĕnui un credit de acceptațiune neacoperit.

Deși de astădată nu a-ți nimerit ocasiunea de a întra cu noi în afaceri, totuși sperăm, ca pe viitor să vĕ putem face servicii în altă direcțiune, în care cas să fiți siguri, că vĕ vom servi consciențios, representându-vĕ interesele spre deplina D-v. mulțămire.

În plăcuta așteptare că, nu peste mult timp, ne veți onora cu alte însărcinări, semnăm . . .

Worak & Co.

Nr. 179. **Refusarea de a mări un credit acordat.**

Viena, 20 Decembre 19 . .

D-lui N. Pĕcurar, *Timișóra.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 10 crt. vĕ comunicăm, că deocamdată nu vĕ putem îndeplini cererea D-v. de a mări creditul, ce vi l'am fost acordat.

Mai încolo, dacă afacerile vor lua un curs mai favorabil, vom reveni asupra cererei, ce ne-ați făcut.

A. Munk & Co.

Nr. 180. **Blanchet. O bancă încunosciințéză, că urcă procentul de reescont.**

Sibiiu, 15 Decembre 19 . .

Onor. Institut de credit și economiĭ „Arieșana“, *Turda.*

Ținênd cont de actuala situațiune financiară, ne vedem îndemnați a urca etalonul[1]) de interese la reesconturile D-v. dela 6% la $6^1/_2$% cu începere dela 1 Ianuarie a. viitor, până la altă disposiție.

Rugându-vĕ să luați notă de acéstă schimbare semnăm

Cu tótă stima

„ALBINA“,

institut de credit și economii.

Directorul esecutiv

N. N.

[1]) Etalonul = mĕsura adecă procentul.

Nr. 181. **Reducerea unui credit de reescont.**

Sibiiu, 5 Maiu 19 . .

Onor. Institut de credit și economii . . . . . . *în* . . . . . .

Cu scopul de a ne întregi reservele, angajate prea mult în timpul din urmă, prin creditele potențate, ce ni s'au cerut, deocamdată suntem necesitați a împuțina afacerile de reescont, și până la alte dispoziții, vĕ rugăm să nu ne mai trimiteți

cambii nouĕ spre reescontare, ba întrucât veți fi trecut peste creditul acordat, să căutați a reduce împrumutul D-v. la cifra limitată prin ultima nóstră hotărîre, care vi s'a comunicat deja.

„Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 182. **Restrîngerea creditului cu privire la terminul de plată.**

Viena, 25 Decembre 19 . .

D-lor Nicu Georgescu & Co., *Bucuresci.*

Regretăm fórte mult, că trebue să vĕ facem cunoscut, că în urma crisei, ce bântue comerciul, ne vedem siliți a vĕ restrînge creditul acordat, nu în privința sumei, ci cu privire la terminul de plată, rugându-vĕ ca pe viitor să nu mai trageți a/. n/. polițe cu scadență lungă.

Așa am urmat cu toți clienții noștri și astfel să nu priviți acéstă schimbare, ca un act de neîncredere față de D-v.

Sperăm, că va trece crisa actuală și relațiile nóstre vor reveni érăși la cursul normal, acordându-vĕ din nou tóte avantagele, avute mai înainte.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 183. **Restrîngerea creditului cu privire la sumă și scadență.**

Viena, 27 Decembre 19 . .

D-lui A. Naumescu, *Craiova.*

Continuând și mai departe crisa comercială și fiind fórte multe încetări de plăți, chiar și din partea clienților noștri, convinși totdeodată, că nu se póte aștepta o îndreptare a situației, cu mare părere de rĕu suntem necesitați să reducem creditul D-v. dela K 100,000·— la cifra de

K 50,000·— cinci-ḑeci-de-mii — coróne

cu observarea, că și acest credit vi-l acordăm condiționat ca pe viitor să dispuneți de el în tratele D-v. cu scadența de 1 lună.

Dorim, ca în scurt timp să trécă crisa și să revenim la relațiile de mai înainte.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 184. **Avis despre tragerea unei polițe.**

Brașov, 13 Septembre 19 . .

D-lui F. Mager, *Budapesta.*

Am onóre a vĕ anunța, că am tras a/. D-v. C 2000·— pr. 3 luni O/. A. Mayer de acolo și vĕ rog, ca la presentare să onorați trata mea în debitul contului meu.

G. Gross.

Nr. 185. **Rĕspuns, că va accepta la presentare.**

Budapesta, 15 Septembre 19 . .

D-lui G. Gross, *Brașov.*

Am primit stim. D-v. din 13 crt. și am luat notă, că ați tras a/. mea

C 2000·— pr. 3 luni O/. A. Mayer, acolo.

Asigurându-vĕ, că voiu achita trata la scadență în debitul contului D-v. semnez . . .

F. Mager.

Nr. 186. **Avis despre tragerea mai multor polițe.**

Giurgiu, 20 Septembre 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Ne luăm voe a vĕ anunța, că am tras a/. D-v.

Lei 1000·—	scadența	2	luni	a	dato	O/.	Frați G. Assan
» 2500·—	»	2	»	»	»	»	D. M. Bragadiru
» 800·—	»	3	»	»	»	»	I. Dobrescu
Lei 4300·—							

și vĕ rugăm, să vĕ prenotați aceste trate pentru a le achita la timp în debitul contului nostru curent.

D. Calian.

Nr. 187. **Rĕspuns, că va face acceptarea.**

Bucuresci, 21 Septembre 19 . .

D-lui D. Calian, *Giurgiu.*

Posed stim. D-v. din 20 crt. și am notat cele 3 trate în sumă de Lei 4300·— O/. diverse

pentru a le achita la timp în debitul contului D-v. curent.

S. Mihalovici.

Nr. 188. **Avis despre tragerea unei devise.**

Arad, 22 Septembre 19 . .

On. Wiener Credit-Bank, *Viena.*

Ne-am permis a trage a/. D-v.

fcs. 4700·— 8 ḑile după vedere O/. Ch. Noir & Cie, Paris și vĕ rugăm, să acceptați prompt și la scadență să plătiți acéstă trată în debitul contului nostru curent.

Ad. Weiss.

Nr. 189. **Achitarea unei trate prin trimitere de bani.**

Ploesci, 23 Ianuarie 19 . .

D-lui I. Scărlătescu, *Câmpulung.*

Primind dela D-v. suma de lei 500·— cinci-sute — vĕ creditămcu mulțămire, ér alăturat vĕ înapoiem polița D-v. de egală valóre achitată în regulă.

Ionescu & Co.

Nr. 190. **Trată în comisiune.**

Bucuresci, 25 Septembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Confirm scrisórea mea din 20 crt. și prin presenta vĕ rog a trage pe contul meu a/. d-lor Defrancq & Co. Anvers

frcs. 10,000·— 2 luni dela dată (ḑece-mii franci)

și să mĕ creditați cu acéstă sumă pe lângă avis.

Cu posta de aḑi vĕ acreditez la numita casă, și fiți siguri de buna primire a tratei D-v.

S. Mihalovici.

Nr. 191. **Avis trasatului despre trata în comisiune.**

Bucuresci, 25 Septembre 19 . .

D-lor Defrancq & Co., *Anvers.*

Am onóre a vĕ comunica, că am dat ordin d-lor M. Thorsch & Söhne din Viena să tragă a/. D-v. pentru contul meu

frs. 10,000·— 2 luni dato (ḑece mii franci)

și vĕ rog a onora [1]) tratele dumnealor până la concurența sumei arătate și a-mi debita contul pe lângă avis.

S. Mihalovici.

P. S. Pentru a încunjura ori și ce abus vĕ alătur aici inclus iscălitura D-lor M. Thorsch & Söhne.

[1]) a onora = a accepta și a plăti la scadență.

Nr. 192. **Rĕspunsul trasului că va accepta trata în comisiune.**

Anvers, 28 Septembre 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 25 crt. vĕ aducem la cunoscință, că cu plăcere am luat notă de acreditarea D-lor M. Thorsch & Söhne pentru suma de

frs. 10,000·— ḑece mii — franci

în trate de 2 luni dela dată în debitul contului D-v.

Adăugând, că suntem în posesiunea iscăliturei accreditatului D-v. semnăm . . .

Defrancq & Co.

Nr. 193. **Rĕspunsul trasului cătră comisionarul bancher.**

Anvers, 29 Septembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Am luat notă de cele 3 trate avisate nouă cu stim. D-v. din 27 crt. în sumă totală de

frs. 10,000·— 2 luni a dato o/. propriu,

și le vom da bună primire acceptându-le și achitându-le la termin în debitul D-lui S. Mihalovici din Bucuresci.

Defrancq & Co.

Nr. 194. **Anunț despre achitare din partea acceptantului.**

Anvers, 27 Novembre 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Binevoiți a ne credita pentru suma de

frs. 10,000·— (ḑece mii franci) [1]), tratele D-lor M. Thorsch & Söhne, emise în 27 Septembre, pe cari le-am achitat astăḑi și a ne avisa.

Defrancq & Co.

[1]) In casul present Leii rom. au curs *al pari* cu francii belgieni. Cursurile pot fi *peste pari* și *sub pari*. Alte spese ale firmei Defrancq & Co. se reguléză la încheerea contului curent.

Nr. 195. **Comitentul rĕspunde trasului şi-l creditéză.**

Bucuresci, 30 Novembre 19 . .

D-lor Defrancq & Co., *Anvers.*

Vĕ mulţămesc şi vĕ creditez valórea pr. 27 crt. pentru suma de
frc. 10,000·— cu care aţi achitat tratele d-lor M. Thorsch & Söhne din Viena din ordinul meu.

S. Mihalovici.

Nr. 196. **Comitentul trimite trasului 2 cecuri din ordin strĕin.**

Bucuresci, 8 Decembre 19 . .

D-lor Defrancq & Co., *Anvers.*

Din ordinul D-lui P. I. Bancotescu, representantul D-v. pentru România, vĕ trimit aci inclus 2 cecuri şi anume:
frs. 6700·— a/. Parisului
» 7500·— » Bruxelles, total
frs. 14200·— cu care sumă vĕ rog să mĕ creditaţi.
Mai detailat asupra acestora vĕ va informa d-l Bancotescu.

S. Mihalovici.

Nr. 197. **Ofertă pentru încassare de poliţe.**

Braşov, 1 Septembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Ne permitem a vĕ oferi serviciile nóstre pentru încassarea[1]) poliţelor D-v. în piaţă şi în împrejurime.

Vĕ socotim ca provisiune $1^0/_{00}$ şi pentru sume mai mici cel puţin 50 bani de appoint, deasemenea spesele proprii, avute cu încassarea şi cu trimiterea banilor încassaţi.

N. Nagy & Comp.

[1]) Când trimitem poliţe pentru încassare (incasso) facem un gir cu reservă şi nu transmitem giratarului dreptul de proprietate asupra sumei cambiale. Vedi *I. Socaciu:* **„Dreptul cambial"**, §. 15 şi *Cod. com. rom.* Art. 280. La astfel de giruri se adaugă clausa: „per procura, pentru încassare, prin procuraţiune, pentru mandat, valórea în garanţie" sau alte espresiuni de asemenea.

Nr. 198. **Trimitere spre încassare pe o piéţă secundară.**

Budapesta, 1 Septembre 19 . .

D-lui Ioan Duşoiu, *Braşov.*

Ne luăm voie a vĕ trimite aci inclus spre incasso
K 427·50 pr. 4 Septembre a/ G. Aldea, Satulung,[1])
» 550·— » 5 » » N. Butu, dto.
K 977·50 per acolo
şi vĕ rugăm, ca după încassare, să ne creditaţi cu acéstă sumă.

2 rimese.

M. Benedek & Co.

[1]) *Satulung* este o piéţă secundară lângă Braşov.

Nr. 199. **Rĕspuns la precedenta.**

Braşov, 5 Septembre 19 . .

D-lor M. Benedek & Co., *Budapesta.*

Am onóre a vĕ anunţa, că am încassat rimesele D-v. în sumă totală de
K 977·50 cu care v'am creditat valórea per astădi, debitându-vĕ totdeodată cu K 1·50 pentru spesele nóstre.

Ioan Duşoiu.

Nr. 200. **Trimitere spre încassare fără a se aminti de protest.**

Braşov, 30 Octombre 19 . .

On. Banca naţională a României, *Bucuresci.*

Avem onóre a vĕ transmite aci alăturat
Lei 2000·— a/. A. Cristide pr. 1 Nov. a. c.
» 4500·— » N. Burlea » 1 » » »
cu rugarea, ca să binevoiţi a îngriji de încassarea acestora şi a ne credita cu valórea, pe lângă avis.

2 R^{se.}

Filiala „Albina".
N. N. N. N.

Nr. 201. **Trimitere spre încassare cu protest.**

Brașov, 3 Decembre 19 . .

D-lor C. Steriu & Co., *Bucuresci.*

Vĕ alăturăm aici pentru încassare

Ln. 800·— pr. 4 l. c. a/. N. N. de acolo, și vĕ rugăm, ca în cas de neplată, să faceți protest.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

1 Rsă.

Nr. 202. **Rĕspuns cu un adaus față de un recomandat.**

Bucuresci, 22/4 Decembre 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Brașov.*

Am primit stimata D-v. de eri, dimpreună cu rimesa de Ln. 800·— pr. 4 l. c. a/. N. N. aici, pe care vom încassa-o sau la cas contrar o vom protesta.

Cu privire la scrisórea D-v. de recomandațiune,[1]) ce ați dat'o d-lui I. Bidu cătră noi, vĕ putem asigura, că-i vom da tot concursul n/ spre a-și putea încassa creanțele sale.

C. Steriu & Co.

[1]) Acésta stă în legătură cu Nr. 156.

Nr. 203. **Blanchet pentru trimitere de polițe spre încassare.**

Bucuresci, 30/13 Septembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Avem onóre a vĕ remite aci alăturat 3 efecte conform borderoului de mai jos, rugându-vĕ să îngrijiți încassarea lor și să ne trimiteți contravalórea, după intrare, scădĕndu-vĕ provisiunea și spesele D-v.

Efectele cari nu se vor încassa în interval de 8 dile dela scadență binevoiți a ni le înapoia.

Jeschek & Co.

Nr.	Suma		Scadența		Acceptantul	Observațiuni
1235	Lei 2000	—	Septembre	13	G. Naum	fără protest
3105	„ 5000	—	„	14	G. Ilie	cu protest
3108	„ 6000	—	„	17	D. Fulga	fără protest

Nr. 204. **Rĕspuns la o trimitere spre incasso și creditarea centralei.**

Brăila, 3 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Am primit onor. D-v. de eri precum și o rimesă de

Lei 411·45 per 6 crt. a/. Brăilei,

a cărei încassare o vom îngrijí, creditându-vĕ cu suma intrată, conform O/. D-v. la centrala din Bucuresci.

p. pr. *Jeschek & Co.*
N. N. N. N.

Nr. 205. **Rĕspuns, că s'a făcut încassarea.**

Brăila, 7 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Vĕ informăm prin presenta, că remisa D-v. de

Lei 411·45 pr. 6 crt. a. Brăilei a intrat astădi și că conform dorinței D-v. v'am creditat cu acéstă sumă la centrala nóstră din Bucuresci.

p. pr. *Jeschek & Co.*
N. N. N. N.

Nr. 206. **Trimitere spre incasso la banca națională.**

Brăila, 1 Iulie 19 . .

Onoratei Bănci Naționale a României, *Sucursala, Loco.*

Pe lângă presenta am onóre a trimite spre încassare rimesa m/. în valóre de

Lei 624·80 pr. 6 crt. a/. I. B. Ene, din Buzĕu,

rugându-vĕ să mijlociți încassarea și să-mi predați suma.

În cas de neplată să dispuneți protestarea.

p. *D. I. Boantă.*
M. Moșoiu.

Nr. 207. **Acceptantul se rógă pentru amânarea plății.**

Buzĕu, 2 Iulie 19 . .

D-lui D. I. Boantă, *Brăila.*

Vĕ rog fórte mult, ca acceptul meu, ce scade la 6 crt. să-l retrageți din Bancă și să amânați plata pentru o lună, socotindu-vĕ dobânda obicĭnuită.

I. B. Ene.

Nr. 208. **Avis băncei, ca să ne înapoieze o rimesă.**

Brăila, 3 Iulie 19 . .

Onoratei Bănci naționale a României, *Sucursala — Brăila.*

Binevoiți, vĕ rog, a dispune, ca rimesa mea de Lei 624·80 pr. 6 crt. a/. I. B. Ene din Buzĕu, ce v'am depus'o cu devotata mea dela 1/13 crt. spre încassare, să mi se returneze mie aici neîncassată.

p. *D. I. Boantă.*
M. Moșoiu.

Nr. 209. **Banca returnéză rimesa la cerere.**

Brăila, 6 Iulie 19 . .

D-lui D. I. Boantă, *în oraș.*

Conform scrisorei D-v. din 3 crt. vĕ înapoiem rimesa Nr. 479 de

Lei 624·80, a/. Buzĕu

cu care să descărcați [1]) contul nostru.

Banca națională a României
sucursala Brăila.

Contabil: *N. N.* Director: *N. N.*

[1]) Banca națională, când a primit polița acésta spre încassare, a creditat *provisor* firma Boantă, de aceea se dice în rĕspuns: „să descărcați contul nostru". Când sunt multe polițe de incassat este bine ca în contabilitate să se deschidă un cont special pentru incasso.

Nr. 210. **Trimitere spre discontare.**

Făgăraș, 9 Octombre 19 . .

On. Banca națională austr. ung., *Brașov.*

Prin presenta avem onóre a vĕ trimite aci alăturat K 3500·— pr. 30 Decembre, a/. G. Taflan, Făgăraș, pentru discontare și creditarea contului nostru.

N. Nanu.

Nr. 211. **Rĕspuns dimpreună cu socotéla.**

Brașov, 10 Octombre 19 . .

D-lui N. Nanu, *Făgăraș.*

Am primit stim. D-v. din 9 crt. dimpreună cu
K 3500·— pr. 30 Decembre din care subtrăgênd
» 35·— scont 4½%, v'am creditat cu
K 3465·— Valuta per adi.[1])

Banca a. u. filiala.
N. N. N. N.

[1]) Când se trimit mai multe polițe spre discontare se face un *borderou* separat, care se anexéză la scrisóre.

Nr. 212. **Un borderou de escont.**

BORDEROU.

Am escontat adi cu 4½% d-lui C. Jucu, loco, Rimesele:

Suma		Scadența		Dile	Numeri
C 2455	—	pr. Decembre	27	77	1890
» 3100	—	» »	29	29	2449
» 1655	60	» Novembre	30	50	828
C 7210	60				5167
» 64	59	4½% scont			
C 7146	01				

Brașov, în 10 Octombre 19 . . *P. Minișian.*

Nr. 213. **Trimitere spre reescontare.**

Arad, 16 Novembre 19 . .

Onor. Comercial-Bank, *Budapesta.*

Bazându-ne pe stim. D-v. din 14 crt., avem onóre a vĕ transpune, conform notei anexate

K 10,000·— 3 buc. cambii

spre escontare, rugându-vĕ a ne avisa suma per contul Giro al băncii austro-ungare de aici în debitul contului nostru.

„Victoria".[1])
N. N. N. N.

1 Notă despre 3 cambii
Recom.

[1]) Scrisórea acésta stă în legătură cu N-rii 176, 214 și 215.

Nr. 214. Esecutarea reescontării.

Budapesta, 20 Novembre 19 . .

Onor. Institut de credit și economii „Victoria“, *Arad.*

Recunóscem primirea celor 3 buc. cambii în sumă de K 10,000·— trimise cu stimabila D-v. din 16 crt. spre escontare, pentru care v'am creditat, conform notei,

cu K 9877·50 Va. per 20 crt.

Suma acésta v'am asemnat'o pr. »Conto-Giro« la banca națională austro-ungară, în sarcina[1]) D-vóstră.

1 Notă. Recom.

Comercial-Bank.
N. N. N. N.

[1]) în sarcina = în debitul.

Nr. 215. Notă de reescont.

NOTA.

Nr. camb.	Suma		Scadența			Dile	Nri de interese	Observări
	Coróne	fileri	anul	luna	diua			
16388	2000	—	1905	Ianuarie	30	71	1420	
16405	3000	—	„	Februarie	15	87	2610	
18565	5000	—	„	Martie	5	105	5250	
	10000	—					9280	
	122	50	$4^3/_4$% discont și timbru.					
	9877	50	Va pr. 20 Nov. 1904.					

Comercial-Bank.
N. N. N. N.

Nr. 216. Ordin de a face o plată din polițele trimise spre scontare.

Ploesci, 26 Ianuarie 19 . .

Onor. Agenție[1]) a Băncei naționale a României, *Loco.*

Binevoiți, vě rugăm, a dispune, ca din produsul net al polițelor nóstre scontate ađi la D-v. să se numere D-lor Jeschek & Co. Bucuresci suma de Lei 10,000·— (Dece mii) în debitul contului nostru.

Ionescu & Co.

[1]) Banca națională a României are în unele orașe sucursale, ér în altele numai agenții.

Nr. 217. Anunț despre scadența unei polițe.

Ploesci, 18 Octombre 19 . .

D-lui G. I. Brezoian, *Câmpulung.*

Avem onóre a vě informa, că la 20 crt. scade polița d-lui I. Scarlat de Lei 1500·— cu girul D-v. și vě rugăm, a interveni pe lângă sus numitul, ca să ne trimită banii sau să facă o regulare.

Așteptând rěspunsul D-v. de urmare[1]) vě salutăm . . .

Ionescu & Co.

[1]) De urmare, adecă de modul cum va purcede față de acest cas.

Nr. 218. Rěspuns la achitarea unei facturi.

Azuga, 23/5 Iulie 19 . .

D-lui D. P. Folticescu, *Bucuresci.*

Prin d-l Babeș, procuristul nostru, primirăm acceptele D-v. de

Lei 30,000·— pr. 30/12 Dec. a. c.
» 30,800·30 » 30/12 Ian. a. v.

pentru acoperirea facturei nóstre dela 21/3 l. c. și vě arătăm, că v'am creditat cu aceste sume, valuta la întrare,[1]) sub reserva cuvenită.

Mulțămindu-vě pentru acéstă promptă acoperire, vě salutăm

cu deplină stimă

Rhein. Scheeser & Co.

[1]) Valuta la întrare adecă s'a trecut în cont curent cu scadența de 30/12 Dec. și 30/12 Ianuarie cu reserva, că se vor achita acceptele.

Nr. 219. Trimiterea[1]) unor rimese pentru creditare în cont curent.

Azuga, 23/5 Iulie 19 . .

Onor. The Bank of Roumania Ltd., *Bucuresci.*

Avem onóre a vě înainta odată cu acésta două rimese de

Lei 30,000·— pr. 30/12 Dec. a/. Folticescu, acolo,
» 30,000·30 » 30/12 Ian. a. v. a/. Folticescu, acolo în total
Lei 60,800·30

și vě rugăm să binevoiți, a ne credita contul cu acéstă sumă, valuta la scadență, sub reserva întrării, și să ne adeveriți primirea.

Rhein, Scheeser & Co.

[1]) Trimiterea acésta se face astfel, că fabrica indoséză rimesele în ordinul băncii. *Ltd.* = *limited* = garanție limitată (la societăți pe acțiuni).

Nr. 220. **Constatarea primirei rimeselor și creditare sub reservă.**

Bucuresci, 25/7 Iulie 19 . .

D-lor Rhein, Schesser & Co., *Azuga*.

Am primit scrisórea D-v. cu data de 23/5 crt. împreună cu două rimese în sumă totală de

Lei 60,800·30 a/. Folticescu de aici

pe cari le trec(e)m în creditul contului D-v. curent, valuta la scadență sub reserva încassării.

The Bank of Roumania Ltd.
N. N. N. N.

Nr. 221. **Anunț despre încassarea rimeselor și debitarea speselor.**

Bucuresci, 31/13 Ianuarie 19 . .

D-lor Rhein, Scheeser & Co., *Azuga*.

Binevoiți a lua notă, că rimesele însemnate în borderoul alăturat în valóre totală de:

Lei 60.800·30, cu cari v'am fost creditat deja la primire, valuta la scadență, s'au încassat de noi și vă debităm contul D-v. cu

Lei 30·40, pentru comisiune și cheltueli de încassare.

The Bank of Roumania Ltd.
N. N. N. N.

1 borderou.

Nr. 222. **Ordin de vîndarea unei devise fără limitarea cursului.**

Brașov, 24 Decembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena*.

Binevoiți a îngriji, ca rimesa nóstră aci inclusă de

M. 2000·— 3 dile a vista[1]) a/. Müller & Co., Berlin

să o vindeți cu un curs favorabil, ér suma să ni-o avisați printr'un cec a/. Băncii naționale de aci.

N. Stanciu.

[1]) a vista = după vedere; vista = la vedere.

Nr. 223. **Respuns despre esecutarea ordinului.**

Viena, 28 Decembre 19 . .

D-lui N. Stanciu, *Brașov*.

Vă comunicăm, că rimesa D-v. din 24 crt. am vîndut'o și anume:

M. 2000·— 3 dile după vedere a/. Berlinului

à 118	K 2320·—
Spese și timbru . .	» 3·20
	K 2316·80

care sumă v'am trimis'o astădi într'un cec a/. Băncii naționale de acolo.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 224. **Informațiune, dacă tragerea unei cambii este în ordine.**

Viena, 14 Nov. 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci*.

Conform avisului, ce l'am primit tocmai acum, d-nii Brüder Leonhardt de aci au tras a/. nóstră și pentru contul D-v.

K 6000·— 2 luni dela dată.

Vă rugăm a ne respunde dacă lucrul este în regulă, deórece numita firmă nu a fost până acum acreditată din partea D-v.

W. Schmidt & Comp.

Nr. 225. **Trimitere spre acceptare prin a doua persónă.**

Bucuresci, 30 Septembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci*.

Confirmând devotata nóstră din 21 crt., la care așteptăm respuns, ne permitem prin presenta a apela la bunăvoința D-v. cu rugarea de a îngriji acceptarea alăturatei rimese de

Lei 2418·60 — pr. 16 Februarie a/. D. Asan, acolo

și a ni-o înapoia recomandat.

Vă mulțămim dinainte și vă salutăm

1 Rsă.

G. Nicolau & Co.

Nr. 226. **Acelaşi subiect.**

Braşov, 5 Septembre 19 . .

D-lui I. G. Taflan, *Făgăraş.*

Imi iau voie a vĕ trimite alăturat 1 Primă de
C 485·50 a/. lui G. Mosora de acolo,
cu rugarea, să mijlociţi acceptarea şi să mi-o returnaţi.

Mulţămindu-vĕ pentru ostenéla causată vĕ salut . . .

I. Bidu.

Nr. 227. **Refusarea acceptării.**

Braşov, 6 Novembre 19 . .

D-lui A. Oncescu, *Sibiiu.*

Astădi am presentat spre acceptare cambia ce ne-aţi fost trimis'o cu stim. D-v. din 4 crt. în sumă de
C 430·— pr. 29 Decembre a/. R. Fulga, de aci
şi trasul mi-a rĕspuns, că, ne mai stând cu D-v. în nici un fel de relaţiune, nu va accepta acéstă cambie.

Neavĕnd ordin de protest din partea D-v. vĕ înapoiez cambia neprotestată.

T. Christan.

Nr. 228. **Trimitere direct trasului spre acceptare (vedi şi Nr. 29). Rĕspuns.**

Braşov, 25 Septembre 19 . .

D-lui A. Schmidt, *Budapesta.*

Sunt în posesiunea stim. D-v. din 20 crt. şi a mărfurilor facturate, pe care le-am găsit în bună regulă.

Aci inclus vĕ înapoiez poliţa acceptată în regulă în sumă de
K 655·75 per 25 Novembre a. c. O/. D-v. şi semnez

cu deosebită stimă

Ioan Duşoiu.

1 accept.

Nr. 229. **Refusarea unei acceptări din causa neavisării.**

Triest, 14 Septembre 19 . .

D-lui Ad. Weiss, *Arad.*

Astădi mi s'a presentat spre acceptare o tratā emisă de D-v. cu clausa »după înseiinţare«, în sumă de
K 425·— pr. 3 luni dela 10 Septembre O/. A. Dolini.

Deórece însă până în present n'am primit avisul D-v. de însciinţare, n'am acceptat numita tratā şi am rugat pe posesorul ei să nu purcédă la protest, la ceea-ce s'a şi învoit.

Aveţi deci bunătatea şi cu întórcerea poştei să mĕ încunosciinţaţi, dacă trata din cestiune este în bună regulă.

Carlo Maltesti.

Nr. 230. **Rĕspuns şi confirmarea tratei.**

Arad, 15 Septembre 19 . .

D-lui Carlo Maltesti, *Triest.*

Trata amintită în stim. D-v. din 14 crt. de
K 425·— pr. 3 luni dela 10 Septembre O/. A/. Dolini
este în bună regulă. Vĕ rog deci a o onora cu acceptul D-v. şi scuzaţi, că am trecut cu vederea şi nu v'am însciinţat la timp despre emitere.

Asigurându-vĕ, că nu se vor mai repeta astfel de omiteri, vĕ salut . . .

Ad. Weiss.

Nr. 231. **Cerere de a putea domicilia.**[1]

Braşov, 1 Novembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Prin presenta ne luăm voie a vĕ întreba, dacă sunteţi aplicaţi a ne concede, ca să domiciliem spre plată poliţele nóstre la D-v., pentru a căror acoperire în regulă vom îngriji la timp.

Binevoiţi a ne arăta condiţiunile D-v., cu privire la provisiunea, ce o cereţi pentru domicilieri.

N. Dan.

[1]) Esemplele acestea în afaceri de domiciliare se potrivesc întru tóte şi pentru relaţiile din România.

Nr. 232. **Rĕspuns favorabil.**[1])

Viena, 4 Novembre 19 . .

D-lui N. Dan, *Braşov.*

Posedând stim. D-v. din 1 crt. vĕ comunicăm, că suntem cu plăcere gata de a plăti poliţele D-v. domiciliate la noi.

Condiţiunile nóstre sunt:

1. Poliţele să ni-le avisaţi în bună regulă cel puţin o ḑi înainte de scadenţă.
2. La timp să ne trimiteţi acoperire dimpreună cu $^1/_8$% provisiune de domiciliare, porto şi eventualele nóstre spese.

M. Thorsch & Söhne.

1) Putea să fie şi un rĕspuns nefavorabil d. e. „din causa estensiunei mari a afacerei nóstre deocamdată nu putem primi astfel de domicilieri, mai târḑiu însă etc.“

Nr. 233. **Trimiterea unei poliţe pentru acceptare şi domiciliare.**

Viena, 7 Novembre 19 . .

D-lui N. Dan, *Braşov.*

Mărfurile, ce le-aţi comandat în 5 crt., le-am expedat astăḑi la onorata D-v. adresă conform facturei aci incluse.

In urma învoelii avute vĕ alăturăm şi o poliţă de egală valóre în sumă de

C 1246·50. 3 luni O/. propriu

şi vĕ rugăm a o provedea cu iscălitura D-v., a o domicilia aici şi a ne-o înapoia.

Brüder Leonhardt.

1 factură.
1 trată.

Nr. 234. **Rĕspuns la precedenta.**

Braşov, 12 Novembre 19 . .

D-lor Brüder Leonhardt, *Viena.*

Am primit stim. D-v. din 7 crt. precum şi mărfurile comandate, pe cari le-am aflat în bună regulă.

Aci vĕ anexez acceptul meu de:

C 1246·50 pr. 7 Februarie a. v.

domiciliat pentru plată la D-nii M. Thorsch & Söhne, acolo, pentru achitarea facturei D-v. de aceiaşi valóre.

N. Dan.

1 accept.

Nr. 235. **Avis domiciliatului.**

Braşov, 12 Novembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

In urma învoelii, ce o am cu D-v., dându-mi-se astăḑi ocasiune, am domiciliat la D-v.

C 1246·50 pr. 7 Februarie O/. Brüder Leonhardt, acolo şi vĕ rog a lua notă de acéstă domiciliare.

Vĕ voiu acoperi la timp şi semnez . . .

N. Dan.

Nr. 236. **Rĕspuns la precedenta.**

Viena, 14 Novembre 19 . .

D-lui N. Dan, *Braşov.*

Am luat notă de acceptul D-v. domiciliat la noi

C 1246·50 per 7 Februarie a. v.

şi aşteptând la timp acoperirea D-v. pentru achitare, semnăm . . .

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 237. **Trimiterea acoperirei.**

Braşov, 5 Februarie 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Mĕ refer la devotata mea din 12 Novembre a. tr., prin care v'am avisat domiciliarea tratei mele de:

C 1246·50 pr. 7 Februarie c. şi prin presenta am onóre a vĕ trimite alăturat

C 1250·— în note de bancă rugându-vĕ, să-mi înapoiaţi acceptul meu achitat[1]) şi neînsemnatul rest, ce va prisosi.

N. Dan.

1) Aici se înţelege, că după plătirea acceptului să se însemneze pe dos din partea D-lor Brüder Leonhardt formula obicinuită: *„pour acquit“*. In scrisóre se putea ḑice şi: „să-mi înapoiaţi acceptul meu *anulat*“.

Nr. 238. Rĕspuns la precedenta şi decontul.

Viena, 10 Februarie 19 . .

D-lui N. Dan, *Braşov.*

Adeverim prin presenta, că am primit prin stim. D-v. din 5 crt. suma de

C 1250·— în note de bancă

cu ceea-ce am achitat acceptul D-v. pr. 7 crt. . . .		C 1246·50
adăugênd $^1/_8$% provisiune	C 1·56	
şi porto	» 0·46	» 2·02
		C 1248·52
precum şi restul, ce vi-l înapoiem în mărci . . .		» 1·48
în total . . .		C 1250·00

cu care sumă se egaléză acoperirea, ce ne-aţi trimis'o.

Alăturând acceptul D-v. anulat vĕ salutăm . . .

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 239. Rĕspuns la o cerere pentru adresă de necesitate.

Viena, 2 Februarie 19 . .

D-lui N. Bran, *Braşov.*

Suntem in posesiunea D-v. din 30 l. t. şi vĕ comunicăm, că cu plăcere suntem gata a interveni [1]) pentru onórea iscăliturei D-v.; binevoiţi însă a ne informa la timp şi cât se póte de esact, de câte-ori vĕ veţi folosi de firma nóstră ca adresă de necesitate.

M. Thorsch & Söhne.

[1]) Vedi: *I. Socaciu* „Dreptul cambial“ §. 56 şi 57 comentaţi şi Cod. com. rom. Art. 291 şi 292.

Nr. 240. Folosirea acestei concesiuni.

Braşov, 20 Februarie 19 . .

D-lor M. Torsch & Söhne, *Viena.*

Referindu-ne la stim. D-v. din 2 crt. avem onóre a vĕ face cunoscut, că ne-am folosit de onor. D-v. firmă ca adresă de necesitate la o poliţă de:

K 3450·— pr. 20 Martie a. c. O/. I. Maier, acolo.

Vĕ rugăm, ca la cas de necesitate, să interveniţi la acceptare în debitul contului nostru. [1])

N. Bran.

[1]) Thorsch póte rĕspunde, că a luat notă de folosirea firmei sale ca adresă de necesitate.

Nr. 241. Avis în urma intervenţiunei.

Viena, 10 Martie 19 . .

D-lui N. Bran, *Braşov.*

Prin presenta ne luăm voie a vĕ informa, că poliţa D-v. de K 3450·— pr. 20 crt. O/. I. Maier, provĕdută cu adresa nóstră în cas de necesitate, ni-s'a presentat spre acceptare şi noi pentru onórea iscăliturei D-v. am intervenit şi am acceptat'o.

Vĕ alăturăm actul de protest şi vĕ debităm cu K 7·20 V^a^ per adi, ca spese de protest.

M. Thorsch & Söhne.

1 act de protest.

[1]) M. Thorsch este *intervenient*, adecă *onorant;* N. Bran este *onorat.* Poliţa din cestiune prin gir a ajuns în mâna unui comerciant din Viena. Acesta a presentat'o spre acceptare trasului I. Maier, şi fiindcă Maier n'a vrut s'o accepteze, a protestat poliţa. Portorul cambial pe baza protestului presentéză poliţa onorantului Thorsch spre acceptare, deórece acesta este notat pe cambie ca intervenient. Thorsch luând la sine actul de protest, acceptéză el cambia şi anunţă pe N. Bran despre acest cas, trimiţêndu-i totdeodată şi actul de protest. — La acéstă scrisóre N. Bran va rĕspunde şi îi va mulţămi lui Thorsch pentru intervenţiune, va constata primirea actului de protest şi îl va credita cu spesele de protest. (Vedi §. § şi Art. citaţi la Nr. 239.)

Nr. 242. Cererea unui duplicat.

Viena, 20 Septembre 19 . .

D-lui A. Weiss, *Arad.*

Vĕ rugăm, ca să ne trimiteţi o secundă dela rimesa D-v. cu data de 5 l. crt. în sumă de

C 2500·— pr. 5 Decembre a/. Brüder Leonhardt,

şi să ne scusaţi pentru ostenéla causată.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 243. Rĕspuns la precedenta.

Arad, 24 Septembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Rĕspundênd stim. D-v. din 20 crt., vĕ trimitem aci inclus 1 Secundă dela rimesa nóstră de:

C 2500·— a/. Vienei.

Pentru timbru şi spese vĕ debităm cu
C 5.32 Valuta per aḑi.
Vĕ rugăm a trece[1]) cu noi în conformitate şi semnăm . . .

Ad. Weiss.

1 II-a

[1]) a trece = a trece în registre, a contabilisa.

Nr. 244. Trimiterea unei I-e spre acceptare. Secunda girată.

Bucuresci, 5 Ianuarie 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Îmi permit a vĕ trimite anexat o Primă de
fcs. 6000·— a/. D-v. pr. 2 luni dato
şi vĕ rog a o provedea cu acceptul D-v., a o ţinea la disposiţia secundei girate de mine şi a-mi rĕspunde imediat, dacă pot privi poliţa ca acceptată.

S. Mihalovici.

1 Primă.

Nr. 245. Rĕspuns la precedenta.

Viena, 8 Ianuarie 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Avem onóre a vĕ comunica, că Prima ce ne-aţi trimis'o cu stim. D-v. din 5 crt. în sumă de:
fcs. 6000·— a/. nóstră.
am acceptat'o şi o păstrăm la disposiţia Secundei girate de D-v.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 246. Trimiterea unei Secunde şi ridicarea Primei per procura.

Bucuresci, 4 Februarie 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Anexat primiţi Secunda[1]) unei cambii de
frs. 8650·— pr. 25 crt. emisă de Brüder Leonhardt de acolo a/. Ionescu & Co. din Ploesci

[1]) Despre multiplicaţiunea cambială, veḑi: *I. Socaciu,* „Dreptul cambial" §. 70—73 şi Cod com. rom. Art. 299—302.

şi vĕ rog, ca pe basa procurei aci alăturate să ridicaţi Prima, acceptată în regulă, dela depositarul ei W^{er} Credit-Bank de acolo şi să păstraţi atât I-a cât şi II-a la disposiţia copiei girate de mine.

Scuzaţi ostenéla, ce v'am făcut, şi primiţi asigurarea stimei mele.

S. Mihalovici.[2])

1 procură.
1 Secundă.
recomandat.

[2]) Mihalovici a ajuns în posesiunea Secundei prin gir.

Nr. 247. Rĕspuns despre esecutare.

Viena, 7 Februarie 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Presentându-ne cu procura primită şi cu II-a la W^{er} Bank-Verein, am scos Prima acceptată
frs. 8650·— a/. Ionescu & Co.
şi conform instrucţiunei D-v. păstrez I-a şi II-a la disposiţia copiei girate de D-v.

M. Thorsch & Söhne.

Nr. 248. Trimiterea unei copii cu rugarea de a o plăti.

Viena, 1 Novembre 19 . .

D-lui Ad. Weiss, *Arad.*

Ca posesori ai poliţei originale de
C 325·40 pr. 6 crt. a/. D-v.
vĕ alăturăm o copie şi vĕ rugăm, că dacă lucrul este în bună regulă, să ne avisaţi suma pentru achitare.

Scuzaţi ostenéla, ce v'o pricinuim.

Wiener Credit-Bank.
N. N. N. N.

1 copie de poliţă.
recomandat.

Nr. 249. Rĕspuns la precedenta.

Arad, 2 Novembre 19 . .

Onor. Wiener Credit-Bank, *Viena.*

Am primit copia poliţei mele de
C 325·40 a/. n/. şi fiind în ordine, am dispus la casa de schimb M. Thorsch & Söhne să o plătéscă contra poliţei originale, chitate în regulă.

Ad. Weiss.

Nr. 250. Avis de plată şi trimiterea copiei.

Arad, 2 Novembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

Anexat am onóre a vě trimite copia unei poliţe trase a/. mea de

C 325·40 pr. 6 crt.

Vě rog a plăti acéstă sumă la Wer Credit-Bank, acolo, care posede poliţa originală, şi a ne debita contul nostru, calculându-vě şi spesele avute.

Ad. Weiss.

1 copie de poliţă.

Nr. 251. Avis despre protestarea unei rimese.[1]

Sibiiu, 22 Iunie 19 . .

D-lui G. Stoica, *Blaj.*

Ne permitem a vě încunosciinţa, că rimesa D-v. de
K 4500·— pr. 20 crt. a/. F. Müller, din loc, nefiind achitată la termin, s'a protestat.

Binevoiţi a griji acoperirea aceleia dimpreună cu spesele de protest K 7·60 în timpul cel mai scurt.

Cu stimă
„Albina"
N. N. N. N.

[1]) Rimesa acésta a putut ajunge la „Albina", fiind trimisă drept plată pentru o datorie, sau a putut fi reescontată.

Nr. 252. Rěspuns la o poliţă trimisă spre acceptare şi protestată.

Bucuresci, 10 Novembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Bucuresci.*

Prin presenta vě înapoiem poliţa D-v. de
Lei 600·— pr. 11 Decembre a/. N. Naumescu, ce ne-aţi trimis'o, ca să o presentăm spre acceptare.

Vě comunicăm, că, nevoind trasul să o accepteze, am protestat'o, şi rugându-vě să descărcaţi [1]) contul nostru, vě debităm cu Lei 12·50 pentru spesele de protest.

Jeschek & Co.

1 Efect.[2])
1 act de protest.
recomandat.

[1]) Şi când trimitem o poliţă numai spre acceptare, trebue să se trécă provisor acest cas în contabilitate. Se póte folosi un cont provisoriu. numit „Sospeso" sau „Interimal". Acest cont se debitéză la contul Rimese şi când ni se înapoiază poliţa, se face o trecere de stornare în contabilitate, debitându-se contul Rimese şi creditându-se „Sospeso". Unii, în casul present, la trimitere debitéză casa Jeschek provisor, de aceea în acest rěspuns se ḑice: „să descărcaţi contul nostru".

[2]) Efect = poliţă; Efecte de incassat sau de primit = Rimese şi Efecte de plată = trate.

Nr. 253. Înapoierea unei rimese protestate în lipsă de plată.

Bucuresci, 11 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Vě înapoiem aci inclus poliţa D-v. de
Lei 600·— per astăḑi a/. N. Naumescu, aici,
spre descărcarea contului nostru şi vě debităm cu
Lei 12·50. Valórea dato.

Jeschek & Co.

1 poliţă.
1 act de protest.
recomandat.

[1]) In urma acestora posesorul cambial Ionescu & Co., ca remitent sau giratar, se va regresa la anteriorii sěi, presentând un cont de întórcere.

Nr. 254. Întrebare, dacă mai e lipsă de protest.

Viena, 15 Septembre 19 . .

D-lui N. Stan, *Braşov.*

Vě informăm, că acceptantul rimesei D-v. de
C 475·50·— pr. 20 Septembre, d-l M. Grüne, Pozsony, a încetat cu plăţile.

Vě rog deci a ne rěspunde inmediat, eventual telegrafic, dacă doriţi să vě returnăm poliţa neprotestată, sau să o protestăm.

Brüder Leonhardt.

Nr. 255. **Rĕspuns la precedenta.**

Braşov, 17 Septembre 19 . .

D-lor Brüder Leonhardt, *Viena.*

Confirm depeşa mea de aḑi diminéţă: »returnaţi neprotestat«.

Vĕ rog deci a urma îndrumărilor mele şi a-mi da informaţiuni mai detaiate asupra stărei d-lui M. Grüne, cu atât mai vêrtos, că pe aici se aude, că nu e vorba de un faliment, ci numai de un moratoriu pe 6 luni.

N. Stan.

Nr. 256. **Cerere de prolongaţiune.**

Focşani, 5 Ianuarie 19 . .

D-lui I. N. Drugescu, *Brăila.*

În urma crisei generale, neputênd nici eu să incassez creanţele mele, ce aveau să între ḑilele acestea, mĕ vĕd silit, spre marea mea părere de rĕu, să vĕ rog a prelungi pe 3 luni acceptul meu scadent la 15 ale curentei în sumă de

Ln. 2000·— o/. D-vóstră propriu.

Vĕ mulţămesc dinainte pentru bunăvoinţa, ce sper, că o veţi arăta faţă de mine, care totdéuna am fost punctual cu plăţile şi semnez . . .

Sandu Robescu.

Nr. 257. **Rĕspuns la precedenta.**

Brăila, 7 Ianuarie 19 . .

D-lui Sandu Robescu, *Focşani.*

Apreţiind împrejurările, sunt învoit cu prolongaţiunea acceptului D-v. scadent medio l. c. şi alăturat vĕ trimit o poliţă nouă de

Ln. 2000·— o/. m/. propriu per 15 Aprilie cu rugarea să mi-o înapoiaţi acceptată, ér dobânda de 6% pe 3 luni în valóre de

Ln. 30·— să o achitaţi prin mandat postal.

Cu acéstă ocasie vĕ comunic, că la 15 Aprilie contez la o punctuală achitare a sumei întregi, ér acceptul cel vechiu îl veţi primi anulat îndată ce voiu fi în posesiunea celui nou.[1])

I. N. Drugescu.

[1]) Dacă cumva Drugescu a scontat poliţa şi se află la o casă de bancă, atunci el va căuta să facă acolo asemenea o prolongaţiune sau să achite valórea poliţei.

Nr. 258. **Trimiterea ulterióră a unei rimese.**

Braşov, 10 Ianuarie 19 . .

D-lui F. Leonhardt, *Viena.*

Făcênd o suprarevisie a poliţelor mele am observat cu părere de rĕu, că dintre cele patru poliţe avisate ca trimise astăḑi cu posta de diminéţă, o rimesă de

C 1500·— pr. 20 crt. a/. fraţi G. Ionescu, Bucuresci, domiciliată de plată la M. Thorsch & Söhne a rĕmas în portofoliul meu.

Alăturând aci inclus poliţa din cestiune, indosată la o/. D-v., vĕ rog a scuza trecerea cu vederea şi semnez . . .

Ioan Luşoiu.

1 rimesă.

Nr. 259. **Inapoierea unei poliţe din causa lipsei de gir.**

Viena, 2 Septembre 19 . .

D-lui N. Duşoiu, *Braşov.*

Am primit on. D-v. din 30 l. t. dimpreună cu 5 poliţe domiciliate la Thorsch & Söhne, aici şi cu suma lor de

C 8500·—, v'am creditat per scadenţă.

Intre aceste poliţe una de C 3096·— a/. Luca P. Niculescu,[1]) Bucuresci, din trecere cu vederea, nu este provĕḑută cu indosamentul de lipsă. Vĕ înapoiem deci numita poliţă cu rugarea să o giraţi în regulă şi să ne-o înapoiaţi cât mai în grabă.

Cu deosebită stimă

I. Grüne & Co.

[1]) poliţa acésta să se caute la Nr. 29 în text şi în notiţă.

Nr. 260. **Rĕspuns şi trimiterea poliţei girate.**

Braşov, 5 Septembre 19 . .

D-lor I. Grüne & Co., *Viena.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 2 l. c. ne grăbim şi vĕ trimitem înapoi poliţa de

K 3096·— a/. Luca P. Niculescu, domiciliată acolo, girată în regulă la o/. D-v. şi vĕ rugăm să binevoiţi a scuza acéstă trecere cu vederea.

Luând notă de creditarea nóstră cu suma întrégă de K 8500·— per scadenţă,

vě salutăm . . . *N. Ușoiu.*

Nr. 261. **Protest de poliţă.**

Portărelul tribunalului Ilfov, secţia comercială.

Timbru fix 5 Lei

ACT DE PROTEST.

Nr. 4329.

Astăḑi anul *1904* luna *Septembre* ḑiua *16.*

Conform cererii făcute de d-nii Ionescu & Co. prin suplică registrată la Nr. 4921, cari cer protestarea următórei cambii, ce nu li s'a plătit la termen:

Bucuresci, în 15 Iunie 1904. B. P. Lei 1500·—.

La 15 Sept. 1904 voiu plăti pentru acésta una şi singura mea poliţă în ordinul *I. A. Petrescu*, suma de Lei una-mie-cinci-sute.

Valórea primită în marfă şi la termen voiu urma cu plata conform legiuirilor pentru poliţe. ss. *Iacob Călin.*

Către mine însumi.

La Bucuresci.

În dos: Plătiţi la ordinul D-lor Ionescu & Co. Valórea în cont.

Bucuresci, 17/30 Iunie 1904.

I. A. Petrescu.

Noi I. B. Popovici, portărel, pe lângă tribunalul Ilfov, (Bucuresci), secţia comercială, conform art. 326 şi următori din cod. comercial ne-am transportat la domiciliul d-lui Iacob Călin din Strada Moşilor No. 22, unde fiind presinte, ne-a declarat, că are cunoscinţă [1]), dar nu a făcut plata, şi astfel am format presentul act de protest.

Portărel: *I. B. Popovici.* (Sigilul: *Corpului portăreilor.*)

Preşedintele tribunalului Ilfov, Secţia comercială.

Se adeverézä conform art. 326 Cod. com.

Preşedinte:

T. Popescu. (Sigilul; *Tribunalului.*) Bucuresci, 16 Sept. 1904.

[1]) Declaraţiunile acestea variézä: „nefiind în relaţii cu numita firmă, nu fac plată", „nu am nici o cunoscinţă, (d. e. la proteste pentru neacceptare) etc.

Nr. 262. **Petiţie la tribunal pentru anularea unei cambii.**

Timbru 30 bani.

Domnule Preşedinte!

Subsemnatul (prenumele şi numele) de profesie . . . . domiciliat în (oraşul, strada şi Nr.), perḑênd o cambie emisă în ḑiua de . . . . de lei . . . . cu scadenţa la . . . . în ordinul meu (prenumele şi numele sau firma) semnată (sau acceptată) de (prenumele şi numele sau firma), vě rog, ca în conformitate cu art. 355 cod. com. să dispuneţi a se îndeplini formalităţile prevěḑute de codul comercial, pentru anularea sus menţionatei cambii.

Dreptul meu de proprietate asupra acestei cambii, îl dovedesc cu registrele mele comerciale (sau cu corespondenţa etc.)

Primiţi asigurarea stimei mele.

N. N.

Domniei Sale

Domnului Preşedinte al Tribunalului . . . .

Secţia Comercială.

Nr. 363. **Ordonanţă de anulare.**

Preşedintele Tribunalului Vlaşca.

Ordonanţă.

Nr. 5855. — 1904 Septembre 16.

Avênd în vedere petiţia înregistrată la Nr. 16431 din 1904, prin care d-l C. Georgescu arată, că, avênd o poliţă în valóre de 400 lei, semnată de d-l Hristache D. Buga şi girată de D-na Maria D. Buga, emisă în ḑiua de 20 Iunie 1904, cu scadenţa la 20 Septembre 1904, în ordin deschis şi cu plata la Giurgiu, a perdut'o, cere a se îndeplini dispoziţiunile art. 355 şi urm. cod. com. pentru a se declara anulată acéstă cambie, în mânile oricui s'ar găsi, fiind emisă în ţéră;

Avênd în vedere procesul-verbal dresat de subcomisarul poliţienesc cl. I. la C-ţia I. din oraşul Giurgiu, Nae Eliescu, cu data 8 Septembre 1904, din care se constată, că s'a publicat perderea acestei poliţe anexată în copie;

Avênd în vedere dispposițiunile art. 355 și urm. codul comercial;

Pentru aceste motive

Ordonăm:

A se publica atât în »Monitorul Oficial«, într'un ḑiar local, în sala Tribunalului, în ḑiarul »Dreptul«, la primăria Giurgiu și în sala Bursei, perderea cambiei de lei 400, emisă de d-l Hristache D. Buga și girată de D-na Maria D. Buga, în ordin deschis, cu data emisiunei 20 Iunie a. c. cu scadența 20 Septembre a. c. cu invitare ca în termin de 40 ḑile, ori cine va găsi acéstă cambie, să o înfățișeze la Grefa Tribunalului, însciințându-se, că în lipsă de înfățișare, ea se va declara fără tărie fată cu cine o va poseda.

Nr. 264. **Avis acceptantului despre perderea acceptului.**

Brașov, 19 Ianuarie 19 . .

D-lui M. Lang, *loco.*

Ne luăm voie a vě însciința, că acceptul[1]) D-v. de K 2000·— per 20 Februarie a. c. cu girul G. Butu, Satulung, ajuns prin scont în mânile nóstre, s'a perdut.[2])

Am făcut deja pașii de lipsă pentru amortisarea[3]) acestei cambii și vě rugăm ca la scadență să depuneți suma la tribunalul[4]) din loc.

Cu tótă stima

„Albina“, institut de credit și de economii.

N. N. *N. N.*

---

[1]) acceptul = polița prověḑută cu acceptarea lui M. Lang.

[2]) polița a putut fi „sustrasă“, furată, în care cas se amintesce acest lucru în scrisóre.

[3]) amortisarea = anularea.

[4]) în România suma poliței se depune (se concemneză) la cassa de depuneri și consemnațiuni. Aceste scrisori cu o mică adaptare se potrivesc și pentru România.

Nr. 265. **Avis trasantului despre perderea poliței.**

Brașov, 19 Ianuarie 19 . .

D-lui G. Butu, *Satulung.*

Cu pěrere de rěu vě aducem la cunoscință, că trata[1]) D-v. de C 2000·— pr. 20 Februarie a. c. a/. M. Lang, loco, girată la noi, s'a perdut.

Vě rugăm să luați notă despre acésta, arătându-vě totdeodată, că am făcut pașii de lipsă pentru anularea poliței și, că am provocat pe acceptant, ca la scadență să depună suma la tribunalul din loc.

„Albina“, institut de credit și de economii.

N. N. *N. N.*

---

[1]) Polița acésta e o trată emisă de G. Butu la ordinul sěu propriu a/. trasului M. Lang, care a acceptat polița. G. Butu ca proprietar (trasant și portor) a girat acéstă poliță la banca „Albina“. „Albina“, ca proprietar legal al cambiei, face două petiții timbrate la tribunal (ca judecătorie comercială) și anume: cea dintâiu pentru introducerea amortisării poliței, ér după ce se publică *edictul* (ordonanța) tribunalului în fóia oficiósă, face o a doua petiție, alătură edictul din fóia oficiósă și se cere ca tribunalul să declare de amortisată (anulată) polița din cestiune. (Vedi Dreptul cambial ungar §. 77—80.)

VI. Scrisori în afaceri de efecte, cupóne, monete și devise.

1. Sub afaceri de **efecte** se înțeleg *cumpěrările* și *vînḑările* de obligațiuni de stat, de rente, de scrisuri fonciare, acții, loturi (losuri) etc. Cumpěrările și vînḑările pot fi în cont propriu și în cont strein.

Când se dau ordine în afaceri de efecte, trebue să se preciseze de tot clar, ca acela, care are să esecute ordinul, să scie cu tótă siguranța, ce are de făcut. Efectele să fie descrise esact, să se arăte precis felul lor, să se indice, dacă se limitéză, sau nu, un curs și să se designeze timpul, când are să se îndeplinéscă ordinul.

Dacă ordinul se referă la vînḑare, trebue să se spună, ce are să se facă cu contravalórea d. e. să o trimită comitetului, să o țină în deposit sau să o trimită unei a treia persóne, și în ce condiții.

Când ordinul se referă la cumpĕrare, e de lipsă, ca comitentul să arăte bancherului comisionar, cum să-i trimită efectele; d. e. prin poştă, declarând valórea întrégă, sau declarând numai o parte şi restul să-l asigure. Când sunt efecte puţine, se pot trimite în acelaşi plic cu scrisórea, ér când sunt multe, este indispensabil a se trimite sub plic separat. Scrisórea prin care se aviséză comitentul despre cumpĕrarea efectuită, trebue să aibă anexată şi o consemnare amĕnunţită a efectelor cu seriile şi cu numerii lor. Cu deosebire la loturile, cari se trag la sorţi cu câştiguri, e de mare importanţă acest lucru.[1])

Îndată-ce comitentul primesce nisce efecte, trebue să facă o controlă amĕnunţită asupra lor, dacă sunt în conformitate cu ordinul dat. Deasemenea când primesce comisionarul efecte, trebue să le controleze, dacă efectele sunt negoţiabile în sensul hotărîrilor bursei. Aşa d. e. e de lipsă o controlă asupra cupónelor, căci la burse nu se negoţiéză efecte cu cupónele detaşate (tăiate dela efect şi vîndute); ba chiar şi între particulari negoţierea neoficiósă a acestora se întêmplă cu un curs scădut. Deasemenea bancherii trebue să controleze publicaţiunile oficióse despre efectele perdute, furate, sau trase la sorţi.

Când se fac speculaţiuni de efecte la bursă în cumpĕrare şi în vîndare, atunci multe din transacţiuni se închee pe cale telegrafică între bancheri. Telegramele acestea trebuesc confirmate în proximele scrisori. Speculanţii sau sunt hosieri (haussier) sau besieri (baissier). Încheerile de afaceri se fac *per cassa* adecă *contant*, sau *per credit*. Cumpĕrătorul este hosier, el speculéză, că se va urca cursul; din contră vîndĕtorul este besier, el speculéză, că va scădea cursul. Speculaţiunile acestea pot fi *reale*, când efectele se furniséză inmediat, şi *fictive*, când hosierii şi besierii nu posed banii pentru cumpĕrare, sau efectele. în casuri de vîndare. In astfel de casuri se contractéză un termin,

[1]) In România nu esistă până acum loturi de stat sau dela întreprinderi comerciale. In Austro-Ungaria sunt loturi de stat, cari aduc şi o dobândă mică cam de $2^1/_2\%-4\%$, şi se trag la sorţi la diferite epoce. Sunt şi bănci ipotecare (credit fonciar) cari emit obligaţiuni cu dobândă şi premii de câştig.

d. e. per medio, per ultimo ale lunei curente, sau chiar şi termine mai lungi.

Pe lângă scrisorile, prin cari se dau ordine şi se primesc rĕspunsuri despre esecutare, mai pot fi oferte şi scrisori, prin cari se cer şi se dau informaţiuni despre starea pieţii şi despre diferite circulaţiuni. Uneori bancherii comisionari, ca să îndemne la afaceri, trimit comitenţilor socoteli fictive (conto finto, compte simulé) despre anumite speculaţiuni rentabile. De multeori aceste învitări la speculaţiuni, cu deosebire în afaceri cu termin de furnisare, şi speculaţiuni la diferinţă, cari promit mari avantagii, au ademenit pe mulţi clienţi, şi fórte des au resultat mari perderi pentru ei. Socotéla despre executări de ordine, dacă nu e prea mare, se face în însaşi scrisórea de rĕspuns; la din contră se face pe un borderou separat, care se anexéză la scrisóre.

La speculaţiuni cu efecte se calculéză şi *curtagiu*, ér în unele state şi o *dare* de circulaţiune, dare de viriment. Mărimea curtagiului variéză în diferitele pieţe. Comitenţilor, cu cari bancherii comisionari nu stau în cont curent, li se socotesce şi separat o provisiune. Deasemenea se calculéză şi spesele reale pentru porto, telegrame, asigurare etc.

2. **Cupónele**, pe baza cărora se plătesc interesele, eventual *dividendele*, se pot negoţia şi separat de efecte, şi de aceea manipulaţiunea lor încă merită atenţiune. Astfel se întêmplă, că avem *depositate* sau *lombardate* efecte la o bancă, fie simplu pentru păstrare, fie ca gagiu pentru un credit ce l'am primit. In atari casuri scriem depositarului la scadenţă, ca să detaşeze cupónele, să le încasseze şi după împrejurări, să ne remită valórea, să o ataşeze la deposit, să o trécă în cont curent, să facă o plată la a treia persónă, sau chiar să ne cumpere efecte. Deşi depositarul de regulă ia asupră-şi acest lucru, totuşi e bine să ţină şi deponentul samă de scadenţe şi să aviseze pe depositar. Depositarul érăşi la rêndul sĕu va rĕspunde, ce a făcut cu cupónele şi va trimite o socotélă amĕnunţită, arătând şi modul, cum a întrebuinţat valórea lor.

Uneori, fără să fie la mijloc vre-un deposit de efecte,

particularii trimit cupóne la bănci, fie *spre încassare*, fie *spre creditare*, ba chiar *fac plăţi* cu ele. Posesorii de efecte pot detaşa cupónele chiar şi înainte de scadenţă spre a le vinde. In astfel de casuri banchierii, cari le cumpĕră, le scontéză, subtrăgênd un anumit procent pentru ḑilele pănă la scadenţă. Mai pot fi şi altfel de scrisori cu privire la cupóne. Dacă se sfêrşesc cupónele unui efect, se detaşéză *talonul* şi se trimite unui banchier sau unei bănci, ca să îngrijéscă de o nouă cólă de cupóne. De regulă astfel de mijlociri se fac franco provisiune, se fac din amabilitate, pe lângă spesele de porto, ér comitenţilor, cari stau în cont curent, nu li se socotesce nici provisiune, nici spese.

3. **Monetele**. Afacerile de monete (valute, valori) constau cu deosebire în trimiterea acestora spre vînḑare, sau în cererea de a cumpĕra anumite monete.

Astfel scrisorile mai obicînuite sunt *ordine de cumpĕrare* sau *vînḑare* şi *rĕspunsurile* la aceşte ordine, în cari se arată şi socotéla. Ordinul se dă sau *limitat* sau *nelimitat*, ḑicêndu-se: să vindeţi, sau să cumpĕraţi, *cât mai favorabil* pentru noi. La ordine limitate, comisionarul bancher este responsabil pentru neobservarea limitărei. Limitarea pentru vînḑare este spre urcarea cursului, *à la hausse*, ér limitarea pentru cumpĕrare este spre scăderea cursului *à la baisse*. Multe din însărcinări se esecută pe cale telegrafică. Bancherii în oraşele mari urmăresc cursul monetelor la diferite burse europene, folosind cursurile cele mai favorabile; astfel sunt necesitaţi a-şi lua informaţii pe cale telegrafică. Avênd la îndemână cursurile din mai multe pieţe, îşi pot face o socotélă de *arbitragiu*, ca să calculeze, la care bursă din Europa e favorabil să cumpere, şi la care e favorabil să vînḑă. Astfel de socoteli de arbitragiu fac bancherii şi la afaceri cu *devise* şi cu *efecte*.

Orice ordin trebue îndeplinit conform însărcinării. Trimiterea monetelor (efectelor, cupónelor, cecurilor etc.) se face prin poştă, declarându-se valórea întrégă sau numai o parte a ei şi asigurându-se restul.[1])

[1]) In România se declară valórea întrégă, căci nu esistă societăţi, cari să asigure transportul de valori, efecte şi devise.

Rĕspunsurile la ordine date trebue să conţină o socotélă detailată a operaţiunilor. Acésta se intercaléză în textul scrisorii, sau fiind prea mare, se face separat într'un borderou, care se anexéză.

Dacă un ordin dat nu se póte esecuta, atunci bancherul comisionar trebue să aviseze pe comitentul sĕu despre acésta şi să arăte motivele. Uneori ordinele nu se pot esecuta din causa limitării, în care cas comitentul este rugat a schimba limitarea, sau a abḑice de ordinul dat, sau în fine se póte învoì cu comitentul, ca să ţină monetele în deposit pănă la altă disposiţie a sa.

4. **Devise**. Devisele sunt poliţe în valută (banii legali dintr'o ţéră) streină de plată în streinătate, după cursul dela bursă. Devisele se remit fie pentru achitare, fie pentru creditare şi uneori pentru simpla speculaţiune asupra cursurilor favorabile, speculaţiune de arbitragiu. Bancherii dintr'o ţéră stau în cont curent cu bancheri din alte ţĕri şi mijlocesc diverse transacţiuni în Devise pentru a înlesni achitările şi peste tot speculaţiunea; aprópe tóte chestiile tractate la capitolul despre cambii au aplicare şi la devise.

Când trimitem poliţe de acestea unui bancher în streinătate, pe lângă arătarea sumei, a scadenţei, a trasului şi a locului de plată, *trebue să dăm ordin de vînḑare* (negoţiare) şi să precisăm ce să se facă cu contravalórea, adecă cu produsul net al vînḑării. Precum la cambiile obicînuite înlăuntrul ţĕrii s'a făcut distincţiune între Rimesa şi Trată, tot astfel şi aci avem: *Rimese-Devise* şi *Trate-Devise*.

Ordinul de vînḑare al deviselor póte fi *limitat* şi *nelimitat*, atât cu privire la curs, cât şi cu privire la spese. Ordinele nelimitate se îndeplinesc inmediat, ér cele limitate pot da nascere unei corespondenţe secundare, pentru delăturarea limitelor. La vînḑarea deviselor se plătesce curtagiu, comisiune, spese de porto, timbre, telegrame etc. In privinţa curtagiului sunt usanţe la fiecare bursă, uneori însă bancherii operéză cu un curtagiu mai urcat. Aşa d. e. la Viena curtagiul de bursă e $^4/_{10}{}^0/_{00}$ pe când bancherii

în socotelele lor calculéză $^1/_2{}^0/_{00}$. Polițele timbrate din alte țĕri se timbréză din nou în țĕrile unde se speculéză cu ele.

Devisele sunt *scurte (papier court)* dacă scadența lor e pănă la 15 ḑile și *lungi (papier long)* dacă scadența este mai lungă, de regulă 3 luni. La unele burse se disting și devise cu scadență mijlocie.

Fiind vorba de scadență, de sine se înțelege, că și devisele se scontéză ca și polițele obicinuite. La devise este a se considera și cursul. In privința cursului unele burse (Viena, Budapesta) are o singură cotă și anume tóte devisele se cotéză la vedere (avista, à vue) considerându-se anumite ḑile de postă, pănă ajung devisele dintr'o capitală în alta. Alte burse (Paris, Berlin, Bucuresci etc.) au două cote și anume una la vedere (Paris) sau de 8—15 ḑile (cec, *scadență scurtă.* ca la Berlin, Frankfurt, Amsterdam, Bucuresci) și alta de 2—3 luni (scadența lungă ca la Bucuresci, Paris, Berlin etc.) Astfel avem nu numai polițe scurte și lungi ci și cursuri (cote) scurte și lungi. Pe lângă cursuri totdéuna trebue să considerăm și procentul cu care se face scontarea deviselor, și care variéză după piețe.[1])

Transacțiunile cu devise sunt variate. Cele mai obicinuite sunt trimiteri spre vîndare, ordine de cumpĕrare, atât pe cont propriu, cât și în cont strein, trageri și remiteri în cont curent, neto apoint-uri adecă când aranjăm o cumpĕrare de devise pentru achitarea completă a unei datorii, astfel ca tóte spesele să fie cuprinse în aranjarea socotelei (decontului) făcute. Uneori se întêmplă aranjare de net apoint prin trageri și remiteri în cont curent. Tóte acestea se pot vedea din esemplele aduse mai încolo.[2])

[1]) Usanțele de calculare și alte cestiuni în comerciul de devise se țin de domeniul aritmeticei comerciale. In scrisorile referitóre la devise textul e neînsemnat și rolul de căpetenie îl are aritmetica.

[2]) Esemplele acestea s'ar putea studia cu mai mare resultat la aritmetica comercială.

Nr. 266. **Întrebare despre cursul unor efecte.**

Bucuresci, 22 August 19 . .

D-lui I. Lăzărescu, *R.-Vîlcea.*

Am primit depeșa D-v. de astăḑi de cuprinsul:

»Rog telegrafiați cum vindeți Urbane Bucuresci 5%, Comunale 5%, Renta amortisabilă din 1881—1888, ultimul curs«, la ceea-ce v'am rĕspuns prin fir telegrafic cum urméză:

»Vindem ultimul curs Urbane 92·50, Comunale 98·25, rentă amortisabilă 99·25, rĕspundeți«, ceea-ce vĕ confirmăm prin presenta.

Vĕ asigurăm, că vĕ vom servi cât se póte de prompt și culant spre mulțumirea D-v.

In adestarea ordinului D-v. avem onóre a vĕ saluta . . .

C. Steriu & Co.

Nr. 267. **Ordin pentru cumpĕrarea unor efecte.**

R-Vîlcea, 22 August 19 . .

D-lor C. Steriu & Co., *Bucuresci.*

Astăḑi v'am depeșat următórele:

»Rog telegrafiați cum vindeți Urbane Bucuresci 5%, Comunale 5%, Renta amortisabilă din 1881—1888, ultimul curs«, la ceea-ce ne-ați rĕspuns precum urméză:

»Vindem ultimul curs Urbane 92·50, Comunale 98·25, Renta amortisabilă 99·25, rĕspundeți«.

In urma depeșei D-v. v'am înaintat cu posta de astăḑi în plic separat Lei 25.000 în bilete de bancă cu rugarea, să binevoiți a-mi cumpĕra următórele efecte:

Lei 10,000.— Scrisuri fonciare urbane de Bucuresci 5% cu cuponul de 1 Ianuarie a. v.

Lei 5000.— Obligațiuni comunale de Bucuresci 5% cu cuponul de 1 Ianuarie a. v. și

Lei 10,000.— Rentă amortisabilă din 1881—1888 cu cuponul de 1 Octombre a. c.

Restul, ce va mai prisosi din acei 25.000 Lei, veți binevoi a mi-l trimite într'un cec asupra agenției Băncei Naționale d'aici, dimpreună cu efectele, ce le veți cumpĕra pentru mine.

Sper, că mĕ veți servi cât se póte de prompt, ca să vĕ pot ocupa mai des pe viitor.

Vĕ salut cu tótă stima

I. Lăzărescu.

Nr. 268. **Rĕspuns despre esecutarea ordinului.**

Bucuresci, 23 August 19 . .

D-lui I. Lăzărescu, *R.-Vîlcea.*

Contra scrisorei n/. de eri am primit onorata D-v. de astădi, împreună cu plicul D-v. separat, conţinênd Lei 25.000 în bilete de bancă române.

Conform ordinului v'am cumpĕrat pentru contul D-v. următórele efecte specificate în borderoul alăturat:

Lei 10.000,	Urbane 5% à 92·50	Lei	9250·—
Lei 5.000,	Oblig. com. 5% à 98·25 . . .	»	4912·50
Lei 10.000,	Renta amort. din 1881—1888 à 99·25	»	9925·—
		Lei	24087·50

ér pentru restul până la completarea sumei de Lei 25000 vĕ alăturăm aci inclus un cec de Lei 911·55 a/. agenţiei Băncei Naţionale la R.-Vîlcea, care împreună cu provisiunea Băncei de 1‰ face . . . Lei 912·50

în total . . . . Lei 25000·—

Efectele notate în borderou vi le-am trimis cu posta de astădi într'un plic separat, a căror primire, vĕ rugăm, să ne-o adeveriţi.

Vĕ mulţămim pentru ordinul dat şi aşteptând nouĕ ordine pe viitor, avem onóre a vĕ saluta . . .

C. Steriu & Co.

Inclus:
1 borderou.

Nr. 269. **Borderou la precedenta.**

BORDEROU — C. Steriu & Co.

Nr. 755. *Bucuresci*, 23 August 19 . .

Vîndut d-lui I. Lăzărescu, *R.-Vîlcea.*

Lei 10.000	Scrisuri fonciare urbane 5% cu cuponul de 1 Ianuarie a. v., à 92·50 10/1000 Lei 10,000 Nr. 35691/700	Lei	9250·—
Lei 5000	Oblig. comunale 5% de Bucuresci din anul 1883 cup. 1 Ianuarie a. v. à 98·25 . . . 10/500 Lei 5000 Nr. 7851/60	Lei	4912·50
Lei 10,000	Rentă amort. din 1881—1888 cu cup. 1 Oct. a. c. à 99·25 20/500 Lei 10,000 Nr. 10781/10800	Lei	9925·—
		Lei	24087·50

C. Steriu & Co.

Nr. 270. **Ordin pentru cumpĕrarea de efecte.**

Buzĕu, 15 Octombre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Am onóre a vĕ ruga să binevoiţi a cumpĕra pentru contul meu, cursul cel mai favorabil, până la 20 crt. următórele efecte:

Nom. Lei 60,000 scris. fonc. rur. 5% cup. 1 Ianuarie a. v.
» » 50,000 » » » 4% » 1 » » »
» » 80,000 » » urb. 5% » 1 » » »
100 bucăţi acţiuni, Banca Agricolă, cu cuponul de dividend Nr. 8.
10 » » Bca naţ. a României cu cuponul de dividend pe a. c.

Ca acont pentru acest ordin v'am remis în grop separat suma de

Lei 20,000·— (douĕ-deci-de-mii)

a căror primire vĕ rog a mi-o confirma.

G. Cernat.

Nr. 271. **Rĕspuns la precedenta.**

Bucuresci, 17 Octombre 19 . .

D-lui G. Cernat, *Buzĕu.*

Posedăm stim. D-v. din 15 crt. şi în grop separat am primit suma de

Lei 20.000·— (douĕ-deci-mii)

cu care v'am creditat notând ordinul D-v. de cumpĕrare de efecte.

Vĕ asigurăm, că ne vom da tóte silinţele de a face cumpĕrările cu cele mai avantagióse cursuri şi vĕ salutăm . . .

p. pa. *Pokorny & Comp.*
D. Voina.

Nr. 272. **Rĕspuns despre cumpĕrarea efectelor.**

Bucuresci, 20 Octombre 19 . .

D-lui G. Cernat, *Buzĕu.*

Avem onóre a vĕ informa, că în urma ordinului, ce aţi binevoit a ne da, am cumpĕrat pentru contul D-v., conform borderoului alăturat:

Lei 60.000 Val. nom. Scris. fonc. rur. 5% cup. 1/I. a. v.	101·—	Lei 60.600·—
» 50.000 » » » » » 4% » » » »	89·62½	» 44.812·50
» 80.000 » » » » urb. 5% » » » »	90·37½	» 72.300·—
100 buc. Acţii Banca agric. cu cup. de divid. Nr. 8 à	243	» 24.300·—
10 » » Bca naţ. a României cu cupon de dividend pe a. c. à Lei 2310—		» 23.100·—
		Lei 225.112·50

½‰ curtagiu la nom. Lei 190.000 Scris.	Lei 95·—	
» » » 110 acţiuni à 0·50	» 55·—	
⅛% comisiunea n/. la nom. 190.000 Scris.	» 235·—	
Comisiune la 110 acţiuni à 1 leu	» 110·—	
timbre şi spese	» 5·—	500·—
şi cu suma totală de		Lei 225612·50

v'am debitat contul D-v.

p. pa. *Pokorny & Comp.*
D. Voina.

1 Borderou.

Nr. 273. **Ordin de vîndare de efecte.**

Bucuresci, 30 Octombre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Prin presenta vĕ rog a vinde per cassa din depositul meu:
Nom. Lei 20.000 Scris. fon. rur. 5% cup. 1 Ianuarie a. v. după [1]) cursul 101 şi
50 buc. acţiuni Banca agricolă, cu cuponul de dividend Nr. 8 după cursul de 250 lei bucata.

Aşteptând decontul D-v. semnez . . .

G. Cernat.

[1]) se póte dice şi „la cursul de lei 101·— %".

Nr. 274. **Esecutarea ordinului şi socotéla.**

Bucuresci, 2 Novembre 19 . .

D-lui G. Cernat, *Buzĕu.*

În urma ordinului D-v. din 30 Octombre am vîndut conform alăturatei copii de borderou:

Lei 20.000 Val. nom. Scris. fonc. rur. 5% cup. 1 Ian. a. v. à 101·12½ .		Lei 20225·—
50 acţiuni Banca Agricolă cu cup. de dividend Nr. 8 à 253·50 Lei . . .		» 12675·—
		Lei 32900·—
½% curtagiu la 20000 lei rur. . . .	Lei 10·—	
Lei 0·50 » de acţiune	» 25·—	
3/16% comisiune la 20.000 rur. . . .	» 37·50	
Leu 1 » de acţiune	» 50·—	
timbre	» 0·60	» 123·10
în total suma de		Lei 32776·90

cu care v'am creditat.

ppa. *Pokorny & Comp.*
D. Voina.

1 copie de borderou.

Nr. 275. **Efecte spre vîndare şi cumpĕrarea altor efecte.**

Braşov, 8 Septembre 19 . .

D-lor M. Thorsch & Söhne, *Viena.*

V'am trimis astădi în plic separat:
Rentă ungară de aur fl. 2500 [1])
şi vĕ rugăm să vindeţi aceste efecte cu un curs cât se póte mai favorabil şi pentru contra valóre să ne cumpĕraţi şi să ne trimiteţi:
Rentă de coróne ungară, Iunie—Decembre, în netto-appoint, detrăgêndu-vĕ spesele D-v.

In aşteptarea unei avantagióse esecutări a ordinului dat semnăm . . .

Mihalovits & Nusbächer.

Consemnarea efectelor după nominal numĕri şi serie:

....

....

[1]) Optflorinul de aur, 8 fl. de aur = 20 franci = Napoleond'or. După usanţele bursei din Viena 1 fl. de aur este egal cu K 2·40. Cursul este 123, adecă 50 fl. de aur din nominal sĕ cotéză cu K 123.

Nr. 276. **Rěspuns şi socotéla de net appoint.**

Viena, 13 Septembre 19 . .

D-lor Mihalovits & Nusbächer, *Braşov.*

Cu data de 8 crt. ne-aţi trimis spre vîndare:
Rentă ungară de aur nominal fl. 2500

à 123·— . . . . V. d. c.[1])	K 6150·—			
Interese 72/4%[2])	» 48·—	K 6198·—		
½‰ Cge . . .	K 3·10			
dare de circulaţie	» 0·60	» 3·70	K 6194·30	

ér din contră v'am cumpĕrat şi v'am trimis prin poştă sub plic separat, declarând valórea întrégă:
Rentă ungară de coróne, Iunie — Decembre

nom. K 6200 à 98·50 V^a d. c.	K 6107·—		
Interese 102/4% . .	» 70·27	K 6177·27	
Cge ½‰ . .	K 3·09		
dare de circulaţie	» 0·60		
spese	» 5·24		
rest în numĕrar	» 8·10	» 17·03	K 6194·30

In aşteptarea nouĕlor D-v. ordine vĕ salutăm . . .

M. Thorsch & Söhne.

Specificaţiunea restului:
8 timbre à 1 K şi 10 bani în mărci: K 8·10

[1]) V. d. c. = valórea după curs.
[2]) 72/4% = 72 de ḑile cu 4% din valórea nominală.

Nr. 277. **Trimitere de cupóne spre încassare şi talóne.**

Viena, 5 Ianuarie 19 . .

On. „Albina", institut de credit şi de economii, Filiala, *Braşov.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 3 crt. şi a cupónelor ce ne-aţi trimis:

Cupóne diverse	C 420·—
» în frc. 271·— à 98·55 . . .	» 394·20
La olaltă . .	C 814·20

cu care sumă vĕ credităm Valórea per 8 crt.

Totdeodată am primit:

4 Talóne[1]) dela C 4000·—, Rentă austriacă în coróne pentru procurarea unor nouĕ cóle de cupóne, pe cari vi-le vom trimite cât mai în grabă.

Wechselstuben-Actien-Geselschaft
„Mercur"
N. N. *N. N.*

[1]) Când se sfârşesc cupónele unui efect, se taie talonul şi pe basa acestuia se capĕtă o nóuă cólă de cupóne.

Nr. 278. **Retrimiterea cólelor nouĕ de cupóne.**

Viena, 16 Ianuarie 19 . .

On. Filiala „Albina",[1]) *Braşov.*

Vĕ returnăm alăturat contra celor 4 talóne dela Rentă austriacă în coróne, à C 1000, primite în 5 crt. cólele de cupóne[2]) relative pentru descărcarea nóstră.

Cu spesele de C 0·80 pentru asigurare şi porto v'am debitat.

„Mercur".
N. N. *N. N.*

4 bucăţi cóle de cupóne.

[1]) Pentru astfel de rĕspunsuri băncile, cari au mari afaceri cu efecte, tipăresc anumite blanchete.
[2]) Cólele nóuĕ de cupóne încă au un talon, pe basa căruia se va primí o nouă cólă de cupóne, dupăce se vor trece şi acestea.

Nr. 279. **Trimiterea unor ofecte şi cupóne spre creditare.**

Braşov, 3 Decembre 19 . .

Onor. „Mercur", *Viena.*

Vĕ trimitem într'un plic separat, conform borderoului anexat:

Nominal Coróne 2000·— 2 buc. 4% Rentă ung. coróne cup. 1/6,

C 847·60 în 170 buc. diverse cupóne pentru a le vinde cât mai favorabil şi a ne credita.

Fillala „Albina".
N. N. *N. N.*

1 borderou.

Nr. 280. **Rĕspuns la precedenta.**

Viena, 5 Decembre 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Braşov.*

Am primit stim. D-v. din 3 crt. precum şi următórele, vîndute conform ordinului D-v.:

Corónе 2000·— 4% Rentă ungară de corónе			
à 97·90		K	1958·—
interese		»	0·88
		K	1958·88
½ ‰ curtage	K 0·97		
dare de circulaţie . .	» 0·60	»	1·57
Valuta 5 Decembre[1])		K	1957·31
Diverse cupóne:			
Valuta 6 Decembre		K	847·60

pentru ceea-ce vĕ creditâm de scadenţele indicate.

„Mercur“.
N. N. N. N.

[1]) se putea dice: *val. dato* adecă valórea la data scrisorii.

Nr. 281. **Rĕspuns la precedenta.**

Braşov, 7 Decembre 19 . .

On. Mercur, *Viena.*

Am primit stim. D-v. din 5 crt. şi conform arătării D-v. v'am debitat cu:

C 1957·31, valuta 5 crt.
C 847·60, valuta 6 crt.

pentru diverse valori trimise în 3 crt.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 282. **Avis, ca să detaşeze cupónele efectelor din deposit.**

Braşov, 29 Maiu 19 . .

On. Wiener Bank-Verein, *Viena.*

Avem onóre a vĕ atrage atenţiunea, că la 1 Iunie este scadenţa Rentei ungare în corónе şi astfel vĕ rugăm, ca să detaşaţi cupónele depositului nostru la D-v., să mijlociţi încassarea şi cu valórea să ne creditaţi.

N. Neagoe & Co.

Mr. 283. **Rĕspuns la precedenta.**

Viena, 2 Iunie 19 . .

D-lor N. Neagoe & Co., *Braşov.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 29 pas. şi prin presenta vĕ încunosciinţăm, că am încassat cupónele dela Renta ungară în corónе 1 Iunie — 1 Decembre, din depositul D-v. la noi şi cu suma de

C 800·— V^a^ per astădi

v'am creditat conform ordinului, ce ne-aţi dat.

W^er^ Bank-Verein.
N. N. N. N.

Specificaţiunea cupónelor:

....

....

Nr. 284. **Trimitere de cupóne spre încnassare şi ordin de a face o plată.**

Giurgiu, 27 Februarie 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Aci anexat vĕ trimitem pentru încassare următórele cupóne conform specificaţiunei de mai jos în sumă nominală de

Lei 1652.50·—

şi vĕ rugăm ca din produsul net să plătiţi pentru contul nostru d-lui G. Martinovici, acolo, strada . . . . . Nr. . . . .

Lei 660·—, ér restul să ni-l trimiteţi prin mandat postal.

Multămindu-vĕ dinainte pentru acest serviciu

vĕ salutăm cu deosebită stimă

D. Calian.

Specificaţiune:

250	cup.	dela	bucăţi	nominal	100.	Renta amort.	1893	à	L.	2·50
20	»	»	»	»	500.	»	»	»	»	12·50
70	»	»	»	»	500.	»	1891	»	»	10·—
25	»	»	»	»	100.	scris. fonc. urbane		»	»	2·50

Nr. 285. **Rĕspuns la precedenta.**

Bucuresci, 1 Martie 19 . .

D-lui D. Calian, *Giurgiu.*

Am primit stim. D-v. din 28 pas. dimpreună cu diverse cupóne în sumă netă de . . . . . . Lei 1608·75
pe cari le-am încassat și conform ordinului D-v. am plătit contra unei chitanțe d-lui G. Martinovici, de aici . . . . Lei 660·—
adăugênd provisiunea și spesele nóstre » 5·65 » 665·65
v'am trimis adi printr'un mandat postal suma de Lei 943·10

Alăturând 1 chitanță și un borderou suntem totdéuna gata pentru a vĕ servi.

S. Mihalovici.

1 Borderou.
1 Chitanță.

Nr. 286. **O notă de escont de cupóne.**

BORDEROU.

Scontăm adi cu 8% D-luĭ D. Calian, Giurgiu, următórele cupóne.

Bucăți	Cupóne dela efecte	Scadența	% pe an	pe sem.	Nominal	Suma		Dile	Numeri
250	*cup. Rentă amort. din 1893*	*Ian.—Iuliu*	5%	2.50	100	Lei 640	—	119	762
20	„ „ „ „ 1893	„ „	5 „	12·50	500	„ 250	—	119	298
70	„ „ „ „ 1891	„ „	4 „	10·—	500	„ 700	—	119	833
25	„ *scris fonc. urb. Bucuresci*	„ „	5 „	2·50	100	„ 62	50	119	75
						Lei 1652	50		1968
			8%	*scont*		„ 43	75		
						Lei 1608	75		

Bucuresci, 1 Martie . . . .

S. Mihalovici.

Nr. 287. **Trimitere de monete spre vîndare.**

Brașov, 18 Septembre 19 . .

Onor. Wiener Bank-Verein, *Viena.*

Avem onóre a vĕ trimite cu poșta de adi un pachet sigilat conținênd:

Napoleondori 1000·— (una mie) —

pe cari să binevoiți a-i vinde la bursa de acolo cu un curs cât se póte de favorabil, ér contra valórea, după detragerea speselor D-v., să ne-o avisați printr'un cec asupra băncii naționale de aici.

În așteptarea unei vîndări avantagióse semnăm . . .

Mihalovits & Nusbächer.

Nr. 288. **Rĕspuns despre vîndarea monetelor.**

Viena, 21 Septembre 19 . .

D-lor Mihalovits & Nusbächer, *Brașov.*

Am primit scrisórea D-v. din 18 crt. dimpreună cu un pachet separat, ce conținea Napoleoni 1000, pe cari i-am vîndut adi la bursă conform socotelei, ce urméză:

Napoleoni 1000 à K 19·04 . . . . K 19040·—
subtrăgênd manco[1]) de 3·5 gr. K 10·33
$^{1}/_{2}$‰ curtagiu . . . . » 9·52
porto și timbru . . . . » 4·32 . . » 24·17
resultă suma de . K 19015·83

pe care v'o trimitem într'un cec aci inclus spre descărcarea nóstră.

Wiener Bank Verein.

[1]) Manco = lipsă din pond. Monetele de aur parte prin tocire, parte prin găurire își perd din pond. Când se negociéză se cântăresc și la singuratice piese se admite o *toleranță* sau *remediu* de 2‰; la sume mai mari însă trebue să fie pondul exact.

Napoleondorii se bat astfel: se amestecă 900 grame de aur curat cu 100 gr. aramă și dintr'un astfel de aliagiu se bat 155 de Napoleoni. La bursa din Viena se pot vinde numai pe încheeri (germ. Schluss) și anume la Napoleoni o încheere este de 500 bucăți, cari, conform usanței trebue să cântărésca 3220 grame. Manco de mai puțin ca $^{1}/_{2}$ de gram la o încheere întrégă nu se consideră; $^{1}/_{2}$ de gram complet se calculéză cu $^{31}/_{400}$ din valórea unui Napoleon. D. e. fiind manco $3^{1}/_{2}$ grame întregi = 7 jumĕtăți de gram, deci $7 \times {}^{3}/_{400} \times 19{\cdot}04$ ne dă valórea acestui manco adecă K 10·329. In comerciul particular valórea mancului se află pe baza baterii napoleonilor în modul următor:

x K	3·5 gr. aliagiu
1000	155 Napol.
1	19·04 K

x = 10·33 coróne

Nr. 289. Cumpěrare de monete pe cale telegrafică.

I. L. Adler & Bruder.
Bancă în comandită.
Capital C 800.000.

Braşov, 15 Novembre 19 . .

D-lor Andriéevits & Cie.,
bancă în comandită, Belgrad (Serbia).

Aḑi am avut onóre a vě depeşa precum urméză:

»Telegrafaţi preţul la 2000 Napoleoni, greutate deplină, contra creditare Budapesta,[1]) la ceea-ce am primit stim. D-v. rěspuns pe aceeaşi cale:

»1907 [2]) Budapesta«, ceea-ce confirmăm prin presenta.

Acceptăm oferta D-v. à C 19·07 contra Budapesta şi vě rugăm a trimite monetele la adresa domnilor Marmorosch, Blank & Co, Bucuresci.

Aḑi am dat ordin Băncei comerciale din Budapesta să vě crediteze:

C 38140·— V[a] 16 crt.,

egalându-se astfel pe deplin acéstă afacere semnăm . . .

I. L. Adler & Bruder.

[1]) adecă creditare la Pester ung. Comercial Bank în Budapesta, cu care stau în cont curent atât Andréevits, Adler cât şi Marmorosch, Blank & Co.

[2]) In depeşe nu se mai pune punctul decimal. Pentru astfel de depeşi telegrafice diferitele case îşi au anumite „chei" pentru a fi siguri, că depeşele sunt originale. O astfel de chee ar fi d. e. un numěr convenit dinainte, compus din anul curent plus data depeşei. Admiţênd în casul de faţă, că depeşa s'a dat în 15 ale curentei, anul 1904, numěrul care formézǎ cheia ar fi 1919. Numerii cari formézǎ cheia convenţională la depeşi se ţine secret, ca să nu se facă abuzuri.

Nr. 290. Avis de creditarea unei firme şi debitare.

Braşov, 15 Novembre 19 . .

On. Pester ung. Comercial-Bank, *Budapesta*.

Prin presenta vě rugăm a bonifica[1]) D-lor Andréevits & Cie, Belgrad

Corόne 38140·— V[a] 16 crt.,

cu care veţi binevoi a ne debita în cont şi semnăm . . .

I. L. Adler & Bruder.

[1]) *a bonifica* = aici are sensul de *a credita*.

Nr. 291. Ordin de vînḑare de monete; cererea unui cec.

Braşov, 15 Novembre 19 . .

D-lor Marmorosch, Blank & Co., *Bucuresci*.

Aḑi am dispus prin Domnii Andréevits & Cie., Belgrad, să vi se trimită pentru contul nostru:

buc. 2000 Napoleoni, greutate deplină,

pe cari vě rugăm a-i negoţia cât se póte mai favorabil în contul nostru.

Din contră vě rugăm a remite Băncii comerciale din Budapesta

frcs. 40.000·— cec Paris, maximum

à 100·20 şi vě salutăm . . .

I. L. Adler & Bruder.

Nr. 292. Rěspuns despre vînḑarea monetelor şi remitere de cec.

Bucuresci, 17 Novembre 19 . .

D-lor I. L. Adler & Bruder, *Braşov*.

In conformitate cu avisul D-v. din 15 crt. am primit aḑi dela D-nii Andréevits & Cie., Belgrad:

Nap. 2000 à $20{\cdot}12^1/_2$ . . . . Lei 40250·—
V[a] dato, cu cari v'am creditat în cont.

Din contră am remis Băncei comerciale din Budapesta:
frcs. 40.000·— cec Paris
à 100·20 . . . . Lei 40080·—
V[a] dato, cu cari v'am debitat în cont şi vě salutăm . . .

Marmorosch, Blank & Co.

Nr. 293. Rěspuns despre creditarea şi debitarea în cont curent.

Budapesta, 18 Novembre 19 . .

D-lor I. L. Adler & Bruder, *Braşov*.

Posedem stim. D-v. din 15 crt. şi conform vě debităm cu

Corόne 38140·— V[a] 16 crt.

pentru bonificarea făcută D-lor Andréevits & Cie., Belgrad.

Aḍi am primit dela D-nii Marmorosch, Blank & Co. din Bucuresci:

frs. 40.000, chèque Paris à C 95·25

Coróne 38100·— V^{a} dato,

cu cari v'am creditat în cont și vĕ salutăm . . .

Pester ung. Comercial Bank.
N. N. *N. N.*

Nr. 294. Ordin de vînḍarea unor monete și cumpĕrare de devisă.

Brașov, 3 Decembre 19 . .

D-lor Jeschek & Co., *Bucuresci.*

Cu posta de aḍi v'am trimis în grop separat Lire otomane 200, pe cari vĕ rugăm a le negoția cât mai favorabil în Conto Lei,[1]) ér pentru contravalórea aproximativă binevoiți a ne trimite o devisă scurtă în Mărci a/. Berlinului.

I. L. Adler & Bruder.

[1]) Adler stă în cont curent cu Jeschek și ambele firme au două conturi în registre: Contul Lei și Contul Coróne = Conto suo (loro) și Conto mio (nostro). In casul present Adler este comitent și Jeschek comisionar. Trecerea în registre se face în valórea comisionarului, în casul present în Lei. In cartea conturilor curente esistă la fiecare cont colónă de Lei și coróne. Se póte trece în ambele valori după cursul ḍilei sau și astfel că se contractéză dinainte un curs mediu (tel quel).

Nr. 295. Rĕspuns despre esecutarea ordinului.

Bucuresci, 4 Decembre 19 . .

D-lor I. L. Adler & Bruder, *Brașov.*

Conform avisului D-v. din 3 crt. am primit prin grop separat:

L. otom. 200 à lei 23·20 =

Lei 4640·— V^{a} dato, cu cari v'am creditat în cont.

Alăturat vĕ trimitem:

Mărci 3760·— Chèque Berlin a/. Berliner Handelsgesellschaft, à lei 123·35

Lei 4638·— V^{a} dato, cu cari v'am debitat în cont și semnăm . . .

Jeschek & Co.

1 chèque.

Nr. 296. Trimiterea cecului spre creditare în cont curent.

Brașov, 5 Decembre 19 . .

On. Ung. Allg. Credit-Bank, *Budapesta.*

In alăturare avem onóre a vĕ trimite spre creditare în cont curent:

Mărci 3760·— Chèque a/. Berliner Handelsgesellschaft, Berlin, și semnăm . . .

I. L. Adler & Bruder.

1 Chèque.

Nr. 297. Avis despre creditarea în cont curent și socotéla.

Budapesta, 6 Decembre 19 . .

D-lor I. L. Adler & Bruder, *Brașov.*

Cu stim. D-v. din 5 crt. am primit:

M. 3760·— Chèque a/. Berlin à C 117·35 = C 4412·36
minus $^{1}/_{2}$‰ provisiune & timbru » 2·30
C 4410·06 [1])

V^{a} dato, cu care v'am creditat în cont și vĕ salutăm . . .

Ung. allg. Credit-Bank.
N. N. *N. N.*

[1]) Lirele trimise au fost cumpĕrate à C 21·50, deci a costat C 4300 și s'au vîndut și realisat C 4410·06, prin urmare resultă un profit de C 110·06.

Nr. 298. Ofertă pentru devise.

Galați, 3/16 Iulie 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Avem onóre a vĕ oferi, contra acceptare telegrafică, pentru mâne diminéță

L. st. 2000.—.— cec as/. Londra à 25·21$^{1}/_{2}$
» 2000.—.— 3 luni as/. » » 25·03$^{1}/_{4}$

și așteptăm rĕspunsul D-vóstră.

L. Mendl & Co.

Nr. 299. **Rĕspuns telegrafic despre primirea ofertei.**

Bucuresci, 4/17 Iulie 19 . .

Mendl, *Galaţi.*

Acceptăm 2000 Londra cec 25215 [1]) 2000 lung 250325.

Pokornybank.[2])

[1]) In telegrame nu se însémnă punctul decimal şi astfel în loc de 25·21$^1/_2$ se ḑice 25215 şi în loc de 25·03$^1/_4$ se ḑice 250325.

[2]) adresa telegrafică totdéuna e prescurtată. Astfel casa L. Mendl & Cie are adresa telegrafică: Mendl, Galaţi; ér Pokorny & Comp. are adresa: Pokornybank.

Nr. 300. **Trimiterea deviselor.**

Galaţi, 4/17 Iulie 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

La oferta, ce v'am făcut prin scrisórea n/. de eri am primit acceptarea D-v. telegrafică de aḑi diminéţă:

» Acceptăm 2000 Londra cec 25215, 2000 lung 250325 « şi în consecinţă vĕ remitem inclus urmĕtórele nóstre dispoziţiuni as/. D-lor T. Mendl & Co. din Londra:

Nr. 11592 L. st. 2000.—.— cec. o/. D-vóstră
» 11593 L. st. 970.—.—
» 11594 » 1030.—.—
L. st. 2000.—.— 3 luni dela dată o/. D-v.

cu a căror contravalóre în lei veţi binevoi a ne credita.

In aşteptarea decontului D-v. vĕ salutăm . . .

L. Mendl & Co.

1 cec.
2 trate.
recom.

Nr. 301. **Rĕspuns de primirea deviselor şi decontul.**

Bucuresci, 5/18 Iulie 19 . .

D-lor L. Mendl & Co., *Galaţi.*

Vĕ confirmăm telegrama n/. de eri »acceptăm 2000 Londra cec 25215. 2000 lung 250325.« şi vĕ anunţăm, că am primit stimata D-v. din aceeaşi ḑi conţinĕnd rimesele D-v.:

Nr. 11592 L. st. 2000.—.— cec a/. D-lor T. Mendl & Co. la Londra
à 25·21$^1/_2$ = Ln. 50430·—
1$^0/_{00}$ comisiunea n/. Ln. 50·45
$^1/_4$$^0/_{00}$ curtagiu . . » 12·60 » 63·05 Ln. 50366·95
Nr. 11593 L. st. 970.—.—
» 11594 » 1030.—.—
L. st. 2000.—.— scad. 17 Oct. a. c.
Prima & Secunda a/. D-lor T. Mendl & Co din Londra
à 25·03$^1/_4$ = Ln. 50065·—
$^1/_4$$^0/_0$ comisiunea n/. Ln. 125·15
$^1/_4$$^0/_{00}$ curtagiu . . » 12·50 » 137·65 Ln. 49927·35
netto Ln. 100294·30

cu care sumă v'am creditat, valórea aḑi.

Pokorny & Comp.

Nr. 302. **Rĕspuns la precedenta.**

Galaţi, 6/19 Iulie 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Vĕ confirmăm ultima n/. din 4/17 curent şi vĕ anunţăm, că am primit decontul D-v. de eri a/. rimeselor n/. de alaltăeri cu a căror valóre netă de

Ln. 100294·30 val. 5/18 crt. v'am debitat.

L. Mendl & Co.

Nr. 303. **Trimiterea cecului spre încassare şi două Prime spre acceptare.**

Bucuresci, 18 Iulie 19 . .

On. Swiss Bankverein, *Londra E. C.*
Lothburg 43.

Inclus vĕ remitem:

Nr. 11592/3118 L. st. 2000.—.— cec as/. D-lor T. Mendl & Co. de acolo, pe care vĕ rugăm de a le întrebuinţa pentru contul Berliner Handelsgesellschaft din Berlin.

Pentru acelaş cont vě mai remitem alăturat:

Nr. 11593/3119 L. st. 970.—.—
» 11594/3120 » 1030.—.—
L. st. 2000.—.— scad. 17 Octombre a. c. Primele a/. D-lor T. Medl & Co.

din oraşul D-v, pe care veţi binevoi a le presenta spre acceptare şi a le trimite apoi la Berliner Handelsgesellschaft în Berlin.

Pokorny & Comp.

1 cec.
2 Prime-Trate.
recom.

Nr. 304. Avis de trimiterea douor devise secunde.

Bucuresci, 18 Iulie 19 . .

On. Berliner Handelsgesellschaft, *Berlin W. 64.*
Behren. Strasse Nr. 32.

Vě confirmăm ultima n/. de eri şi aşteptăm rěspunsul D-vóstră.

Inclus vě remitem:

Nr. 11593/3119 L. st. 970.—.—
» 11594/3120 » 1030.—.—
L. st. 2000·—.— scad. 17 Octombre a. c.
Secundele a/. D-lor T. Mendl & Co. din Londra.

Totdeodată vě însciinţăm, că Primele le-am trimis corespondentului D-v. din Londra »Swiss Bankverein« pentru a fi presentate spre acceptare, cu menţiunea de a vi se trimite imediat, după ce vor fi acceptate.

In acelaş timp am mai trimis corespondentului D-v. din Londra, pentru socotéla D-v.

Nr. 11592/3118 L. st. 2000·—.— cec a/. D-lor T. Mendl & Co. din Londra

şi vě rugăm a ne deconta[1]) acésta rimesă ca şi cele douě precedente pe cursul ḑilei cel mai favorabil.

Pokorny & Comp.

2 Trate-Secunde.
recom.

[1]) a ne *deconta* = a ne socoti, adecă a calcula aceste devise după cursul ḑilei şi sumele nete în Mărci a le trece în creditul lui Pokorny & Comp. S'ar putea ḑice şi a le *negoţia* după curs şi cu suma a ne credita.

Nr. 305. Primirea secundelor şi aşteptarea primelor acceptate.

Berlin W. 21 Iulie 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Am primit eri după amiaḑi ambele D-v. scrisori din 18 crt. împreună cu

L. st. 2000.—.— scad. 17/X. Londra II-e
à 20·23$^1/_2$ lung M. 40470·—
13·50 $^1/_3$% scont
M. 40483·50

cu cari v'am creditat val. dato.[1])

Deasemenea v'am creditat pentru rimesa D-v. directă la Swiss Bankverein, Londra cu

L. st. 2000.—.— cec a/. Londra
à 20·355 scurt M. 40710·—
30·50 dobândă 3% pe 9 ḑile
M. 40740·50 val. dato

Rěmânem în aşteptarea celor 2 prime aparţinênd secundelor de mai sus şi vě salutăm . . .

Berliner Handelsgeselschaft
N. N. N. N.

[1]) *val. dato* = val. data = valórea la data scrisorii adecă la 21 Iulie.

Nr. 306, Rěspuns la Nr. 303 despre încassarea cecului şi acceptarea primelor.

Swiss Bankverein,
Basel — Zürich — St. Gall — Londra.

Capital L. st. 2.000.000.
Adresa telegrafică: BANKVEREIN.

London, 21 Iulie 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Am primit scrisórea D-v. din 18 crt. împreună cu

L. st. 2000.—.— cec a/. aici — plătit —
» 2000.—.— 2 trate scad. 17 Octbr. a. c. a/. T. Mendl & Co., aici — acceptat —,

pe cari le întrebuinţăm, conform instrucţiunilor D-v. pentru contul: Berliner Handelsgesellschaft, Berlin.

Swiss Bankverein.
N. N. N. N.

Nr. 307. **Trimiterea unei devise spre decontare.**

Brăila, 4/17 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Avem onóre a vĕ remite inclus:

Nr. 3140 M. 32000·— scad. 4/17 Februarie a. v. Prima & Secunda a/. D-lor W. H. Ladenburg & Söhne Manheim,

pe cari vĕ rugăm a ni-le deconta pe cursul ḑilei cel mai favorabil.

Aşteptând decontul D-v. vĕ salutăm . . .

L. & M. Feitler.

1 Tratǎ: Prima & Secunda.

Nr. 308. **Rĕspuns la precedenta şi decontul.**

Bucuresci, 5/18 Novembre 19 . .

D-lor L. & M. Feitler, *Brăila.*

Cu stim. D-v. de eri am primit rimesa D-v. a/. D-lor W. H. Ladenburg & Söhne din Manheim:

Nr. 3140 M. 32000 scad. 17/II. a. v. prima & secunda o/. n/. cu a cărei contravalóre

à 122·15	=	Lei 39088·—
timbru		20·30
		Lei 39067·70

v'am creditat val. data.

Pokorny & Comp.

¹) Pokorny trimite acéstă poliţă la o bancă din Berlin pentru a fi creditat cu suma. Pentru Berlin poliţa acésta fiind în Mărci nu mai este devisă, ci poliţă simplă. Banca din Bertin trimite poliţa spre acceptare la Manheim, şi face decontarea faţă de Pokorny, adecă o scontéză per 20 Novembre când primesce poliţa. *Val. data* = val. dato = valórea la data scrisorii presente.

Nr. 309. **Avis de tragerea unor devise.**

Bucuresci, 33 Iunie 19 . .

On. Deutsche Bank, *Berlin.*

Vĕ confirmăm ultima nóstră de eri şi vĕ însciinţăm, că ne-am permis aḑi a dispune pentru contul D-v. sub avis separat as/. corespondenţilor D-v.

London and Hanseatic Bank Ltd., Londra

Nr. 967 L. st. 2000.—.— la vedere o/. The Bank of Roumania Ltd., aici

Crédit Lyonnais, Paris

Nr. 968 Frs. 35.000.— la vedere o/. Banca Generală română, aici, şi vĕ rugăm a vĕ nota aceste dispoziţiuni, avizându-le corespondenţilor D-v. telegrafic pentru a fi onorate la timp.

Cu stimă

Pokorny & Comp.

Nr. 310. **Rĕspuns la precedenta.**

Berlin, 25 Iunie 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Am primit scrisórea D-v. din 23 crt. şi v'am debitat pentru dispoziţiunile D-v. de:

	L. st. 2.000.—.— cec as/. Londra à 20,385 =	M. 40.770.—
M. 40.800,60	dob. 3% pr. 9 ḑile	» 30.60
	Frs. 35.000.— cec as. Paris à 81,15 =	M. 28.402.50
» 28.426,20	dob. 3% pr. 10 ḑile	» 23.70
cu M. 69.226,80		

val. 25 Iunie a. c.

Cu tótă stima

Deutsche Bank.

Nr. 311. **Primirea documentelor şi avis de remitere.**¹)

Viena, 12 Maiu 19 . .

D-lor Gill & Rogers, *London.*

Din stim. D-v. din 6 l. c. am estras conosamentul şi factura asupra pieilor brute, cumpĕrate la ultima aucţiune de acolo din ordinul n/. şi pe socotéla n/. pe cari le-aţi espediat via Triest.

¹) Scrisorile Nr. 311—316 le-am luat din: *Corespondenţa comercială* de Jónás & Schack, Budapesta 1903.

Considerând afacerea acésta, ca fiind esecutată în bună regulă, v'am creditat cu valórea facturei de

Livre st. 658 » 10 » 6 per ultimo crt.

Totdeodată vĕ facem cunoscut, că am însărcinat pe D-nii Jacquier & Securius din Berlin, ca să vĕ remită poliţe în sumă egală, cu cari veţi binevoi a ne credita, pe lângă avis, achitând în chipul acesta întréga D-v. pretensiune.

Iordan & Mauthner.

Nr. 312. **Avis pentru cumpĕrarea unei devise în comisiune.**

Viena, 12 Maiu 19 . .

D-lor J a c q u i e r & S e c u r i u s, *Berlin.*

Vĕ rugăm prin presenta a cumpĕra pentru noi:

Livre st. 658 » 10 » 6 per ultimo crt. a/. London, cu un curs cât se póte mai favorabil, la nici un cas să nu fie peste 20·40[1]) şi să le remiteţi în contul n/. la D-nii Gill & Rogers la London.

Pentru contravalóre veţi binevoi a trage a/. n/. cu ori-ce scadenţă.

Aşteptând esecutarea ordinului dat vĕ salutăm . . .

Iordan & Mauthner.

[1]) adecă 1 livră st. = 20·40 Mărci.

Nr. 313. **Cumpĕrarea unei devise în comisiune şi achitarea prin tragere netto appoint.**

Berlin, 15 Maiu 19 . .

D-lor I o r d a n & M a u t h n e r, *Viena.*

Fiind în posesiunea stim. D-v. din 12 crt. ne-am grăbit a esecuta ordinul D-v. şi vĕ comunicăm, că am reuşit a cumpĕra:

Livre 658 » 10 » 6 pr. ultimo crt. a/. London, cu un curs de 20·35.

Am remis deja livrele în contul D-v. la D-nii Gill & Rogers în London, şi pentru acoperirea nóstră ne-am permis a trage a/. D-v. o/. Deutsche Handelsbank de aici:

K 15739·66 per medio Iunie, prin ceea-ce, conform alăturatului decont, s'a egalat pretensiunea n/. netto appoint.

Rugându-vĕ să daţi o bună primire tratei avisate şi aşteptând nouĕle D-v. însărcinări, vĕ salutăm . . .

Jacquier & Securius.

D e c o n t

Cumpĕrat: Livre st. 658 » 10 » 6 pr. 31 Maiu à 20·35 scurt		M. 13400·98
— Scont 7 ḑile, 3%		» 7·82
		M. 13393·16
+ Curtagiu 1/2‰	M. 6·70	
Provisiune 1/8%	» 16·74	» 23·44
	Val. pr. aḑi	M. 13416·60
Vîndut: K 15739·66 pr. 15 Iunie, à 85 lung		M. 13378·71
+ Interese, 30 ḑile, 4%		» 44·60
		M. 13423·31
— Curtagiu 1/2‰		» 6·71
	Val. pr. aḑi	M. 13416·60

[1]) La Berlin devisele au preste tot 2 cursuri: unul cu scadenţă scurtă, de regulă până la 8 ḑile şi altul cu scadenţă lungă de 2—3 luni. Esplicarea cursurilor şi a usanţelor de calcularea deviselor la burse şi la băncile particulare se ţine de domeniul aritmeticei comerciale.

Nr. 314. **Remiterea deviselor cumpĕrate de comisionarul bancher.**

Berlin, 15 Maiu 19 . .

D-lor G i l l & R o g e r s, *London.*

Inclus găsiţi 3 appoint-uri şi anume:

Livre st. 258 » 10 » 6, trata n/. a/. A. Trevelyan & Co., acolo
A.[1]) » » 200 » — » — » » » Davis Brothers, »
B. » » 200 » — » — » » » dto la olaltă
Livre st. 658 » 10 » 6 tóte per ultimo crt. pe cari vi le remitem din ordinul şi pe contul D-nilor Iordan & Mauthner din Viena.

In aşteptarea confirmării de primire din partea D-v. vĕ salutăm . . .

3 Rimese.
Recomandat.

Jacquier & Securius.

[1]) Când la o remitere sunt mai multe poliţe cu sume şi scadenţe egale şi cu aceleaşi persóne se pune, spre distincţiune, litere *A. B. C.* pe poliţe şi se însemnéză şi în scrisori.

Nr. 315. Rĕspuns comitentului despre primirea rimeselor.

London, 20 Maiu 19 . .

D-lor Iordan & Mauthner, *Viena.*

Referindu-ne la scrisórea D-v. din 12 crt. vĕ comunicăm, că am primit dela D-nii Jaquier & Securius, Berlin, în contul D-v. 3 appoint-uri în sumă de

Livre st. 658 » 10 » 6 per ultimo crt. a/. diverşi, cu cari v'am creditat provisor şi după întrare (încassare) le vom întrebuinţa pentru completa achitare a facturei n/. din 6 l. c.

In aşteptarea nouĕlor D-v. ordine vĕ salutăm . . .

Gill & Rogers.

Nr. 316. Rĕspuns comisionarului bancher despre primirea rimeselor.

London, 20 Maiu 19 . .

D-lor Jacquier & Securius, *Berlin.*

Din stim. D-v. din 15 l. c. am estras 3 appointu-uri [1]) şi anume:

	Livre st. 258 » 10 » 6	a/. Trevelyan & Co., aici	
A.	» » 200 » — » —	» Davis Brothers, aici	
B.	» » 200 » — » —	» dto	» la olaltă
	Livre st. 658 » 10 » 6	» tóte per ultimo crt. care ni	

le-aţi remis din ordinul D-lor Iordan & Mauthner, Viena şi care le vom trece în creditul numiţilor d-ni sub reserva întrării.

Gill & Rogers.

[1]) appoint-uri, ceteşte: *apoanuri.*

Nr. 317. Ordin de cumpĕrare de devise şi acoperire prin tragere de devise net appoint.[1])

Frankfurt, a/M. 5 Novembre 19 . .

D-lor N. Schüler & Comp., *Viena.*

Binevoiţi a ne cumpĕra cât se póte de ieftin:

c^{a} hfl. 6000·— cu ori-ce fel de scadenţă a/. Amsterdam şi a ni-i pune la dispoziţie bonificându-vĕ a/. n/. în netto appunto, după cum veţi afla cu cale.

Aşteptând devisa cerută şi socotéla relativă la acéstă afacere semnăm . . .

Gebrüder Sulzbach.

[1]) Scrisorile Nr. 317 şi 318 le-am luat din „Corespondenţa comercială" de A. Kleibel, Viena 1903.

Nr. 318. Rĕspuns la precedenta şi decontul de netto appoint.

Viena, 7 Novembre 19 . .

D-lor Gebrűder Sulzbach, *Frankfurt a/Main.*

Esecutând ordinul D-v. din 5 crt. vĕ trimitem aci inclus:

hol. fl. 3200·45	pr. 15 Dec. a/. R. Angsten,	ḑile 36	Nri 1152	
» » 1825·25	» 14 Ian. » M. Straaten,	» 66	» 1205	
» » 974·30	» 25 Febr. » K. Lustig,	» 108	» 1052	
hol. fl. 6000·—	a/. Amsterdam		Nri 3409	
2841,	3%, sconț			
hl. fl. 5971·59	à 198·30			K 11841·66
	+ $\frac{4}{10}$‰ Ctge			» 4·74
	$\frac{1}{4}$% Provisiune . . .			» 29·60
	Porto şi timbru . . .			» 22·—
				K 11898·—

cu care sumă v'am debitat val. dato.

Pentru acoperirea nóstră am tras o/. D-v. (am dispus a/. D-v.):

M. 2500·—	pr. 15 Dec. o/. Wr. Disconto Bank,	ḑile 37	Nr. 925	
» 2000·—	» 30 Ian. » propriu, ...	» 83	» 1660	
» 5698·57	» 15 Febr. » R. Schulz, ...	» 99	» 5642	
M. 10198·57			Nr. 8227	
68·56,	3% Scont			
M. 10130·01	à 117·50			K 11902·76
	$\frac{4}{10}$‰ Ctge . .			4·76
				K 11898·—

cu care v'am creditat val. dato şi astfel pretensiunea nóstră este achitată net appoint.

N. Schüler & Comp.

Nr. 319. Vînḑarea unei devise în comisiune şi acoperire prin altă devisă net appoint.

Petersburg, 14 Februarie 19 . .

D-lor M. Barré & Cie., *Paris.*

Vĕ trimitem aci inclus:

R^{u} 4000·— per 25 Iunie a/. Ch. Noir & Co., Paris, pe cari vĕ rugăm a le vinde cât mai favorabil şi din produsul

net să ne cumpĕrați net appoint o devisă în Mărci per 30 Aprilie, pe care veți binevoi a o trimite D-lor Müller & Co. în Berlin pentru creditul contului nostru.

Limităm de astădată pentru Ruble cursul de 263·75, ér pentru Mărci 122·15 și așteptăm o grabnică esecutare a ordinului.

Ivanoff & Co.

Nr. 320. **Rĕspuns la precedenta și socotéla de net appoint.**

Paris, 18 Februarie 19 . .

D-lor Ivanoff & Co., *Petersburg.*

Rĕspundĕnd stim. D-v. din 14 crt. vĕ comunicăm, că am vîndut:

R.ᴿ 4000·— à 264, lung		frcs. 10560·—
— $^{38}/_{4}\%$ interese		» 44·59
		frcs. 10515·41
+ { $1‰$ curtagiu	frcs. 10·52	
$^{1}/_{8}\%$ comisiune	» 13·14	
Spese diverse	» 18·50	» 42·16
și cu suma de		frcs. 10473·25

valórea per adi v'am creditat.

Din contră v'am cumpĕrat și am trimis la adresa D-lor Müller & Co., în Berlin, conform ordinului D-v.:

M. 8551·92 a/. Deutsche Bank, Berlin	
à 122·10, lung	frcs. 10441·90
+ $^{18}/_{4}\%$ interese	» 20·88
	frcs. 10462·78
+ $1‰$ curtagiu	» 10·47
și cu suma de	frcs. 10472·25

net appoint val. per adi v'am debitat.

In așteptarea nouĕlor D-v. ordine vĕ salutăm . . .

M. Barré & Cie.

1 Rimesă — Devisă.

VII. Scrisori despre plăți și asignațiuni sau mandate.

O plată se póte face în *cont propriu* sau în *contul unei a treia persóne.* In casul prim, dacă plata se face în cont propriu și în acelaș oraș, nu este de lipsă nici o corespondență, ci se concipiéză numai chitanțele necesare despre primirea sumei. In casul al doilea însă, când plata se face în cont strein, chiar și în aceeași localitate, este neapĕrat de lipsă de o corespondență, dacă persóna, pentru care se face plata, se află cu domiciliul în alt oraș.

O plată se póte face:

a) prin trimitere de bani: bilete de bancă, monete sau cupóne;
b) prin trimiterea de cambii și efecte;
c) prin creditare în cont curent; afaceri de *viremente* în cont curent, afaceri de Giro cu bănci particulare sau cu banca națională (în Austro-Ungaria);
d) prin o a treia persónă, care achită în numele nostru;
e) prin aceea, că personal facem plata.

Corespondența pentru facerea de plăți și incassarea de sume s'a înlesnit fórte mult în urma instituțiunilor variate, cari s'au întrodus în diferitele state. Astfel se pot trimite bani prin mandat postal, prin oficiile de telegraf, prin cecuri, prin postă întroducĕndu-se afacerile de giro (viriment) și de cec chiar la oficiile postale,[1]) prin asignațiuni sau mandate de bancă, făcĕndu-se plăți prin sucursale și agenții, incassări prin rambursă la postă sau la căile ferate etc.

Pentru sume mai mici, cari ar fi să se trimită în argint, nikel, bronz sau aramă, se folosesc timbrele și mărcile postale.

Când facem plata unui creditor al nostru, îi scriem simplu, amintind suma trimisă, și 'l rugăm să ne adeveréscă primirea. Când însă facem o plată prin o a treia persónă, atunci trebue să-i dăm acestuia un ordin în scris. *In ordinul de plată* trebue să se însemneze numele și

[1]) Acéstă instituțiune în România încă nu este întrodusă.

domiciliul persónei, căreia are să se facă plata, să se indice terminul și valuta, adecă felul banilor, mai departe să se statoréscă, cum să se bonifice spesele, să se céră chitanță simplă sau duplă (avênd valóre numai pentru odată) și în fine cum să se facă acoperirea.

Dacă o plată are să se facă într'o anumită monetă, atunci dicem să se plătéscă d. e. Mărci 2000 *„efectiv“* sau Nap. în aur 1000 *„efectiv“*, ér dacă lăsăm liber să se plătéscă și după curs, atunci în ordinul de plată dicem: »să plătiți Mărci 2000 sau valórea lor«.

Pe lângă ordinul de plată mai adresăm *o scrisóre specială creditorului* nostru avisându-l, că va primi plata prin cutare bancher sau bancă.

Asemenea, dacă un însărcinat al nostru a făcut plata, el va trebui să *rĕspundă, că a esecutat ordinul* și să alăture o chitanță conform instrucțiunei ce a primit. Tot astfel și persóna, care a primit plata, va rĕspunde debitorului sĕu despre acésta, mulțămindu-i și avisându-l, că l'a creditat.

O instituțiune specială pentru facerea de plăți este cecul (cek, chèque); el este un document prin care emitentul dispune ca o bancă să plătéscă posesorului (portorului) o sumă de bani din depositul, ce-l are el la vre-o bancă. Depositul póte fi în bani gata, în efecte sau chiar și în polițe. Pentru acest deposit banca plătesce o dobândă mai mică ca de obiceiu, deórece ea trebue să țină în permanență o sumă de bani, cu care să achite diversele cecuri, ce se emit asupra sa. Banca deschide persónei, care a depus valori în afacere de cec, un cont curent sub anumite condițiuni (se fixéză procentul, comisiunea, spesele etc.)

Afacerile de cec sunt fórte lățite în Franța și în Anglia, căci în aceste țĕri nu numai comercianții, ci chiar și particularii stau în legătură cu băncile, depun valori și emit cecuri în daraverile lor dilnice, pentru plăți diverse: chirii, conturi în prăvălii etc

In Austro-Ungaria la băncile mai mari esistă despărțĕminte speciale numite *„afaceri de giro, de viriment* sau *de clearing“*, la cari iau parte nu numai persóne din

localitate, ci și persóne domiciliate în alte localități, își depun banii lor sau diverse valori (efecte) cu un procent mai mic ($1^1/_2{}^0/_0$—$2^1/_2{}^0/_0$) și banca le deschide un cont curent, numit *cont de giro* sau *cont de viriment* și-i creditéză pentru depunerile lor. Fiecare posesor de un astfel de cont de giro primesce o carte (carte de giro, contra-carte) în care 'i se adeveresc sumele depuse și *dispositiile sale* (plățile făcute în urma unui ordin al deponentului), primesce de asemenea un carnet de formulare (blanchete) de cecuri (10—100 bucăți), pe cari le folosesce, de câte-ori voesce să ridice el însuși vre-o sumă de bani sau o altă persónă designată de el. In astfel de casuri taie un formular din carnet și-l »umple« scriind suma și eventual persóna, căreia să se facă plata. Cecurile pot fi emise *la portor* sau pe *numele unei persóne;* aceste cecuri *nominative* se pot *ceda* altei persóne prin indosament. Banca peste tot plătesce oricare cec emis asupra sa, fără obligo de a cerceta identitatea persónei, sau a iscăliturilor de girare (indosare) sau de achitare.

Portorul unui cec nu beneficiéză interese, căci acestea sunt reservate posesorului contului adecă deponentului în afaceri de cec. Scrisorile ce se schimbă în afacerile acestea sunt signate cu espresiunea: *conto de giro* sau *conto de cec*, pentru a se precisa contul ce are să fie debitat la fiecare plată a unui cec. Lucrul acesta e indispensabil, căci de multe ori se întâmplă, că o persónă stă cu o bancă și în relațiuni de giro și în relațiuni de cont curent simplu (cu alt procent) și astfel s'ar putea face vre-o confusiune.

In Austro-Ungaria numai *asignațiunile (mandatele de plată)*, cari sunt de achitat în piețele, unde sau și emis, pe basa unei relațiuni de giro, pórtă numele de cecuri. In Franța, Anglia, România etc. și asignațiunile (mandatele) din alte țĕri se numesc cecuri și se asémĕnă cu polițele cu scadență scurtă, de obiceiu până la 8 dile. Timbru pentru astfel de cecuri e mai mic ca timbrul pentru polițele scurte, făcute pe blanchete de polițe. Astfel, în aceste casuri, cecurile în bani streini, sunt a se considera ca și devisele cu scadență scurtă.

In Austro-Ungaria sunt întroduse cecurile și la oficiile postale, în legătură cu cassa de păstrare postală (mici economii se pot depune prin poștă la cassa centrală de economii a statului). La poștă sunt și afaceri de ***giro (viriment, clearing)*** prin oficiile postale. Dacă o persónă întră cu posta în afaceri de giro (viriment) 'i se deschide un cont, care se creditéză cu depositul dat. Douĕ persóne, cari stau în legătură de giro cu posta își pot aranja între ele micile daraveri prin transferare din contul unuia în contul celuilalt, adecă prin viremente sau compensațiuni în cont, fără să trimită suma de bani, prin ceea-ce se economisesc spesele.[1]) Corespondența pentru astfel de plăți prin virimente este minimală și nu oferă nici cea mai mică greutate. Oficiile postale anunță din timp în timp pe interesați despre starea conturilor lor.

Afacerile de giro sunt întroduse și *la banca națională austro-ungară.* Se depune o sumă de K 200 sau și mai mult (depinde dela mulțimea afacerilor) fără interese și pe baza acestui deposit întră cineva în afaceri de giro și póte dispune ca banca să încasseze sume pentru deponent, să facă plăți prin sucursale, mijlocesce așadară încassări și plăți cu spese fórte mici. Și aici deschide banca un cont de giro, dă participantului o carte de giro (contra carte) scrie banca în ea depunerile, ér în Debit scrie deponentul ridicările și se controléză prin funcționarii băncii naționale. Banca dă și carnete cu cecuri. Pentru ori ce deposit, ce l'ar avea cineva la banca națională în afaceri de giro nu primesce interese, căci banca în acest cas mijlocesce numai plățile (în marginile depositului) și face încassări fie de bani, fie de polițe sau de cecuri streine.[2])

[1]) La fiecare oficiu de postă în orașe esistă broșuri (la Brașov în limba germană și în maghiară), cari se dau gratuit; în aceste broșuri sunt descrise și precisate tóte afacerile de giro și clearing. In România nu esistă acéstă instituție.

[2]) Dela ori care sucursală a băncii naționale se póte cere o broșură gratuită: „Bestimmungen für den Geschäftsverkehr der öst. ung. Bank.“, în care, în capitolul IV, sunt descrise și precisate relațiunile de giro și afacerile de cec.

Corespondența între interesați, ca și la relațiile de giro și clearing dela oficiile postale, este de tot simplă și constă mai mult în avisări de plăți și de incassări; banca națională însă nu ține nici un fel de corespondență cu diferiții participanți în afaceri de ***giro***. Participanții își reguléză singuri direct cu funcționarii băncii naționale (din secția de giro) tóte daraverile lor, referitóre la afacerile de giro. Persónele, cari au deposite adunate la banca națională austro-ungară, pot dispune de ele și prin cecuri. Banca națională a. u. are trei feluri de cecuri și anume: unele *„albe“* prin care se pot ridica sume în numĕrar, ér altele *„cu cruce“*, cari nu se plătesc în numĕrar, ci plățile se compenséză în cont cu banca sau cu alte persóne, cari au conturi la bancă. Ambele aceste cecuri sunt emise la portor (la înfățișător). In fine sunt și cecuri *„roșii“*, cari sunt emise *pe nume* și se întrebuințéză pentru transferare dintr'un cont în altul (viriment) între persónele cari au deposite la bancă.

Atât banca națională din Austro-Ungaria, cât și alte bănci mari primesc deposite de bani și plătesc o órecare dobândă, de regulă mai mare ca în afacerile de cec, și emit ***bonuri de cassă*** pe un termin mai lung. Dacă deponentul voesce să-și ridice banii trebue să anunțe înainte cu 8 ḑile, cu 1 lună sau cu 3 luni. Timpul de anunțare depinde de mărimea procentului cu care se fructifică banii; cu cât procentul e mai mare, cu atât și timpul de anunțare este mai mare. Bonurile acestea se asémĕnă cu carnetele (libelele) de depuneri dela cassa de economii, se deosebesc însă de ele, prin aceea, că sunt circulabile.

Bonurile de cassă (bun de cassă) sunt întroduse și în România. Sunt mai multe bănci, cari emit bonuri de cassă *la ordin;* ele sunt provĕḑute cu timbru și circulabile.

Nr. 321. Trimiterea unei sume de bani în cuvertă.

Braşov, 5 Octombre 19 . .

D-lui D. Georgievici, *Galaţi.*

Pentru achitarea facturei D-v. din 27 l. t. v'am trimis cu posta de aḑi în plic separat suma de

Ln. 511·75 (cinci-sute-unspreḑece şi $^{75}/_{100}$)

şi vĕ rugăm să ne adeveriţi primirea.

Cu tótă stima

D. Eremia Nepoţi.

Specificaţiune:

5 buc. note de bancă rom. à Ln. 100·— Ln. 500·—
Timbre românesci şi mărci postale . . „ 11·75

Nr. 322. Rĕspuns despre primirea banilor.

Galaţi, 7 Octombre 19 . .

D-lor D. Eremia Nepoţi, *Braşov.*[1])

Cu posta de aḑi am primit on. D-v. din 5 crt. şi o scrisóre de valóre cu

Ln. 511·75 în note de bancă, timbre şi mărci şi astfel s'a achitat socotéla D-v. pentru factura din 27 l. t.

Mulţămindu-vĕ pentru acoperirea la timp aşteptăm nouĕ comande şi vĕ salutăm

Cu deosebită stimă

D. Georgievici.

[1]) Aceste douĕ scrisori stau în legătură cu Nri 17—19.

Nr. 323. Trimiterea unei sume de bani prin mandat postal.

Cernavoda, 4 Ianuarie 19 . .

D-lui G. Petrescu, *Constanţa.*

Prin presenta vĕ anunţ, că v'am trimis aḑi prin mandat postal suma de

Ln. 500·— pentru achitarea contului meu din 25 Dec. a. t.

Rugându-vĕ să-mi adeveriţi primirea vĕ salut . . .

N. Oancea.

Nr. 324. Adeverirea primirei mandatului postal.

Constanţa, 6 Ianuarie 19 . .

D-lui N. Oancea, *Cernavoda.*

Confirm primirea sumei trimise prin mandat postal de

Ln. 500·— pe care o întrebuinţez pentru egalarea contului D-v. din 25 Decembre a. t.

Vĕ rog să vĕ folosiţi şi pe viitor de serviciile mele.

G. Petrescu.

Nr. 325. Remiterea unei poliţe girate pentru achitarea contului.

Bĕrlad, 2 August 19 . .

D-lor Drăgănescu & Bunea, *Galaţi.*

Alăturat vĕ remit o poliţă girată la o/. D-v. de

Ln. 400·— a/. D. Popescu, acolo, scad. 5 l. c.,

pe care vĕ rog să o încassaţi şi cu suma să achitaţi contul m/. deschis la D-v., pentru mărfurile primite în 1 August.

1 Rsă. *N. Grigorcea.*

Nr. 326. Rĕspuns despre încassarea poliţei şi achitare.

Galaţi, 5 August 19 . .

D-lui N. Grigorcea, *Bĕrlad.*

Am primit rimesa D-v. a/. D. Popescu, de aici, şi cu suma de

Ln. 400·—, încassată am achitat contul D-v. deschis la noi în sumă egală.

Mulţămindu-vĕ pentru prompta regulare vĕ salutăm . . .

Drăgănescu & Bunea.

Nr. 327. Ordin de plată în streinătate.

. . . . 5/18 Octombre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Vĕ rog să trimiteţi telegrafic, mâne diminéţă, la adresa Dómnei Maria Oprişanu la Paris, Hôtel Métropole, rue Castiglione 6 (Tuileries)

Franci 2000·— (Douĕ-mii)

cu a căror contravalóre veţi binevoi a debita contul meu la D-vóstră.

Mihail Oprişanu.

Nr. 328. **Facerea plății prin altă piéță.** [1])

Bucuresci, 6/19 Octombre 19 . .

On. Berliner Handels-Gesellschaft, *Berlin W. 64.*
Behren-Strasse Nr. 32.

Astădi înainte de prânz v'am telegrafiat:
»ordonați telegrafic plata 2000·— (douĕ-mii) franci Maria »Oprișanu, Paris, Hôtel Métropole, rue Castiglione 6 Tui- »leries«, ceea-ce confirmăm și sperăm, că ați transmis la timp corespondentului D-v. la Paris ordinul telegrafic.

Așteptăm decontul D-v. și vĕ salutăm . . .

Pokorny & Comp.

[1]) Astfel de plăți intermediare se fac uneori din causa unui curs favorabil.

Nr. 329. **Rĕspuns la precedenta și decontul.**

Berlin W., 19 Octombre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

In urma depeșei D-v. din 18 crt. am dat ordin telegrafic la Bancque Russe pour le Commerce Étranger, Agence de Paris, la Paris să plătéscă D-nei Maria Oprișan, Hôtel Metropole, rue Castiglione 6, Tuileries [1])

Frs. 2000·— cu a căror contravalóre
à 81·20

M. 1624·—	
» 4·10	comisiune la Paris,
» 0·80	curtagiu,
» 2·80	cheltueli de telegramă,
M. 1631·70	V^a per dată,

v'am debitat.

Berliner Handelsgesellschaft
Schlesinger. Marschall.

[1]) In rĕspuns se repetéză amĕnunțit adresa ca să se vadă, că nu s'a făcut vre-o eróre.

Nr. 330. **Rĕspuns la Nr. 328.**

Bucuresci, 6/19 Octombre 19 . .

D-lui Mihail Oprișanu, *Gara Fundulea.*

Conform ordinului din stimata D-v. de eri am remis telegrafic adi, înaintea prânzului, D-nei Maria Oprișanu, Hôtel Métropole, rue Castiglione Nr. 6 (Tuileries) la Paris:

Franci 2000·— cu a căror contravalóre
à 100·30

Ln. 2006·—	plus
» 7·85	cheltueli de telegramă,
» 6·25	comisiune și curtagiu strein,
» 2·—	comisiunea n/. 1‰
Ln. 2022·10	v'am debitat V^a per dată.

Pokorny & Comp.

Nr. 331. **Cererea unui carnet cu cecuri.**

Bucuresci, 19 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Loco.*

Pentru ridicarea disponibilului [1]) meu la D-v. vĕ rog a-mi remite un carnet de cecuri.

Multămindu-vĕ, vĕ salut . . .

H. I. Popescu.

[1]) *disponibilul* meu adecă saldul creditor, ce-l am la o firmă.

Nr. 332. **Trimiterea unui carnet cu cecuri.**

Bucuresci, 20 Novembre 19 . .

D-lui H. I. Popescu, *Loco.*

Conform scrisorii D-v. de eri vĕ remitem inclus un carnet de cecuri, conținĕnd 50 file Nr. 1051/1100, și cu costul lui de
Lei 3·— v'am debitat.

Rugându-vĕ a observa instrucțiunile de pe carnet și a ne înapoia alăturata adeverință de primire, subscrisă de D-v., semnăm . . .

Pokorny & Comp.

Nr. 333. **Avis despre emiterea unui cec.**

Bucuresci, 25 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Loco.*

Am onóre a vĕ face cunoscut, că am emis a/. D-v. un cec Nr. 1051 o/. Gr. Alexandrescu, Lei 2000·—, rugându-vĕ a-l onora la presentare în Debitul contului meu, şi semnez . . .

H. I. Popescu.

Nr. 334. **Rĕspuns la precedenta şi debitarea.**

Bucuresci, 27 Novembre 19 . .

D-lui H. I. Popescu, *Loco.*

Confirmăm stim. D-v. din 25 l. c. şi vĕ anunţăm, că v'am debitat[1]) cu

Ln. 2000·—,

valórea cecului Nr. 1051 emis a/. n/. o/. Gr. Alexandrescu.

Pokorny & Comp.

[1]) Deşi nu s'a plătit cecul se póte face debitarea în cont, deórece suma de bani se ţine disponibilă. Vedi art. 364—369 din Cod. com. rom.

Nr. 335. **Plătirea unui cec.**

Bucuresci, 21 Octombre 19 . .

D-lui A. Proca, *Loco.*

Conform avisului D-v. din 19 crt. am plătit adi cecul, ce l'aţi emis a/. n/.

Nr. 3561 o/. Drăghiceanu, Christescu & Comp., Ln. 4000·— în debitul contului D-v. val. dato.

Banca generală a României.
N. N. N. N.

Nr. 336. **Ordin de plată în streinătate.**

Bucuresci, 9 Octombre 19 . .

On. Nationalbank für Deutschland, *Berlin W.*

Vĕ confirmăm scrisórea nóstră din 3 crt. şi am primit stimata D-v. din 6 crt. de al cărei conţinut am luat notă.

Prin presenta vĕ rugăm a plăti D-lui Johann Müller, d'acolo, Königsstrasse Nr. 37 pentru contul d-lui Ioan Marinescu, d'aici, contra dublă chitanţă

M. 7.910.— (Şépte-mii-nouĕ-sute-dece)

cu cari veţi binevoi a debita contul nostru s. a.[1])

Cu deosebită stimă
Pokorny & Comp.

[1]) Sub avis, pe lângă avis = avisându-ne.

Nr. 337. **Rĕspuns despre esecutarea ordinului.**

Berlin W., 12 Octombre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

În urma ordinului D-v. din 9 crt. am plătit astădi d-lui Johann Müller, d'aici, pentru contul d-lui Ioan Marinescu, d'acolo, conform alăturatului duplicat de chitanţă

M. 7.910.—, cu care sumă, plus
» 2.— spese,
M. 7.912.— v'am debitat val. data.

Cu deosebită stimă
Nationalbank für Deutschland.
Ottenberg. Stern.

1 anexă.

Nr. 338. **Trimiterea unui cec pentru achitarea unei facturi şi ordin de plată.**

Ploesci, 18/31 Ianuarie 19 . .

D-lui I. Bruner, *Galaţi.*[1])

Alăturat avem onóre a vĕ remite 1 cec Nr. 6488 de Lei 2230·15 a/. băncii naţionale de acolo pentru a acoperi

factura D-v. dela 3/16 Decembre a tr.	. . . .	Lei	201·65
» » » 16/29 » » »	. . . .	»	172·25
		Lei	373·90

Totdeodată vĕ rugăm a numĕra la presentare

D-lor	Max Fischer & Co.,	acolo, ...	»	400·30
»	E. Schäfer & Co.,	»	»	417·15
»	Ruas Alger,	»	»	357·10
»	Coltofeanu & Dobreanu,	»	»	681·70
			Lei	2230·15

[1]) Pentru a ocoli spesele, s'a luat un cec mai mare şi astfel Bruner, cu care Ionescu stă în cont curent, este rugat a mijloci plăţile la ceilalţi creditori. Se putea trimite şi fiecăruia în parte câte un cec.

Mulţămindu-vĕ pentru acest serviciu, vĕ rugăm a ne credita pentru achitarea celor douĕ facturi ale D-v. şi a ne trimite chitanţele D-lor amintiţi mai sus.

Ionescu & Co.

1 cec.
recomandat.

Nr. 339. **Avis[1]) creditorului, că va primi o plată prin a treia persónă.**

Ploesci, 18/31 Ianuarie 19 . .

D-lor Coltofeanu & Dobreanu, *Galaţi.*

Vĕ rugăm a primi dela d-l J. Bruner, acolo, suma de Lei 681·70 cu ceea-ce acoperim

factura D-v. dela 13 Decembre a tr. . . .	Lei 682·70
Porto banilor	» 1·—
	Lei 681·70

Binevoiţi a ne adeveri primirea şi a ne credita.

Ionescu & Co.

[1]) Avisuri de felul acesta se vor adresa tuturor firmelor din scrisórea precedentă.

Nr. 340. **Rĕspuns la Nr. 339.**

Galaţi, 23 Ianuarie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Ca rĕspuns la stim. D-v. din 18/31 crt. vĕ comunicăm, că eri ne-am presentat la casa J. Bruner de aici şi am ridicat suma de Lei 681·70 contra unei chitanţe, ce i-am liberat şi astfel adăugênd 1 Leu pentru cec v'am creditat cu Lei 682·70, valórea facturei nóstre dela 13 Decembre a. tr.

In aşteptarea nouĕlor D-v. comande vĕ salutăm . . .

Coltofeanu & Dobreanu.

Nr. 341. **Rĕspuns la Nr. 338.**

Galaţi, 24 Ianuarie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Am primit stim. D-v. din 18/31 crt. dimpreună cu un cec Nr. 6488 de Lei 2230·15 a/. Băncii naţionale de aci, şi v'am creditat cu suma de . . . . Lei 373·90
pentru mărfurile ce v'am fost trimis, ér restul sumei în valóre de . . . . » 1856·25
l'am întrebuinţat ca plăţi la diverşi creditori ai D-v. conform ordinului dat.

Anexându-vĕ patru chitanţe, vĕ salutăm . . .

J. Bruner.

4 chitanţe.
recomandat.

Nr. 342. **Ordin de plată pentru a treia persónă.**

Braşov, 26 Maiu 19 . .

On. Banca Naţională a României, *Bucuresci.*

Am dispus adi, ca D-nii C. Steriu & Co., de acolo, sĕ verse[1]) pentru contul n/. la cassa D-v.:

Ln. 1100·— (o mie o sută) cu cari vĕ rugăm a ne credita.

Din contră binevoiţi a dispune la sucursala D-v. din Iaşi, ca să plătéscă conform scrisorii n/. Nr. 5627 anexate aci, d-lui Marcu Lazăr din Iaşi pentru socotéla D-lui M. From, din Braşov:

Ln. 1100·— contra unei chitanţe, pe care să ne-o remiteţi şi pentru plata făcută să ne debitaţi sub avis.[2])

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

[1]) Să verse = să plătéscă, să numere; vĕrsĕmênt = plată. S'a înfiinţat d. e. o bancă pe acţii şi la început se cere ca acţionarii să plătéscă 20% din capitalul subscris; acésta se póte exprima şi astfel: »acţionarii sunt rugaţi să facă primul vĕrsĕmênt de 20%“.

[2]) Sub avis = pe lângă avis, adecă să ne avisaţi.

Nr. 343. Rěspuns la precedenta, anexându-se și o chitanță.

Bucuresci, 17/30 Maiu 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Brașov.*

Avem onóre a vě face cunoscut, că în conformitate cu adresa D-v. din 13/26 crt. am plătit la Iași contra chitanței anexate suma de

Ln. 1100·— plus
» 1·15 comisiune și porto; ne revine deci în total
Ln. 1101·15 cu cari vě debităm val. 30 Maiu.

Din contră vě creditam cu
Ln. 1100·— (o mie o sută) věrsați la noi de d-nii C. Steriu & Co. pentru contul D-v. val. 27 Maiu.

Primiți, vě rugăm, asigurarea considerațiunei nóstre.

Banca națională a României.
Secretar general; N. N. — p. Guvernator: N. N.

1 chitanță.

Nr. 344. Rěspuns la precedenta

Brașov, 8 Iunie 19 . .

Onor. Banca națională a României, *Bucuresci.*

Avem onóre a vě face cunoscut, că conform scrisorii D-v. din 30 l. t. v'am creditat cu

Ln. 1100·— plătiți lui Marcu Lazăr, Iași
» 1·15 comisiune & porto în total cu
Ln. 1101·15 Valuta 30 Maiu.

Din contră însă v'am debitat cu
Ln. 1100·— Valuta 27 Maiu, věrsați la D-v. prin D-nii C. Steriu & Co. pentru contul nostru.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 345. Rěspuus la primirea unor cecuri și transmiterea sumei unei alte bănci.

Viena, 18 Septembre 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Brașov.*

Am primit pentru contul D-v. dela d-nii C. Steriu & Co., din Bucuresci:

K 10.000·—	cec a/. Viena		K 10.000·—
M. 496·80	» » Berlin		
» 143·45	» » Lipsca		
M. 640·25	à 121·75 = K. 779·50		
	timbru austr.[1]	» 0·16	» 779·34
			K 10.779·34
		timbru	» 0·20
		Valuta 19 crt.	K 10.779·14

pentru care sumă v'am creditat sub reserva încassării, și conform convenției nóstre, am transmis la banca națională de aici în contul D-v. de *giro* bonul[2]) D-v. la noi

Valuta 18 crt. K 10.000·—

cu care sumă vě debităm.

„Mercur“.
N. N. N. N.

[1]) Cecurile emise în România, de negoțiat la Viena, sunt supuse unui timbru austriac de trecere. Timbru de 20 fileri este pentru ori ce socotélă, decont.

[2]) Albina stă în afacere de giro cu banca națională și în afacere de cont curent cu Mercur, cu Steriu etc. Cu Mercur are convenția, că de câte ori creditul Albinei se urcă cu K 2000 peste debitul sěu, să transmită acest bon (plusul) fără altă cerere inmediat în contul de giro al Albinei la banca națională din Viena.

Nr. 346. Rěspuns la precedenta.

Brașov, 20 Septembre 19 . .

Onor. „Mercur“, *Viena.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 18 crt. și vě debităm pentru cecurile trimise de d-nii C. Steriu & Co., Bucuresci, cu
K 10.779·14 Val. 19 crt.
din contră vě creditam cu:
K 10.000·— Val. 18 crt.
pentru remiterea, ce ați făcut'o la banca națională de acolo în contul nostru de giro.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

[1]) Banca națională în afaceri de giro nu mai corespondéză separat cu clienții sěi, căci ar fi de lipsă o corespondență estraordinar de mare.

Nr. 347. **Avisarea primirei unui decont.**

Bucuresci, 21 Septembre 19 . .

On. Filiala „Albina“,[1]) *Braşov.*

Primind astăḍi decontul dela Mercur, Viena, pentru diverse cecuri trimise în contul D-v. 16 Septembre, v'am debitat cu K 10.779·14. Valuta 19 crt.

C. Steriu & Co.

[1]) Filiala »Albina« stă cu casa Steriu în relaţiune de conto nostro şi conto loro (mio, suo). Fiecare din aceste case pórtă prin urmare două conturi, unul în Coróne şi altul în Lei. Relaţiunile dintre aceste două case arată, când pe una când pe alta ca comisionar de bancă sau ca comitent. Dacă Albina dă ordin casei Steriu să facă plăţi pentru ea, atunci Albina ca comitent va fi debitată în Lei adecă în valuta streină, ér din contră în valuta proprie. Valuta (felul banilor) să orientéză totdéuna după comisionar. Astfel conto nosto (sing. mio) va fi purtat în valuta streină, ér conto loro (sing. suo) se va purta în valuta indigenă. In scrisorile ce se schimbă între astfel de case e bine, ca să se amintéscă ce cont va fi debitat sau creditat. Se póte face şi convenţie asupra cursului, în care cas se pórtă cont simplu cu două colóne, una pentru coróne şi alta pentru lei.

Nr. 348. **Confirmarea unui mandat de plată în formă de epistolă.**

Bucuresci, 18/31 Octombre 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Braşov.*

Vě confirmăm scrisórea nóstră deschisă, ce am emis'o astăḍi a/. D-v. la ordinul d-lui G. Giesel de

K 713·38 cu Nr. 8354, pe care vě rugăm să o onoraţi la presentare, în debitul contului nostru.

Vě salutăm . . . *C. Steriu & Co.*

Nr. 349. **Mandat[1]) de plată în formă de scrisóre.**

Bucuresci, 18/31 Octombre 19 . .

On. Filiala „Albina“,[2]) *Braşov.*

La presentarea acestei scrisori deschise vě rugăm, să binevoiţi a plăti la ordinul d-lui G. Giesel suma de

K 713·38 (coróne şépte-sute-trei-spre-ḍece şi 38/100), pe cari îi veţi trece în debitul contului n/. sub avis.

Vě salutăm *C. Steriu & Co.*

B. P. K 713·38.

[1]) *Mandatul* de plată sau *asignaţiunea de plată* (ordonanţa de plată) se póte face şi pe blanchete de forma cecurilor. Veḍi modele de mandat în *C. Neamţu, Noţiuni sumare de contabilitate, Craiova.*

[2]) Scrisórea acésta în plic separat se adreséză lui Giesel.

Nr. 350. **Rěspuns la precedenta.**

Braşov, 4 Novembre 19 . .

D-lor C. Steriu & Co., *Bucuresci.*

Avem onóre a vě face cunoscut, că am plătit d-lui G. Giesel, loco, suma de

K 713·38 avisată de D-v. prin scrisóre deschisă şi cu suma acésta v'am debitat »Loro«, valuta per astăḍi.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 351. **Ordin de plată.**

Braşov, 3 Novembre 19 . .

D-lor C. Steriu & Co., *Bucuresci.*

Binevoiţi, vě rugăm, a plăti pentru contul nostru la Banca naţională a României, Luni în 5 crt. diminéţa

Lei noi 1046·40

debitându-ne cu suma acésta, pe lângă avis.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 352. **Rěspuns la precedenta.**

Bucuresci, 5 Novembre 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Braşov.*

Am primit stim. D-v. din 3 crt. şi conform ordinului dat am numěrat astăḍi pentru contul D-v. la Banca naţională a României, suma de:

Lei noi 1046·40

şi v'am debitat »Loro«, valuta per astăḍi.

Aci inclus vě remitem chitanţa dela bancă la suma de sus, pentru serviciul[1]) D-v.

C. Steriu & Co.

[1]) Adecă pentru a vě servi de chitanţă, pentru a o ţinea ca document de cassă = act justificativ de cassă.

Nr. 353. **Rĕspuns cu avisarea de creditare.**

Brașov, 8 Novembre 19 . .

D-lor C. Steriu & Co., *Bucuresci.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 5 crt. și vĕ creditâm »Nostro« conform avisului D-v. cu:

Lei 1046·40, val. 5 Novembre a. c.

suma ce ați depus pentru contul nostru la Banca națională a României.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 354. **Cerere de acoperire conform învoelii.**

Viena, 24 Aprilie 19 . .

On. Filiala „Albina“, *Brașov.*

Confirmând scrisórea nóstră din 18 crt. ne luăm voe a vĕ atrage atențiunea, că contul D-v. curent nu are acoperirea de lipsă pentru un saldo de circa K 1400·—.

Vĕ rugăm deci, ca conform condițiunilor nóstre, să îngrijiți de acoperire.

Wiener Bank-Verein.
N. N. N. N.

VIII. Scrisori în afaceri de cont curent.

În acéstă grupă cele mai frecuente scrisori sunt cererile de a întra în cont curent și oferta. Aceste douĕ feluri de scrisori precum și rĕspunsurile la ele sau tractat, când s'a vorbit despre afacerile cu cambii (vedi Numeri 171—183). De asemenea s'au tractat la cambii, la afaceri de efecte și de monete, la plăți și asignațiuni (mandate) diferite scrisori, ce se ivesc în decursul unei periode de afaceri de cont curent, cari necesitéză debitarea sau creditarea unui cont. Aci vom indica câteva scrisori nouĕ de întrare în afaceri de cont curent și anume pe baza unui deposit în efecte și pe baza unui deposit de cambii.

Fiecare comisionar (în afaceri de mărfuri și de bancă) trimite comitenților sĕi de regulă de douĕ ori pe an, la

30 Iunie și la 31 Decembre, o socotélă detaiată despre afacerile comerciale avute. Acéstă socotélă, pe lângă pretensiunile și datoriile ivite reciproc, conține și calcularea de interese, de provisiune și de spese precum și saldul general, și se numesce ***cont curent*** sau ***estras de cont curent***. Estrasul acesta se face pe baza registrelor de contabilitate, unde se ține evidență despre relațiile avute cu diferiții comitenți (Cartea conturilor curente; Germanii numesc acest registru: Salda Conti sau Saldo Conto, adecă contul despre saldurile diferitelor persóne).

De câte ori se trimite un estras de cont curent, trebue să se facă o scrisóre, în care să se arăte: ***diua încheerii contului*** și ***saldul***, ce a resultat; să se indice dacă acest sald este în favorul comisionarului sau al comitentului, în fine comitentul este rugat a esamina acest estras și aflându-l corect a anunța pe comisionar. Ca încheere este obiceiu, cu deosebire în afaceri de mărfuri (cont curent simplu, spre deosebire de contul curent în afaceri de bancă), ca să esprimăm mulțămirile nóstre pentru încrederea pusă în noi, și dorința ca pe viitor să se continue afacerile, dacă se póte, într'un grad mai mare și mai estins.

In rĕspunsul, ce se dă, comitentul trebue să constate, că a primit estrasul și pentru buna regulă și controlă, trebue să repeteze datele mai esențiale precum: terminul de încheere și saldul; deasemenea să declare, că a făcut verificarea, și că aflând totul în regulă, a trecut în cont nou în conformitate cu comisionarul. Dacă se va găsi ici colea câte o eróre, fie la sume, fie la calculat, rugăm pe amicii noștri, ca să le îndrepteze. Este fórte natural, ca tot astfel să purcedem și în epistole de alte afaceri, când observăm vre-o eróre. Tonul, prin care atragem atențiunea asupra erorilor, să fie cât se póte de delicat. La sfârșitul contului curent este obiceiu a se adauge jos espresiunea: ***salvo errore et omissione*** sau ***escepționând erorile și omisiunile*** prin ceea-ce încă dinainte ne scuzăm pentru vre-o eróre, ce s'ar fi strecurat. Acest adaus se face în formă prescurtată astfel: S. E. & O.

Înainte de a face încheerea conturilor curente, trebue să cercetăm încă odată toți articolii, adecă tóte posițiile

din Debit și din Credit, pentru a ne încredința dacă acestea sunt corecte și consună cu registrele amicilor noștri comerciali, cu cari suntem în relațiune. Spre scopul acesta comisionarul sau rógă pe amicii sĕi comerciali, ca să-i trimită *estrasul* contului curent, încheiat pe ḑiua, când vrea să închee și el; sau dacă nu, trimite el comitenților sĕi contul curent încheiat, îi rógă să-l esamineze, și totdeodată să-i arăte dacă este în conformitate cu al lui, în care cas se închee definitiv, și se achită saldul sau se trece mai departe în cont nou, după cum s'au stabilit într'o învoială de mai înainte.

Dacă se întêmplă, ca un comitent să întârḑie prea mult cu rĕspunsul, atunci ne putem adresa din nou și-l rugăm, ca să ne scrie și să se declare față de esactitatea estrasului trimis.

În timpul mai nou se obicĭnuesc nisce formulare tipărite, prin care trimitem sau cerem estrasurile conturilor curente și tot astfel, uneori pe acelaș formular putem rĕspunde, dacă încheerile s'au găsit în bună regulă. De multe ori când trimitem un estras de cont curent punem un termin d. e. de 14 ḑile pentru rĕspuns și reclamă, ér dacă în acest termin nu primim rĕspuns, privim contul curent ca fiind în tótă buna regulă.

Pentru ca să se delăture ori ce neînțelegere, totdéuna se stipuléză înainte precis condițiile de cont curent, cu tóte acestea de multeori bancherii, în scrisórea, prin care trimit estrasul de încheere, reamintesc condițiile statorite de mai înainte.

Când intrăm cu cineva în afacere de cont curent, îi arătăm precis tóte condițiile ca $^0/_0$, curtagiu, provisiune, spese cu porto, timpul încheerii, achitarea sau trecerea mai departe a saldului etc. Dacă cineva acceptéză nisce condițiuni arătate, trebue în rĕspunsul sĕu să repeteze tóte acele condiții. Dacă nu le acceptéză, atunci se nasce o corespondență laterală, pentru tocmélă, până ce cad de acord sub anumite condiții. Aceste scrisori forméză așa ḑicênd un contract cu privire la afacerile de cont curent. Asemenea se póte întêmpla, ca comisionarul (banca, bancherul) să fie necesitat, ca în urma relațiunilor pieței, să schimbe procentul pentru calcularea intereselor. Astfel de schimbări trebuesc anunțate și contractate de nou între părți.

Notă. Calcularea intereselor la conturi curente și încheerea lor se țin de domeniul aritmeticei comerciale și al contabilității.[1])

[1]) Veḑi broșura: *I. C. Panțu*, Procent, Promil, Interese și *Teoria conturilor curente.*

Nr. 355. **Cerere de credit în cont curent pe baza unui deposit.**

Bucuresci, 10 Novembre 19 . .

On. The Bank of Roumania Ltd.[1]) *Loco.*

Referindu-ne la convorbirea, ce ați avut cu d-l nostru D. V.... avem onóre a vĕ esprima și în scris dorința de a întra în relațiuni cu on. D-v. casă, singura în mĕsură (în stare) pe piața de aci de a ne permite desvoltarea operațiunilor nóstre.

Pentru un început suntem dispuși a vĕ depune succesiv efectele nóstre, rugându-vĕ a ne deschide un cont curent în condițiunile discutate și anume cu o dobândă de $5^0/_0$ pe an, putênd trasa

$90^0/_0$ din cursul ḑilei a/. efectelor și
$85^0/_0$ » » » » acțiunilor,

obligându-ne de a observa totdéuna acéstă margine.[2])

Totdeodată vom depune și portofoliul[3]) nostru, contra căruia veți binevoi a ne deschide de asemenea un cont curent, cu o dobândă de $6^0/_0$ pe an, și $1^0/_{00}$ comisiune pe trimestru, avansându-ne 75% din valórea lui, cu dreptul pentru D-v. de a alege cambiile.

Rugându-vĕ a ne confirma cele de mai sus semnăm . . .

Pokorny & Comp.

[1]) Ltd. = limited = garanție limitată, societate pe acțiuni cu garanție limitată.
[2]) acest *limit;* franț. marge; ital. margine; lat. margo.
[3]) portofoliul = cambiile nóstre de încassat.

Nr. 356. Acordarea creditului de cont curent.

Bucuresci, 11 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Bucuresci.*

Posedăm stim. D-v. de eri și după cum am arătat și d-luí D-v. D. V.... suntem cu plăcere gata de a vě deschide în scriptele n/. un cont curent cu o dobândă de 5% pe an, contra unui deposit de efecte publice & acțiuni, dispunênd:

90% din cursul ḑilei a/. efectelor publice și
85% » » » » acțiunilor,

adecă lăsându-se o margine de 10% și 15%.

Deasemenea suntem gata a primi — cu drept de alegere — portofoliul D-v. de maximum 120 [1]) de ḑile și a vě deschide pe baza lui un cont curent [2]) cu o dobândă de 6% pe an și 1‰ comisiune pe trimestru, avansându-vě 75% din valórea lui.

Sperăm, că aceste condițiuni culante vě vor determina a da o întindere cât mai mare relațiunilor dintre noi și vě salutăm . . .

The Bank of Roumania Ltd.
Stolz. Goudwin.

[1]) adecă scadența cambiilor să nu fie mai depărtată decât maximum 120 de ḑile.
[2]) Se deschide în contabilitate douě conturi distincte: unul cu adausul „titluri" cu 5% și altul cu adausul „portofoliu" cu 6%. Pokorny & Comp. va indica totdéuna ce cont să se debiteze sau să se crediteze.

Nr. 357. Trimitere de efecte ca deposit în cont curent.

Bucuresci, 14 Nov. 19 . .

On. The Bank of Roumania Ltd., *Loco.*

Confirmăm stim. D-v. din 11 crt. și avem onóre a vě depune conform alăturatei specificațiuni:

Nom. Lei 50.000·— Scris fonc. rur. 5% cup. 1 Ian. a. v.
» » 30.000·— » » urb. » » 1 » » »
» » 80.000·— Rentă rom. amort. din 1881—1888, 5% cup. 1 Aprilie a. v.
» » 50.000·— Renta rom. amort. 5% din 1893 cup. 1 Ian. a. v.
20 acțiuni Banca Națională a României cu cupon de dividend pe a. c. à Nom. Lei 500,

cu cari vě rugăm a credita contul nostru special »titluri«.

Pokorny & Comp.

Nr. 358. Rěspuns la precedenta; confirmarea primirei efectelor depositate.

Bucuresci, 15 Nov. 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Loco.*

Dimpreună cu stim. D-v. de eri am primit conform specificațiunei D-v.:

Nom. Lei 50.000·— scris fonc. rur. 5% cup. 1 Ian. a. v.
» » 30.000·— » » urb. » » 1 » » »
» » 80.000·— Rentă rom. amort. din 1881—1888, 5% cup. 1 Aprilie a. v.
» » 50.000·— Rentă rom. amort. din 1893, 5% cup. 1 Ian. a. v.
20 acțiuni Banca Națională a României cu cupon de dividend pe a. c. à Nom. Lei 500,

cu cari am creditat contul D-v. de efecte (titluri).

The Bank of Roumania Ltd.
Stolz. Goudwin.

Nr. 359. Trimiterea portofoliului ca deposit în cont curent.

Bucuresci, 16 Nov. 19 . .

On. The Bank of Roumania Ltd., *Loco.*

Pentru garantarea contului n/. curent avem onóre a vě depune conform alăturatului borderou

40 cambii în val. nom. de Lei 245.000·—

cu cari vě rugăm a ne credita contul n/. special *„Portofoliu"* valuta la scadență sub reserva întrărei. [1])

1 borderou.

Pokorny & Comp.

[1]) sub reserva întrării = sub reserva încassării, adecă creditarea s'a făcut provisoriu și rěmâne definitivă în cas, că polițele se încasséză.

Nr. 360. Confirmarea primirei portofoliului ca deposit în cont curent.

Bucuresci, 17 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Loco.*

Posedăm scris. D-v. de eri dimpreună cu

40 cambii în val. nom. de Lei 245.000·—

specificate în borderoul D-v., cu cari v'am creditat contul separat »portofoliu« valuta la scadență, sub reserva întrărei.

The Bank of Roumania Ltd.

Nr. 361. **Emiterea unui cec în cont curent.**

Bucuresci, 18 Novembre 19 . .

On. The Bank of Roumania Ltd., *Loco.*

Avem onórea a vĕ face cunoscut, că am emis a/. D-v. cecul[1]) Nr. 4562 o/. G. Bruckner de Lei 2000·— şi vĕ rugăm a-l onora la presentare în debitul contului n/. separat »titluri«.

Cu stimă

p. pa *Pokorny & Comp.*
D. Voina.

[1]) Firma Pokorny & Comp. a luat dela Bank of Roumania un carnet de cecuri şi emite după trebuinţă cecuri a/. numitei bănci. După împrejurări Pokorny póte dispune asupra reservei (disponibilului), ce are la numita bancă, emiţênd trate adecă trăgênd poliţe asupra băncii fie în Lei (trate indigene) fie în bani streini (Trate-Devise).

Nr. 362. **Avis despre achitarea cecului.**

Bucuresci, 20 Novembre 19 . .

D-lor Pokorny & Comp., *Loco.*

Conform avisului D-v. din 18 crt. am plătit aḑi cecul ce a-ţi emis a/. n/.: Nr. 4562 o/. G. Bruckner de Lei 2000·— în debitul contului D-v. separat »titluri« val. dato.

The Bank of Roumania Ltd.
N. N. N. N.

Nr. 363. **Cererea estrasului de cont curent în formă de circulară.**

Budapesta, Decembre 19 . .

P. P.

Binevoiţi a ne trimite estrasul contului nostru curent încheiat la 31 Decembre . . . . ca să-l avem la disposiţie în primele ḑile ale lui Ianuarie anul viitor.

Banca comercială.
N. N. N. N.

Nr. 364. **Trimiterea unui estras de cont curent.**

Viena, 1 Iulie 19 . .

D-lui A. Walter, *Timişóra.*

Ocupaţi fiind cu încheierea registrelor, vĕ trimitem estrasul contului D-vóstră curent de pe semestrul trecut cu un saldo de C 2135·— în favorul D-vóstră.

Vĕ rugăm să-l esaminaţi şi aflându-l esact, să-l treceţi în cont nou, în conformitate cu noi şi să ne însciinţaţi cât mai curênd, folosindu-vĕ de blanchetul aci alăturat.

Cu deosebită stimă

Wiener Bank-Verein.
N. N. N. N.

Nr. 365. **Rĕspuns la precedenta.**

Timişóra, 10 Iulie 19 . .

Onor. Wiener Bank-Verein, *Viena.*

Estrasul contului nostru curent, ce ni l'aţi trimis, încheiat pr. 30 Iunie l'am aflat întru tóte esact şi saldul de C 2135·— în favorul nostru l'am trecut în cont nou în conformitate cu D-vóstră.

A. Walter.

Nr. 366. **Trimiterea unui estras de cont curent şi achitarea saldului.**

Bucuresci, 20 Iunie[1]) 19 . .

D-lui I. Antonescu, *Craiova.*

Am onórea a vĕ trimite estrasul contului D-vóstră încheiat la 20 Iunie a. c. cu un sald de Lei noi 2487·— în favorul D-vóstră.

Binevoiţi a-l esamina şi aflându-l corect să treceţi în conformitate cu mine şi să mĕ încunosciinţaţi prin blanchetul alăturat.

[1]) Incheieri în felul acesta se fac, când de pildă o casă de comerciu se află în lichidaţiune sau şi când nu mai voesce a sta în legătură de afaceri, în care cas a trebuit să premérgă şi alte scrisori, prin care s'a împărtăşit scopul acesta.

La cas, că nu voiu primì nici un rĕspuns în decurs de 30 de ḑile, voiu considera contul curent ca aprobat din partea D-vóstră.

Pentru achitarea saldului de mai sus vĕ trimit un cec de

Lei noi 2487·— la vedere

asupra sucursalei »Băncei Naționale« de acolo, a cărui primire vĕ rog să o constatați.

C. Dimitriu.

1 estras de cont curent.
1 cec.

Recomandat.

Nr. 367. **Rĕspuns la precedenta.**

Craiova, 26 Iunie 19 . .

D-lui C. Dimitriu, *Bucuresci.*

Am primit scrisórea D-vóstră din 20 curent dimpreună cu estrasul contului meu încheiat la aceeași dată și saldul de

Ln. 2487·— în favorul meu

l'am aflat just și am încheiat în conformitate cu registrele D-vóstră.

Cecul, avisat asupra sucursalei »Băncei naționale« de aici în valóre de

Ln. 2487·—

pentru achitarea creditului meu, l'am încassat, ceea-ce prin presenta am onóre a constata.

Cu stimă și devotament
I. Antonescu.

Nr. 368. **Trimiterea unui estras de cont curent.**

Bucuresci, 1 Ianuarie 19 . .

D-lui D. Calianu, *Giurgiu.*

Am onóre să vĕ remit în acest plic estrasul contului D-vóstră curent, care dimpreună cu interesele se balanséză cu Ln. 1475·— pr. 31 Decembre a. t. în favorul meu.

Binevoiți a-l verifica și găsindu-l just, să-l treceți în consonanță cu mine, creditând partida mea.

Vĕ mulțămesc pentru însărcinările, cu cari m'ați onorat în semestrul trecut și vĕ rog să primiți felicitările mele de anul nou, asigurându-vĕ de stima ce v'o păstrez.

S. Mihalovici.

1 Estras de cont curent.

Nr. 369. **Rĕspuns și constatarea unei erori la calcularea curtagiului.**

Giurgiu, 10 Ianuarie 19 . .

D-lui S. Mihalovici, *Bucuresci.*

Am verificat estrasul contului curent, ce mi l'ați trimis cu data de 1 Ianuarie și l'am aflat esact afară de curtagiul de:

Ln. 4·75

calculat mai mult. [1])

Astfel saldul constatat de D-vóstră în 31 Decembre a. t. se micșoréză la suma de:

Ln. 1470·25

Vĕ rog deci să faceți corectura de lipsă în conformitate cu mine.

Mulțumindu-vĕ pentru urările de anul nou, semnez cu deosebită stimă.

D. Calian.

[1]) La astfel de casuri se caută erórea și dacă e evidentă, S. Mihalovici, scrie din nou și își cere scuze. Chiar și dacă nu este eróre, în casul de față totuși Mihalovici trebue să scrie un rĕspuns chiarificător. Erori pot fi la sume, la calcularea intereselor, la spese etc.

Nr. 370. **Trimiterea unui estras și arătarea, că pe viitor schimbă procentul.**

Budapesta, 31 Decembre 19 . .

D-lor F. Müller & Co., *Brașov.*

Avem onóre a vĕ trimite aci alăturat estrasul contului D-vóstră încheiat la 31 Decembre . . . . și vĕ rugăm a-l verifica și aflându-l esact cu registrele D-vóstră, să ne faceți cunoscut cu proxima ocasiune, ér saldul de

C 3255·—

să-l treceți în creditul contului nostru în conformitate cu noi.

Dacă în 14 ḑile nu vom primì nici un rĕspuns din partea D-vóstră, vom considera, că aţi aprobat încheierea stabilită de noi şi aţi trecut în cont nou.

Cu acéstă ocasiune ne permitem a vĕ aduce la cunoscinţă, că urcându-se la tóte băncile de aici şi din Viena procentul de cont curent, suntem siliţi şi noi a vĕ socoti[1]) pe viitor 7% în Debit şi 5% pentru Credit, până la alte dispositiuni.

Mulţămindu-vĕ pentru afacerile, cu cari ne-aţi onorat până acum şi gata şi mai departe pentru îndeplinirea însărcinărilor D-v. semnăm . . .

Banca comercială.
N. N. N. N.

---

[1]) La scrisórea băncii comerciale să se trimită un rĕspuns. In acest rĕspuns, pe lângă constatarea saldului de C 3255·—, dacă e esact sau ba, trebue firma Müller & Co. să se declare dacă primesce sau nu schimbarea făcută cu privire la procentul pentru calcularea intereselor. La cas, dacă se învoesce cu schimbarea făcută, trebue să declare acésta în rĕspuns şi să repeteze *„7% pentru Debit şi 5% pentru Credit“*, deórece acéstă schimbare trebue considerată ca un contract nou, care întră în valóre dela 1 Ianuarie viitor. Dacă însă firma Müller & Co. nu primesce acéstă schimbare, atunci póte intra într'o corespondenţă de tocmélă, arătând unele motive ca d. e. „că stă de mult în relaţiuni, sau că afacerile mari şi multe ce le are cu numita bancă, l'ar îndreptăţi la un favor faţă de alţii etc.“ In fine dacă nu accepteză schimbarea, dacă nu reuşesce tocméla, dacă găsesce o altă bancă, póte să se desfacă, în care cas va achita saldul şi va întrerupe, pe un timp sau total, relaţiunile.

Nr. 371. **Trimiterea unui estras de cont curent.**

Braşov, 14 Ianuarie 19 . .

Onor. Banca Naţională a României, *Bucuresci.*

Cu presenta avem onóre a vĕ trimite estrasul contului D-v. încheiat la 31 Decembre a. tr. cu un sald de:

C 110·37 în favorul D-v.

Vĕ rugăm a-l esamina şi aflându-l în regulă a ne trimite confirmarea D-v. pe blanchetul alăturat. La cas dacă în timp de 14 ḑile dela data de aḑi nu veţi fi reclamat contra acestui estras de cont curent, îl vom privi ca fiind esact şi primit din partea D-vóstră.

Filiala „Albina“
N. N. N. N.

1 cont curent.

Nr. 372. **Rĕspuns şi constatarea unei erori.**

Bucuresci, 21/3 Februarie 19 . .

Onor. Filiala „Albina“, *Braşov.*

Avem onóre a vĕ adeveri primirea scrisorii D-v. din 14 Ianuarie şi a estrasului cu un sald de

C 110·37 în favórea nóstră.

Verificând acest cont am găsit, că ne-aţi creditat la saldul din 1 Iulie a. tr. în plus cu C 17·06.

Binevoiţi a cerceta şi a modifica, dacă sunteţi de acord cu noi.

Restul contului l'am găsit în regulă.

Primiţi asigurarea stimei nóstre.

Banca naţională a României.

p. Secretar general: *N. N.* p. Guvernator: *N. N.*

Nr. 373. **Rĕspuns la precedenta.**

Braşov, 4 Februarie 19 . .

Onor. Banca Naţională a României, *Bucuresci.*

Am primit stim. D-v. din 3 curent şi constatând, că v'am creditat prea mult cu C 17·06, îndreptăm în conformitate cu D-v. şi trecem

C 93·31 pr. 31 Dec. a. t.

ca sald în favorul D-v.

Filiala „Albina“.
N. N. N. N.

Nr. 374. **Întrebare despre primirea unui estras şi rugare pentru rĕspuns.**

Bucuresci, 12 Iulie 19 . .

D-lui G. Mironescu, *Iaşi.*

Ne mai lipsesce numai anunţul D-v. faţă de estrasul de cont curent, ce ne-am permis a vĕ trimite cu încheerea semestrului la 30 Iunie c.

Vĕ rugăm deci a ne rĕspunde cât mai în grabă, dacă aţi primit estrasul nostru şi dacă aţi încheiat în conformitate cu noi.

S. Mihalovici.

Nr. 375. **Rĕspuns la o cerere de reducerea procentului.**

Bucuresci, 17/30 Aprilie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Avem onóre a vĕ rĕspunde la scrisórea D-v. de eri, că reducerea scontului Băncii naționale la 5%, nu ne póte determina de acuma, spre marea n/. părere de rĕu, a reduce deocamdată dobânda de 8% pe an, ce v'o socotim în cont curent.

Dacă transacțiunile onor. D-v. case cu noi vor deveni pe viitor mai frecvente și mai importante, vom face tot ce se va putea, spre a facilita relațiunile între noi.

Poumay & Co.

Nr. 376. **Trimiterea unui estras de cont curent cu repețirea condițiilor. Blanchet.**

Viena, 2 Ianuarie 19 . .

Onor. Filiala „Albina“, *Brașov.*

Avem onóre a vĕ trimite anexat estrasul contului D-v. curent, încheiat la 31 Decembre a. t. balasându-se cu un sald de

K 464·— în favorul nostru

și vĕ rugăm a-l esamina și aflându-l în regulă, să ne încunosciințați pe formularul alăturat.

Totdeodată ne luăm voie, a vĕ atrage luarea aminte asupra condițiunilor stabilite pentru afacerile între noi:

1. Ori-ce reclamă aveți de făcut față de încheerile conturilor și față de tabloul [1]) efectelor depositate, să o faceți cel mult în timp de patru sĕptĕmâni dela scrisórea, avisul sau telegrama nóstră; desemenea reclamele față de deconturi și diferite avisări, să le faceți cel mult în trei dile dela data lor. Dacă trec aceste termine noi privim ca esact și acceptat din partea D-v. ori ce încheere, decont sau avisare, astfel, că reclame ulterióre nu le mai considerăm.

2. Efectele tuturor clienților noștri, depositate la noi, se vor administra și păstra separat, numai la espresa cerere a deponenților; de altmintrelea efectele [2]) depositate se atașéză la ale nóstre, fără privire la numĕr sau serie.

---

[1]) Conspect, consemnare.

[2]) Aci se înțeleg numai acele efecte, cari nu sunt împreunate cu trageri la sorți și cu câștiguri.

3. Ne stă în voe, ca ordinele, ce le primim pentru cumpĕrare sau vîndare de efecte, polițe sau valute (monete) să le esecutăm sau prin încheieri cu a treia persónă, sau prin compensațiuni în cont curent, sau în fine astfel, că noi înșine trecem ca cumpĕrători sau vîndători. Dacă într'un avis al nostru nu precisăm modul cum s'a esecutat ordinul primit, atunci avem să fim considerați noi ca cumpĕrători sau vîndători ai efectelor.

4. Tóte efectele și alte valori, cari, în urma transacțiunilor cu clienții noștri, ajung în posesiunea nóstră, servesc ca gagiu pentru asigurarea pretensiunilor nóstre față de ei și conform §. 311 din legea comercială [3]) suntem în drept a ne desdauna din singuraticele deposite, fără urmare pe cale de judecată.

5. La încassări de polițe în piețele de a doua mână,[4]) nu luăm nici o garanție pentru presentare la timp sau pentru protestare și nici pentru urmarea esactă și conformă cu legiuirile pentru polițe.

6. Deși ținem în evidență obligațiunile de stat, acțiile și tóte efectele date nouĕ în păstrare, și îngrijim singuri de încassarea cupónelor, a efectelor eșite la sorți și de alte cerințe împreunate cu administrarea lor, totuși nu luăm nici un obligământ față de acestea și rĕmâne în sarcina singuraticilor deponenți, de a ne da ordine speciale în acéstă privință.

7. Pentru esecutarea ori și cărui ordin, vor servi ca îndreptar usanțele bursei de Viena, ér ca loc de îndeplinire sau de plată, pentru tóte obligămintele, ce rees din relațiunile nóstre cu clienții, se va considera orașul Viena.

Cu deosebită stimă

Wiener Bank-Verein.

N. N. N. N.

1 estras de cont curent.

---

[3]) §. 311 din legea com. austriacă corĕspunde cu §. 306 din legea com. ungară și cu articolul 482 din Codul com. român la titlul despre gagiu.

[4]) Piețe de a doua mână (piețe secundare) sunt orașele de provincie, cu cari nu e ușor a sta în legătură, fie că nu sunt bănci, filiale, fie că comerciul nu e destul de desvoltat.

IX. Scrisori de admonițiune și reproșuri.

Dacă un client al nostru nu-și plătesce la scadență o datorie a sa, ne vedem necesitați a-i scrie și a-i aduce aminte, eventual a-l provoca ca să-și plătéscă datoria. Scrisorile de admonițiune și imputările (reproșurile) vin mai des în afaceri de mărfuri, decât în comerciul de bancă, deórece la mărfuri se dau credite mai lungi și de multe ori fără nici o acoperire.

Când avem să compunem o scrisóre de admoniare, trebue să căutăm a afla, care este adevĕratul motiv al întârḑierii, după aceea trebue să vedem, ce relațiuni avem cu debitorul, și dacă s'a mai întêmplat întârḑieri de felul acesta. Causa întârḑierilor este diferită, prin urmare și scrisorile de admonițiune trebuesc diferit concipiate.

Prima aomoniere trebue stilisată într'un ton delicat, prin ea mai mult atragem atențiunea, că s'a împlinit scadența și rugăm pe debitor să facă plata. Acest lucru se impune de sine, deórece se póte întêmpla în cele mai solide case, ca cineva din personalul biroului să fi trecut cu vederea sau să fi fost bolnav. Astfel în prima scrisóre căutăm să scuzăm întru câtva negligența. Chiar dacă nu este numai o trecere cu vederea, dacă debitorul este încurcat în daraveri sau nu-și póte încassa nici el pretensiunile sale, este o crisă generală, se recomandă, ca să fim prevenitori.

La scrisorile de admonițiune se rĕspunde imediat din partea debitorului, care trebue să arăte motivul întârḑierii, să céră scuze, să facă plata, ér eventual, dacă nu póte, să céră o amânare și să fixeze un nou termin de plată. Este cu mult mai bine, ba face chiar bună impresie, dacă debitorul se scuză și cere amânare, decât dacă tace și nu rĕspunde admonițiunei primite. La astfel de amânări de plată, debitorul apeléză la bunăvoința creditorului și promite, că va plăti și interese pentru amânare.

Dacă prima admoniere n'a avut nici un resultat, sau dacă debitorul n'a aflat de cuviință, nici măcar să rĕspundă, atunci se scrie *a doua epistolă*, care póte fi mai resolută, póte conținea și un fel de amenințare mai domólă; de multeori cu binele se ajung resultate mai favorabile; în fine póte creditorul să céră o asigurare d. e. poliță, cu deosebire la datoriile de tot neacoperite. Dacă nici a doua scrisóre n'a avut resultat, atunci creditorul este îndreptățit a scrie în tonul cel mai resolut, a amenința cu ruperea relațiilor și cu darea în judecată.

La tot casul creditorul póte cunósce pe debitorul, cu care a stat multă vreme în relațiuni, póte să-și ia informațiuni nouĕ despre el, astfel, că va sci să se acomodeze în privința modului cum să purcédă în atari casuri, căci sunt debitori, cari nu plătesc din negligență, sunt alții, cari nu pot plătì din causa unor nenorociri, din causă că nu-și pot încassa nici ei creanțele lor, sunt crise, și în fine sunt debitori, cari deși pot plăti, fără nici un motiv, nu voiesc să plătéscă, sunt șicanatori. Aceștia din urmă sunt debitorii cei mai rĕi și nesuferiți.

Când debitorul cere scuze, se justifică, și cere un nou termin de plată, de regulă creditorul se învoiesce, căci e mai bine astfel, decât să umble cu judecăți și să facă cheltueli. Sunt însă casuri, când sumele datorite sunt periclitate, astfel că creditorul este necesitat, pentru asigurarea creanțelor sale, să purcédă la proces.

Nr. 377. Admonițiune pentru neachitarea unei sume.

Iași, 1 Iunie 19 . .

D-lui G. Taflan, *Botoșani.*

Fiind ocupat cu revidarea registrelor, am observat, că sunteți în restanță cu achitarea unei sume de

Ln. 323·50 pentru mărfuri cumpĕrate.

Presupun, că ați trecut cu vederea acéstă restanță și astfel îmi permit a vĕ atrage atențiunea asupra ei.

Cu deosebită stimă

N. Nușescu.

Nr. 378. Rěspuns la acésta dimpreună cu trimiterea sumei.

Botoșani, 4 Iunie 19 . .

D-lui N. Nușescu, *Iași.*

Cu regret am vědut, în urma stim. D-v. din 1 crt., că încă n'am achitat datoria mea ajunsă deja la scadență.

Vě rog să scusați acéstă trecere cu vederea și vě comunic, că astădi v'am trimis prin mandat postal suma de

Ln. 323·50 pentru egalarea contului meu deschis.

Rugându-vě, să-mi adeveriți primirea, semnez . . .

G. Taflan.

Nr. 379. Admonițiune a doua óră.

Budapesta, 5 Iunie 19 . .

D-lor G. Tontsch & Co., *Sibiiu.*

V'am scris în 20 l. t. și nu am primit nici un rěspuns; astfel mě věd silit din nou, a vě atrage atențiunea, ca să-mi plătiți cât mai în grabă suma restantă de

C 2625·— pentru mărfuri, ce v'am furnisat.

În așteptarea grabnicei achitări a datoriei D-v., vě salut

Cu tótă stima

Recomandat. *M. Bartha.*

Nr. 280. Admonițiune cu amenințarea de dare în judecată.

Budapesta, 15 Iunie 19 . .

D-lor G. Tontsch & Co., *Sibiiu.*

Spre marea mea mirare nu ați rěspuns nici la scrisórea mea din 5 Iunie.

Deóre-ce nu am obiceiul și nici nu voiesc a pierde timpul cu o corespondență zadarnică, vě rog pentru ultima dată să achitați datoria D-v. de C 2625·— până la 20 crt., căci în cas contrar voiu face pașii de lipsă pentru încassare pe cale judecătoréscă.

M. Bartha.

Recomandat.

Nr. 381. Scuze față de precedenta și cerere de amânare.

Sibiiu, 17 Iunie 19 . .

D-lui M. Bartha, *Budapesta.*

Suntem în posesiunea stim. D-v. din 5 și 15 crt. și ne cerem scuze, că nu v'am putut rěspunde. Am fost ocupați cu aranjarea unui client al nostru din Cisnădie, care ne datorézā o sumă considerabilă pentru mărfuri furnisate.

Neliniștea, de care am fost preocupați și temerea de a nu perde sume mari, ne-au împedecat de a corěspunde îndatoririlor impuse ori cărui comerciant esact și revenind asupra scrisorilor D-v. vedem cu părere de rěu, că n'am achitat încă datoria nóstră de C 2625·—, carea trebuia plătită de mult.

Nu voim nici decum sa fim considerați ca nepăsători și avênd dorința, de a sta și mai departe în intime relații cu D-v. vě rugăm să scuzați negligența nóstră, și deși a-ți pus un termin de plată până la 20 crt. totuși vě cerem un respir până la ultima crt., când negreșit vě vom acoperi, trimițêndu-vě suma prin mandat postal.

În așteptarea acordărei acestui respir semnăm . . .

G. Tontsch & Co.

Nr. 382. Admonițiune pentru acoperirea unui rest dintr'o factură.

Bucuresci, 31 Iunie 19 . .

D-lui Tudor Petrescu, *Pitești.*

Neprimind nici până astădi suma de Lei 2000·— ce-mi mai datorați din factura mea espirată la 8 crt., prin presenta vě rog cu tótă insistența, a-mi trimite imediat banii, căci în cas contrar voiu fi silit a vě urmări conform legei.

În adestarea banilor cu întórcerea postei, vě salut cu stimă

D. M. Bragadiru.

Nr. 383. **Avis pentru plătirea unei anuităţi restante.**

Sibiiu, 23 Octombre 19 . .

D-lui Petru Avramescu, *Rĕşinari.*

Deórece anuitatea de C 13·16 dela împrumutul D-v. de C 200·— a espirat la 1 Ianuarie a. c. vĕ invităm prin acésta a ne trimite pentru regularea ei în cel mult 14 ḑile suma de

C 14·80 (cu interese de întârḑiere),

căci altcum vom fi siliţi a vĕ da în judecată.

„Albina", institut de credit şi de economii.
Directorul esecutiv:
N. N.

Nr. 384. **Admoniţie şi cererea unei regulări.**

Bucuresci, 20 Decembre 19 . .

D-lui N. Neagoe, *Iaşi.*

Ocupaţi cu verificarea conturilor — în vederea încheierei bilanţului nostru la 31 — găsim contul D-v. debitor cu suma de Lei 4650·95 pentru uleiul, lacurile şi colorile ce v'am furnisat cu fact. n/. din Septembre a. c.

Terminul de plată al sumei de mai sus împlinindu-se la 19 Decembre şi neprimind banii până în acest moment, ne permitem a vĕ ruga să binevoiţi a ne trimite suma de mai sus prin cec »Banca Naţională« spre achitare.

În acéstă aşteptare vĕ salutăm . . .

Fraţii George Assan.

Nr. 385. **Admoniţiune pentru întârḑierea înapoierii unor butóe.**

Tătărani, lângă Ploesci, 23 August 19 . .

D-lui H. I. Iacobsohn, *R.-Sărat.*

Cu regret suntem siliţi, să constatăm marea necorectitate, ce dovediţi în afaceri comerciale.

Noi v'am fost împrumutat la 14 Martie a. c. 55 butóe góle pe un termin *de 6 sĕptĕmâni*, şi deşi au trecut de atunci deja peste 5 luni, totuşi noi încă nici până aḑi nu suntem în posesiunea lor.

Un asemenea procedeu vi-l póte admite alţii, noi însă nu, şi vĕ comunicăm, că dacă cel mult până la finele lunei crt. nu ne veţi înapoia butóele[1]), vĕ vom pretinde prin judecată, plata lor, socotindu-vĕ cu 8 lei butoiul.

V'am făcut până acum destule concesii, v'am aşteptat destul, creḑênd că prin acésta vĕ vom îndatora, dar ne-am înşelat în aşteptările n/.

Vom sci noi trata cu D-v. şi în alt mod, dacă pe cale cinstită nu voiţi să ne înţelegeţi.

D. Popp & Co.

[1]) butóele góle = fustagiul, fastagiul.

Nr. 386. **Admoniţiune pentru neridicarea unei mărfi.**

Galaţi, 24 Novembre 19 . .

D-lui G. R. Lăzărescu, *Craiova.*

Prin alăturatul avis al Căilor ferate Române suntem informaţi, că D-v. nu aţi ridicat încă transportul de marfă, facturat la 26 Sept. a. c. în valóre de Ln. 398·65.

Vĕ punem în vedere, că nu aveţi nici un motiv de refus, căci comanda respectivă s'a efectuat în basa notei semnate de D-v. şi în perfectă conformitate cu acésta.

După avisul alăturat C. F. R. vor vinde marfa, dacă nu o veţi ridica până la ultimo curent. In interesul D-v. deci vĕ consiliăm a lua în primire transportul, căci noi vĕ ţinem responsabili pentru valórea mărfei conform facturei, pe care ne-o veţi plăti pe cale judecătoréscă, dacă în mod pacînic nu veţi regula acéstă chestiune.

Coltofeanu & Dobreanu.

1 avis.
Recomandat.

Nr. 387. **Admoniţiune cu ameninţare de dare în judecată.**

Galaţi, 25 Octombre 19 . .

D-lui Iacob Rubinovici, *Roman.*

Confirmăm devotata n/. din 12 crt. la care, spre surprinderea n/., nu v'aţi dat nici măcar ostenéla de a ne rĕspunde.

Nu înţelegem procedarea D-v. cu totul contrară cerinţelor unui negustor. Vĕ informăm pentru ultima dată, că dacă până

la ultimo curent, nu ne veţi remite achitarea facturei n/. din 15 Maiŭ a. c. de Ln. 725·—, scăḑuţi deja la 15 Aug. a. c., vom căuta încassarea pretensiunei n/. pe cale judiciară, acţionându-vĕ şi cerênd imediat aplicarea unui sequestru.

Vĕ consiliem a nu ne face să recurgem la astfel de mijlóce, căci în acest cas veţi avea de suportat şi spese considerabile de urmărire.

Coltofeanu & Dobreanu.

Recomandat.

Nr. 388. **Admoniţiune din partea unui comisionar.**

Brăila, 14 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Mĕ refer la ultima mea din 9 crt. şi mĕ vĕd până astăḑi fără on. D-v. rĕspuns la mai multe reclamaţiuni, spre a-mi trimite acoperirea prin cec pentru cuele dela casa Stora Koparberg (Stokholm), care îmi reclamă neîncetat acoperirea.

Condiţiunile casei sunt, ca la sosirea vaporului, contra predării conosamentului, să numĕraţi banii după cursul cecului Berlin.

D-l Stoianovici, care este absent, a avut deosebită încredere în on. D-v. casă şi a eliberat conosamentul speditorului D-v. fără a primi banii, şi pentru acéstă bună încredere vĕ rog a nu compromite pe d-l Stoianovici faţă de casa, ce o representă, căci fiind cunoscute condiţiile, ar putea veni la ideia, că este un abus de încredere.

Vĕ rugăm deci a trimite acoperirea prin cec cu întórcerea curierului.

In aşteptarea acoperirei vĕ salut . . . .

p. *Svet. Stoianovici.*
N. Iorgulescu.

Nr. 389. **Rupere de relaţii.**

Tătărani, lângă Ploesci, 5 August 19 . .

D-lui Nicu Scarlătescu, *Turnu-Severin.*

Prin presenta observăm cu regret, că pe lângă neesactitatea ce arătaţi în plăţi, vĕ mai folosiţi şi de induceri în eróre nepermise unui comerciant cinstit. Ne telegrafaţi anume, ca să

nu protestăm acceptul D-v. de Lei 2000·— espirat la 31 Iulie, deórece aţi espediat banii. De sigur, că prin acéstă manoperă a D-v. credeaţi, că ne puteţi împedeca, ca să nu protestăm acest accept. Din norocire, lucrurile nu s'au întâmplat tocmai cum vĕ închipuiaţi D-v., căci telegrama (menită a ne induce în eróre) a sosit după ce noi protestasem deja poliţa.

Asemenea apucături nepermise ne surprind, observând că tocmai D-v., om cu vază, vĕ folosiţi de ele şi vĕ espuneţi astfel chiar pericolului de a fi daţi în judecată.

Vĕ repetăm deci de nou, să ne trimiteţi de urgenţă suma de

	Lei 2000·—	plus
	» 10·—	pr. spesele de protest
Total	Lei 2010·—	căci la cas contrar vom deschide acţiune

contra D-v., şi ne mai putênd admite manoperele D-v., vom purcede fără nici o consideraţie până la secvestru.

Fiindcă fórte des am avut neplăceri cu şicanele D-v. şi cu inducerì în eróre în mod intenţionat, pentru a pune capĕt acestora, vĕ facem cunoscut, că pe viitor rupem ori-ce relaţiuni cu D-v.

D. Popp & Co.

X. Scrisori în casuri de insolvenţă şi de faliment.

Pe lângă tótă ordinea şi corectitatea, cu care purcede un comerciat, totuşi póte ajunge în strîmtorări aşa, ca să fie silit să înceteze cu plăţile. Nenorociri în familie, bólă îndelungată, împrejurări nefavorabile, ca d. e. epidemii, rĕsbóie, crise generale, perderi la clienţi, falimente, sunt causele principale, cari aduc pe comercianţi în încurcături, astfel că sunt necesitaţi a înceta cu plăţile. Situaţiunile acestea desavantagióse pot fi trecĕtóre, în care cas acordându-se unele prelungiri de termine de plată, se pot încassa creanţele creditorilor, uneori în totalitatea lor. Trecênd aceste situaţiuni singuraticii comercianţi revin la stadiul normal, continuându-şi negoţul. Creditorii în astfel de casuri trebue să fie culanţi şi convingêndu-se, că activul debitorului este mai mare ca pasivul, e bine să acórde

prelungirile de plată cerute, și nici decum să nu pună pedeci, cari ar provoca un faliment.

În astfel de casuri debitorul va adresa o scrisóre către creditorii sĕi mai importanți, le va arăta starea reală a lucrului, și-i va ruga pentru acordarea unui *moratoriu*, promițĕnd că va acoperi pe deplin tóte datoriile sale.

Când însă debitorul scie, că este așa de încurcat, încât nu va fi în stare să achite pe deplin datoriile sale va căuta să mijlocéscă tot prin creditorii sĕi un *acord* sau *concordat* pe cale particulară, fără a da lucrul în publicitate. Aranjarea unui astfel de concordat depinde dela multe împrejurări, în special însă dela bunăvoința creditorilor celor mai importanți. În casuri de acord debitorul va arăta un bilanț și o situație corectă a stării sale, va arăta că d. e. póte plăti jumĕtate sau trei sferturi fie-cărui creditor. Dacă creditorii se vor convinge despre esactitatea bilanțului arătat, pot să facă concordatul, în care cas se va pune dintre ei unul sau mai mulți lichidatori ai afacerei. Mult depinde acéstă învoială dela trecutul bun sau rĕu al unei firme, ajunse în încurcătură.

Dacă creditorii nu se învoesc la acord, ei pot cere declarare în stare de faliment. Acésta o póte face chiar și debitorul, ér uneori o póte ordona tribunalul. Tribunalul póte încerca el însuși o învoială și dacă nu este posibilă, trebue să facă declarațiunea de faliment.

Asupra unui moratoriu sau concordat se póte revenì și după declararea falimentului.

Îndată-ce un comerciant e declarat falit, el perde dreptul asupra conducerii afacerei sale și se însărcinéză în Austro-Ungaria un advocat,[1]) ér în România un sindic[2]) pentru lichidarea și aranjarea întregului faliment.

[1]) *Legea de faliment ung. §. 93.* Tribunalul ca judecătorie de falimente, concurs, denumesce un comisar pentru faliment (comisar de concurs), de regulă din membrii gremiului judecătoresc. *§. 95.* Judecătoria denumesce un administrator al massei de concurs sau și un substitut dintre advocații cercului său. *§. 96.* Judecătoria sau din oficiu sau la rugarea creditorilor póte institui un comitet, de regulă trei membri, dintre creditori sau și din alți indivizi, cari să controleze pe advocatul-administrator al falimentului. La punerea sigilelor și sequestru e de față și un *esecutor* din partea tribunalului. De-asemenea și la facerea inventarului și la vîndarea activului e de față esecutorul (un slujbaș al tribunalului, căruia nu i-se cer titluri juridice) spre controlarea advocatului.

După declararea falimentului, se publică un termin până la care să concureze (de aci concurs) diferiții creditori cu creanțele lor, spre a fi verificate.

[2]) *Cod. com. rom.* Pe lângă fiecare tribunal de județ se înființéză unul sau mai mulți sindici, însărcinați în special cu administrarea falimentelor. Sindicii sunt numiți prin decret regal și fac parte din corpul judecătoresc. Prin sentința tribunalului declarativă de faliment trebue să se numéscă din sînul sĕu un judecător-comisar pentru procedura falimentului, să ordóne punerea sigilelor, să arăte numele sindicului chemat a administra falimentul, să stabiléscă un termin, în care creditorii să-și presente creanțele lor la grefa tribunalului, (vedi Cod. com. Cartea III. despre falimente).

Nr. 390. Cererea unui moratoriu.

Sibiiu, 4 Septembre 19 . .

D-lui M. **Bartha**, *Budapesta.*

Cu mare regret ne vedem siliți, a vĕ comunica scirea neplăcută, că trebue să încetăm cu plățile.

Deși din bilanțul făcut se vede cum se cade, că pasivul este pe deplin acoperit, totuși nu suntem în stare a face plățile, cari au scadență apropiată și astfel pentru a nu vĕ causa pagube mai mari, și pentru a nu împedeca în esistență o firmă așa de veche cum este a nóstră, vĕ rugăm să ne acordați un moratoriu.

Binevoiți a ne rĕspunde cu întórcerea postei, dacă sunteți învoiți, ca plata ce ar trebui să v'o facem la 30 Septembre, să o amânați până la 1 Martie anul viitor. In urma relațiilor vechi, ce au esistat între noi, sperăm, că ne veți face acéstă înlesnire, tocmai de present, când ne găsim în mare încurcătură, provenită din cause independente de noi.

Cu deosebită stimă

G. Tontsch & Co.

Nr. 391. Informațiunea unui amic comercial despre o firmă insolventă.

Budepesta . . . . . .

D-lui Ad. **Weiss**, *Arad.*

Ca vechi amici ne ținem de datorie, de a vĕ comunica că se aud sciri nefavorabile despre starea afacerilor d-lui Bruno Wolf, cari sciri trebue să le considerăm ca sigure, cu atât mai

vîrtos, că presentându-se numitei firme mai multe accepte, au fost protestate.

Cunoscênd relaţiile D-v. destul de mari cu numita casă, dorim ca comunicările nóstre să vĕ soséscă la timp, pentru a vĕ apĕra interesele D-v.

Rugându-vĕ pentru tótă discreţiunea, vĕ salutăm

cu stimă

G. Hollo & Cie.

Nr. 392. **Propuneri pentru un concordat.**

Arad, 15 Februarie 19 . .

D-lor Ch. Perth & Co., *Budapesta.*

Regret fórte mult, dar trebue să vĕ comunic, cumcă sunt necesitat să încetez cu plăţile mele.

Perderi mari, cari le-am suferit în timpul din urmă, dar cu deosebire falimentul casei I. Oderberg din Pozsony, care m'a atins fórte de aprópe şi pe mine, m'a adus în acéstă situaţie neplăcută.

Din alăturata copie a bilanţului meu se póte constata, că datoriile mele sunt acoperite ca cu 65%, ceea-ce a constatat şi un comitet compus din creditorii mei principali. Astfel stând lucrul, o învoială particulară între noi e mai avantagiósă decât o procedură pe calea legii, căci în acest cas spesele inevitabile şi timpul îndelungat al desfacerei ar reduce în mod considerabil cuota, ce s'ar putea realisa.

Îmi permit deci, pentru acoperirea întrégă a creanţei D-v. a vĕ oferí 70% şi anume voiu plăti

40% la 1 Iulie a. c.
20% » 1 Septembre a. c.
10% » 1 Octombre a. c.

Pentru siguranţa D-v. vĕ pot comunica, cumcă domnul Eug. Pollak, de aici, este gata a da garanţia de lipsă, la cas când propunerea mea de 70% s'ar primi din partea tuturor creditorilor.

Creditorii mei arătaţi în buletinul anexat, cari împreună au o pretensiune de C 64500·— s'au declarat învoiţi cu acordul propus de mine. Vĕ rog deci de a-mi rĕspunde de urgenţă,

dacă şi D-v. sunteţi învoiţi cu acest acord, în care cas aş continua negoţul meu până la întréga liquidare în sensul propunerei amintite mai sus.

Fiţi siguri, că dacă voiu face acest aranjament, voiu fi în stare pe viitor să vĕ despăgubesc eventual şi de perderea, ce o aveţi prin acordul propus de mine.

Aşteptând rĕspunsul D-v., mĕ recomand

Cu deosebită stimă şi devotament

2 anexe. *Leopold Kohle.*

Nr. 393. **Corespondenţe între creditori relativ la un concordat.**

Arad, 20 Februarie 19 . .

D-lor C. Perth & Co., *Budapesta.*

Din tabloul creditorilor primit dela D-l Leopold Kohle de aci, care în urma perderilor avute, se vede necesitat a face propuneri pentru un concordat cu 70%, am vĕdut că şi D-v. sunteţi interesaţi cu o creanţă de C 6500·—. Deóre-ce şi eu sunt între creditorii dênsului cu o sumă destul de considerabilă, mi-ar părea bine, dacă s'ar putea încheia concordatul propus pe cale pacînică, care mi-se pare destul de avantagios.

Propunerile D-lui Kohle sunt cu atât mai acceptabile cu cât firma Eug. Pollak, de aci se declară gata a lua garanţia pentru concordatul propus şi pentru plata ratelor la scadenţele indicate.

Vĕ rog să ne rĕspundeţi în acéstă privinţă şi să ne arătaţi vederile D-v.

Ad. Weiss.

Nr. 394. **Rĕspuns afirmativ la precedenta.**

Budapesta, 24 Februarie 19 . .

D-lui Ad. Weiss, *Arad.*

Am primit stim. D-v. din 20 crt. şi rĕspundêndu-vĕ, vĕ comunicăm, că şi nouĕ ni-s'a trimis propunerile de concordat din partea d-lui Kohle, şi esaminând lucrul mai de aprópe şi luându-ne şi informaţiuni din altă parte, am ajuns la convingerea, că este cu mult mai bine a face o învoială, decât a da

naştere la spese superflue, cari la un cas de faliment, s'ar detrage tot din suma, ce o am avea de încassat noi.

Chiar aḑi am scris d-lui Kohle, că suntem învoiţi cu propunerile d-sale şi cu acéstă ocasie vĕ rugăm a fi procuristul nostru pentru aranjamentul proiectat.

Alăturându-vĕ procura, binevoiţi a ne representa interesele nóstre, pentru ceea-ce vĕ mulţămim şi vĕ salutăm . . .

Ch. Perth & Co.

1 procură.
Recomandat.

Nr. 395. **Trimiterea unei procuri pentru un faliment.**

Galaţi, 15 Iunie 19 . .

D-lui Carlo Lavalle, *advocat, Triest.*

Firma de acolo Sante Belini a fost declarată în stare de faliment, şi fiindă numita firmă ne datoresce nouĕ suma de franci 500·— conform documentelor aci anexate, vĕ rugăm a representa interesele nóstre, pe baza procurei legalisate în ordine, ce v'o alăturăm.

Coltofeanu & Dobreanu.

1 procură.
Documente.

Nr. 396. **Trimiterea unei procuri pentru revendicarea unui drept.**

Arad, 20 Iunie 19 . .

D-lui R. Cozzini, *Triest.*

La falitul de acolo Sante Belini se află în deposit 160 saci făină, ce i-am fost trimis'o pentru vîndare în comisiune pentru contul nostru.

Vĕ rugăm să ne revendicaţi dreptul, şi plătind spesele de până acum, să ridicaţi marfa pe baza procurei legalisate, ce v'o alăturăm, şi dispuneţi a se trimite la adresa nóstră, rambursându-vĕ cheltuelile avute.

Mulţămindu-vĕ înainte pentru ostenéla causată, vĕ salutăm

cu deosebită stimă
Ad. Weiss.

1 procură.

Nr. 397. **Avis din partea sindicului.**

Judecătorul Sindic
al
Tribunalului
Rîmnicul-Sărat
Nr. 95
Anul 1904 Iulie 5.

D-lui G. I. Naum, *Brăila.*

Subsemnatul sindic al falimentului Stan Ciurescu din R.-Sărat. am onóre a vĕ pune în cunoscinţă, că tribunalul local prin sentinţa Nr. 24/904 a declarat în stare de faliment firma Stan Ciurescu. În consecinţă vĕ rog să binevoiţi a presenta la Grefa Tribunalului până la 22 Iulie poliţele spre verificare, care verificare va avea loc la 8 August a. c., când veţi binevoi a vĕ presenta în persónă sau prin procurator.

Primiţi, vĕ rog, asigurarea consideraţiunei mele.

Judecător-Sindic: *G. Antonescu.*

Secretar-Archivar [1]: *A. Pomârla.*

[1] Secretarul-Archivar are gradul grefierului de tribunal, şi depune o cauţiune la instituirea lui în post.

Nr. 398. **Trimiterea unei poliţe spre verificare la Grefa tribunalului.**

Brăila, 10 Iulie 19 . .

D-lui G. Petrescu, *R.-Sărat.*

Anexat îmi permit a vĕ trimite creanţa mea în valóre de: Lei 290·— Nr. 35 espirată la 15 Aprilie a. c. a/. falitului de acolo Stan Ciurescu, care creanţă fiind girată în O/. D-v. veţi binevoi a o presenta Grefei onor. Tribunal de acolo până la ḑiua de 22 crt. spre verificare.

Vĕ mulţămesc anticipativ pentru acest serviciu şi vĕ salut

cu tótă stima
G. I. Naum.

O poliţă Nr. 35.
Recomandat.

Nr. 399. Avis din partea sindicului; blanchet tipărit.

Sindicatul falimentelor
Tribunalului Ilfov
Nr. 716.

Domnule!

Tribunalul Ilfov, secția comercială, prin sentința Nr. . . . a declarat în stare de faliment pe comerciantul Nicu Șerbănescu domiciliat în Bucuresci, str. . . . . . Nr. . . . și findcă sunteți D-v. creditor al acestui faliment, am onóre a vě comunica următórele:

S'a numit comisar d-l membru N. Niculescu.

S'a fixat diua de 9 Maiu 19 . . până când creditorii vor face la Grefă declararea despre creanțele lor.

S'a fixat diua de 19 Maiu 19 . . órele 12, când se va procede la verificarea creanțelor și închiderea procesului verbal.

Epoca încetării plăților s'a fixat în mod provisoriu la 1 Novembre 19 . .

Comunicându-vě acésta, vě rog a îngriji de interesele D-vóstră, după cum veți crede de cuviință.

Primiți, vě rog, asigurarea considerațiunei mele.

Judecător Sindic
N. Nanian.

Secretar
N. Nedelcu.

Nr. 400. Trimiterea poliței spre verificare.

Timbru mobil 30 bani.

Galați, 28 Aprilie 19 . .

Domnule Grefier!

Alăturat avem onóre a vě remite o poliță de:

Ln. 1565·10 per 31 Ian. a. c. asupra falitului Nicu Șerbănescu, din Bucuresci și vě rugăm să binevoiți a verifica creanța n/.

Vě informăm, că în contul acceptului de mai sus am primit suma de Ln. 565·— astfel, că pretensiunea n/. este de Ln. 1000·10. — Declarăm, că creanța n/. este sinceră și reală, provenind din furnisări de mărfuri numitului domn.

Primiți, Domnule Grefier, asigurarea deosebitei n/. considerațiuni și stime.

Coltofeanu & Dobreanu.

1 poliță.
Recomandat.

D. Sale D-lui
Grefier al Tribunalului Ilfov, Bucuresci.

Nr. 401. Cerere de informații asupra unui concordat după declararea falimentului.

Galați, 5 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Prin presenta vě rugăm, să binevoiți a ne comunica, când s'a încheiat concordatul decedatului St. Mironescu din Urziceni, pe ce termine, când espiră prima rată de plată, cu cât la sută s'a făcut concordatul, căci moștenitorii nu ne arată nouě nici un aranjament și astfel stând lucrurile, credem că nu ne rěmâne altă cale decât să cerem redeschiderea falimentului. Fiind siguri, că D-v., ca cel mai mare creditor, sunteți în curent cu afacerea, așteptăm informațiunile D-v. și vě salutăm . . .

Coltofeanu & Dobreanu.

Nr. 402. Un creditor al unui faliment rógă pe alt creditor pentru a-i gira creanțele.

Ploesci, 24 Ianuarie 19 . .

D-lui G. I. Naum, *Brăila.*

După cum vě este cunoscut d-l I. S. Foltea din Buzěu a fost declarat în stare de faliment. Numitul falit umblă ca pe cale pacinică să facă un concordat de tot minimal și audim, că a câștigat câți-va creditori de ai sěi. Sciind, că și D-v. aveți creanțe însemnate la d-l Foltea, vě rog a ne gira nouě polițele D-v., ca astfel, întrunind suma corěspundětóre, să-l putem constrînge la un concordat mai avantagios pentru noi.

Se vorbesce, că o rudenie a dênsului d-l G. Radeș din Bucuresci caută să-l aranjeze, și astfel este în interesul nostru a nu lăsa să fim surprinși cu o maioritate a pretensiunilor.

Vě rog a vě pune în înțelegere și cu ceilalți creditori din orașul D-v.

În adestarea unui rěspuns grabnic, vě salutăm . . .

Ionescu & Co.

Nr. 403. Trimiterea unor poliţe girate în afaceri de faliment.

Brăila, 1 Februarie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Sunt în posesiunea onor. D-v. dela 24 l. t., de al cărei conţinut am luat notă şi prin presenta vĕ înaintez aci inclus 8 poliţe acceptate de falitul I. S. Foltea, girate în blanc în valóre de Lei 9906·10 după cum le notez mai la vale, ca D-v. să le presentaţi spre verificare.

Afară de suma arătată numitul Domn îmi mai datoréză, pentru mărfuri trimise în consignaţiune, un rest pentru care sunt nevoit a mĕ adresa sindicului acestui faliment.

Vĕ rog a-mi adeveri primirea poliţelor şi a mĕ pune în curent cu toţi paşii, ce veţi întreprinde în acéstă cestiune.

G. I. Naum.

Consemnarea poliţelor:

....

....

Nr. 404. Un creditor girându-şi poliţele, lasă mână liberă pentru vîndare.

Brăila, 2 Februarie 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Mĕ refer la scrisórea mea de ieri şi la stim. D-v. de adi comunicându-vĕ, că în ceea-ce privesce creanţele mele a/. d-lui Foltea, aveţi mână liberă a le vinde [1]) în aceleaşi condiţiuni ca şi pe ale D-v. şi a grupului, ce aţi format.

Aştept noutăţi dela D-v. şi vĕ salut . . .

G. I. Naum.

[1]) G. Radeş din Bucuresci vrênd să aranjeze falimentul lui Foltea, se oferă ca cumpĕrător al creanţelor diferiţilor creditori. În atari casuri unii caută a face aranjamentul tacit, căutând să beneficieze din astfel de aranjamente. De present însă firma Ionescu & Co. a atras lângă sine pe cei mai mari creditori şi astfel a împedecat de a se face un concordat prea nefavorabil pentru creditori.

Nr. 405. Tractări şi informaţiuni între creditorii falimentului.

Brăila, 10 Maiu 19 . ,

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Astădi şi ieri am avut visita d-lui Foltea, care mi-a oferit până la 60% dar, se înţelege de sine, că n'am acceptat şi l'am trimis la D-v. să vĕ facă propuneri, spuindu-i, că mi-am angajat cu D-v. şi sub 75% nici nu întru în tratări.

Dênsul a fost şi pe la d-l Naum şi la ceilalţi creditori de aici, cari toţi i-au rĕspuns să se înţelégă cu D-v.

Binevoiţi a lua notă de acésta şi a mĕ ţine în curent cu noutăţile, ce se referă la acest faliment.[1])

G. Bratocea.

[1]) Se înţelege de sine, că Ionescu & Co. rĕspund cele de lipsă lui Bratocea, ţinêndu-l în curent cu tóte nuanţele aranjamentului.

Nr. 406. Cerere de informaţiune din partea altui creditor faţă de faliment.

Galaţi, 27 Novembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Prin presenta ne permitem a vĕ ruga să binevoiţi a ne comunica, cum stăm cu afacerea Foltea.

Precum suntem informaţi lichidarea activului trebuia să aibă loc la 25 Octombre a. c. însă din partea sindicului nu am primit nici o scire şi nici n'am vĕdut vre-o publicaţie în acéstă privinţă.

Vĕ rugăm deci a ne scrie câteva cuvinte, referitor la acéstă cestiune, spre orientarea nóstră.

Schäfer & Co.

Nr. 407. Dare de informaţiuni asupra tratărilor în privinţa aranjamentului.

Ploesci, 31 Octombre . .

D-lor Schäfer & Co., *Galaţi.*

Vĕ aducem la cunoscinţă, că pe lângă tóte stăruinţele nóstre nu ne-a fost posibil a face un aranjament cum credeam, astfel, că după multe desbateri şi corespondenţe am fi aplicaţi a cădea de acord cu 50%.

Am cercetat tóte, ne-am informat în detail şi am ajuns la convingere, că nu este cu putinţă un aranjament mai favorabil. Vĕ facem întrebarea, precum am făcut şi celorlalţi creditori din grupul nostru, şi avênd consimţămêntul tuturor, vom căuta a ne acomoda vederilor D-v.

Vĕ recomandăm acest aranjament, pentru evitare de perderi mai mari şi aşteptând rĕspunsul D-v. de urgenţă, vĕ salutăm.

cu tótă stima

Ionescu & Co.

Nr. 408. **Rĕspuns la precedenta.**

Galaţi, 14 Nobembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Am primit stim. D-v. din 31 l. t., vĕ mulţămim pentru informaţiile, ce ne-aţi dat, cu privire la afacerea Foltea, şi neputênd realisa mai mult, ne declarăm învoiţi şi cu 50%, dar în acest cas, să avem garant sigur.

Puteţi purcede la încheerea concordatului din partea nóstră.[1])

Aşteptând nouĕ sciri dela D-v. vĕ salutăm . . .

Schäfer & Co.

[1]) Ionescu informéză pe Schäfer & Co. despre starea lucrului şi aceştia se declară învoiţi. Astfel de declaraţiuni se aştéptă dela toţi creditorii din grup.

Nr. 409. **Învoire cu 50% şi cerere de termine mai scurte.**

Galaţi, 16 Novembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Ca rĕspuns la scrisórea D-v. de eri ne declarăm şi noi învoiţi cu 50% contra poliţei din partea d-lui G. Radeş, dar terminele de 9—15 şi 18 luni ni-se par mult prea lungi şi ar fi potrivit, dacă aţi puté obţiné termine de 6, 9 şi 12 luni.[1])

Adăugênd, că spesele vor privi pe d-l Foltea şi aşteptând nouĕ informaţiuni din partea D-v., vĕ salutăm . . .

Schäfer & Co.

[1]) Ionescu & Co. rĕspund la acéstă scrisóre şi arată, că vor cerca să obţină termine mai scurte, dar nu cred, că va fi posibil.

Nr. 410. **Corespondenţă laterală şi mici informaţiuni.**

Galaţi, 10 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Confirmăm scrisórea n/. de astădi şi vĕ comunicăm, că am fost chemaţi la telefon din partea d-lui D. Ursescu din Buzĕu, care ne împărtăşesce, că d-l Radeş persistă pe lângă oferta D-sale de 9, 15 şi 18 luni cu 50%, dacă se renunţă la spese, şi că D-v. aţi renunţat deja.[1])

Spre a ne asigura am cerut ofertă în scris dela d-l Radeş şi dacă cumva D-v. aţi primit aşa ceva, binevoiţi a ne trimite o copie de urgenţă şi a ne arăta, dacă într'adevĕr aţi renunţat la spese.

Schäfer & Co.

[1]) In afaceri de falimente se aud fel de fel de svonuri, cari neliniştesc pe creditori. Unele din ele sunt menite a induce în erore. In casul present Ionescu & Co. rĕspund, că nu este adevĕrată informaţiunea, cu privire la spese.

Nr. 411. **Declararea unui creditor, că se învoesce cu aranjamentul.**

Brăila, 11 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Astădi am primit dela d-l Foltea o scrisóre însoţită de o copie din partea d-lui Radeş, prin cari ni-se face propunere tot în sensul, cum ne-aţi anunţat D-v. adecă 50% pe termine de 9, 15 şi 18 luni.

Sunt de părere să terminăm [1]) odată cu acest cas neplăcut, ca nu cumva să regretăm în urmă.

G. I. Naum.

[1]) Aranjamentul s'a făcut cu 50% pe termin de 9, 15 şi 18 luni. Acum urméză, ca G. Radeş să iscălescă poliţe în condiţiunile aranjamentului, şi să le trimită diverşilor creditori.

Nr. 412. **Primirea polițelor în urma aranjamentului.**

Brăila, 10/23 Decembre 19 . .

D-lor Ionescu & Co., *Ploesci.*

Am primit stim. D-v. cu data de eri, din care am scos trei accepte și anume:

Lei 1651·05 pr. 2 Septembre a. v.
» 1651·— » 2 Martie a. v.
» 1651·— » 2 Iunie dto.

Lei 4953·05 semnate de d-l G. Radeș în ordinul meu.

Aceste accepte le-am primit ca 50% din pretensiunea mea de Lei 9906·10 a/. I. G. Foltea, după cum ați făcut aranjamentul cu d-l Radeș în baza creanțelor, ce v'am trimis spre verificare și vîndare.

Vĕ rog a primi mulțumirile mele pentru serviciile făcute în acéstă încurcată afacere, și declarându-mĕ gata la contra-servicii vĕ salut . . .

G. I. Naum.

XI. Oferte de servicii și petițiuni.

Un tênĕr, după ce și-a câștigat cunoscințe teoretice în vre-o școlă comercială, caută să între în practică, să-și facă o carieră. Totasemenea un tînĕr, care este deja într'o afacere, caută să înainteze, să facă esperiență în case mai mari de negoț, ca în acest chip să se îmbunătățéscă și posiția lui.

În astfel de împrejurări un tînĕr comerciant se oferă în scris la o casă de comerciu; el este necesitat să compună o scrisóre, o petițiune, prin care cere să fie acceptat într'o afacere. Scrisorile de felul acesta trebuesc concipiate cu multă băgare de samă.

Prima impresiune, ce o face o astfel de scrisóre, decide de multe-ori, dacă cineva este acceptat sau refusat dela un post, pe care îl cere. Forma esternă a scrisorii servesce ca o dovadă pentru un șef, despre iubirea de ordine, simțul de curățenie și despre acurateța unui oferent. Deci când compunem o ofertă, să facem un plan potrivit,

să controlăm conceptul și numai dupăce îl vom găsi de tot corĕspundĕtor, să-l scriem în curat. Stilul să fie corect și ideile bine esprimate. Nici odată să nu dicem prea mult despre noi, despre cunoscințele nóstre, ci să lăsăm, ca timpul de serviciu, să dovedéscă acésta.

La ofertele de serviciu, ca și la petițiuni deosebim: *introducerea*, în care ne rugăm să ni se dea un post; *desvoltarea* petițiunei sau a ofertei, în care arătăm studiile, ce le-am făcut, eventual practica în vre-o casă de comerciu, unele date despre etate și în fine *incheierea*, în care promitem, că ne vom da tótă silința de a fi de folos în afacerea, în care vrem să întrăm și rugarea pentru un rĕspuns.

Aceste trei părți detailându-le, putem dice că oferta are să conțină: *a*) arătarea motivului din care se scrie d. e. Am aflat dela un amic . . . . am cetit într'un diar etc.; *b*) provocarea la persóne, cari ar putea da o recomandație; *c*) arătarea, cu ce s'a ocupat oferentul până acum; *d)* cunoscințele, ce le posede; *e*) provocarea la testimoniile alăturate sau la copiile lor; de regulă copii legalisate; *f*) arătarea pentru ce servicii ar fi aplicat și preparat cu cunoscințe; *g*) asigurarea că va fi punctual, diligent și stăruitor pentru a câștiga și a păstra deplina mulțămire a superiorilor, a șefului; *h*) rugarea pentru un rĕspuns prin care să se resolve oferta; *i*) complimentul de încheiere; *k*) subscrierea pe lângă arătarea esactă a adresei.

Ofertele sunt totdeodată o probă despre frumseța scrisorii; ele se pot adresa firmei, se pot adresa direct șefului și în fine sunt petițiunile, cari se trimit la autorități d. e. la direcțiunea unei bănci, la casserii, la căile ferate etc. Ofertele se fac în formă de scrisori comerciale, ér petițiunile se scriu pe o cólă întrégă, lăsând pe margini un spaț mai mare nescris. Pe dosul cólei, îndoite în lung, sau jos, se scrie adresa autorității, cătră care trimitem petiția.

Nr. 413. Oferta unui absolvent al şcólei comerciale.

Bucuresci, 11 Septembre 19 . .

D-lor Rhein, Scheeser & Co., *Azuga.*

Absolvând şcóla comercială din Craiova şi dorind a ocupa un post, ca ajutor la contabilitate şi corespondenţă în onorata D-v. casă, vĕ ofer prin acésta serviciile mele.

Sper, că dacă mĕ veţi onora cu încrederea de a mĕ numi printre funcţionarii casei, ce dirigiaţi, voiu avea ocasiunea să vĕ dovedesc, că nu voiu cruţa nimic pentru a corĕspunde pe deplin cerinţelor D-v.

În aşteptarea unui rĕspuns favorabil vĕ salut

cu totul respectul
Lazăr Miron,
strada Carol Nr. 16.

Nr. 414. Ofertă din partea unui absolvent al şcólei comerciale.

....

Domnului ....

Pe baza recomandaţiunei, aci alăturate, a d-lui N. N. din loc, îmi iau voie a-mi oferi serviciile mele pentru un post în stimata D-v. casă.

Născut în . . . . . am terminat patru clase gimnasiale şi am absolvat cu resultat bun şcóla comercială de gradul II-lea din . . . . , ceea-ce se póte vedea din diploma anexată în copie legalisată. Convins fiind, că mi-am câştigat cunoscinţele teoretice de lipsă pentru comerciu, am speranţa, că voiu putea utilisa în practică cu succes aceste cunoscinţe.

Dacă voiu avea fericirea, să fiu acceptat în biroul D-v. ca ajutor de contabil, am să caut, ca prin diliginţă şi conscienţiositate să îndeplinesc îndatoririle mele spre completa D-v. mulţămire.

În aşteptarea unui rĕspuns favorabil semnez

cu tótă stima şi devotamentul
N. Negoescu.

Adresa mea :

Nr. 415. Ofertă pentru un post de contabil şi corespondent.

D-lui ....

Aflând, că în onorata D-v. casă de comerciu este vacant postul de corespondent-contabil, îmi iau permisiunea a solicita acest post, bazând cererea mea pe următórele:

1. Am terminat cu bun succes şcóla comercială superióră din Anvers, după cum se vede din diploma alăturată în copie.

2. Am funcţionat în casa Ionescu & Co. de aici ca corespondent şi contabil timp de ḑece ani, interval, în care foştii mei şefi au avut ocasiunea a se convinge de destoinicia mea, eliberându-mi anexatul certificat.

Spre orientarea D-v. vĕ comunic, că posed atât în vorbire, cât şi în scriere limba francesă şi germână, mai puţin cea engleză şi italiană.

Bazat pe cele ce preced, sper, că intrând în onor. D-v. casă, îmi voiu putea îndeplini datoria mea spre mulţămirea D-v., lucrând cu activitate şi cu zel pentru prosperarea afacerei.

In cas, că doriţi a mĕ angaja, vĕ rog a mĕ onora cu un rĕspuns şi a-mi fixa ḑiua, în care m'aş putea presenta la D-v. spre a decide condiţiunile şi salarul, ce-mi oferiţi în schimbul serviciilor, ce vĕ voiu aduce.

Primiţi, vĕ rog, asigurarea deosebitei mele stime

N. D.

Nr. 416. Cineva, care a fost în practică, cere un post într'o afacere mai mare.

Ploesci, 30 August 19 . .

On. „Stéua Română“,
societate anonimă pentru industria de petroleu, Câmpina.

Informat fiind, că în urma estinderei celei mari, ce a luat afacerea D-v. v'aţi decis a înmulţi numĕrul funcţionarilor, îmi permit a vĕ ruga, să-mi încredinţaţi şi mie un post de corespondent sau eventual de contabil în noul D-v. birou central.

După cum vĕ puteţi convinge din alăturatul certificat mĕ aflu de present în biroul D-lor D. Popp & Co., de aici, unde în decursul unei practice de peste un an de ḑile, mi-am însuşit cunoscinţele necesare în afacerile de petroleu, pentru ca astfel

să pot fi aplicat cu succes, mai ales la corespondență, fiind chiar de present singurul corespondent al casei în care mĕ găsesc.

Deși sunt pe deplin mulțămit cu actualul meu post, totuși simt necesitatea, să mĕ aplic la o afacere mai mare, unde să-mi pot câștiga vederi mai estinse, cu deosebire în ceea-ce privesce comerciul cu derivatele de petroleu, ca benzină, ligroină, vasilină etc., articole, ce D-v. fabricați pe o scară atât de estinsă.

Chiar actualii mei șefi, convinși fiind, că în afacerea D-v. mĕ pot perfecționa și-mi pot câștiga cunoscințe mai amĕnunțite în comerciul de petroleu, căruia m'am dedicat, sunt de acord, ca eu să părăsesc afacerea d-lor și se declară gata a vĕ da ori-ce fel de informațiuni asupra mea.

Sperez, că cererea mea nu va fi respinsă, în care cas vĕ asigur, că prin o purtare corectă și stăruință continuă, voiu căuta să mĕ fac demn de încrederea, ce ați pus în mine.

Primiți asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

George N. Măciucă,
strada . . . .

Nr. 417. Cerere de a fi primit ca practicant.

Onorată Direcțiune!

Referindu-mĕ la o adresă a institutului de credit și economii »Albina« în Sibiiu, îmi permit prin acésta a mĕ oferi ca practicant în biroul D-v.

Născut la (anul) în Brașov, mi-am făcut studiile la șcóla comercială superióră din loc, cu cel mai bun resultat, precum puteți vedea din copia legalisată a testimoniului, pe care îmi iau voie a o anexa.

Cunoscințele câștigate în șcólă mi le-am înmulțit printr'o practică de un an la filiala de aici a susnumitului institut de bancă, unde am fost aplicat cu deosebire la contabilitate și corespondență.

Dorind însă, să-mi câștig o desteritate mai mare în transacțiunile cu efecte și de zarafie, care în timpul din urmă au început a deveni tot mai însemnate și pentru băncile din provincie, mĕ rog prea devotat a-mi acorda un post de practicant la institutul D-v.

Timpul și modul de practisare le vor stabili în conțelegere cu D-v. institutul »Albina«, care a avut bunăvoința de a-mi acorda sprijinul sĕu material pentru timpul cât voiu fi aplicat la D-vóstră.

In fine vĕ asigur, că acceptată fiind rugarea mea, mĕ voiu sili, ca prin zel, prin o îndeplinire conscienţiósă a datorinţelor mele, precum și printr'o mare discrețiune, să mĕ arĕt în ori-ce privință demn de încrederea, ce o veți pune în mine.

Al onoratei Direcțiuni

devotat

Brașov, 23 Octombre . . .

Vasile Baboie.

Onor. Direcțiuni a institutului
„*Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur*“.
Viena.

Nr. 418. Ofertă din partea unui absolvent, care a făcut practică.

Onorabilă Direcțiune!

Aflând din diarul . . . . . . că în biroul on. D-v. institut este vacant un loc de contabil, îmi permit prin acésta a-mi oferi serviciile mele.

Cererea mi-o basez pe actele alăturate, pe care vĕ rog să binevoiți a le examina.

Subscrisul născut la (anul) în Brașov, după-ce am absolvat cu succes bun șcóla comercială superióră din Brașov, am întrat ca practicant la filiala institutului »Albina« din loc, unde mĕ aflu și de present. Astfel mi-s'a dat ocasiune, să utilisez în mod practic cunoscințele câștigate în șcólă și să mĕ introduc în afacerile de bancă într'un așa grad, că aș puté cu succes să fiu aplicat în Onor. D-v. institut, cu atât mai mult, că pe lângă limba maternă cunosc limba germână și francesă, așa încât voiu putea fi întrebuințat și la corespondență.

In casul că voiu fi acceptat, ceea-ce mult mĕ va bucura, voiu căuta, ca prin silință continuă, prin onestitate și bună purtare, să justific încrederea pusă în mine.

Așteptând decisiunea D-v. în acéstă privință, am onóre a semna

cu profund respect
I. Moldovan,
practicant la filiala „Albina“.

3 anexe.

Onor. *Institut de credit și economii „Victoria“*, în Arad.

Nr. 419. **Ofertă pentru o casă de spedițiune.**

Iași, 2 Septembre 19 . .

D-lor F. Martin & Co., *Brăila.*

Printr'un client al afacerei nóstre am aflat, că este vacantă slujba de ajutor de contabil în onorata D-v. casă.

Më aflu de trei ani în afacerea d-lui N. N. din loc, în care timp mi-am însușit pe deplin cunoscințele practice ca vîndĕtor în prăvălie și totdeodată în anul din urmă am făcut un curs particular de contabilitate.

De present sunt aplicat tot la vechiul meu șef ca ajutor de contabil, ocupându-mĕ cu deosebire cu calcularea facturilor și trecerea în scontri. Sunt pe deplin mulțumit cu slujba mea, dar avênd plăcerea să întru într'o afacere mare și să fac practică în comerciul de spedițiune în portul D-v., m'aș angaja sub condițiuni de tot modeste.

Vĕ rog să reflectați și la mine pentru ocuparea postului din cestiune, cu atât mai ales, căci cunosc pe deplin limba germână și franceză și aș putea face servicii și la corespondență.

La cas, că voiu fi onorat cu un rĕspuns favorabil, îmi voiu da tótă silința ca prin sinceritate, diligență și muncă, să satisfac pe deplin chemării mele, și să justific încrederea, ce o veți pune în mine.

Adăogênd, că șeful meu este gata a vĕ da ori-ce informațiuni despre mine, semnez

Cu deosebită stimă

D. Comșa.

Adresa . . . . . .

Nr. 420. **Cineva, în urma lichidațiunei șefilor sĕi, se oferă ca contabil și corespondent.**

Bucuresci, ...

Aflând dela un amic al meu, că în onorata D-v. casă aveți lipsă de un contabil, care ar putea funcționa și ca corespondent, îmi iau voie de a vĕ oferì serviciile mele pentru acest post.

Casa, în care am servit în timpul din urmă, prin bună învoială se desființéză și personalul funcționéză numai pentru ducerea în îndeplinire a lichidațiunei, așa încât nimic nu mĕ reține de a mĕ angaja și a ocupa imediat un nou post.

Cunoscințele mele câștigate într'un lung șir de ani de studiu și practică, în șcóla comercială din Bucuresci, după aceea ca voluntar și ajutor de contabil la banca . . . . din loc, ér în timpul din urmă ca contabil în afacerea en gros de mărfuri coloniale a șefilor mei actuali d-nii Predescu & Co., sunt titlurile, pe cari mĕ basez, că sunt în stare a satisface întru tóte așteptărilor D-v. Vĕ comunic totdeodată, că dispun și de un capital de Lei 8000·— și că d-l Predescu fostul meu șef vĕ póte da la cerere, ori-ce informațiune asupra mea.

Adăugênd, că cunosc limba francesă și germană, vĕ rog a mĕ onora cu un rĕspuns favorabil și semnez

cu tótă stima

N. Nanu.

Adresa mea . . . . .

Nr. 421. **Ofertă pentru un post de contabil.**

Călărași, 20 Septembre 19 . .

D-lor Coltofeanu & Dobreanu, *Galați.*

Datorez stim. D-v. adresă actualului meu șef, d-l N. Georgescu, de aci și aflând, că în biroul D-v. este vacant un post de contabil, îmi permit prin presenta a-mi oferi serviciile mele.

Oferta mea este sprijinită de actele alăturate în copie, pe cari veți binevoì a le examina.

Născut în comuna . . . . , am terminat cu succes bun șcóla comercială superióră din . . . . . ; apoi, întrat la firma de mai sus, prin o practică de 2 ani, am reușit a-mi completa cunoscințele teoretice câștigate în șcólă, astfel, că sunt în stare a satisface pe deplin cerințelor D-v., fie ca contabil, fie ca corespondent în limba română și la necesitate în limbile germană și francesă, pe cari încă le posed în mĕsură satisfăcĕtóre.

Sunt deplin mulțămit cu postul, ce ocup astădi și fac presenta ofertă numai dorind a-mi câștiga cunoscințe mai estinse și detailate în branșa de coloniale și ferărie, într'o afacere mare ca a D-v.

Sper, că voiu fi acceptat în Onor. D-v. casă, în care cas vĕ promit, ca prin diligință, sinceritate și onestitate, precum și

prin îndeplinirea conscienţiósă a datorinţelor mele, să justific încrederea pusă în mine spre deplina D-v. mulţămire.

Aşteptând cu plăcere rĕspunsul D-v. favorabil şi gata la cerere a vĕ servi cu referenţe, vĕ rog a primi asigurarea deosebitului meu respect.

Nicolae Nema.

Nr. 422. **Ofertă din partea unuia, care a ocupat mai multe slujbe.**

Bucuresci, 23 Octombre 19 . .

D-lor Fraţi George Assan, *Bucuresci.*

Am onóre a solicita dela bunavoinţa D-v. un loc în administraţiunea stabilimentelor D-v.

Născut în Bucuresci în (anul), de origine francesă, am absolvat şcóla comercială din Galaţi, obţinênd în 1893 diploma de capacitate. De atunci am fost ocupat la construcţia tunelului Epureni, la d-nii antreprenori Pellerin şi Guérin, în calitate de contabil până în 1895, când am fost chemat a-mi face serviciul militar la Regt. 2 Geniu. La eliberarea mea am întrat în serviciul căilor ferate în calitate de desemnator până în 1899; dela 1899 până în 1900 am fost ca ajutor-contabil la fabricile din Sinaia ale d-lui E. Costinescu şi dela 1900 până în 1903 ca cassier la compania W. Lits.

Cred, că în aceste diferite posturi mi-am câştigat destulă experienţă pentru a puté ocupa, spre deplina D-v. satisfacere, postul, ce veţi binevoi a-mi încredinţa.

In casul când veţi fi dispuşi de a mĕ angaja, voiu fi gata a vĕ comunica certificatele, ce mi s'au eliberat dela diferitele administraţiuni, prin cari am trecut.

Sperând, Domnilor, într'un rĕspuns favorabil, vĕ rog să binevoiţi a primi asigurarea respectuaselor mele sentimente.

Louis G. Schérer,
strada I. C. Brătianu nr. 16.

Referinţe:

D-l Pellerin, antreprenor.
„ Dragu, Ing. Insp. Gl. C. F. R.
„ E. Costinescu.
„ Gsur, Insp. W. Lits, C. Griviţei 155.
„ I. Melon, consul al Franciei.
„ Hennenvogel, şef-contabil la Banca Generală Română.

Domnilor *Fraţi G. Assan*, fabrică de uleiuri, Loco.

XII. Circularele.

Circulara este un anunţ, care se face într'un mare numĕr de esemplare de acelaşi conţinut. Circularele de regulă se tipăresc sau se litografézăa.

Ca ori-ce scrisóre comercială şi circulara are dată, adresă, conţinut şi încheiere. În locul datei, care se póte omite, se folosesce numai stampila oficiului postal. In locul adresei se folosesc unele prescurtări d. e. P. P. (praemissis praemitendis), sau P. T. (pleno titulo), sau S. T. (salvo titulo), sau în fine se ḑice simplu »Domnule«, fără a se indica vre-un nume, căci adresa şi aşa este scrisă pe plic. In cele din urmă se póte scrie adresa ca şi la celelalte scrisori.

La circulare, care se trimit mai rar, ca d. e. când se anunţă înfiinţarea sau desfiinţarea unei afaceri, este bine, ca să se pună data, precum şi epoca esactă, sau timpul, în care s'a înfiinţat, se va înfiinţa, sau se va desfiinţa afacerea.

Circulara se iscălesce de şef sau cu mâna proprie sau printr'o stampilă cu facsimile şi se predă poştei deschisă.

Circulare se compun şi se trimit, când vrem să anunţăm înfiinţarea unei afaceri, schimbarea firmei şi a iscăliturei, darea sau luarea procurei cu iscălitura procuristului, întrarea sau eşirea vre-unui asociat din afacere, schimbarea localului, predarea afacerei, înfiinţarea sau desfiinţarea de sucursale şi agenţii, lichidarea, încetarea din viéţă a şefului şi schimbările ce se întêmplă în urma acestora etc.

Prin circulare se mai anunţă trimiterea de agenţi, scăderea şi urcarea preţurilor, schimbarea procentului sau a condiţiunilor de cont curent, rugarea pentru încheierea şi trimiterea estraselor de cont curent (veḑi Nr. 363) şi altele.

Deasemenea prin circulare se pot da şi informaţii de têrg, despre sosirea şi plecarea vapórelor, informaţiuni diverse dela docuri, despre starea semănăturilor, şi peste tot se comunică sciri diverse de importanţă pentru a ţiné în curent pe clienţii noştri cu tóte relaţiile de afaceri, pen-

tru de a-i îndemna sau ai reţiné de a face anumite operaţiuni. Mai tóte circularele conţin în sine şi o ofertă, căci rugăm pe adresaţi, ca să ia notă de afacerea sau de schimbarea făcută etc. şi să ne onoreze cu însărcinări sau comande. Când se anunţă înfiinţarea unei case de schimb sau a unei bănci, se pot aminti şi diferitele operaţiuni, ce le vor face.

Preste tot circulara nu este o scrisóre în adevěratul înţeles, ci numai un anunţ, de aceea nici nu este de lipsă ca să rĕspundem la circulare.

Fiindcă comerciul tinde mereu la legături nouĕ comerciale, de aceea, după împrejurări, ne adresăm către firme, cari ne-au trimis circulare, cu ofertele nóstre în ori şi ce direcţie. Aceste oferte şi une-ori comande de probă se pot considera ca rĕspunsuri la circulare.

Când se anunţă însă schimbarea unor condiţiuni, cari au fost contractate mai înainte, ca d. e. schimbarea procentului de cont curent etc., atunci trebue să rĕspundem la astfel de circulare şi să ne declarăm dacă suntem învoiţi, sau ba, cu aceste schimbări.

Circularele preste tot se pot împărţi în trei categorii şi anume: *a)* circulare din incidentul înfiinţării unei afaceri; *b)* circulare compuse în decursul afacerilor şi *c)* circulare din incidentul desfacerei şi lichidaţiunei unei afaceri.

Nr. 440. **Înfiinţarea unei case de spediţiune şi comisiune.**

Braşov, ...

Domnule!

Am onóre a vĕ aduce la cunoscinţă, că am deschis în piaţa de aici o afacere de spediţiune şi comisiune, sub firma înregistrată

George Pop.

Cunoscênd relaţiile din piaţă, avênd o esperienţă de mai mulţi ani în tóte ramurile acestei afaceri, precum şi mijlóce suficiente, sunt în posiţie a îndeplini, cât se póte de esact, însărcinările clienţilor mei, între cari, mi-ar face o mare plăcere, să vĕ pot numĕra şi pe D-vóstră.

Asigurându-vĕ, că voiu căuta să justific pe deplin încrederea, ce mi-o veţi da, vĕ rog să luaţi notă de iscălitura mea.

Cu deosebită stimă

George Pop.

George Pop va semna: *George Pop.*

Nr. 441. **Înfiinţarea unei case de ferărie; societate în nume colectiv.**

Focşani, ...

Domnule!

Avem onóre a vĕ face cunoscut, că am deschis pe piaţa de aici un negoţ en gros şi en detail de ferărie sub frma

Atanasiu & Tomescu.

Întinsele cunoscinţe câştigate în acéstă branşe într'un şir de mai mulţi ani, un capital suficient şi relaţiunile nóstre cu cele dintâiu case din Anglia şi Germania sunt garanţiile, ce le oferim acelora, cari ne vor onora cu încrederea D-lor.

Cunoscênd pe deplin necesităţile clienţilor, ne-am asortat magazinul cu tot felul de mărfuri, astfel încât suntem în stare a-i satisface întru tóte, atât în privinţa calităţii, a preţurilor, cât şi prin esactitatea, cu care vom îndeplini ori-ce comandă.

Rugându-vĕ să vĕ notaţi subsemnătura nóstră, vĕ alăturăm un preţ curent [1]) al principalelor nóstre articole şi semnăm

Cu distinsă stimă

Atanasiu & Tomescu.

G. Atanasiu va iscăli: *Atanasiu & Tomescu.*
A. Tomescu va iscăli: *Atanasiu & Tomescu.*

[1]) La acéstă circulară se alătură, după cum se vede din text, şi un preţ curent.

Nr. 442. **Înfiinţarea unui comerciu de agentură şi comisiune.**

Constanţa, ...

P. T.

Avem onóre a vĕ comunica, că cu ḑiua de astăḑi ne-am stabilit în acest oraş cu comerciul de *agentură* şi *comisiune*, sub firma înregistrată de onor. Tribunal din Constanţa,

S. Avramescu & Cie.

Esperienţele îndelungate dobândite de noi într'un interval de mai mulţi ani la cele mai mari fabrici din ţéră şi streinătate, de al căror concurs ne bucurăm, principii solide, pe cari ne bazăm, şi mijlóce suficiente, unite cu cunóscerea relaţiunilor comerciale din tótă ţéra, sunt destule garanţii, ca să ne puteţi onora cu încrederea D-vóstre.

Rugându-vĕ a lua cunoscinţă de semnăturile nóstre de mai jos, vĕ rugăm a primi asigurarea distinsei nóstre consideraţiuni.

Cu stimă

S. Avramescu & Cie.

S. Avramescu va semna: *S. Avramescu & Cie.*
G. Bontescu va semna: *S. Avramescu & Cie.*

Nr. 443. **Înfiinţarea unei bănci; societate în comandită.**

Bucuresci, data stampilei postei.

D-lui ....

Avem onóre a vĕ face cunoscut, că am înfiinţat aici în Bucuresci o casă de bancă, societate în comandită sub firma

Pokorny & Comp.

Condiţiunile comanditei s'au publicat în »Monitorul Oficial«[1]) Nr. 204 din 12/25 Decembre 19 . . după care le-am reprodus pe contrafilă.

Rugându-vĕ a lua notă de semnătura de mai jos a societăţii, prin care banca va fi valabil angajată, vĕ salutăm . . .

Pokorny & Comp.

D-l Francisc Pokorny va semna: *Pokorny & Comp.*

[1]) In „Monitorul Oficial“ se găsesc contracte, anulări de poliţe şi de efecte etc. Acte de acestea se pot estrage pentru a se pune la dispoziţia elevilor.

Nr. 444. **Specificarea operaţiunilor de bancă ale firmei Pokorny & Comp. pe contrapagina circularei.**

Operaţiuni:

1. Avansuri pe:

a) Efecte publice, acţiuni, obligaţiuni etc., cotate la bursele din ţéră sau streinătate;

b) Mărfuri, cereale, materii prime etc., cari nu sunt expuse stricăciunei, până la $^{2}/_{3}$ din valórea lor, pe durata de 4 luni, precum şi vinculaţiuni.[1])

2. Scont de portofoliu cu 3 semnături bancabile şi cu o durată de cel mult 100 de ḑile.

3. Împrumuturi pe semnătură proprie şi cu gir contra poliţe, presentând garanţii reale şi personale.

4. Reescont de portofoliu propriu.

5. Cumpĕrări şi vînḑări de hârtii de valóre pentru contul terţilor.[2])

6. Incasso de efecte comerciale şi cupóne precum şi scontarea lor.

7. Efectuarea de plăţi şi încassări pe pieţele din ţéră şi streinătate.

8. Cumpĕrări şi vînḑări de mărfuri, cereale şi tot felul de materii prime, în comisiune.

9. Primim sume în cont curent, bonificând dobânḑi.

10. Primim spre păstrare ori-ce fel de obiecte de valóre.

11. Primim domiciliarea efectelor comerciale, şi în fine

12. Ori-ce alte transacţiuni de acéstă specialitate.

[1]) vinculaţiune = clausă de oprire; în casul present este de a se înţelege, că se dau avansuri pe *recepise de predare de mărfuri încărcate în vagóne*, cari se vinculéză; mărfurile se pot ridica din vagon numai după plătirea avansului dat.
[2]) a treia persónă, a treia faţă.

Nr. 445. **Înfiinţarea unei fabrici.**

Comarnic, ...

Domnule!

Îmi iau voie a vĕ însciinţa, că am înfiinţat în comuna Comarnic o fabrică de . . . . şi vĕ rog să binevoiţi a mĕ onora cu comandele D-vóstră.

Cred, că produsele mele, la a căror fabricare se va pune o deosebită îngrijire, vor putea concura atât în calitate, cât şi în preţ cu acelea, ce se impórtă din streinătate.

In astfel de condiţiuni nu mĕ îndoesc, că veţi prefera producţiunile din ţéră şi că veţi cerca a vĕ aprovisiona magazinul D-v. dela fabrica mea, asigurându-vĕ, că mĕ voiu sili a vĕ satisface în tóte privinţele.

Vĕ anexez aci un preţ curent al produselor mele şi vĕ salut cu tótă stima.

I. Gheorghiu.

Nr. 446. **Înființarea unei bănci poporale pe baza unor statute nouĕ.**

Azuga, 15 Martie 19 . .

P. T.

Avem onóre a vĕ face cunoscut, că Societatea cooperativă-economică »Peleșul«, autorisată de Onor. Tribunal de Prahova cu sentința Nr. 1953/98, continuă a funcționa, pe baza nouĕlor statute autentificate la Nr. 103/1904 de Onor. Judecătorie a Ocolului Câmpina, ca societate de credit și economii sub numirea de:

„Banca Poporală Peleșul"

și sub controlul prevĕḑut de legea băncilor populare sătesci.

Semnătura, care angajază »Banca Poporală Peleșul«, sĕ va da prin stampilarea firmei sociale, sub care vor semna câte doi dintre administratorii-delegați.

Rugându-vĕ a lua notă de aceste semnături, notate pe contra pagină, vĕ trimitem în alăturare și programul operațiunilor prevĕḑute de nouĕle statute și semnăm

Cu tótă stima

„Banca Poporală Peleșul".

Președinte: *Ioan G. Babeș.*

Semnăturile [1]) de pe contrapagină:

Domnul *Ioan G. Babeș*, va semna: . . . .
" *Dr. M. Georgescu-Carpațianu*, va semna: . . . .
" *S. P. Igiroșanu*, va semna: . . . .
" *Em. Arghiriadi*, va semna: . . . .
" *Aron Jinga*, va semna: . . . .
" *Petre Dăscălescu*, va semna: . . . .

[1]) Când se vor alege alte persóne pentru subscrierea firmei se vor face cunoscute prin circulare.

Nr. 447. **Adaus la circulara precedentă.**

Programul Operațiunilor.

Conform statutelor, scopul »Băncei Poporale Peleșul« este, pe de o parte a deștepta și întreține spiritul de economie în populațiunea locală, a capitalisa și a face productive aceste economii; iar pe de altă parte, a veni în ajutorul sătenilor prin împrumuturi, de preferință pentru cumpĕrarea de vite, pentru

construcțiuni de case și vile, precum și de a favorisa în localitate desvoltarea comerciului, meseriilor și întreprinderilor de tot felul.

»Banca Poporală Peleșul«, face operațiunile următóre:

a) Primesce și depune bani spre fructificare cu procente convenționale;

b) Scontéză și reescontéză cambii;

c) Cumpĕră și vinde efecte publice admise la cota bursei oficiale;

d) Face avansuri în cont curent, pe deposite de titluri și mandate de ale statului, județului și comunelor, pe acțiuni de întreprinderi economice și industriale, scrisuri fonciare, bonuri, cupóne, etc.;

e) Împrumută pe amanet sau acte autentice de cesiuni, de chirii, pe vite, pe mărfuri nesupuse stricăciunei constituite ca gaj, conform legei creditului agricol;

f) Acordă împrumuturi cu preferință membrilor societății, sau la persóne strĕine cu garanția unuia sau a mai multor membri societari, până la concurența sumei de 90% asupra vĕrsĕmintelor efectuate;

g) Face operațiuni de comisiune și póte da garanții sau cauțiuni;

h) Imprumuturi hipotecare;

i) Cumpĕră imobile, când i-ar fi necesare, sau pentru realisarea unei creanțe;

j) Ajută întreprinderi economice, industriale și comerciale sau magazine de consum;

k) Contractéză pe efecte, pe imobile, sau pe creditul sĕu personal împrumuturi cu termin sau în cont curent dela alte persóne sau institute de bani și póte emite obligațiuni.

Nr. 448. **Darea unei procuri generale.**

Pokorny & Comp.

Bucuresci, ...

D-l ....

Avem onóre a vĕ face cunoscut, că am confiat semnătura firmei nóstre d-lui *Dumitru Voina*, căruia i-am dat procură generală. [1])

[1]) Darea de procură trebue notificată și tribunalului (comercial), unde se notéză și iscălitura proprie a procuristului. Acéstă acțiune se

Vĕ rugăm a lua notă de semnătura D-sale şi vĕ salutăm

Cu deosebită stimă

Pokorny & Comp.

D-l Dumitru Voina va semna: p. pa. *Pokorny & Comp.*

D. Voina.

---

numesce autentificarea procurei la tribunal. Deasemenea şi luarea procurei se anunţă la tribunal. In casul de faţă avem o *procură genarală.* Când procura se dă numai pentru un anumit lucru se numesce *procură specială* d. e. să încasseze o sumă de bani. La bănci, uneori la fabrici, cu deosebire la societăţile pe acţiuni sau la comanditele pe acţiuni se autoriséză douĕ sau mai multe persóne, cari să iscăléscă în comun firma prin procuraţiune. In acest cas *procura* este *colectivă.* Imputernicirea (póte fi şi numai verbal), ce să dă cuiva de a iscăli în absenţa şefului, girarea afacerilor în absenţa şefului se numesce *plenipotenţă;* persóna se numesce *plenipotenţiat, preposit* sau *prepus.* D. Voina, dacă ar fi numai *prepus* ar iscăli astfel: p. Pokorny & Comp.

D. Voina

Nr. 449. **Anunţ despre darea unei procuri colective.**

Azuga, 4 August 19 . .

P. T.

Avem onóre a vĕ face cunoscut, că am autorisat pe vechii noştri colaboratori, D-nii I. G. Babeş şi I. Gärtner, de a sèmna firma nóstră prin procuraţiune şi vĕ rugăm a lua notă de semnătura D-lor, care pentru noi are deplin obligo.

Rhein, Scheeser & Co.

D-nii I. G. Babeş şi I. Gärtner vor semna:

p. pa. *Rhein, Scheeser & Co.*

I. G. Babeş. I. Gärtner.

Nr. 450. **Procură generală colectivă, împreună cu procură specială.**

„MONITORUL OFICIAL"

Nr. 242. — Duminecă, 2 [24] Februarie 1897.

Procură generală

Prin care subsemnaţii, fabricanţi şi proprietari ai fabricei de postav de la Azuga, autorisăm cu deplină putere pe d-nii Ioan G. Babeş şi Julius Gärtner a ne representa în tóte afacerile fabricei nóstre.

D-nii Ioan G. Babeş şi Julius Gärtner sunt autorisaţi a semna în mod colectiv, pentru noi şi în numele nostru, cambii, cecuri şi corespondenţa fabricei; a da şi primi comendi; a face cumpĕrări de materiale prime pentru fabricaţiune, precum şi vîndĕri de mărfuri, produse ale fabricei; a face plăţi şi încassări, şi a primi ori-ce sume de bani de ori unde, în numele şi pentru contul nostru, avĕnd drepturile unor mandatari generali, şi dreptul a face ori-ce transacţiune şi a primi valórea lor.

In special, autorisăm pe d-l Ioan G. Babeş personal a ne representa la tóte licitaţiunile publice pentru furnituri de postavuri, pături şi alte produse ale fabricei; a depune garanţii provisorii şi definitive, a cere liberarea acestor garanţii, semnând de primire; a primi corespondenţa, bani şi ori-ce alte acte şi obiecte de valóre dela autorităţi; a încheia şi semna contracte de furnituri cu tóte autorităţile constituite ale statului; a face predarea furniturilor contractate; a primi şi încassa mandatele de plată, semnând de primire prin procuraţiune, pentru noi şi în numele nostru, avĕnd dreptul a face ori-ce transacţiune şi a primi valórea lor.

Autorisăm în acelaşi timp pe d-l Ioan G. Babeş a ne representa înaintea autorităţilor de vamă, de calea ferată şi administrative, precum şi înaintea instanţelor judecătoresci, putĕnd, la trebuinţă, angaja advocaţi pentru apărarea intereselor fabricei nóstre.

Acéstă procură servesce mai departe d-lui Ioan G. Babeş şi în casurile unde legea prevede procura specială.

Azuga, 4 Ianuarie 1897.

Rhein, Scheeser & Comp.

ROMÂNIA

Grefa tribunalului Prahova.

Secţia I.

Presentul extras, fiind întocmai după procura generală, autentificată de acest tribunal la Nr. 18 din 1897, trecută în registrul de transcripţiuni[1]) la Nr. 123 din 1897, şi în cel de ordine la Nr. 174 din 1897, se atestă de noi, spre a se publica în »Monitorul Oficial«.

p. Grefier, *Gr. Mărculescu.* 1897, Ianuarie.

---

[1]) transcriere.

Nr. 451. **Retragerea procurei și predarea ei unei alte persóne.**

Bucuresci, 1 Ianuarie 19 . .

P. P.

Prin presenta vě anunțăm, că d-l N. Muntean, care în decurs de 20 de ani a iscălit firma nóstră prin procurațiune, ne părăsesce, retrăgêndu-se în viéță privată și astfel cu ḑiua de astăḑi încetéză de a mai fi procuratorul nostru.

Totdeodată vě facem cunoscut, că am însărcinat pe vechiul nostru corespondent d-l G. Albulescu cu girarea afacerilor pe viitor, căruia i-am dat procură generală autentificată în regulă și vě rugăm a lua notă de semnătura dênsului.

I. Georgescu & *Comp.*

D-l N. Muntean încetéză de a mai iscăli : *I. Georgescu & Comp.*
» G. Albulescu va iscăli : *I. Georgescu & Comp.*

Nr. 452. **Anunț circular în ḑiare.**

BANCA NAȚIONALĂ
a
ROMÂNIEI

Adunarea generală ordinară.

Conform art. 87, 88 și 89 din statute, se aduce la cunoscința d-lor acționari, că adunarea generală ordinară a acționarilor va avea loc Duminecă, 15 Februarie 1904.

Adunarea generală se va ține în localul Băncei Naționale, strada Lipscani, la órele 2 după amiazi.

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală toți detentorii de acțiuni la purtător sau nominative, cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor până la 26 Ianuarie 1904 inclusiv, la administrațiunea centrală a băncei sau la sucursalele și agențiile ei.

Persónele, cari au acțiunile lor în deposit liber la cassa de depuneri și consemnațiuni, vor puté depune, în loc de acțiuni, recepisele acelei casse.

Ori-ce inscripțiune sau depunere tardivă,[1]) ridică dreptul de a participa la adunare.

[1]) întârḑiată, venită prea târḑiu.

Patru acțiuni dau dreptul la un vot.

Nimeni nu va puté avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte 10 voturi ca mandatar, ori cari ar fi numěrul acțiunilor, ce ar avea depuse, sau pe cari le-ar representa.

Acționarii, cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor în terminele prescrise, vor putea da procură în regulă, spre a fi representați prin alți acționari, avênd dreptul de vot.

Prin esceptiune: statul, stabilimentele și corporațiunile pot fi representate printr'un delegat, minorii[1]) și interḑișii[2]) prin tutorii și curatorii lor; iar femeile prin ori-ce representant acționar sau strěin.

Procurațiunile, precum și tóte celelalte acte, cari dau dreptul de a asista la adunarea generală, afară de acțiuni, despre cari s'a vorbit mai sus vor fi depuse, sub pedépsă de nulitate, atât în Bucuresci, cât și în sucursale și agenții, până la 12 Februarie 1904, órele 4 p. m. inclusiv.

Conform legei și statutelor, bilanțul general anual, precum și raporturile consiliilor de administrațiune și de censori, asupra operațiunilor exercițiului, vor fi publicate în *„Monitorul Oficial“*, înainte de întrunirea adunărei generale.

Ordinea de ḑi:

1) Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembre 1903;

2) Descărcarea consiliului de administrațiune de gestiunea sa;

3) Distribuirea beneficiilor realisate, conform bilanțului;

4) Alegerea unui director în locul d-lui Ion G. Bibicescu și a unui censor în locul d-lui I. P. Dumitrescu, ale căror mandate expiră la 31 Decembre 1904.

[1]) persónele, cari n'au împlinit o anumită etate: în România 21 de ani, în Austro-Ungaria 24 de ani.

[2]) interḑișii = persónele puse sub interdicțiune adecă persóne, cari în urma unor împrejurări (d. e. sunt *risipitóre*, sau sunt incapabile de a judeca), nu pot dispune liber asupra averii lor. Interḑișii sunt puși prin tribunal sub *curatelă*, sub un *curator* (îngrijitor). Minorii sunt puși prin tribunal sub *tutelă*, sub un *tutor*.

Nr. 453. Avis despre nouĕ afaceri ale unei bănci.

Banca de scont
din
Constanţa.
Telegrame: **Scontobanc.**

Constanţa, Iunie 19 . .

D . . . . . .

Avem onóre a vĕ aduce la cunoscinţă, că conform decisiunei consiliului nostru de administraţie, am organisat pe lângă afacerile de *bancă*, un serviciu special de *comisiune* pentru lână, cereale şi ori-ce fel de produse agricole.

Ne vom ocupa în consecinţă cu vîndarea şi cumpĕrarea acestor articole pentru contul clienţilor noştri, atât în ţéră, cât şi în streinătate după instrucţiunile, ce le vom primi şi în condiţiunile cele mai avantagióse.

Bunele ralaţiuni, ce întreţinem cu agricultorii precum şi cu *detentorii* [1]) de producte şi cu exportatorii, ne pun în plăcuta posiţiune de a putea satisface cu tótă promptitudinea şi exactitatea ordinele, ce le vom primi.

Asigurându-vĕ de zelul şi devotamentul, ce vom depune în îndeplinirea sarcinei ce ne luăm şi sperând, că veţi binevoì a ne onora cu încrederea D-v., vĕ presentăm Domnule salutările nóstre cele mai distinse.

Banca de scont din Constanţa.

Director:	Administrator-Delegat:
Luca Ionescu.	*M. Cociu.*

[1]) cari posed, cari au în posesiune.

Nr. 454. Anunţarea unui tarif de transport.

Victor I. Kinbaum
Expediţiuni: Bucurescì.
Sucursale: Brăila. Galaţi.
Constanţa.

Constanţa, Decembre 19 . .

TARIF
pentru primirea şi reexpedierea mărfurilor de import şi de export în portul Constanţa.

Am onóre a vĕ informa, că mĕ însărcinez cu transbordarea mărfurilor în Constanţa, cu următórele preţuri, adecă:

Bani	60	pro	100	Kgr.	la	cantităţi	de	10000 Kgr.
»	65	»	»	»	»	»		între 5000 şi 10000 Kgr.
»	75	»	»	»	»	»		» 2000 şi 5000 »
»	85	»	»	»	»	»		sub 2000 Kgr.

La cantităţi mici aplic acest din urmă preţ luând de bază greutatea minimală de 500 Kgr.

Preţurile ce notez includ [1]): descărcarea din vapor, cheiagiul, hamali, căruţe precum şi provisionul meu pentru îndeplinirea formalităţilor vamale şi de expediere. Nu includ [2]) însă: taxele de import, formalităţile şi timbrele.

Mărfurile le expediez fórte prompt şi pentru acest scop este necesar a mi-se înainta conosamentele cu 5 ḑile înaintea sosirei vapórelor respective.

Manipularea mărfurilor explosibile, incendiabile şi voluminóse precum şi coletele, avênd greutăţi mai mari de 750 Kgr. sau lungimi de peste 6 metri, le îngrijesc pe baza unor convenţiuni speciale.

Vĕ salut . . .

Victor J. Kinbaum.

[1]) includ = cuprind.
[2]) nu includ = nu cuprind, esclud, adecă aceste taxe se plătesc separat, căci nu sunt cuprinse în preţurile indicate mai sus.

Nr. 455. Anunţ despre nouĕ afaceri la o bancă.

Bucuresci, 10 Nobembre 19 . .

Stimat . . . . Domn . . . .

Referindu-ne la circulara nóstră din Ianuarie a. c. prin care vĕ arătam, că în cercul operaţiunilor nóstre de bancă întră şi fructificarea depositelor de numerar, avem onóre a vĕ însciinţa, că am organisat *un serviciu special de deposite libere* şi că putem primi spre fructificare ori-ce sume de bani fără termin fix sau cu termin fix.

Pentru sumele depuse fără termin fix, adecă cari se pot ridica la ori-ce cerere, se liberéză chitanţe obişnuite şi se bonifică — la fiecare ridicare — o dobândă de 3% pe an.

Pentru sumele depuse cu termin fix se bonifică o dobândă variabilă după termin, adecă:

Pentru	sumele	depuse	pe	3 luni	se	bonifică	$5^1/_2$%	pe	an
»	»	»	»	6 »	»	»	6 »	»	»
»	»	»	»	9 »	»	»	$6^1/_4$ »	»	»
»	»	»	»	un an »	»	»	$6^1/_2$ »	»	»

Contra acestor depuneri banca liberéză *bonuri timbrate de cassă* pentru întréga sumă, cuprindênd adecă capitalul plus dobânda cuvenită pe întregul termin.

Credem, că veți găsi avantajul D-v. în aceste înlesniri și sperăm, că veți binevoì a ne onora cu încrederea D-v. ori de câte-ori veți voì să aveți un venit asigurat pentru capitalul D-v., fără a-l expune la variațiunile cursului și avêndu-l în totdéuna la disposiție.

Pokorny & Comp.

Nr. 456. **Angajarea unui agent.**

Triest, 7 Octombre 19 . .

P. T.

Prin acésta am onóre a vĕ însciința, că am angajat pe d-l *G. Antonelli* ca agent pentru România și l'am împuternicit a primi comande și însărcinări, a face plăți, a încassa sume și a chita valabil în numele meu.

Binevoiți a vĕ nota iscălitura agentului meu, și folosindu-vĕ cât de des de serviciile dênsului, a mĕ onora cu comandele D-vóstră.

S. Dollini.

D-l G. Antonelli va semna: *G. Antonelli.*

Nr. 457. **Anunț despre voiajul unui agent.**

Triest, 1 Novembre 19 . .

Domnule!

Am onóre a vĕ comunica, că agentul meu, d-l *G. Antonelli* în dilele următóre în voiajul sĕu prin România, vĕ va visita și pe D-vóstră.

Vĕ rog deci, ca comandele, ce le aveți pentru mine, să le păstrați până la sosirea dênsului și mĕ recomand . . .

S. Dollini.

Nr. 458. **Anunțare despre punerea în circulație a unui nou articol.**

Capital, Lei 750.000,
deplin vĕrsat.
Telegrame: BERE, Azuga.
Telefon.

Azuga, August 19 . .

Avem onóre a vĕ face cunoscut, că, cu începere dela 19/1 August a. c., am pus în consumațiune o specialitate de bere deschisă, escelentă, sub numirea de:

Bere „Caraiman“

asupra căreia, ne permitem a atrage binevoitórea D-v. atențiune.

Vĕ oferim prin urmare, trei feluri de bere:

»Coróna«, cunoscuta bere închisă.
»Salvator«, bere négră.
»Caraiman«, bere specială.

Tóte aceste trei calități întrunesc condițiunile de higienă și bun gust, nu numai printr'o fabricațiune îngrijită, ci și prin faptul, că fabrica nóstră, așezată în sînul munților, este alimentata cu apă curată de isvor.

Vom vedea cu plăcere comendile D-v., și asigurându-vĕ de un serviciu prompt și consciențios, semnăm . . .

Fabrica de bere Azuga,
Societate anonimă română pe acțiuni.

Nr. 459. **Retragerea din negoț.**

Iași, 1 Iulie 19 . .

Domnule!

Am onóre a vĕ face cunoscut, că cu diua de adi retrăgêndu-mĕ din afaceri, predau negoțul meu de marchetănie cu tóte activele și pasivele sale, fostului meu procurist, domnului *S. Marcu.*

Mulțămindu-vĕ pentru încrederea, cu care m'ați onorat într'un restimp de mai mulți ani, vĕ rog, să dați succesorului meu aceeași încredere, de care m'am bucurat și eu până în present.

N. Georgescu.

Nr. 460. Cumpĕrarea unei afaceri de negoţ; în legătură cu precedenta.

Iaşi, 1 Iulie 19 . .

Domnilor!

Referindu-ne la circulara din faţă, ne permitem a vĕ anunţa, că am cumpĕrat afacerea de marchetănie a domnului *N. Georgescu* dimpreună cu tot activul şi pasivul acelei afaceri, şi că vom continua negoţul sub aceeaşi firmă cu adausul *„succesori“*.

Binevoiţi a ne da şi nouĕ încrederea, cu care aţi onorat până acum pe antecesorul nostru, şi a vĕ însemna iscălitura nóstră.

Primiţi asigurarea stimei şi devotamentului nostru.

S. Marcu.
în firmă: *N. Georgescu S-ri.*

[1]) De regulă astfel de circulare se scriu pe două cvarturi într'una. S Marcu, ca fost procurist, este cunoscut clienţilor, de aceea nu mai este de lipsă a se recomanda. Simplu se rógă de a-i da încredere. Acésta se întêmplă în case comerciale mari şi cu reputaţiune bună.

Nr. 461. Desfiinţarea unei firme şi continuarea afacerii sub o nouă firmă.

Azuga, Novembre 19 . .

P. P.

Avem onóre a vĕ aduce la cunoscinţă, că firma »Fraţii Hornung & Co.«, disolvându-se prin actul publicat în »Monitorul Oficial« Nr. 185/1902, activul şi pasivul ei a trecut asupra nouei nóstre societăţi în comandită, care va continua conducerea şi exploatarea mai departe a fabricei de mobile din Azuga, sub firma:

Ludwig Rhein & Co.,

constituită conform Contractului de societate, cu data din 4/17 Novembre 1902, inserat [1]) în »Monitorul Oficial« Nr. 187/1902 şi înregistrată la Onor. Tribunal de Prahova.

Cu acéstă ocasiune ne pĕrmitem a vĕ însciinţa, că am dat

[1]) inserat = întrodus în . . . . publicat în . . . .

d-lui Heinrich Rhein din Azuga o procură generală cu drept de a iscăli firma nóstră în mod obligător pentru noi.

Vĕ rugăm dar să binevoiţi a lua notă de semnătura nóstră socială precum şi de aceea a procuratorului nostru.

Ludwig Rhein & Co.

D-l Ludwig Rhein va semna: *Ludwig Rhein & Co.*
D-l H. Rhein va semna: p. pa. *Ludwig Rhein & Co.*
H. Rhein.

Nr. 462. Desfiinţarea unei fabrici şi înfiinţarea unei societăţi pe acţiuni.

Buşteni, 3 Aprilie 19 . .

Domnule,

Avem onóre a vĕ aduce la cunoscinţă, că cu începere de astăḑi fabrica nóstră de hârtie a trecut cu tot activul şi pasivul ei în posesiunea societăţei pe acţiuni din nou fondată:

Fabrica de hârtie „Buşteni“

C. & S. Schiel Succesori

„Societate anonimă română pe acţiuni“.

Mulţumindu-vĕ pentru încrederea, ce totdéuna ne-aţi arătat, vĕ rugăm a onora noua firmă cu aceeaşi binevoitóre încredere.

C. & S. Schiel.

Nr. 463. Continuarea afacerii ca societate pe acţiuni.

Buşteni, 3 Aprilie 19 . .

Domnule,

Referindu-ne la alăturata circulară, avem onóre a vĕ aduce şi din partea nóstră la cunoscinţă, că cu începere de aḑi am luat în posesiune, cu tot activul şi pasivul ei, *Fabrica de hârtie* fondată în anul 1882 sub firma »C. & S. Schiel«.

Puteţi fi încredinţaţi, că noua societate va căuta, nu numai a menţine bunul renume de care s'a bucurat vechea firmă, ci se va sili a-l consolida şi desvolta din ce în ce mai mult; vĕ rugăm dar să binevoiţi a ne acorda aceeaşi încredere, pe care a-ţi dat'o Domnilor C. & S. Schiel.

Conform statutelor fabricei de hârtie »Buşteni« publicate prin »Monitorul Oficial« Nr. 289 din 21 Martie 1904, semnătura societăţei nóstre este încredinţată :

D-lui S. Schiel, Administrator delegat care va semna singur;

Celorlalţi membrii ai consiliului de administraţie, cari vor trebui să semneze câte doi împreună.

Procuriştilor societăţei, d-nii Carl Schiel şi Ludwig Michaelis, cari vor semna colectiv prin procură, ambii la un loc, sau unul dintre D-lor alături de un membru al consiliului de administraţie.

Binevoiţi, vě rugăm, a lua notă de aceste semnături şi a primi, Domnule, încredinţarea deosebitei nóstre consideraţiuni.

Fabrica de hârtie „Buşteni“:
C. & S. Schiel Succesori,
societate anonimă română pe acţiuni.
Administrator delegat:
S. Schiel.

Fabrica de hârtie „Buşteni“:
C. & S. Schiel Succesori,
societate anonimă română pe acţiuni.
Procurişti:
C. Schiel. *L. Michaelis.*

Nr. 464. **Asocierea unei persóne şi schimbarea firmei.**

Bacău, ...

Domnule!

Îmi iau voie a vě comunica, că am asociat în casa mea de schimb pe d-l *Marin Proca*, vechiu contabil şi corespondent al băncii de scont din Bucuresci şi astfel voiu continua afacerile sub firma:

Damian & Proca.

Rugându-vě să acordaţi nouei firme aceeaşi încredere, cu care m'aţi onorat până acum pe mine, binevoiţi a lua notă de subscrierile de mai jos.

S. Damian.

Ştefan Damian încetéză de a semna: *S. Damian.*
Ştefan Damian va semna: *Damian & Proca.*
Marin Proca va semna: *Damian & Proca.*

Nr. 465. **Retragerea unui asociat şi lichidaţiune.**

Domnule!

În urma espirării contractului nostru de societate cu finea anului curent, retrăgêndu-se din afaceri d-l Radu Cernea, vě anunţăm, că societatea nóstră se desfiinţéză şi că lichidarea se va face prin d-l Petru Giuglea.

Vě mulţămim în modul cel mai cordial pentru bunăvoinţa şi încrederea, ce ne-aţi acordat până acum şi vě esprimăm şi cu acéstă ocasiune stima şi recunoscinţa nóstră.

Cernea & Giuglea.

Radu Cernea încetéză de a mai semna: *Cernea & Giuglea.*
Petru Giuglea va iscăli până la totala lichidaţiune: . . *Cernea & Giuglea,* în lichidaţiune.

Nr. 466. **Încetarea din viéţă a şefului şi continuarea afacerii.**

Bucuresci, 3/16 Decembre 19 . .

P. T.

Am onóre a vě aduce la cunoscinţă, că în urma încetării din viéţă a soţului meu *George Niculescu*, am fost autorisată, în basa avisului consiliului de familie, omologat[1]) de Onor. Trib. Ilfov Secţia I., în calitate de tutóră legală, de a continua, în interesul copiilor mei minori, comerciul esercitat de decedatul meu soţ sub firma neschimbată:

George Niculescu.

Conducerea afacerii am încredinţat'o fiului meu maiorean d-l Ioan George Niculescu şi vechiului colaborator al rěposatului meu soţ d-l Vintilă Negreanu, cari vor iscăli firma prin procură colectivă.

Rugându-vě a lua notă de semnăturile de mai jos, sper, că mě veţi onora cu tótă încrederea, ce a-ţi acordat'o rěposatului meu soţ.

Maria George Niculescu.

D-nii I. G. Niculescu şi V. Negreanu vor semna:

p. pa. *George Niculescu.*
I. G. Niculescu. *Vintilă Negreanu.*

[1]) *omologat* = confirmat: *omologez* = confirm prin tribunal un act făcut între particulari.

Nr. 467. **Încetarea din viéță a șefului; lichidațiune.**

....

Domn...........................

Cu durere îmi îndeplinesc trista datorință anunțându-vě încetarea din viéță a iubitului meu soț *N. Gavrilescu*, întêmplată în 2 ale lunei curente.

Hotărîtă, a nu mai continua afacerea de comisiune, purtată în decurs de 25 de ani de soțul meu, am însărcinat pe fostul procurist al afacerei, d-l *A. Fulga*, să facă liquidarea și vě rog a lua notă de iscălitura dênsului.

Primiți, vě rog, cu acéstă ocasiune sincerile mele mulțămite pentru încrederea acordată decedatului meu soț și asigurarea distinsei mele stime și considerațiuni.

Ana Gavrilescu.

D-l A. Fulga va iscăli: ppa. *N. Gavrilescu*, în lichidațiune.

Terminii comerciali mai usitați.

Abandonez, las, mě retrag, părăsesc, renunț; *abandon*, renunțare, d. e. asiguratul renunță la restul de marfă avariată; *abandon maritim.*

Abordagiu, abordage; *a aborda*, a trage la țerm, a trage la cóstă, *a acosta;* corăbiile abordéză = acostéză.

Acaperez, cuprind, iau totul pentru mine, cumpěr totul. D. e. cineva *a acaperat* tóte puțurile de păcură; *trustul* american vrea să acapereze tóte sursele și fabricele de petroleu pentru a avea *monopol.*

Acceptant, persóna, care acceptéză o cambie. *Trasul*, iscălindu-se pe o cambie, se ḑice, că acceptéză, devine *acceptant* și pentru el polița se numesce *accept.*

Accis, o taxă, ce se percepe la întrarea unor mărfuri în orașe; vamă comunală, taxa de consum, care se plătesce la bariera orașelor. — Când se esportéză dintr'un oraș o marfă, pentru care s'a plătit accis, orașul plătesce înapoi accisul. Acéstă plătire înapoi a accisului se numesce *refacție.* Accisul póte fi incassat și direct de catră stat, dacă statul rescumpěră acest drept dela comune; în România *fondul comunal* este accisul incassat de stat și repartisat la diferitele comune după o proporție stabilită.

Achit, plătesc o datorie: la cambii se obicînuesce espresiunea *pour acquit, achitat.*

Acostez, trag la cóstă, trag la țerm, stau la țěrm; vaporul a acostat, vaporul e acostat.

Acluse, anexe, (anexez, aclud, includ), diverse documente și notițe, ce se alătură într'o scrisóre d. e. polițe, facturi, conturi, chitanțe etc.

Acont, à conto, în socotélă; plată parțială dintr'o datorie.

Acoperire, suma cu care se achită ceva d. e. trimite-mi acoperire pentru factura mea; vě acoper cu trate etc.

Acord, învoială; *sunt de acord* cu aranjamentul făcut la faliment; *concordat.*

Acreditivă, scrisóre prin care *acredităm* pe cineva; prin care recomandăm pe cineva pentru a primi credit sau pentru a i-se face anumite plăți.

Acreditat, persóna căreia i-se deschide un credit, care se recomandă pentru un credit.

Activul = **activa,** averea cuiva dimpreună cu pretensiunile lui.

Ad = la; *ad valorem,* la valóre, pe valóre; vama 2% ad valorem = 2% vamă din valórea mărfei.

Adiționez, adun, adaug, sumez, fac suma unor numeri, fac totalul.

Adresa, — unei scrisori, — de necesitate; sinonim cu epistolă, d. e. ați primit adresa nóstră.

Adresat, persóna căreia i-se adresézā ceva, i-se trimite ceva.

Adresant, persóna care adresézā ceva, trimite ceva.

Agenda, ceea-ce este de făcut, notițe, cărticica unde însemnăm diverse notițe.

Agent, representant, mijlocitor. Agentul de regulă este stabil într'un oraș. El póte și voiaja pentru a mijloci afaceri = agent-voiajor.

Agenție, agentură, representanță; — băncii naționale, — vapórelor.

Agiotagiu, (agiotage), speculațiune la bursă; *agiotare* = a specula la bursă; *agioter, agiotager*=speculant, are și sensul de arbitrager.

Agio, plusul sau adausul, ce să plătesce la monetele de aur, când sunt schimbate cu argint sau cu hârtie în aceeași țéră; — póte fi și între două țări, d. e. de present Lirele italiane se primesc în Franța cu un scăḑĕmênt, astfel francii au *agio,* ér lirele ital. au *disagio, perte* (perdere).

À jour, la ḑi, exact, punctual. D. e. sunt à jour cu registrele de contabilitate = am făcut tóte trecerile până în present, nu sunt în restanță cu trecerile.

Aliagiu, amestec de diferite metale, d. e. aur cu argint, aur sau argint cu aramă pentru fabricarea monetelor; uneori se înțelege arama, ce se pune pe lângă aur sau argint la monete.

Allonge, o fășie de hârtie, ce se lipesce *dealungul* polițelor, pentru a se continua indosamentele; adaus.

Al marco, după greutate, monetele tocite precum și monetele divisionare (banii măruntei) se negoțiézā după greutate, se cântăresc.

Ambalagiu, învălitórea unei mărfi a unui pachet, colet etc. Ambalagiul póte fi: pânză, lăḑi, butóe etc. Greutatea ambalagiului se numesce *tara* sau *dara.*

Amic comercial, client, corespondent, comitent, mușteriu.

Amortisare, achitarea treptată a unui împrumut; anularea unui document perdut sau furat.

Anexe, veḑi **acluse.**

Anonim, fără nume, cu numele necunoscut; *societate anonimă,* fără un nume de persónă în firmă = societate pe acțiuni.

Anuitate, o plată prin care se amortiséză un împrumut; se plătesc interesele curente și o părticică din capitalul împrumutat.

Anticipat, anticipativ, anticipando = dinainte; interese anticipate, adecă date înainte; contrarul: *decursiv.* Interesele la polițe sunt anticipate, ér la obligațiunile de stat, rente, la scrisuri fonciare, acțiuni etc. sunt decursive, se plătesc după ce a trecut un termin.

Anulez, nimicesc, revoc; poliță anulată însemnézā și achitată, pentru-că se scrie pe ea, că s'a încassat suma, astfel, că nu mai are valóre, este anulată.

Appoint, (lat. ad punctum, ital. appunto), achitare completă (la punct) printr'un efect, poliță etc. a unei datorii, d. e. te achit printr'o poliță de frc. 327·95, adecă polița o fac întocmai cât datoria. *Appoint* are și sensul de bucăți sau părți, (veḑi pag. 133).

Aranjament, stabilirea unei norme la anumite transacțiuni, la tocmeli, la falimente.

Arbitragiu, aflarea pieței mai eftine de cumpĕrat și mai scumpe de vîndut; socotéla prin care, prin folosirea dibace a cursurilor dela diferite burse, se constată, de unde să cumperi ieftin și unde să vinḑi scump; cu deosebire la monete, efecte și devise. *Arbitrager* se numesce persóna, care face astfel de calculări și transacțiuni; *agioter.*

Arbitrium, arbitriu, judecată, părere dréptă; *arbitrii,* persóne însărcinate să-și dea părerea într'o afacere, într'o chestiune; sinonim cu *experți.*

Argent comptant, bani gata, numerar; (bani peșin).

Armator, persóna care arméză sau echipézā o corabie pe cheltuiala sa, (armament); proprietar sau patron de corăbii.

Arrêté, încheere, notă de încheere făcută prin samsari, (germ. Schluss-note).

Atașez, alătur, anexez.

Asignațiune, documentul prin care însărcinăm pe cineva să plătéscă o sumă unei a treia persóne; *mandat;* o scrisóre prin care dăm ordin de plată; se asémĕnă și cu *cecul.*

Asignant, persóna care asignézā ceva; sinonim cu emitent și mandant.

Asignatar, persóna căreia se asignézā ceva; sinonim cu mandatar.

Asigurat, persóna, care se asigură.

Asigurator, persóna, care asigură ceva; societatea de asigurare.

Atest, atestez, adeveresc, certific.

Autentic, sigur, făcut în mod legal, după lege; *a autentica* = *a autentifica,* a omologa, a face

un act după formele legale, a legalisa. D. e. procura se autentifică la tribunal.

Aucţiune, vîndare publică, licitaţiune; în oraşe mari comerciale, d. e. în Amsterdam, Rotterdam, Anvers, Londra etc., se adună mărfuri multe şi se publică, când se face licitaţiunea în cantităţi mari, sau în loturi: lână, piei, coloniale etc.

Aval, garanţie la o cambie; persóna, care garantéză, scrie pe cambie: *„pentru aval“* şi se subscrie.

Avans, anticipaţiune, o plată făcută înainte, un *avans pe efecte depositate* = lombard: *avans* pe *warante; avans* pe *gagiuri* = împrumut avansat pe gagiu.

Avarie, paguba ivită la marfa transportată, cu deosebire la transportul pe apă. Avarie parţială şi totală. Umedéla póte avaria o marfă; avarie totală d. e. la naufragiu. Vapor avariat = vapor stricat, vapor care nu mai póte funcţiona în ape şi trebue reparat.

Avers, faţa unei monete, de regulă cu chipul domnitorului; dosul monetei = *revers.*

Avis, înscinţare, scrisóre prin care înscinţăm pe cineva despre un lucru; avis, că am tras o poliţă asupra cuiva; avis, că am acreditat o persónă la cineva; avis de plată este sinonim cu mandat. *Fără avis* = fără să mai avisez; *pe lângă avis* = pe lângă avisare.

A vista, (avista) la vedere, la prima vedere (à vue). Două dile după vedere = Două dile *a vista* (de vue); acéstă espresiune se întrebuinţéză pentru determinarea scadenţei unei plăţi.

Balast, greutate pusă pe fundul corăbiilor, ca să le ţie în echilibru, — de regulă năsip, uneori cărbuni, ba chiar şi mărfuri de o valóre mică.

Balot, pachet mare, colet, bal.

Bancabil, primit de către bănci; poliţă bancabilă = poliţă făcută în condiţiunile băncii, d. e. banca naţională pretinde trei iscălituri bune şi o scadenţă de cel mult 3 luni.

Bancnotă, nota de bancă, bilet de bancă.

Bancrot, bancrut, faliment.

Barel, baril, butoiaş pentru petroleu etc. Are o capacitate sciută; petroleul uneori se notéză (cotéză) la bursă per barel.

Basculă, cumpĕnă, cântar pentru poveri mari; se cântăresc căruţe încărcate, vagóne încărcate şi apoi se subtrage daraua carului sau a vagonului; bascule sunt la gări mari, în porturi, la docuri, la fabrici mari etc.

Bastiment, corabie, vas.

Bon, obligaţiune de stat; chitanţă provisorie; pretensiune de cont curent; sald activ dintr'un cont curent; disponibilul nostru într'un cont curent.

Bon de tesaur, *înscris* (obligaţiune, *scris*) de stat pentru împrumuturi făcute pe un scurt termin; înscris de *datorie flotantă* a statului; statul sau plătesce aceste bonuri, sau găsind bani eftini, convertesce aceste bonuri provisorii şi face un împrumut de rentă, adecă un împrumut *consolidat.*

Bon poids, (germ. *Gutgewicht),* pond bun, o bonificaţie esprimată în procente, ce se acórdă detailiştilor la vîndarea de mărfuri; prin vîndarea în detail se mai perde câte ceva din pondul mărfurilor, de aceea la unele articole de marfă se acórdă un *pond bun.*

Bon de cassă, bun de cassă, (germ. Cassa-Schein) este un *înscris* despre o sumă depusă spre fructificare la o bancă; circuléză ca şi celelalte efecte, aduce interese şi se póte încassa după o anunţare înainte cu 8 dile, până la 3 luni. Se asémĕnă cu cecurile, dar depositele se fructifică cu un procent mai mare ca depositul în afacere de cecuri.

Bona fide, de bună credinţă, în bună credinţă; opus: *mala fide* = de rea credinţă.

Bonificaţie, scădĕmênt la o vîndare; scădĕmênt la o reclamă; despăgubire. Să mĕ *bonificaţi* cu efecte sigure; *mĕ voiu bonifica* asupra D-v. în trate, adecă voiu emite asupra D-v. poliţe.

Bord, marginea unui vapor, ţĕrm, marginea cheului într'un port; vînd o marfă *franco bord,* adecă spesele plătite până ajunge corabia la portul destinat; prescurtat: *fob.* D. e. fob. Galaţi, însemnéză: franco bord la Galaţi, (germ. *frei an Bord, engl. free on board).*

Borderou, socotélă amĕnunţită la vîndarea şi cumpĕrarea de efecte; notă de scont la poliţe, la cupóne etc.

Besier, (à la baisse) acela care speculéză la bursă şi aştéptă scăderea preţurilor.

Bilanţ, un estras al inventarului; *bilanţare* sau *balansare* are sensul de achitare d. e. vĕ trimit frc. 400, cu cari se balanséză (se egaléză) contul meu. *Bilanţ brut* = bilanţul lunar, — de verificare sau de probă; situaţia lunară.

Bilon, bani mărunţei, monetă divisionară, (germ. Scheide-münze), bani de argint, cari au o *fineţă* mai mică (jumĕtate argint sau şi mai puţin şi restul adaos de aramă); bilon are şi sensul de lingou, bară.

Birou, contoar, cantòr, cancelăriă.

Blanc, alb, *bianco; credit blanc*

adecă credit deschis, până la ori-ce sumă. *Gir* sau *indosament blanc*, — când portorul unei cambii iscălesce o poliță în dosul ei, fără nici o clausă.

Blanchet, formular; blanchet de cambie, blanchet pentru estrase de conturi curente; blanchete pentru admonițiuni și pentru trimitere de polițe spre încassare etc.

Branșe, fel de ocupațiune, ram de afacere, bréslă.

Brașovenie, mărfuri cari odinióră se fabricau în Brașov, precum: dimie, sfóră, postavuri gróse, glugi, abale, lăḑi, plosci etc. Numirea a rĕmas în us, deși acum cele mai multe mărfuri de brașovenie se produc și în România. *Brașovean*, comerciant care se ocupă cu brașovenie.

Broker, samsar; *brokerage* = samsarie.

Brut, *bruto*, greutatea unei mărfi dimpreună cu greutatea ambalagiului. Brutto, $B^{\underline{tto}}$, $B^{\underline{to}}$ = *Sporco*, $S^{\underline{co}}$; *profit brut*, adecă total, spre deosebire de profitul *net*, care se constată după subtragerea tuturor speselor avute.

Bruto per neto, *bruto pro neto*, adecă ambalagiul nu se mai socotesce, ci prețul e făcut pentru bruto; acéstă condiție se pune când ambalagiul e cam egal în valóre cu însași marfa, (veḑi Nr. 10).

Buletin, o cedulă, ce se alătură într'o scrisóre, d. e. pentru a indica o iscălitură; buletin oficios are sensul de informațiuni publicate, sciri dela burse, informații date prin ḑiare speciale; bultein de prețuri.

Bursă, têrgul oficios al efectelor și mărfurilor. La bursă se stabilesc prețurile în mod oficios și se publică sub numire de *curs* sau *cotă*.

Cabel, *cablu*, *kabel*, telegraf submarin. A *cabelá*, *a cablá*, a da o telegramă prin cablu.

Cabotagiu, navigațiune pe marginea rîurilor și mărilor; formalități vamale. D. e. o marfă sosesce în Brăila; ea póte fi pusă în docuri și de acolo transportată în lăuntrul țerei cu trenul, eventual cu vaporul la Giurgiu, la Silistra etc. Marfa se plumbuesce (se plombéză) pentru vămuire la ori-ce destinație. Formalitățile acestea, pe cari le fac speditorii sau administrația docurilor, se plătesc sub numirea de cabotagiu, *tacsă de cabotagiu*; vămile române dau și un *act* numit: *declarațiune de cabotagiu* sau de *împrumut de teritoriu strein* și un alt *act* numit *permisie* de *încărcare* sau *descărcare*. Fiindcă cu vaporul póte să se predea marfa și în altă țéră ca d. e. Bulgaria, Sêrbia, de aceea speditorii aranjéză formalitățile de vamă, ca să facă tóte înlesnirile clienților.

Calo, lipsă la marfă, lipsă provenită prin uscare sau prin prelingere etc. sinonim: *manco*.

Calm, liniștit; prețuri calme.

Camion, car pentru transportarea mărfurilor de la gară în oraș, sau dela port în oraș.

Camionagiu, plata pentru transportul mărfurilor cu camiónele.

Cantòr, *contoar*, veḑi *birou*.

Captură, prinderea unei corăbii inimice; secvestrarea mărfurilor de contrabandă. *Capturez* = fac captură.

Carantină, un rĕstimp în care pasageri, corăbii sau mărfuri nu pot intra într'o țéră, într'un oraș, din cause sanitare.

Caravană, o asociație de comercianți (în Asia și Africa) sau de peregrini, cari pentru siguranța lor călĕtoresc împreună; mărfurile se încarcă pe *carĕ* pe *cămili* și pe *cai*.

Carte blanche, *carta bianca*, împuternicire nelimitată, mână liberă, (plein pouvoir).

Cartare, (franț. charter), a încărca, a pune o marfă în vagon sau în vapor, a închiria vagóne sau vapóre, a taxa o marfă pentru transportul cu trenu sau cu vaporul, a plăti taxa de transport.

Charte-partie, *certe-partie*, un contract special de închirierea unei corăbii întregi sau a unei părți din corabie pentru transportul mărfurilor; *conosamentul* este contractul obicinuit pentru transportul de mărfuri pe corăbii = *epistolă de cărat* la tren.

Cartel, societate, tovărășie; cu deosebire comercianți de aceeași branșe fac *cartele* sau *consorții* pentru a evita concurența. Când *cartelarea* se face într'un stil mai mare, *acaperând* întrégă producțiunea, cu deosebire la esploatări de mine și la fabrici, ia numele de *trust*. Cartelările, dar cu deosebire trusturile se fac adeseori în paguba consumătorilor.

Casă, cașă de comerciu, firmă de comerciu.

Cassa, cassă de bani; registrul *cassa*; am cumpĕrat *per cassa*, adecă cu bani gata; îți ofer marfa *cassa*, *cassa prompt*, adecă marfa să se plătéscă imediat cu bani gata.

Casez. (franț. *casser*), nimicesc, iau puterea, restring, anulez, fac fără valóre; *clausă casatorie* = clausă prin care revoc sau anulez ceva.

Catagrafie, inventar; *catagrafiare* = inventarisare, luarea sau facerea inventarului.

Cauțiune, o garanție proprie sau pentru altul, depusă în bani gata sau în efecte.

Cec, cek, chèque este o asigna-

ţiune, un mandat, prin care însărcinăm o bancă, sau pe un bancher, ca să plătéscă la vedere o sumă de bani. Un comerciant póte sta cu o bancă în afacere de cec, dacă are depusă la bancă o sumă de bani sau efecte; în Austro-Ungaria, în Germania etc. esistă o instituţiune de cecuri la poştă. Prin cecuri de poştă în acele ţĕri se pot face plăţi şi se pot încassa pretensiuni. Tot la poştă esistă şi afaceri de *cassă de păstrare* (de economii) şi afaceri de *giro* şi *clearing*. Prin instituţiunea de giro şi de clearing comercianţii, cari stau în relaţii de giro cu oficiile postale şi au conturi acolo, pot face plăţi prin transmiterea dintr'un cont într'altul. Acésta este afacerea de *Giro* şi de *Clearing* la oficiile postale. In România nu esistă încă acésta instituţiune. Dacă comerciantul nu stă direct în legătură de cec, póte cumpĕra cecul dela o bancă. Prin afacerile de cec se pot face plăţi în cele mai diverse localităţi.

Cedez, las de bună voie, — un drept; *cedent*, persóna, care cedéză; *cesiune*, obiectul cedat, dreptul cedat, actul prin care s'a făcut cesiunea.

Censor, persónă alésă de adunarea generală a unei societăţi pe acţiuni în *consiliul* (comitetul) *censorilor; censorii* au să controleze şi să verifice gestiunea *directorilor*, adecă a membrilor din direcţiunea unei societăţi pe acţiuni; disposiţii, privitóre la censori (comitet de supraveghere), se găsesc atât în lege, cât şi în statutele fiecărei societăţi pe acţiuni.

Cerere, căutare; d. e. cererea cutărui articol e mare; *cererile* sunt multe şi marfa se va scumpi; — opusul dela *ofertă*.

Certificat, *atestat*, un document privat (atestat de serviciu) sau public, prin care se certifică (se adeveresce) ceva; *certificat de origine*, prin care se certifică că o marfă este dintr'o anumită ţéră = *certificat de provenienţă; certificat sanitar*, prin care se constată, că o marfă este sănĕtósă (vite, piei de vite), că un vapor vine dintr'un port unde nu au fost bóle contagióse; mărfurile, vapórele sau trenurile fără certificat sanitar sunt supuse la *carantină*. Certificatele acestea se dau din partea autorităţilor, cu deosebire din partea consulilor acelor ţĕri, în care are să între marfa *(destinaţia)*.

Cheagiu, taxă sau plată pentru cheul dintr'un port; dreptul de port.

Cheu, *quai, key*, un ḑid puternic în porturi, ca să pótă *acosta* corăbi,le; *bordul cheului* = marginea cheului, unde *abordéză* corăbiile.

Chitez, achit.

Cif, prescurtare din iniţialele cuvintelor englezesci: *cost, insurance, freigth*, adecă: costul mărfei, asiguranţa şi spesele. (Veḑi nota 2 dela scrisórea Nr. 10).

Circa, c^{a} = cam, aproximativ.

Cifra, semnul unui numĕr; *sumă totală*. D. e. plătiţi până la cifra de Ln. 5000·—.

Cifrez, numerisez, numerotez; scriu cu cifre secrete, cu litere secrete (telegramă *cifrată*); esportul se póte *cifrá* la suma de . . . .

Chintal, *quintal*, centenar (cântar), maje = 100 Kgr.

Clausă, clausulă este un adaus sau o reservă, ce se esprimă în scris; aşa d. e. »clausa de indosament«, sau clausa: »fără oblig«, »fără obligo«, »fără impegno«.

Clearing, afaceri de cec, cu deosebire chiarificaţiunea în privinţa saldului la afaceri de cec; compensaţiune. Există şi un loc anumit în oraşele capitale, *Clearing-house* (casă de chiarificaţiune, birou de compensaţiune), unde băncile schimbându-şi cecurile îşi achită saldurile tot printr'un cec emis asupra băncilor naţionale, cu cari mai fiecare bancă particulară stă în afaceri de cec. In România nu esistă încă acéstă instituţiune.

Clientelă, adecă toţi clienţii, toţi muşterii noştri la olaltă.

Colaţionez, *colaţionare*, asémĕn cu originalul, controlarea unei copii cu originalul, control în contabilitate cu privire la cifre şi la sume, punctare, virgulare; control în contabilitate cu privire la sume şi la actele justificative=scontrarea în contabilitate.

Colectiv, împreună; *procură* colectivă, adecă doi sau mai mulţi inşi *deodată* trebue să iscălĕscă per procura pentru a se obliga valabil; *societatea colectivă* se compune din doi sau mai mulţi părtaşi, cari conduc împreună afacerea, *garantéză solidar*, şi figuréză fie-care cu numele în firmă.

Colet, veḑi *balot*.

Collo, Colli, veḑi *balot, bal*.

Comandă, *a comanda* marfă; a cere să se trimită marfa pe basa unor condiţiuni contractate; a face o comandă, *a da un ordin, a prescrie o comandă*.

Comandită, *societate în comandită simplă*, societate în care unii dintre părtaşi conduc afacerea şi garantéză *solidar;* aceştia sunt părtaşi interni, complementari, *comanditaţi* faţă de părtaşii cu responsabilitate *mărginită, comanditari, suplementari, membri externi*, cari nu iau parte la conducerea afa-

cerii, nu sunt puşi în firmă, ci numai cu adausul »et Co & Cie, et Comp.«, şi garantéză numai cu *misele* lor, adecă cu capitalul pus în afacere. In România esistă şi *societate în comandită* pe acţiuni (Cod com. rom. Art. 114—120). Comandită însemnéză şi *sucursală, filială.*

Comanditar, *comanditist*, asociatul dintr'o comandită, care garantéză numai cu *misa sa de fonduri*, cu capitalul dat în afacere, *nu* şi cu averea lui particulară. El nu ia parte la purtarea afacerilor şi nu figuréză în firmă, fără numai în adausul: »et compania, et Co, & Comp. Părtaşii, cari garantéză *solidar*, cu responsabilitate nemărginită se numesc *complementari, comanditaţi, geranţi*, cari geréză sau conduc afacerea.

Comitent, persóna, care dă ordin comisionarului de a-i cumpĕra, sau vinde o anumită marfă; client, muşteriu.

Comis, comi, ajutător într'o afacere, calfă, om de încredere; une-ori representant; comis călĕtor sau voiajor.

Comisionar, comerciantul, care face negoţ în numele sĕu propriu, dar pe contul şi din însărcinarea altuia.

Comisiune, (ital. *comissione*; franţ. comission), *plata* ce se dă comisionarului; *însărcinarea* ce se dă comisionarului.

Compensaţiune, rebonificare; să ne compensaţi cu poliţe sigure, adecă să ne trimiteţi poliţe cu iscăliturі sigure; *compensaţiune de curs*, adecă interesele pentru 100 nominal adaose în curs; *curs compensat*, când cursul efectelor la o bursă se înţelege cu interese cu tot, d. e. în Bucuresci, Paris etc. La Viena şi Budapesta cursul efectelor e necompensat şi se înţelege pentru 100 din nominal. Când se calculéză efecte la bursa de Viena, interesele se calculéză dela nominal şi se adaugă. Compensaţiune se întrebuinţéză şi în afaceri de cont curent, de giro (clearing).

Compromis, învoială, învoială făcută la judecătorie, învoială în urma pĕrerii date de arbitrii.

Concipiez, sau *concep*, redactez, compun, fac un *concept*, fac prima redacţiune a unei composiţii, pe care apoi o pot copia.

Concordat, învoială, acord; espresiune întrebuinţată la casuri de faliment.

Concurs, declararea unui comerciant în stare de faliment; a cădut în concurs; creditorii concuréză cu creanţele lor la massa de concurs.

Concurenţă, rivalitate între comercianţi în privinţa calităţii mărfurilor şi a preţurilor; cererea mai multora pentru a primi o marfă; un fel de licitaţiune sau întrecere cu scop de a desface multă marfă; *concurenţa este* mare, adecă sunt mulţi, cari *ofer* mărfuri eftine, sau cari *cer* mărfuri; când cineva numai ca să vîndă, sau ca să împedece vîndarea altora, scade preţul mărfurilor, atunci el face concurenţă. Une-ori concurenţa este neonestă cu scop de a ruina pe altul. Concurenţă se face şi între diverse state.

Concurenţă, *până la concurenţa*, adecă până se va ajunge o sumă d. e. plătiţi d-lui N. până la concurenţa sumei de L. 5000.

Confienţă, încredere.

Confirm, întăresc, adeveresc.

Confişc, *confiscare*, recunóscere că ceva se cuvine statului, *fiscului*; luarea mărfurilor *contrabandate*, adecă a mărfurilor întroduse în oraş fără plătirea accisului, sau în ţéră fără plătirea vămei.

Condiţionez, pun anumite condiţiuni; — o marfă, adecă o fac, o pregătesc astfel, ca să fie admisă la bursele europene. D. e. grâul îl curăţ bine, fac marfă alésă; grâu bine condiţionat.

Conjunctură, împrejurări diverse cari favoriséză sau împedecă comerciul; împrejurări, cari influinţéză rĕu sau bine asupra preţului mărfurilor.

Conosament, documentul de încărcarea unei mărfi într'un vapor. Se face în mai multe esemplare, pot fi şi copii. Este un document la ordin, adecă se póte indosa, gira; este egal cu *scrisórea de trăsură* (frachtul, Frachtbrief) pentru transportul pe căile ferate. Une-ori — la navigaţiunea fluvială, — blanchetele de conosamente sunt aranjate, ca să se potrivéscă şi pentru transportul pe căile ferate.

Consignatar, comisionar pentru vîndarea unei mărfi: persóna, căreia îi trimitem o marfă să o vîndă pe contul nostru, sub anumite condiţiuni. Consignatarul beneficiéză de o provisiune exprimată în procente.

Consignaţiune, *consemnaţiune*, trimiterea de mărfuri pentru a fi vîndute în comisiune; *plata* ce se dă pentru acéstă vîndare, adecă provisiunea.

Consignant, persóna, care trimite marfa pentru vîndare în consignaţiune, în comisiune; factura în astfel de casuri se numesce *factură de consignaţiune*.

Consorţiu, tovărăşie, cartel, — cu deosebire pentru a evita concurenţa.

Consul, representant trimis într'un stat strein pentru a da informaţii asupra comerciului şi pentru a representa interesele comerciale ale ţĕrii sale. Consul *trimis* şi consul *numit*

dintre supuşii altor ţĕri. Ei publică diverse rapórte comerciale şi fac acte de notariat.

Consumător, consument, acela care consumă, sau cumpĕră pentru a desface, a vinde; *consum, consumaţiune.*

Cont, (lat. *computus;* ital. *conto*; franţ. *compte*), socotélă; partidă; — *curent*, este o socotélă, ce o au doi comercianţi între ei, care se încheie, de regulă la $^1/_2$ an; saldul contului curent se achită sau se trece în cont nou (ital. *a nuovo).*

Contabilitate, (ital. *contabilità*, franţ. *comptabilité*), ţinerea registrelor, purtarea socotelelor într'o afacere; — în partidă simplă; — în partidă duplă (digrafie, ital. doppia scrittura).

Contabilisez, înregistrez, trec în registre, fac articole (paragrafi, posturi, posiţii) în diferitele registre ale contabilităţii.

Contant, (ital. *contante, a contanti*, franţ. *comptant*) = cu bani gata, în numĕrar, per cassa.

Contez, (lat. computare, franţ. compter), socotesc, calculez (dela *cont*).

Contest, contestez, nu admit, nu recunosc, neg un fapt. *Contestaţie*, negare, neadmitere, act prin care se contestă ceva.

Contrabandă, introducerea mărfurilor în comună fără a plăti accisul, — în ţéră fără a plăti vamă. A *contrabanda*, a introduce mărfuri în ţéră fără vamă.

Contramandez, revoc un ordin dat, anulez o comandă sau o ofertă.

Contravin, a contraveni, lucrez în contra unui punct din contract, în contra legei; a viola.

Contravenţiune, călcarea unui contract, a unei legi, a unei disposiţiuni, a unor statute; violare.

Contra documente, adecă după primirea documentelor. D. e. vĕ ofer o marfă cu frc. 12·50 % Kg. neto cassa *contra documente* = cu 12·50 franci bani gata, ce au să se plătéscă imediat după primirea *conosamentului* şi al *facturei*. (Vedi Nr. 10). Se póte ḑice şi *contra remiterii documentelor* sau *contra presentării documentelor.*

Convertire, *conversiune*, operaţiune prin care un stat schimbă (convertesce) un împrumut al sĕu într'un alt împrumut; statul convertesce efectele (titlurile) sale, când găsesce capitaluri eftine şi anume retrage din circulaţie titlurile vechi şi emite alte titluri cu o dobândă mai mică; conversiune se face şi când statul vrea să unifice mai multe împrumuturi vechi, emiţênd titluri nouĕ unificate în privinţa scadenţei şi a dobânḑii.

Corespondent, este persóna, care pórtă corespondenţa într'o afacere; — însemnéză şi *client.*

Cotă, notiţă de curs la bursă.

Cotez, *notez*, dela cotă; d. e. scrisurile fonciare s'a cotat astăḑi cu 87·50, adecă 100 din nominal costă 87·50.

Creanţă, pretensiune, opusul de la datorie.

Credit, încrederea ce o avem în persónele, cărora le dăm bunurile nóstre. Un *cont* sau o *partidă* din contabilitate are douĕ părţi: *Debitul* şi *Creditul* sau *Dare* şi *Avere*, *Incărcare* şi *Descărcare* (ital. *carico* şi *scarico*). In Debitul cuiva se scrie aceea ce dăm, ér în Credit aceea ce primim. D. e. Vĕ trimit frcs. 200, cu care să mĕ *creditaţi*, adecă să treceţi în cont sau în partidă în partea *Creditului;* recomand pe cineva pentru credit, acreditez; cineva are credit mare, adecă póte cumpĕra pe termin, cu poliţă.

Creditor, persóna, care dă marfă, bani, iscălitură, sau face un serviciu (comisiune etc.) altei persóne, debitorului.

Crida, faliment, bancrută (— fraudulósă).

Cridatar, falit, bancrutier (fraudulos).

Crisă, moment critic, turburare în afaceri, stagnare în afaceri; *crisă economică*, recoltă rea, lipsă de cumpĕrători, bóle la vite încât nu se pot exporta, greve (revolte, ştricuri) la lucrătorii din fabrici; rĕsbóiele încă produc crise.

Crudo, *crud*; cafea crudă = cafea în bóbe naturale, spre deosebire de cafea prăjită sau cafea măcinată; *piei crude* adecă neargăsite; în comerciul de librărie: trimiteţi-mi 500 exemplare *crudo* din Gramatica română de N. N. = să se trimită colile tipărite dar nebroşate; comandă în felul acesta se póte face parte pentru a cruţa spesele de transport, parte — dacă comanda se face în ţéră streină — pentru a cruţa vama şi în fine parte, că librăria, care comandă, are ea însaşi o legătorie de cărţi, şi făcênd o comandă mai mare vrea să profite de legătoria proprie.

Culagiu, (franţ. *coulage*) prelingere, scurgere, scăḑĕmênt la mărfuri lichide. *Lecagiu.*

Culant, prevenitor. *Culanţă*, prevenire.

Culisier, samsar la bursa de efecte; el operéză în culisele bursei.

Cupon, o chitanţă, pe baza căreia se ridică interesele dela un efect. Cuponul este tipărit şi ataşat la efect. Cólă de cupóne.

Curierul, poşta; cu întórcerea curierului este egal cu întór-

cerea poştei, inmediat; cât mai în grabă; vagonul de poştă; factorul care împarte scrisori.

Curs, preţ, preţul dela bursă.

Cursă, drum percurs, cursa vapórelor; vapórele române fac curse regulate între Constanţa şi Rotterdam.

Curtagiu, samsarie; o provisiune dată *curtierului, samsarului* pentru serviciile de samsarie (misitie); brokerage.

Curtier, samsar, misit, broker.

Cvotă, parte, parte proporţională depusă într'un comerciu în tovărăşie = *misă;* parte de câştig.

Data, datum, locul, anul, luna şi ḑiua, când se face, emite un document sau o scrisóre.

Dato, la dată, dela dată. *Valórea dato* însemnéză că o sumă de bani are să se trécă în cont *cu data scrisorii* respective; *a dato* = dela dată.

Damno, perdere, spese pentru încassare = *disagio.*

Debit, opusul dela *Credit.*

Debitor, persóna, care datoresce, *datornicul.* Debitor este ori-ce persónă, care primesce bani, marfă, iscălitură pentru garanţie sau vre-un serviciu (comisiune) dela altă persónă, adecă dela creditor.

Decalo, lipsuri la marfă, cu deosebire lipsurile ivite în decursul transportului; scăderea greutăţii.

Debordare, a da peste bord, a trece peste margine, a descărca marfă.

Debursez, cheltuesc, spesez, plătesc; d. e. să debursaţi spesele ce le-am avut cu încărcarea mărfei; să-mi rebonificaţi spesele; să-mi replătiţi spesele avute (la speditori şi comisionari).

Debuşeu, locul unde se desfac, se vînd mărfurile d. e. Italia caută debuşeuri nouĕ pentru vinurile ei.

Decont, (franţ. décompte), socotélă; socotélă amĕnunţită, socotélă definitivă (răfuială, m'am răfuit); vĕ trimit o devisă pe care *să mi-o decontaţi* după cursul cel mai favorabil, adecă să o vindeţi şi să faceţi socotéla; une-ori are şi sensul de *subtragere.*

Decort, scont de cassă, discont (la facturile din Hamburg).

Decursiv, în decursul timpului; interese decursive, adecă interese, ce se plătesc după espirarea terminului. Cupónele dela efecte publice, scrisuri fonciare, acţiuni etc. sunt chitanţe despre interese decursive.

Delcredere, este o bonificaţie ce se dă comisionarului, consignatarului pentru o garanţie specială ce o ia asupră-şi: pentru credit (franţ. *ducroir.)*

Demonetisare, când statul detrage unei monete puterea legală de plătire se ḑice, că moneta cutare s'a *demonetisat*; monetele demonetisate se consideră ca metal şi se negoţiéză *al marco*, adecă după pondul metalului preţios, ce-l conţin.

Deponent, persóna, care depune ceva într'un deposit; depune bani la o bancă sau la o cassă de păstrare (de economie).

Deposit, Depou, magazin, marfa din magazin; marfă sau efecte depuse ca gagiu (amanet) pentru un împrumut.

Depositar, persóna la care s'a depus o marfă sau efecte în deposit.

Derută, încurcătură, perderi mari la bursă.

Descarc, descarc o marfă; descarc un cont, adecă trec în creditul acelui cont; *încarc* = debitez; *descarc* = creditez. *Descărcarea* consiliului de administraţiune al unei bănci *de gestiunea sa.*

Destinatar, persóna pentru care e destinată o marfă trimisă sau o sumă de bani.

Destinator, persóna care destinéză (= trimite) o marfă sau o sumă de bani.

Destinaţie, locul unde are să ajungă o marfă sau o sumă trimisă. D. e. Marfa acésta are destinaţia pentru Egipet; destinatarul se află în Egipet.

Detaşez, desfac, taiu, deslipesc; d. e. detaşez cupónele dela efecte, contrarul *ataşez*, ceea-ce însemnéză lipesc, *alătur.*

Detailist, (ital. *mercante al minuto*) un comerciant care vinde marfa cu măruntul, *en détail.*

Devalvaţiune, depreţiere, perdere din valóre; monetele prin circulaţiune se tocesc şi astfel se devalvéză, scade valórea lor nominală, adecă valórea scrisă pe ele d. e. rublele vechi de argint.

Dèver, vînḑare, desfacere (cişit).

Devisă, o poliţă emisă în monetă strĕină, de plată după curs în altă ţéră; d. e. o poliţă emisă din Bucuresci în Lei şi de plată în Budapesta. Cu devise se face un mare comerciu internaţional. Devisele represintă bani de aur. Sunt *rimese devise* şi *trate devise.*

Ditto, *dito*, deja ḑis, ca mai sus, cum s'a ḑis mai sus; *idem* = acelaş, aceeaşi; dtto, dto = *detto.*

Discont, scont, escont.

Disagio, perdere, (veḑi *Agio*).

Dividendă, *divìdend,* bonificaţiune, ce se dă acţionarilor din profitul afacerei. Lângă *acţiuni* sunt ataşate nisce *cupóne*, cu cari se ridică dividenda. Unele societăţi pe acţiuni promit o dividendă fixă de 5—6% şi ce se dă peste acest procent fixat se numesce *supradividendă* sau *extradividendă.*

Discret, secret, precaut; *discreţiune* este însuşirea şi faptul, că cineva ţine un lucru sau

o împărtășire în secret, nu o comunică mai departe; precauțiune; opusul este *indiscret.*

Dispașe, (franț. *dispache*) împărțirea daunelor causate prin avarii între interesați, după-ce s'a constatat și prețuit avariile prin esperți, numiți *dispașeri* (*dispacheur*).

Disponibil, ceea-ce dispune cineva; saldul creditor ce-l am la o bancă, bonul ce-l am la o bancă, stocul. D. e. îmi ridic disponibilul prin cecuri asupra băncii = emit cecuri asupra băncii ca să le plătéscă din stocul (de bani) ce-l am la bancă. *Dispun*, (disposez) emit polițe asupra cuiva, trasez sau trag polițe.

Disponent, *dirigent.* împuternicitul într'o afacere; *gerant*, *prepus* sau *preposit.*

Doc, *dok*, magazin public pentru depunerea mărfurilor; antreposit. Pe baza mărfei depuse administrația docurilor emite *certificate de deposit* și *warante recepise; varantele* se pot gira și pe ele se pot lua împrumuturi. Docurile sunt magazine, unde se pot depune mărfurile fără a fi vămuite, și când o marfă se vinde pentru streinătate, nici nu se mai vămuiesce.

Domiciliat, persóna la care s'ă domiciliat o poliță pentru plată.

Domiciliant, persóna, care domiciliéză o poliță pentru a fi plătită în alt oraș.

Duplicat, un al doilea document cu subscrierile originale; *duplicat de cambie*, *chitanță duplă*, (are numai odată valóre), d. e. am liberat *chitanță dublă*, valorând drept una singură.

După vedere, **Dela vedere**, determină o scadență la polițe, d. e. Trei ḑile după vedere să plătiți, (de vue, 3 giorni a vista).

Drawback, taxă vamală, ce o restitue statul la eșirea din țéră a unor mărfuri fabricate din anumite materii prime importate în țéră cu vamă; vamă restituită; *refacție.*

Echipagiu, (franț. equipage) personalul de pe o corabie.

Efectiv, în realitate; prin acéstă espresiune se indică cât se póte realisa, d. e. la o întreprindere; o poliță d. e. de 2000 galbeni efectiv, însémnă că are să fie plătită în galbeni, ér nu după curs, sau în hârtie.

Efectuare, efectuez, îndeplinesc; d. e. am efectuat o comandă, adecă am *esecutat'o*, am *îndeplinit'o.*

Emit, pun în circulație, fac un document, emit o cambie.

Emitent, persóna, care emite un document, o poliță; trasant, trăgětor, autor cambial.

Emporiu, *etapă*, (ital. *emporio*, franț. *ville d'étape*, *étape; lieu d'entrepôt)*, oraș mare comercial unde se grămădesc mărfuri în cantități enorme; orașe din distanță în distanță cu deosebire, unde comunicațiunea nu e destul de înlesnită; în vechime orașele, unde rěmâneau mai multă vreme mărfurile pentru a se aprovisiona comercianții; Brașovul în vechime a fost un mare *emporiu* (germ. *Stapelplatz*); *emporiu*, oraș comercial cu mari deposite de mărfuri; schelă de mărfuri; depou mare, magazine și docuri de mărfuri, loc unde se încarcă și se descarcă mărfuri multe.

En bloc, *în bloc*, în total, în general, cumpěrare fără a měsura sau cântări în special o marfă.

En détail, (ital. al minuto, in detaglio), vînḑare cu măruntul; vînḑare directă consumătorilor mici. Se cumpěră *en gros* dela fabrici, sau dela grosiști și se vinde cu měrunțișul.

En gros, (ital. all ingrosso) cu grosu, vînḑare cu toptanul, în mare. Se cumpěră dela fabrici și se vinde cu marele altor comercianți. *Demi gros*, se vinde cu coletul, dar și în detail.

En vrac, (ital. *alla rinfusa;* germ. *wrack*) în vrac, în disordine, fără rînduială, de a valma, neambalat, slobod. D. e. îți trimit zacharul *en vrac* = pun căpățînile în vagon fără a fi ambalate în butóie, slobod.

Eșantilon, mostră, probă.

Escontez, **escont**, (ital. sconto, franț. escompte), *discontez*, *scontez.* Cumpěrarea de polițe înainte de scadență și subtragerea intereselor; interesele ce se sutrag încă se numesc *escont*, *scont discont; scont de cassă* este o bonificație de interese acordată la vînḑări și cumpěrări cu bani gata.

Espeditor, **speditor**, un comerciant care operéză în numele sěu propriu, dar pe socotéla clienților; se ocupă cu espediarea mărfurilor.

Espert, *expert*, priceput; persónă numită de tribunal sau de camera de comerciu, pentru a'și da părerea într'o afacere de proces comercial, d. e. constatarea, dacă o marfă e bună, prețuirea unor mărfuri, *esperți* în casuri de falimente, esperți pentru avarii la mărfuri etc.; *Expertisă*, raportul în scris al experților.

Espir, termin. D. e. polița D-v. espiră la 30 curent; *respiro* = rěstimp, d. e. îți dau un respiro de 3 luni, rěstimp de 3 luni.

Estimez, (lat. *estimatio)*, prețuesc, constatez valórea unui obiect; *evaluare* = *estimare*, *valutare*, *taxațiune;* a valutá, a taxa valórea.

Etablez, stabilesc, d. e. un co-

merciu; m'am etablat în piață; de aici *stabiliment*.

Étalon, mĕsură, tip, *standard*, d. e. *etalon de interese* = procent; *etalon de aur*, când într'o țéră banii de aur sunt valuta țĕrei; *etalon de argint; dublu etalon; titlu monetar, tip monetar, standard* = fineța metalului din care se bat monetele; *etalonare* = mĕsurare, cumpĕnire, controla sau verificarea ce o face un stat asupra mĕsurilor din negoț, d. e. constată dacă klgr., litru etc. sunt corect fabricate și le dă un semn, o marcă, le punțéză.

Ex = din; ex »Science« din vaporul »Science«.

Exequatur, recunóscerea unui consul din partea statului, unde e trimis și va avea reședința (sediul). Dreptul de exequatură sau *exequaturul* îl dă capul statului.

Facsimile, *fac-simil*, fac asemenea; imitarea unei iscălituri prin litografiare, sau tăiere în lemn; copie în tipar; copie într'o stampilă.

Factura este un document despre nisce mărfuri cumpĕrate și trimise. În factură se specifică marfa după cantitate, calitate, sorte, preț etc. Factura conține și condițiile de cumpĕrare și de trimitere, deci este și un *contract; a factura* = a însemna mărfurile într'o factură, a trimite mărfuri conform facturei; mărfurile facturate.

Far, turn de luminat în porturi; farul din Sulina, — din Insula Șerpilor, — din Constanța.

Factor, (la început: șeful unei factorii), însărcinat cu ceva, gerant, împuternicit; curier de scrisori și depeși; persónă, care duce pe la casele ómenilor diverse pachete de marfă.

Factoragiu, plata unui factor; comisiune, provisiune.

Factorie, *factorărie*, representanță, birou comercial în streinătate, contoar comercial, cu deosebire în coloniile unei țĕri.

Fastagiu, vedi fustagiu.

Faliment, când un comerciant devine *insolvent;* vedi *bancrot* și *concurs*.

Ferm, tare, stabil, se ține; d. e. prețurile sunt ferme; nu sunt variațiuni în prețuri.

Filială, sucursală, agenție, case mai mici de comerciu, cari depind de o casă centrală mare. Băncile naționale au multe filiale; se mai dice și *comandită*.

Firmă, numele sub care se pórtă o afacere; are și însemnarea de casă de comerciu d. e. firmele, de care mĕ întrebi... etc.

Flotă, întrunirea mai multor corăbii, ca să călătorésca împreună; flotă de rĕsboiu, — comercială. *Flotilă* = flotă mică.

Totalitatea corăbiilor unui stat = *marina*.

Flotant, plutitor; marfa este flotantă, adecă vine cu vaporul, este încă în vapor pe drum; datorie — adecă provisorie d. e. datoria *bonurilor de tesaur;* împrumut de stat — adecă împrumut provisor. O datorie flotantă a statului, dacă nu se plătesce, se *convertesce*, (se face conversiune, se schimbă) în datorie *consolidată, rentă de stat*.

Fond, fonduri, capital; obligațiuni de stat, rente.

Fob = franco bord; vedi *bord*.

Forță, putere; *forță majoră*, putere, căreia nu putem resista, eveniment, ce nu depinde de noi, ce nu se póte împedeca. D. e. în afaceri comerciale, un foc, esplosiuni în fabrică etc. vedi Nr. 40.

Fragil, *fragile*, ce se sparge sau strică ușor; coletele cu sticlărie sunt marcate cu espresiunea »fragile«.

Fraht, spesele de transport ale unei mărfi; chiar și documentul de transport adecă *scrisórea de cărat*, de *trăsură*, se numesce în practică *fraht* (Frachtbrief) și este sinonim cu conosamentul pentru transportul maritim sau fluvial.

Francat = plătit; d. e. spesele de porto la scrisori și la trimitere de mărfuri.

Franco, (franț. *port payé*) liber, porto plătit, plătite spesele de transport la scrisori și la mărfuri; d. e. un comerciant din Viena póte oferi o marfă și anume kg. cu C 1·50 franco Brașov, adecă spesele plătite și cu atâta oferă el marfa loco Brașov. Franco domiciliu, — gara, — vagon, — port de destinație. *Francatura* = spesele de transport, spese de trimiterea unor mărfuri.

Franco-port, *port franc, port liber*, (germ. Frei-hafen), port în care intră mărfurile fără a se plăti vamă; odinióră (până la 1875) orașele Brăila și Galați, (până la 1888) Hamburgul și Bremen, (până la 1891) Triest și Fiume erau *porturi france*. Adi numai în docurile și în magazinele acestor orașe se pot păstra mărfuri fără a se plăti vamă; îndată-ce o marfă se scóte din docuri și se introduce în oraș sau înlăuntrul țĕrii se supune taxelor vamale; dacă marfa se vinde din docuri în altă țéră nu se încasséză vama, ci vama se va plăti în țéra, unde va intra marfa; de regulă în porturi se fixéză o anumită zonă în marginile căreia nu se încasséză vama pentru mărfurile importate și depositate.

Furnisez, livrez, liferez, predau, provĕd o casă cu mărfurile de lipsă; trimit marfa.

Fusti, *besemschon*, o bonificație (la pond), ce se acórdă pentru părți de marfă stricată sau pentru părți de marfă, cari nu se pot întrebuința; *refacție* de pond; vedi *refacție*.

Fusiune, contopirea duor societăți (bănci, fabrici) într'una singură; două societăți pe acțiuni pot fusiona, în care cas emit acțiuni nouě.

Fustagiu, (*fustage*), ambalagiu, cu deosebire butóe, lădi și sticle góle; trimite-mi fustagiul, adecă butóele după-ce s'au golit = trimite-mi ambalagiul gol; *fastagiu*.

Gagiu, amanet, efecte sau ori-ce obiecte mobile depuse ca garanție, cu deosebire la împrumuturi.

Gerant, persóna care geréză o afacere, adecă o conduce în locul șefului; *geréză* afacerea șefului; *preposit, prepus, disponent, plenipotențiat*.

Gestiune, conducere, administrație; *un an de gestiune*.

Gir, giruri, însemnéză indosarea unei cambii, la ordinul cuiva; în practică se înțelege și darea de iscălitură la o poliță.

Giro, (ital. *giro* = cerc, circulație), afacere de giro, de gir = afacere de cec; contul, în care se ține evidență despre relațiile de cont curent cu clienții, se póte numi și contul de giro, de viriment; vedi *clearing*.

Gremiu, corporațiune, comitet, societate; *gremiul levantin* din Brașov.

Grop, (ital. *groppo*, franț. *group*), pachet cu monete, făcut după anumite formalități, pentru trimitere prin poștă.

Gros = 12 duzine = 144 bucăți, cutii, pachete de marfă.

Grosso modo, (*în mod gros*, — brut, cu ridicata), *cu grosu*; are sensul, că dicem ceva *în mod general, aproximativ, fără să întrăm în amĕnunte*. D. e. controlând contul D-tale grosso modo ai mai fi dator 4000 de lei adecă aproximativ 4000; afacerea acésta grosso modo póte să aducă un profit de 500 lei, adecă chibzuind *pe dintregul* afacerea póte să aducă un profit de 500 lei; prețul unui metru cub de lemne grosso modo (*una peste alta*) este de ...; bilanțul grosso modo (*făcut în iuțélă, dintr'o privire*) arată un profit de...; bilanț grosso modo este sinonim cu bilanț brut.

Grosist, (mercante all'ingrosso) comerciant, care cumpĕră și vinde mărfuri en gros; toptangiu, grosier.

Hârtii de valóre = efecte; obligațiuni de stat; acții; polițe; cecuri etc.

Havarie = avarie.

Hosier, (à la hausse) acela care speculéză la bursă în vederea urcărei prețurilor.

Idem, acelaşi, aceeaşi.

În bloc = en bloc.

Impegno (ital.) *obligo*, obligămînt; are și sensul de *arvună*; fără impegno = fără obligo, fără garanție; am *impegnat* (impeniat) o partidă de marfă, m'am obligat a cumpĕra sau a vinde, am *arvunit* o marfă; am luat un *angajament*; am amanetat, am dat un gagiu; *pegno* (ital.) = amanet, pemn, gagiu.

Improtocolat, trecut într'un protocol (registru) la tribunal; d. e. firma.

Impiegat, înpiegat, funcționar, amploiat, slujbaș, oficiant.

Inmobilii, avere inmobilă, d. e. case, moșii, păduri.

Încarc, debitez, trec o sumă de bani sau valórea unor mărfuri în debitul unui cont; *încărcare* = debitare, (ital. *carico*); opusul: *descărcare* = creditare (ital. *scarico*).

Incasso, *incas*, încassare; afaceri de incasso, când o bancă primesce polițe, pretensiuni pentru a le încassa, în care cas banca beneficiéză de o provisiune esprimată în procente.

În gros = en gros.

Inclus, închis într'o scrisóre, d. e. într'o scrisóre se pot include cambii, efecte, cecuri etc.

Inclusiv, dimpreună cu ceva, cuprins în ceva, subînțeles. D. e. vei plăti Ln. 425 inclusiv spesele, adecă cu spese cu tot; opusul · *esclusiv*, d. e. vei plăti Ln. 400 esclusiv spesele de transport. In ambele casuri spesele fac Ln. 25.

Index, indice, arătător, repertoar; o cărticică, unde se scriu titlurile conturilor din Maestru și pagina sau folio, pentru a se găsi repede un cont din Maestru (Cartea mare).

Indosament, (ital. *indossamento*, franț. *endossement*), o clausă făcută în dosul (in dosso) poliței, pentru a transmite dreptul de proprietate; *gir*; *indosez* = *girez*.

Înregistrat = improtocolat.

Înregistrez, trec într'un registru de contabilitate, fac articoli sau posiții de contabilitate; vedi *contabilisez*.

Insolvent, un comerciant care nu-și póte plăti datoriile sale; *falițiì* sunt de regulă insolvenți; *solvent*, acela care póte plăti; persónă *solvabilă*.

Insolvență, când pasivul unui comerciant e mai mare decât activul sĕu; neputința de a plăti.

Interimal, provisoriu; *sospeso*.

Interpret, cel ce traduce sau esplică dintr'o limbă într'alta; tâlmaciu, (dragoman).

Intervenient, persóna care intervine pentru accceptarea sau plătirea unei cambii; intervențiune.

Inventar, *catagrafie*, consemnarea amĕnunțită a averei, — a

averei și a datoriei unui particular, a unui comerciant sau a unei afaceri. Socotélă amĕnunțită despre capitalul curat într'o afacere. Inventarul are două părți: *activul* și *pasivul*. Un estras pe scurt și aranjat în formă de cont și saldat prin capitalul curat se numesce bilanț. A *inventaria*, a *inventarisa*, a *catagrafia* = a face inventarul.

Invalidez, fac nevalid, fac fără valóre, declar de nul și fără tărie (valóre).

În vrac = en vrac.

Ipotecă, *hipotecă*, drept dat creditorului asupra unui imobil (casă, moșie); *credit ipotecar*, credit dat pe ipotecă; opus: *credit mobiliar*, credit pe *amanet*, pe *gagiu*, (pe producte, pe efecte etc.); *lombard*.

La vedere, vedi *a vista*.

Lecagiu, *culagiu*, scurgere, prelingere la mărfuri lichide.

Levante, tóte țĕrile cătră est (ost, rĕsărit) dela Italia pe lângă marea mediterană; *orient; rĕsărit; levantin*, originar din Levante.

Lichid, limpede, fluid, *prefăcut în bani gata*. D. e. marfa nu e lichidă în acest sens, trebue vîndută și făcută în *bani gata*. Un inventar are diverse sume de valori: are valori lichide = bani gata; aprópe lichide = monete streine, cecuri; mai puțin lichide = polițe; *nelichide* sau *nelichidate*, d. e. mărfuri, creanțe, mobiliar etc.

Lichidațiune, lichidare, desfacerea unei afaceri, a unui negoț; a *lichida* = a desface total și a realisa banii gata.

Lichidator, persóna însărcinată cu ducerea în îndeplinire a unei desfaceri. Când un negoț se desface de bună voe, atunci lichidatorii se aleg dintre părtașii negoțului. La casuri de faliment, lichidatorii se denumesc de tribunal.

Lingou, (franț. *lingot*), *bară*, bucăți (drugi) de aur de diferite forme; *stocul* băncilor naționale póte fi și în *lingouri*.

Limitat, preț —; limite = margine; margo.

Limited, *Ltd*, garanție limitată, (la societăți pe acții).

Lipscănie, negoț de țĕsături fine; mai de mult aceste stofe se aduceau din Lipsca; *lipscan* = comerciant de lipscănie.

Litigiu, neînțelegere, controversă de drept, contestare; litigiul se póte *aplana* sau *lichida* (limpedi) prin buna înțelegere, prin apelare la esperți, la arbitrii și pe cale de judecată; *părțile litigante* adecă persónele cari au pricini sau controverse de drept; afacere în litigiu sau litigiósă.

Livrez, **liferez**, vedi *furnisez*.

Lombard, împrumutul ce se dă pe un deposit de efecte; a *lombarda*, a depune efecte în gagiu și a lua pe ele împrumut.

Lot, *los*, un efect, care se trage la sorți și e împreunat cu câștiguri; *losurile* sunt *cu* sau *fără* interese. Loturi de stat.

Lot, *los*, *partii* sau *partide* de marfă, d. e. pielărie, lână în comerciul mare și la burse; *lot* are și sensul de *parte*, *părticică*, *parcelă* d. e. o moșie s'a împărțit în loturi (s'a parcelat) spre a se vinde.

Lucrativ, ce aduce câștig; d. e. relațiile între noi să fie lucrative.

Marca, *signum*, semn, literile inițiale ale firmei, puse pe colete de mărfuri și în facturi.

Marca fabricei, un semn cu care se signéză fiecare fabricat eșit dintr'o fabrică, pentru a se distinge de fabricatele altor fabrici; *marca fabricei* se înregistréză la camera comercială sau la tribunal și este pusă sub scutul legei; nu-i permis a imita mărcile de fabrici. Sub scutul legei sunt puse și *brevetele de invențiune*; în unele țĕri aceste brevete se numesc *patente de invențiune*. Brevetele sau patentele se signéză și pe diversele mărfuri, spre a fi scutite de imitațiuni; mărfuri *brevetate* sau *patentate*. *Breveté d'invenţion. Patent.*

Marchetănie, negoț de lucruri de ferărie și de alamă; diverse mărunțișuri; marchetan.

Magazinagiu, taxa, ce se plătesce pentru înmagazinarea mărfurilor și pentru păstrarea lor.

Mala fide, de rea credință, cu intenție rea, cu scop de a seduce; opus: *bona fide*.

Manco, **manc**, *calo*, lipsă.

Mandant, persóna, care însărcinéză, sau care emite un *mandat*.

Mandat, însărcinare, plenipotență; ordin de plată; efect tras de creditor asupra debitorului sĕu pentru plată; ordonanță de plată; se face și în formă epistolară; *mandat postal*, asignațiune de bani prin poștă.

Mandatar, persóna însărcinată prin *mandat*.

Manifest, — *de încărcare*; este o însemnare amĕnunțită despre tótă marfa, ce se află încărcată pe un vapor, dimpreună cu felul mărfei, semnele, greutatea etc. și cu numele trimițătorului și al destinatarului. Căpitanii de vapóre, încă înainte de a ajunge în vre-un port, publică aceste manifeste, ca astfel îndată ce ajunge corabia în port să scie speditorii și să facă cele de lipsă pentru descărcare.

Marina, totalitatea corăbiilor unui stat; — *de rĕsboiu* = puterea navală, forţa marină, constă din *cuirasate, torpilori, încrucişetóre, canoniere* etc.; — *comercială*, constă din *vapóre de transport, cargoboturi, steamere, şlepuri, caice* etc.

Materie primă, *materii prime*, mărfuri brute d. e. piei, lână, ţiţei, văpseli la fabricile de postav etc. Materialuri, cari se întrebuinţéză pentru fabricarea mărfurilor; opus: *mărfuri fabricate, semifabricate.*

Maximum, cel mult; până la maximum de frc. 25; maxim.

Medio, jumĕtatea fiecărei luni; la 15 ale lunei.

Mercantil, comercial, ceea-ce privesce comerciul.

Minimum, cel puţin; până la minimum de 10 fcs. = cel puţin până la 10 frcs.

Misit, samsar; *misitie* = samsarie; *misitie* = contoarele misiţilor de cereale în portul Brăila; am fost la *misitii.*

Molo, un ḑid puternic făcut în mare pentru a închide porturile, pentru a apĕra porturile în contra valurilor puternice ale mărei; *dig.*

Monetisare, (franţ. *monnayer*, ital. *monetare)*, facerea (baterea) de monete dintr'un metal. Esemplu: banca naţională a hotărît să monetiseze o parte din lingourile sale. Monetele de aur şi argint devalvate se consideră ca *metal nemonetisat* = *lingou, bară.*

Monopol, privelegiu; drept reservat, d. e. pentru stat de a negoţia cu unele articole de marfă. Dacă numai un singur comerciant posede o marfă, atunci el are un fel de monopol; dacă sunt mai mulţi comercianţi, cari se concuréză între sine, se pot asocia, fac consorţii, cartele trusturi şi astfel posed un fel de monopol.

Mostră = părţi dintr'o marfă vîndută trimisă ca *probă.*

Moratoriu, amânarea plăţilor; cu deosebire când sunt crise şi în casuri de falimente.

Naufragiu, nimicirea unei corăbii pe mare; marfă *naufragiată.*

Navlu, spesele pentru transportul unei mărfi pe corabie; chirie.

Nefrancat, neplătindu-se spesele de transport.

Netto, neto, net, curat. D. e. greutatea *neto* sau *netă*, adecă greutatea unei mărfi fără greutatea ambalagiului, fără tara.

Nollis, nolisement, nolo, spesele de transport; espresiune întrebuinţată cu deosebire în marea mediterană; *navlu.*

Nominal, valórea *nominală*, valórea scrisă într'un efect, într'o acţie etc. spre deosebire de valórea după curs. Când nominalul este egal cu cursul,

atunci se ḑice, că un efect este *al pari.* Când cursul este mai mare sau mai mic decât nominalul, atunci efectul este *peste* sau *sub pari.*

Nominativ, pe nume; *acţiuni nominative*, adecă acţiuni în care e scris numele proprietarului; opus: *acţiuni la purtător* (au porteur) adecă acţiuni la cari nu este însemnat numele proprietarului, ci cel ce le posede (purtătorul) este proprietar; când se vinde o *acţiune nominativă* se face o clausă de transmiterea dreptului de proprietate şi se însemnéză numele noului proprietar; la acţiile la purtător prin simpla predare se transmite dreptul de proprietate; la vîndările regulate se face şi un *borderou* pe numele cumpĕrătorului.

Nostrific, validitez ceva ca fiind al nostru; *nostrific* în Bucuresci o diplomă de doctor, câştigată în streinătate; nostrificarea se face prin anumite forme d. e. esamen de liberă practică; *nostrific o marfă* = îi dau naţionalitatea unei anumite ţĕri; uneori chiar şi corăbiile se nostrifică, făcĕndu-se transporturi de marfă sub *pavilion strein, sub naţionalitate streină.* Pe când era rĕsboiu vamal între Austro-Ungaria şi România, comercianţii din România cumpĕrau marfa (braşovenie) în Braşov, o trimiteau în Elveţia, o nostrificau acolo, şi apoi se transporta în România ca marfă elveţiană, însoţită de un *certificat de origine* sau de *provenienţă*, dat de consulatul român din Elveţia. Convenţia cu Elveţia era pe atunci aşa de favorabilă, încât transportul din Braşov în Elveţia şi înapoi la Predeal era cu mult mai mic ca vama română pusă pe articolii de braşovenie. Statul român constatând astfel de fapte a pus pedeci acestei manevrări neertate. Nostrificări de mărfuri se fac şi în comerciul cu coloniile diverselor state, pentru a paralisa anumite restringeri vamale şi de esport.

Notă, însemnare; cont despre vîndare sau cumpĕrare; însciinţare în scris. Am luat notă = mi-am notat, mi-am însemnat. *A notifica* = a însciinţa, a face cunoscut.

Notez, însemnez; se notéză la bursă = se cotéză la bursă; de aci cotă, notă sau notiţă de curs.

Notific, arăt, fac cunoscut, înştiinţez.

Notiţă de curs, cotă, publicaţiunea oficiósă a cursului dela bursă. Sunt şi *cote particulare* sau *cote private.*

Numerar, în —, adecă cu bani gata; a *numĕra* însemnéză şi a plăti.

Numeri, *numere*, — de interese,

un resultat obţinut, dacă multiplicăm capitalul cu ḑilele până la scadenţă şi dividăm cu 100; se întrebuinţéză la borderourile de scont şi la conturi curente. Unii obţin aceşti *numeri* fără divisiunea cu 100. *Numerii* dividaţi cu *divizorul fix* de interese ne dă dobânda. Divizorul fix pentru 6% este în casul prim 60, ér în casul din urmă (când nu s'a făcut divisiunea cu 100) 6000.

Obligo, oblig, obligaţiune, garanţie; *fără oblig* = fără garanţie; sunt în *obligo*, sunt garant, sunt obligat.

Oferent, persóna care oferă ceva, care propune ceva; vînḑĕtorul.

Ofertă, îmbiare, propunere; opusul dela *cerere*.

Operaţiune, afacere, transacţiune, intreprindere; daraveră.

Onorat, persóna în onórea căreia se *acceptéză* sau se *plătesce* o cambie. De aci *a onora* o cambie.

Onorant, persóna, care acceptéză sau plătesce o cambie pentru onórea altuia.

Ordin, poruncă, comandă, însărcinare.

Pacotil, (pacotille), bagajul şi alte obiecte, pe cari căpitanul şi personalul vaporului le pot lua cu sine fără plată; *bagaj liber*.

Panică, frică neaşteptată, frică fără temeiu; sciri alarmătóre produc panică la bursă; veşti despre rĕsbóie, revoluţii; falimente mari la fabrici şi alte incidente causéză *turburări*, *nelinişte*, *panică* între comercianţi.

Partidă, partidă de marfă, adecă o parte mare de marfă; *partidă* = cont într'un registru de contabilitate.

Pari, *al pari*, asemenea, de aceiaşi valóre, valórea nominală = cu valórea după curs (la monete, efecte etc.); *cursul al pari*, — *peste pari*, — *sub pari*: *paritate*, egalitate în valóre.

Partener, *partner*, părtaş, asociat.

Pasivul, pasiva, aceea-ce are de plătit un comerciant, datoria.

Passat, passato, trecut.

Per, *pr.*, pentru, până, prin, asupra, despre; până la.

Patentă, brevet de invenţiune; marfă *patentată* (brevetata) adecă signată cu espresiunea: *Patent* şi pusă sub scutul legei pentru imitaţiune sau contrafacere.

Permisiune, un document în afaceri vamale pentru a se permite încărcarea în vapóre sau descărcarea mărfurilor din ele.

Personalul, toţi funcţionarii dintr'o afacere; comandă făcută *personal* = în persónă; scrisóre adresată *personal*, adecă ca însaşi aceea persónă să desfacă scrisórea; *la mână proprie*.

Pilot, persónă specială în cunóscerea stâncilor pe la ţĕrmurii mărilor, a băncilor de nisip, a adâncimilor pe rîuri; pentru locuri periculóse vasele iau cu ele câte un pilot. Pe Dunăre se fac dese lucrări de *pilotagiu*, adecă se studiéză adâncimile şi băncile de nisip şi se însemnéză cu anumite semne, cari plutesc, pentru a fi recunoscute de personalul vaselor.

Plasez, aşez, vînd, depun; mi-a succes a *plasa* mărfurile; am *plasat* la bancă un capital.

Plenipotenţă, putere deplină, împuternicire.

Plenipotenţiat, *împuternicit*, *prepus*, însărcinat cu o afacere.

Plumbuire, plombare, *plombagiu*, se plumbuesc coletele şi vagóne întregi pentru unele formalităţi vamale.

Poliţă, cambie, trată.

Poliţă de asigurare, (ital. *polizza*) contract de asigurare.

Ponton, pod pe luntri, pod pentru imbarcat şi debarcat; debarcader, imbarcader; luntre pentru imbarcare şi debarcare la corăbiile, ce nu pot acosta la mal sau la cheu, din causă că sunt prea mari sau din causă, că apele au scăḑut.

Port, locul la mare sau la un rîu, unde se adăpostesc corăbiile pentru încărcat sau descărcat; *port*, *porto* = spesele de transport.

Portofoliu, nisce table de piele, alcătuite pentru a se păstra în ele poliţele, ce avem să le încassăm; tóte poliţele (efectele) de încassat la un loc forméză *portofoliul* în sens comercial. D. e. scontez portofoliul meu la o bancă; depun *portofoliul* meu ca acoperire în afaceri de cont curent sau de cecuri.

Port franc, veḑi franco-port.

Portor, persóna, care posede un efect, sau o poliţă.

Post scriptum, *postscript*, *P. S.*, după-ce s'a scris, un adaus făcut după-ce s'a scris epistola.

Prejudiciu, părere adoptată fără multă cercetare; a *prejudicia*, a preocupa, a face pe cineva să crédă uşor; *pagubă*, *responsabilitate*.

Prescriu, dau ordin, comand; *a se prescrie*, a-şi perde valórea, a se perde un drept în urma trecerii cu vederea a unor formalităţi; drepturi *prescrise*.

Preţ, — curent, însemnare amĕnunţită a preţurilor; acestea se tipăresc şi se aranjază de regulă în mod alfabetic şi se trimit clienţilor.

Primagiu, (primage), *kaplaken*, este un adaus la navlu (frahtul maritim), care se plătia mai de mult căpitanului corăbiei, ér de present proprieta-

rului, adecă armatorului. Din acéstă suprataxă se plătesc adi taxele de cheagiu, de far etc.

Pretensiune, creanță, sume de încassat.

Primă, o plată la asigurări; *primă* sau *premiu*, parte de câștig.

Prima, *cambia prima* la duplicate, spre a se deosebi de *secunda* și *terția*. *Prima*, I-a = calitatea primă, d. e. la mărfuri; *secunda* II-a.

Principal, șef, patron.

Prioritate, întâietate, obligațiuni cu prioritate; obligațiuni, cari se emit de regulă de societăți pe acții (dela întreprinderile de transport, căile ferate particulare) și la cari se plătesce un procent fix, dar mai înainte de a se plăti *dividendele* acțiilor. Prioritățile sunt garantate în parte prin diversele instalațiuni, ce le au căile ferate. In România nu esistă astfel de efecte.

Pro = pentru, *pro et contra* = pro și contra, în ambele casuri d. e. 6% interese de cont curent pro et contra = în debit și în credit același procent de 6%.

Probă, încercare; mostră; eșantilon.

Procent, *percent*, la sută, %.

Procură, = procurațiune, un document prin care îndreptățim pe cineva de a lucra în numele nostru.

Procurator, însărcinat în scris prin *procură*; *procurist*.

Procurațiune, documentul dat procuratorului; procură.

Procurist, persóna însărcinată în scris de a ne representa; *procurator*.

Producĕtor, producent, persóna care produce bunuri, mărfuri.

Prohibițiune, oprire, împedecare; *sistem prohibitiv* la vămuri, punere de vamă mare pentru a împedeca importul mărfurilor, ce se pot produce în țéră; protecțiunea mărfurilor indigene.

Prolongațiune, prelungire, amânare.

Promil, *pro mille*, la miă, ‰ d. e. 2‰.

Prompt, inmediat, îndată, esact.

Protest, act, ce se face, când d.e. nu se acceptéză sau nu se plătesc polițele; vedi pag. 138

Proveniență, origine; d. e. marfă de proveniență elvețiană, cu destinația pentru România.

Provenu, profit; *net provenu* = profit net sau curat.

Provisiune, (ital. provvigione, franț. provision), o bonificație, ce se dă comisionarilor speditorilor și bancherilor pentru anumite servicii; *rest, stoc*; *mĕ aprovisionez*, îmi procur, cumpĕr la timp.

Rabat, o bonificație, de regulă în natură, ce se dă la mărfuri; se esprimă în procente, în practică se întrebuințéză sinonim cu *scont de cassă*.

Rafinerie, fabrică de rafinat cu deosebire la zahar și la spirt.

Rampă, loc aranjat d. e. în gări sau la fabrici pentru încărcarea și descărcarea vagónelor.

Raport, dela camera de comerciu. Rapórtele, ce le publică camerile. *Raport consular*, rapórte din partea consulilor.

Raport de têrg, informațiuni asupra prețurilor; se publică prin diare sau se trimit particular celor interesați.

Rată, termin de plată; are și sensul de *plată* la anumite termine; la bănci însemnéză uneori procent, d. e. rata băncii.

Ratific, primesc, constatez, consimt, confirm; s'a *ratificat* convenția comercială; aprobez nisce socoteli făcute de alții.

Realisez, a da ființă, a face, a face vîndări, a desface mărfuri, a preface mărfurile în bani gata, *a realisa un profit* la vîndare, a se împlini ceva d. e. mi s'a realisat o dorință.

Reasigurare, societățile mai mici de asigurare se asigură la alte societăți mai mari, *se reasigură*.

Reclam, reclamațiune, mĕ plâng de unele neajunsuri. D. e. marfa comandată nu corĕspunde etc. — reclam un drept; pretind; cer cu stăruință.

Reclamă, anunț prin diare sau afișuri pe părete pentru a recomanda o marfă.

Reescont, *(réescompte)* polițele scontate de un bancher se pot reesconta (vinde) cu un procent mai mic la o bancă.

Refacție, o bonificație órecare, plătire înapoi a unui *accis* sau a *vămei*, d. e. duc o marfă într'o țéră spre vîndare și nu o vînd, ci o aduc înapoi, în care cas mi se rebonifică vama plătită. Fabrici mari, cari transpórtă multe mărfuri pot obținea *o reducere la căile ferate* = *refacție*. *Refacție*, are și sensul de rebonificare, ce se acórdă pentru părți de marfă stricată, sau cari nu se pot întrebuința = *fusti*, *besemschon*.

Referințe, persóne la care ne referim, cu deosebire pentru a da informațiuni.

Regres, întórcere; după-ce am protestat o poliță în lipsă de plată mĕ întorc la anteriorii garanți și încassez suma cambială; *a se regresa*.

Regulare, să-mi trimiteți regulare, adecă o acoperire pentru un cont deschis, pentru o datorie neplătită.

Remediu, vedi *toleranță*.

Remit, trimit; remit sume de bani; remit cecuri etc.

Remorcher, vapor care trage după sine corăbii, șlepuri și alte vapóre; *remorchéză*, face *remorcă* în susul Dunării, scóte la mal sau aduce în port corăbii înnomolite, corăbii ava-

riate (stricate încât nu pot funcționa).

Reportez, transportez; la comerciul cu efecte: fac un aranjament pentru o scadență mai depărtată și adaug interese.

Respiro, respir, termin.

Retour, îndĕrĕpt; *returnez* = înapoiez.

Revendicațiune, recâștigarea unui drept avut.

Revers, dosul monetelor, unde e imprimată marca țĕrii; opusul dela *avers; revers* = o adeverință, un document prin care *schimb* sau *revoc* ceva; un document prin care renunț la ceva.

Reviriment (franț. *revirement*), vedi *viriment*.

Revoc, rechem; anulez un ordin.

Rimesă, poliță ce se trimite drept bani; poliță de încassat.

Rinfusa, *alla rinfusa*, amestecat, deavalma = *en vrac*, in vrac, slobod, neambalat.

Ristorno, vedi *storno*.

Risic, *(risc)* = pericol ce se póte întêmpla; *a risca*, a pune în pericol, a hazarda; afacere *riscată*, la noroc, care póte aduce perderi.

Rulant, circulabil, care umblă, capital rulant. D. e. prin reescontarea portofoliului nostru facem să *ruleze* un capital mai mare, adecă incassând bani prin reescont putem să-i dăm altora ca împrumut pe polițe, putem face nou escont. Deasemenea facem să ruleze capitălul prin emiterea de scrisuri fonciare.

Rută, cale, drum, linie ferată, cursă de vapóre.

Sald (ital. *saldo*, franț. *solde*), diferința între banii întrați și eșiți într'un anumit timp dintr'o afacere. — Mai rar se dice și *sold; saldat*, (soldat), achitat, îndeplinit; conturile sunt *saldate*, s'a făcut saldul în registrele de contabilitate; saldurile sau se achită sau se trec din nou pe partea opusă a conturilor.

Samsar, (germ. *Mäkler*) mijlocitor, agent de schimb și de mărfuri, curtier, misit (la bucate), dragoman, broker; *samsarie* = plata acordată samsarilor.

Șansă, semn de reușită, reușită, noroc, d. e. afacerea acésta are șanse mari, sau șansele acestui comerciu sunt mari etc.

Șantieră, locul unde se construesc sau se repareză corăbiile.

S. E. & O., *salvo errore et omissione;* franț.: *sauf erreur et omission;* scutit de erori și de treceri cu vederea; scuzați erorile; esceptiônând erorile și omisiunile; o formulă prin care cerem scuze pentru casul, când într'o socotélă s'ar ivi vre-o eróre, d. e. la estrasele de conturi curente.

Scadență, termin de plată; polița are scadența peste două luni, sau polița *scade* peste două luni.

Schimb, poliță, cursul deviselor (franț. *change*, germ. *Wechsel*, ital. *cambio*).

Scont = escont, discont.

Scrisóre de cărat, scrisóre de trăsură, documentul care însoțesce marfa în decursul transportului; sinonim cu *conosament* la transportul maritim.

Scontru, registru unde se ține evidență detaiată despre mărfuri, monete, polițe. *Socotélă* despre întrarea și eșirea mărfurilor într'un magazin; socotélă reciprocă de cont curent. A *scontra* = a cerceta, a controla; a scontra cassa, a scontra daraverile.

Secunda, vedi *prima*. La duplicate de cambie; prin secunda = II^a^ se determină și calitatea unei mărfi.

Sensal, samsar, curtier.

Seson, timp pentru desfacerea unor anumite mărfuri; mărfuri de seson.

Seronă, suronă, burduf, ambalagiu făcut din piele crudă de animale, de regulă piele de bou; se întrebuințéză pentru pachetarea unor mărfuri ca tutun în America sudică, untdelemn în Grecia; burduși (serone) de untdelemn întâlnim și la Galați. Prin analogie (în America sudică) și alt ambalagiu d. e. rogojini, papură, stuf etc. ia numele de seronă.

Șicană, molestare, facerea unui neajuns cu intențiune; céртă fără motiv; *șicanator*.

Signez, semnez, iscălesc; *signatură*, iscălitură; *marca* la colete.

Silos, magazin sistematic pentru grâne: în docuri, la gări și la fabrici. Magazine aranjate ca să se pótă face curățirea grânelor, încărcarea și descărcarea în mod mecanic.

Similar, de asemenea.

Sindic, președintele unui sindicat, unui comitet; sindicul bursei; în afaceri de faliment, judecător sindic; se fac sindicate (comitete, consorții) pentru negoțiare cu efecte.

Solicit, *solicitez*, cer, cer un post, o slujbă, cer favórea cuiva.

Solidar, *garanție solidară*, când părtașii unei societăți *garantéză nelimitat*, toți pentru unul și unul pentru toți; părtașii garantéză nu numai cu capitalul pus în societate, ci și cu tótă averea lor particulară. La societățile *colective* e garanție solidară *(in solidum)*.

Solid, soliditate, comerciu solid adecă purtat în bună regulă; comerciant de omenie și cu avere.

Sopratara, *supratara*, o tara specială pentru singuraticele părți de marfă, care e pusă

într'un colet mai mare. D. e. marfa pusă în sticle și apoi într'o ladă mare, sau marfa în cutii de tinichea și cutiile într'o ladă; greutatea sticlelor sau a cutiilor formézā supra-taraua.

Souche (franț.), trunchiu, cotor, matcă; *à souche*, cu matcă, cu cotor, cu *juxtă*, (lat. juxta); chitanță à souche (*asușată*, *juxtată*), adecă tăiată dintr'un carnet, la care rĕmâne spre controlă matca sau cotorul; cecurile încă se taie din carnete asușate.

Speditor, vedi espeditor.

Sporco, S^co, = bruto, brut.

Stagnez, a *stagna* = a sta pe loc; afacerile comerciale stagnézā.

Standard, prescriere din partea statului, normă; prescriere cum au să fie monetele bătute într'un stat, *titlu monetar;* în Anglia standardul la monetele de aur este $^{22}/_{24}$ carate (finețа); 1 ℔ troy de monetă = 372·242 grame à 24 carate; *aur standard* = aur normal, adecă cum e prescris de statul englez ca să fie aliat pentru fabricarea monetelor de aur.

Stoc, reservă acoperire, fond metalic la băncile, cari emit bilete de bancă, (*fundațiunea băncii*); *reservă* de marfă în magazin.

Stornare, storno, anulare, îndreptarea unei erori de cifre; îndreptarea unor sume în registre, făcută după anumite reguli fără a șterge în registre. D. e. O sumă de bani am trecut'o din eróre în Credit, ca să facem storno, trecem aceiași sumă în Debit cu valórea duplă etc. *Ristorno, ristornare*, a îndrepta o eróre în registre; la asigurări are sensul că revoc în parte sau total o asigurare făcută. (Asiguratorul primesce în acest cas o bonificație din contractul de asigurare, numită: *provisiune de ristornare*).

Sucursală, vedi *filială*.

Tale quale, *tel quel* (t. q.), cum este, cum se găsesce, acelaș, neschimbat; cursul *t. q.*, = cursul cum este la încheerea afacerii; un curs convenit pentru un period de afaceri.

Talon, un fel de avis, care este atașat la cupónele unui efect; cólă de cupóne; când s'au terminat cupónele unui efect, pe baza talonului se ridică o nouă cólă de cupóne, cu un nou talon.

Tantiemă, o bonificație ce se dă directorului și personalului din profitul curat al afacerii. Tantiema e un adaus de léfă ca să se îndemne funcționarii la muncă și la chibzuială în afaceri. Când nu e profit nu se dă tantiemă.

Tara, dara, greutatea ambala-

giului (tara reală); tara usuală (după us), tara procentuală = în procente (pentru vamă).

Tarif vamal, taxele pentru vămuirea mărfurilor; cartea unde sunt consemnate mărfurile pentru taxare vamală; legea prin care se fixézā vămurile.

Tendință, tendința prețurilor de a se urca sau de a scădea.

Titlu, (franț. titre, engl. type, standard) este raportul de pond al metalului prețios față de întréga massă de metal. Din 900 grame aur curat + 100 grame aramă se bat 155 de piese de aur de 20 franci (=3100 franci aur). Raportul 900:1000 ($^{900}/_{1000}$) este *titlul* sau *finețа* acestei monete (al acestui aliagiu), *titlu monetar*. *Pondul fin* este 900, ér *pondul brut* 1000, adecă în 1000 de părți de metal aliagiu se află 900 de părți metal prețios (în casul present aur). Espresiunea *titlu* o întâlnim și la emisiuni de obligațiuni de stat, rente, bonuri de tesaur, acțiuni etc.

Toleranță și remediu, o abatere în plus sau în minus dela pondul legal sau dela finețа legală, admisă de lege la fabricarea monetelor de aur și de argint.

Tonă, 1000 kgr., *tona englesă* = 2240 ℔ engl. = 1015 kgr.

Tonagiu (tonnage) greutatea în tone a unei corăbii.

Trafic, negoț, desfacere de mărfuri; are și sensul de negoț necinstit; și-a *traficat* tótă averea; *traficant*, negustor, speculant.

Trăgĕtor, *trasant*, emitent la poliţe; *a trage* o poliță, *a trasa* o poliță asupra cuiva.

Transacțiune, afacere, operațiune, daraveră.

Transitare, *transito, transit*, trecere; când o marfă trece printr'o țéră fără a se opri, și merge în altă țéră; comerciu de transit.

Transbordare, descărcarea dintr'un vapor în altul; din tren în vapor etc.

Translator, traducĕtor oficial pentru acte și documente (*în* sau *din* limbi streine).

Tras, trasat, persóna indicată în cambie pentru a accepta și a o plăti.

Trată, poliță prin care emitentul obligă pe o altă persónă de a plăti o sumă.

Trust, o asociație în stil mare, prin care se acaperézā aprópe întrégă o industrie sau un negoț; trusturile americane de zachar, de oțel și cele de petroleu sunt vestite. De cele mai multeori prin trusturi se face monopol într'o industrie sau într'o branșe de negoț. Trusturile puternice sunt în paguba consumătorilor.

Ultimo, finea lunii; la 30 sau 31 a lunei.

Ultimat, *ultimatum*, cea din urmă propunere, ultima condițiune; ultima provocare.

Us, usanțe. Obiceiurile diverse în negoț, din cari unele nici nu sunt scrise. Une-ori camerile de comerciu adună aceste usanțe și le publică în broșuri.

Usură, dobândă mare, interese peste procentul legal (în unele state e fixat procentul de interese) camătă; *usurar* = cămătar, persóna care ia dobândă mare.

Uzină, fabrică.

Valabil, care are valóre.

Valuta, valórea; valuta per 25 crt. adecă de plătit la 25 crt. *Valuta* mai însemnéză și banii legali dintr'o țéră; sistemul monetar.

Valvațiune, declararea legală că o anumită monetă are să fie primită în circulațiune cu o valóre fixă, deși nu represintă în realitate acea valóre. D. e. în Austro-Ungaria de present florinul de argint e decretat ca egal cu 2 coróne de aur; în Germania printr'o *valvațiune legală* s'a recunoscut talerul de argint egal cu 3 mărci de aur. Valvațiune întâlnim și la moneta divisionară, la banii măruntei dintr'o țéră față de moneta curentă (legală, sistemul monetar legal) a țerii d. e. 20 de coróne de argint în Austro-Ungaria=20 coróne de aur (până la o anumită sumă, căci sume mai mari nu se primesc în argint); 20 Lei noi de argint = 20 Lei noi de aur. Opus: *Devalvațiune* = deprețiere.

Vamă, o taxă ce o percepe statul la import, la transit și în anumite casuri și la esportul unor mărfuri. Vama se socotesce preste tot în procente după greutate, scăḑêndu-se o *tara* vamală (acésta diferă de *taraua reală*); vama se póte calcula și *ad valorem*, adecă în procente după valóre; în Rusia și în Statele-Unite este introdusă cu deosebire vamă ad valorem. Vama e stabilită în tariful vamal al fiecărui stat. Intre diferitele state se închee *convențiuni vamale.*

Varant, warant, un document, pe care îl liberéză docurile, pe baza căruia se póte ridica bani dela o bancă. Varantul e un document la ordin și se dă pe mărfurile depuse în docuri. Lângă varant esistă și o *recepisă;* documentul întreg se chiamă *warant-recepisă.*

Vĕrsĕmênt, o plată făcută; d. e. la o societate pe acții, plătirea acțiilor, *a vĕrsa* o sumă = a plăti o sumă de bani.

Verso, în dos, pe dosul unei scrisori; dosul unei foi de hârtie.

Vĕḑut și plăcut, este o clausă, care se pune în contractele de vînḑarea mărfurilor, cu deosebire la vînḑare de cereale; acéstă clausă însemnéză, că cumpĕrătorul a vĕḑut marfa și i-a plăcut și astfel nu mai are dreptul de a reclama în acéstă privință.

Via, calea; trimiteți marfa: Via Predeal, adecă marfa să se transporteze prin Predeal.

Vignetă, *vinietă*, o cedulă cu ornamente, cu desenuri, care se lipesce pe mărfuri; *etichetă*, bilet cu desenuri; une-ori se stabilesce calitatea unei mărfi prin vignete deosebite.

Vinculare, vinculație, (dela lat. *vinculum*, cătușe, oprélă; ital. *vincolare)*; a lega, a lua un obligămênt, a se lega printr'un contract; *a face o oprire* d. e. vinculez un carnet (libel) de depunere la cassa de economii, sau la cassa de *consemnațiuni*=fac o clausă prin care oblig cassa ca d. e. să plătéscă suma numai la mâna proprie; depun o sumă de bani pentru un minor și fac vinculațiunea, ca să o pótă ridica minorul după un anumit timp. Se vinculéză și efecte publice; se pot vincula și recepise de predare despre mărfuri încărcate în vagon, d. e. o bancă avanséză un împrumut pe mărfuri în vagon și face o vinculare a recepisei de predare și astfel marfa ajungênd la destinație se póte ridica numai după plătirea împrumutului avansat. *Devinculare* = ridicarea vinculării.

Voiajor, comis, care călĕtoresce pentru a încheia transacțiuni.

Viriment, (franț. *virement*) socotire reciprocă prin debitare și creditare în cont curent; debitare sau creditare în relațiunile de *giro* și de *clearing* cu băncile particulare sau cu băncile naționale. La budgetul statului sau al comunelor etc. are sensul, că o economie făcută la un titlu de budget să se cheltuiască la alt titlu; virimentele la budgete normale de regulă nu se admit; economiile făcute la un titlu ar trebui păstrate în cassă, ér nu permutate (transferate) și cheltuite la alte titluri de budget; saldarea budgetelor prin virimente = egalarea budgetelor în total transferând economiile dela un titlu la alte titluri, unde s'a cheltuit mai mult. Viriment are și sensul de *daraveri, dèver*, circulația banilor la o bancă; *reviriment* (revirement), întorsĕtură, = viriment, transferarea unei sume dintr'un cont în altul, dintr'o cassă în altă cassă, cont de gir, cont de clearing; reviriment în opinia publică, reviriment în idei.

